ክፍል ፪ ።

ኢትዮጵያውያን ፡ የኬልቄዶን ፡ ጉባኤ ፡ የወሰነውን ፡ ይቀበላሉ ፡ ስለሚሉት ።

ደ ራ ሲ ።

፴፭/ኢትዮጵያውያን ፡ ከኬልቄዶን ፡ ጉባኤ ፡ የማይቀበሉት ፡ አነጋገሩን ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ የወሰነውንስ ፡ ሃይማኖት ፡ አይክዱትም ።

መ ላ ሽ ።

፴፭/ ይህ ፡ ሃይማኖት ፡ የተወሰነው ፡ ባነጋገር ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ በቴክኒካዊ ፡ ተግባር ፡ በእጅ ፡ ሥራ ፡ አይደለም ፡ ሃይማኖትም ፡ በቃል ፡ ተነግሮ ፡ በጆሮ ፡ ተሰምቶ ፡ በልብ ፡ የሚታመን ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ በዐይን ፡ የሚታይ ፡ በእጅ ፡ የሚጨበጥ ፡ አይደለም ፡ አነጋገሩን ፡ የማይቀበሉት ፡ ከኾነ ፡ ሃይማኖቱን ፡ አይክዱትም ፡ ማለት ፡ ያልተካከለ ፡ ንግግር ፡ ነው ፡ ንግግርዎን ፡ ያስተካክሉ ።

ደ ራ ሲ ።

፴፮/ አሁን ፡ በመረመርናቸው ፡ ቃሎች ፡ የሚገልጠው ፡ የባሕርይ ፡ አሳብ ፡ የጠቀስናቸውን ፡ ጽሑፎች ፡ ፀሞንቃቂ ፡ ቢያስተውሉባቸው ፡ እንደ ፡ ካቶሊክ ፡ ትምህርት ፡ ያንድ ፡ ወገን ፡ መለያ ፡ የማለትን ፡ የተራቀቀና ፡ ጠቅላይ ፡ የኾነ ፡ ትርጉም ፡ አያሰማም ፡ ነገር ፡ ግን ፡ ባንድ ፡ ኋኝ ፡ ውስጥ ፡ የሚገኘውን ፡ ነገር ፡ ወይም ፡ አንድ ፡ የራሱ ፡ ህላዌ ፡ ያለው ፡ ልዩና ፡ የተወሰነ ፡ ኋኝን ፡ ያሰማል ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፴፮/ አነጋገሩ ፡ ባይተካከል ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ አስተያየቱ ፡ ከእውነት ፡ የተቃረበ ፡ ሳይኾን ፡ አይቀርም ። አንድ ፡ የራሱ ፡ ህላዌ ፡ ያለው ፡ ልዩና ፡ የተወሰነ ፡ ኋኝ ፡ ባሉ ፡ ጊዜ ፡ አካልን ፡ ባንድ ፡ ኋኝ ፡ ውስጥ ፡ የሚገኝ ፡ ነገር ፡ ባሉ ፡ ጊዜ ፡ ባሕርይን ፡ ያሰማል ፡ ቢሉ ፡ አነጋገርዎ ፡ በተቃና ፡ ነበር ። ምክንያቱም ፡ አካል ፡ አንድ ፡ የተወሰነ ፡ ነገር ፡ ሲኾን ፡ ባሕርይ ፡ በዚህ ፡ በተወሰነው ፡ አካል ፡ ህልው ፡ ኾኖ ፡ የአካልን ፡ ጠባይዕ ፡ የሚገልጽ ፡ እንጂ ፡ ከአካል ፡ በአፍኣ ፡ የሚገኝ ፡ ሌላ ፡ ህላዌ ፡ ስላልኾነ፡ነው።

ደ ራ ሲ ።

፴፯/ ይህም ፡ ማለት ፡ ቅዱስ ፡ ቄርሎስ ፡ ስለክርስቶስ ፡ ሲናገር ፡ በጽርእ ፡ ፋሲስ ፡ በሚለው ፡ ቃል ፡ ይገልጠው ፡ የነበረውን ፡ አሳብ ፡ ልክ ፡ ማለት ፡ አካል ፡ ወይም ፡ ቅኑም ፡ ማለትን ፡ ያሰማል ፡ ማለት ፡ ነው ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፴፯/ በዚህ ፡ አነጋገርዎ ፡ ቄርሎስ ፡ ስለ ፡ ክርስቶስ ፡ ሲናገር ፡ ፋሲስ ፡ የሚለው ፡ ቃል፡ አካልን ፡ እንጂ ፡ ባሕርይን ፡ አያሰማም ፡ ብማለትዎ ፡ ቄርሎስ ፡ ስለክርስቶስ ፡ ሲናገር ፡ ፩ ፡ ማለትን፡ ስለ አካል ፡ እንጂ ፡ ስለባሕርይ ፡ አልተናገረም ፡ ለማለት ፡ የከጀሉ ፡ ይመስላል ። ቅዱስ ፡ ቄርሎስ ፡ ክርስቶስን ፡ በአካልም ፡ በባሕርይም ፡ አንድ ፡ ለማለቱ ፡ ፩ ፡ አካል ፡ ወ፩ ፡ ህላዌ ፡ የሚል ፡ ግልጥ ፡ ያለ ፡ ንባብ ፡ እናገኝለን ፡ ይህ ፡ የሚሉት ፡ እውነት ፡ ከኾነ ፡ እንደ ፡ ካቶሊካውያን፡አነጋገር፡፩ዱን፡ለአካል ፡ ከልኤቱን ፡ ለባሕርይ ፡ ቅጽል ፡ አድርጎ ፡ የተናገረበት ፡ ፩ ፡ አካል ፡ በ፪ ፡ ባሕርያት ፡ የሚል ፡ ንባብ ፡ ማምጣት ፡ ያስፈልጋል ።

ደ ራ ሲ ።

፴፰/ ህላዌና ፡ ባሕርይ ፡ የሚሉት ፡ ቃላት ፡ የክርስቶስን ፡ አንድነት ፡ ለማጽደቅ ፡ ወይም ፡ ማናቸውንም ፡ ብዙነት ፡ መገኘቱን ፡ ለመካድ ፡ ብዙ ፡ ጊዜ ፡ አንድ ፡ ላይ ፡ ተቆጥረው ፡ ይገኛሉ ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፴፰/ ይህ ፡ እውነት ፡ ነው ፡ መጻሕፍት ፡ በየአንቀጹ ፡ ለክርስቶስ ፡ አሐዱ ፡ የሚለውን ፡ ቍጥር ፡ ብቻ ፡ በመቀጸል ፡ ፩ ፡ አካል ፡ ፩ ፡ ህላዌ ፡ እያሉ ፡ ጽፈው ፡ ይገኛሉ ።

ደ ራ ሲ ።

፴፱/ ስለዚህ ፡ ኢትዮጵያውያን ፡ በክርስቶስ ፡ ኹለት ፡ ባሕርያት ፡ የሉም ፡ ሲሉ ፡ በኤፌሶን ፡ ጉባኤ ፡ የተወገዘውን ፡ ኹለት ፡ አካላት ፡ የማለትን ፡ የንስጥሮስን ፡ ኑፋቄ ፡ ለመካድ ፡ ነው ፡ የኬልቄዶንን ፡ ጉባኤና ፡ ካቶሊኮቹን ፡ ልዮን ፡ ጳጳስንም ፡ የንስጥሮስን ፡ ባህል ፡ ይዘዋል ፡ የሚሏቸው ፡ በዚህ፡ ምክንያት ፡ ነው ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፴፱/ ይህ ፡ አነጋገር ፡ እንደማደናገርና ፡ እንደማጭበርበር ፡ የሚቆጠር ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ እውነተኛ ፡ ንግግር ፡ አይደለም ። የንስጥሮስ ፡ ኑፋቄ ፡ ኹለት ፡ አካል ፡ ማለት ፡ ብቻ ፡ አይደለም ፡ ኹለት ፡ ባሕርይ ፡ ማለት ፡ ጭምር ፡ ነው ። የኤፌሶን ፡ ጉባኤም ፡ የወሰነ ፡ አንድ ፡ አካል ፡ ማለትን ፡ ብቻ ፡ አይደለም ፡ አንድ ፡ ባሕርይ ፡ ማለትን ፡ ጨምሮ ፡ ነው ። ይኸውም ፡ ለኤፌሶን ፡ ጉባኤ ፡ መደበኛ ፡ የኾነው ፡ ቅዱስ ፡ ቄርሎስ ፡ በየአንቀጹ ፡ ፩ ፡ አካል ፡ ወ፩ ፡ ህላዌ ፡ በማለቱ ፡ ይታወቃል ።

በዚህም ፡ ባሕል ፡ በኤፌሶን ፡ ጉባኤ ፡ ጊዜ ፡ የሮማ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ተባባሪ ፡ እንደ ፡ ነበረች ፡ የማይካድ ፡ ነው ። ኋላ ፡ ግን ፡ በኬልቄዶን ፡ ጉባኤ ፡ የተሰበሰቡ ፡ ሰዎች ፡ ከንስጥሮስ ፡ ባህል ፡ ኹለት ፡ ባሕርይ ፡ ማለትን ፡ አደሱት ፡ ከኤፌሶን ፡ ጉባኤ ፡ አንድ ፡ ባሕርይ ፡ ማለትን ፡ አፈረሱት ፡ ብለን ፡ ለይተን ፡ እንናገራለን ፡ እንጂ ፡ ኹለት ፡ ባሕርይ ፡ የሚሉትን ፡ አነጋገር ፡ ለውጠን ፡ ኹለት ፡ አካል ፡ ይላሉ ፡ ብለን ፡ አንናገርም ።

ደ ራ ሲ ።

፵/ በተለይም ፡ ልዩነን ፡ በክርስቶስ ፡ አንድ ፡ አካል ፡ ብቻ ፡ አለ ፡ ማለቱ ፡ የተሳሳተውን ፡ የንስጥሮስን ፡ ባህል ፡ መያዙ ፡ እንዳይታወቅብኝ ፡ ብሎ ፡ በማስመሰል ፡ የተናገረው ፡ ነው ፡ ብለው ፡ ባልኾነ ይከሱታል ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፵/ ይህንን ፡ የምንልበትን ፡ ምክንያት ፡ በም ፡ ፫ ፡ በቍ ፡ ፲፱ ፡ ፲፩ ፡ ስለገለጽን ፡ ያንኑ ፡ መመልከት ፡ በቂ ፡ ነው ፤ ኹለተኛ ፡ ከዚህ ፡ መዘርዘር ፡ አላስፈለገም ።

ደ ራ ሲ ።

፵፩/ ኢትዮጵያውያኖቹ ፡ በምሥጢረ ፡ ሥላሴ ፡ እንደሚያስማው ፡ የባሕርይነትን ፡ ወይም ፡ (የፉሲስ) ፡ ማለት ፡ የተራቀቀውን ፡ ያንድ ፡ ወገን ፡ የመለያ ፡ ህላዌ ፡ የሚያመለክት ፡ አሳብ ፡ ለመግለጥ ፡ የፈለጉ ፡ እንደ ፡ ኾነ ፡ የክርስቶስን ፡ አምላክነት ፡ ለማመልከት ፡ ህላዌ ፡ መለኮት ፡ ባሕርየ ፡ መለኮት ፡ ይላሉ ፤ ሰውነቱንም ፡ ለማመልከት ፡ ባሕርየ ፡ ሥጋ ፤ ህላዌ ፡ ሥጋ ፡ ይላሉ ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፵፩/ ምናልባት ፡ ከተዋሕዶ ፡ በፊት ፡ የነበረውን ፡ አኳኋን ፡ ለመግለጽ ፡ የሚያስፈልግ ፡ ምክንያት ፡ ቢገጥመን ፡ ባሕርየ ፡ መለኮት ፡ ባሕርየ ፡ ትስብእት ፤ ህላዌ ፡ መለኮት ፡ ህላዌ ፡ ትስብእት ፡ እንላለን ። ከተዋሕዶ ፡ በኋላ ፡ የኾነውን ፡ ለመግለጽ ፡ ብንፈልግ ፡ ግን ፡ ክርስቶስ ፡ በሰውነቱ ፡ ተሰቀለ ፡ ሞተ ፡ በመለኮቱ ፡ ሕያው ፡ ነው ፡ ብለን ፡ በተዋሕዶ ፡ ስሙ ፡ ጠርተን ፡ እንናገራለን ፡ እንጂ ፡ ከተዋሕዶ ፡ በኋላ ፡ ተፈልጦ ፡ ያለበት ፡ አስመስለን ፡ ባሕርየ ፡ መለኮት ፡ ይህን ፡ ሠራ ፡ ባሕርየ ፡ ትስብእት ፡ ይህን ፡ አደረገ ፡ የምንል ፡ አይደለንም ።

ይህስ ፡ አነጋገር ፡ ተፈልጦ ፡ ባላቸው ፡ በነፍስና ፡ በሥጋ ፡ ላይ ፡ ያውም ፡ በተወሰነ ፡ ሰዓት ፡ ነፍሱን ፡ ከሥጋው ፡ ከለየበት ፡ ጊዜ ፡ አንሥቶ ፡ ነፍሱና ፡ ሥጋው ፡ ተዋሕደው ፡ እስከ ፡ ተነሡበት ፡ ድረስ ፡ ባለው ፡ ጊዜ ፡ ብቻ ፡ የሚነገር ፡ ነው ። ይኸውም ፡ ሥጋው ፡ በዮሴፍ ፤ በኒቆዲሞስ ፡ እጅ ፡ ተገንዞ ፡ ወደ ፡ መቃብር ፡ ወረደ ፡ ነፍሱ ፡ ወደ ፡ ሲኦል ፡ ወረደች ፡ እንደ ፡ ማለት ፡ ነው ።

መለኮት ፡ ግን ፡ የተዋሐደ ፡ ነፍስንም ፡ ሥጋንም ፡ ስለኾነ ፡ መለኮት ፡ በአካለ ፡ ሥጋ ፡ ወደመቃብር ፡ ወርዶ ፡ ሙስና ፡ መቃብርን ፡ አጠፋ ። መለኮት ፡ በአካለ ፡ ነፍስ ፡ ወደ ፡ ሲኦል ፡ ወርዶ ፡ ቍራኝነትን ፡ አጠፋ ፡ እንላለን ፡ እንጂ ፡ ከተዋሕዶ ፡ በኋላ ፡ መለኮትንና ፡ ትስብእትን ፡ ለያይተን ፡ የምንናገርበት ፡ ጊዜ ፡ የለም ።

ደ ራ ሲ ።

፵፪/ በኢትዮጵያ ፡ መጻሕፍት ፡ በክርስቶስ ፡ ትስብእት ፡ ወይም ፡ ህላዌ ፡ ትስብእት ፡ አይገኝም ፡ በርሱ ፡ የሚገኘው ፡ መለኮት ፡ ወይም ፡ ባሕርየ ፡ መለኮት ፡ ብቻ ፡ ነው ፡ የሚገኝ ፡ የሚል ፡ የትም ፡ አይገኝም ፤ የአውጣኪንም ፡ ባህል ፡ የሚገልጹ ፡ እኒህ ፡ ቃሎች ፡ ናቸው ፤ ይህን ፡ ባህል ፡ የሚደግፍ ፡ በኢትዮጵያ ፡ አንድም ፡ አይገኝም ። ይህም ፡ ኢትዮጵያውያን ፡ የኹለት ፡ ባሕርይን ፡ ትምህርት ፡ በመሠረቱ ፡ አይክዱትም ፡ ማለት ፡ ነው ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፺፩/ የዚህ ፡ አነጋገር ፡ ጠቅላላ ፡ ትርጓሜው ፡ ክርስቶስን ፡ ዕሩቅ ፡ ብእሲ ፡ ወይም ፡ ዕሩቅ፡ ቃል ፡ አይሉትም ፡ ማለት ፡ ነው ። እውነት ፡ ነው ፡ ክርስቶስ ፡ ማለት ፡ ከኹለት ፡ አካል ፡ አንድ ፡ አካል ፡ ከኹለት ፡ ባሕርይ ፡ አንድ ፡ ባሕርይ ፡ ቢኾን ፡ የወጣለት ፡ ስም ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ መለኮት ፡ ብቻ ፡ ወይም ፡ ትስብእት ፡ ብቻ ፡ የሚጠራበት ፡ ስም ፡ አይደለም ። ስለዚህ ፡ ክርስቶስ ፡ ባልን ፡ ጊዜ ፡ ቃል ፡ ምንታዌን ፡ አጥፍቶ ፡ ትስብእትን ፡ እንደተዋሐደ ፡ በሚያስረዳ ፡ አነጋገር ፡ እንናገራለን ፡ እንጂ ፡ክርስቶስን ፡ ዕሩቅ ፡ ቃል ፡ ወይም ፡ ዕሩቅ ፡ ብእሲ ፡ አንለውም ።

በመሠረቱ ፡ የኹለት ፡ ባሕርይን ፡ ትምህርት ፡ አይክዱትም ፡ ስለሚሉት ፡ ግን ፡ እኛ ፡ ቱሳሔ ፡ ውላጤ ፡ በተፀቅቦ ፡ እንደጠፋ ፡ ምንታዌም ፡ በተዋሕዶ ፡ ጠፋ ፡ ስንል ፡ የካቶሊክ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ምንታዌ ፡ አልጠፋም ፡ ኹለት ፡ ባሕርያት ፡ አልተዋሐዱም ፡ በኹለትነት ፡ ጸንተው ፡ ይኖራሉ ፡ ስትል ፡ ምን ፡ አገናኝቶን ፡ የኹለት ፡ ባሕርያትን ፡ ትምርት ፡ አይክዱትም ፡ ይላሉ ፡ ይህ ፡ ፍጹም ፡ ሐሰት ፡ ነው ።

ዶ ራ ሲ ።

፺፪/ ኢትዮጵያውያን ፡ ከካቶሊኮቹ ፡ ጋራ ፡ ሲከራከሩ ፡ እናንተ ፡ የንስጥሮስን ፡ ባህል ፡ ተከታዮች ፡ ናችሁ ፡ እያሉ ፡ ሲከሷቸው ፡ በክርስቶስ ፡ አንድ ፡ አካል ፡ ብቻ ፡ ስለመገኘቱ ፡ ይናገራሉ ፡እንጂ፡ ስለኹለት ፡ ባሕርይ ፡ አንሥተው ፡ ተናግረው ፡ አያውቁም ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፺፫/ ይህ ፡ ፍጹም ፡ ሐሰት ፡ ነው ። ከካቶሊካውያን ፡ ጋራ ፡ በምንከራከርበት ፡ ጊዜ ፡ ኹለት ፡ ባሕርይ ፡ በማለታችሁ ፡ የንስጥሮስን ፡ ባህል ፡ በከፊል ፡ የተከተላችሁ ፡ መኾናችሁን ፡ በመግለጥ ፡ ነው ። ይህም ፡ በ፩ኛ ፡ ምዕራፍ ፡ በቍ ፡ ፳፲ ፡ በጠቀስነው ፡ በአለቃ ፡ ውድነህ ፡ እሸቴ ፡ መወድስ ፡ ቅኔ ፡ ይታወቃል ። አንድ ፡ አካል ፡ በማለትማ ፡ ኹላችንስ ፡ አንድ ፡ አይደለምን ፡ ምን ፡ ያጣላናል ።

ዶ ራ ሲ ።

፺፬/ ይህም ፡ እነርሱ ፡ ከተዋሕዶ ፡ በኋላ ፡ በክርስቶስ ፡ ሰብአዊ ፡ ባሕርይ ፡ አይገኝም ፡ ብለው ፡ የሚክዱት ፡ ንስጥሮስ ፡ ያስተማረውን ፡ የኹለት ፡ አካል ፡ ባህልን ፡ ለመካድ ፡ መኾኑን ፡ በግልጥ ፡ ያስረዳል ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፺፭/ ይህም ፡ ውሸት ፡ ነው ፡ የንስጥሮስን ፡ ባህል ፡ በምንቃወምበት ፡ ጊዜ ፡ ክርስቶስ ፡ አንድ ፡ አካል ፡ አንድ ፡ ባሕርይ ፡ ነው ፡ ብለን ፡ እንመልሳለን ፤ የኬልቄዶንንም ፡ ጉባኤ ፡ በምንቃወምበት ፡ ጊዜ ፡ አንድ ፡ አካል ፡ በማለት ፡ የምንተባበር ፡ መኾናችንን ፡ ዐውቀን ፡ ኹለት ፡ ባሕርይ ፡ በማለታቸው ፡ ብቻ ፤ ለይተን ፡ እንከራከራለን ፡ እንጂ ፡ የንስጥሮስንና ፡ የልዮንን ፡ ባህል ፡ ለይተን ፡ ያላወቅን ፡ ኾነን ፡ የንስጥሮስን ፡ ባህል ፡ ለልዮን ፡ ሰጥተን ፡ የምንናገር ፡ አይደለንም ።

ዶ ራ ሲ ።

፺፮/ ስለዚህ ፡ ኢትዮጵያውያን ፡ ስለክርስቶስ ፡ ባሕርያት ፡ አዋሐድ ፡ ትምርት ፡ ያላቸው ፡ አስተያየት ፡ ኹሉ ፡ የንስጥሮስን ፡ ባህል ፡ የሚቃወም ፡ ብቻ ፡ ነው ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፺፯/ ይህም ፡ ሐሰት ፡ ነው ፡ ነገሩ ፡ ንስጥሮስን ፡ የሚያገባው ፡ በመኾኑ ፡ በግድ ፡ ነገሩ ፡ አግብቶት ፡ ከመገኘቱ ፡ በስተቀር ፡ በጉባኤ ፡ ኤፌሶን ፡ የንስጥሮስ ፡ መለየት ፡ በኹላችንም ፡ ዘንድ ፡ የታወቀ ፡ ስለኾነ ፡ የርሱን ፡ ነገር ፡ ወደ ፡ ጐን ፡ ትተን ፡ የኹለት ፡ ባሕርይን ፡ ባህል ፡ በምንቃወምበት ፤ ጊዜ ፡ አስተያየታችንን ፡ የምንጥለው ፡ በኬልቄዶኑ ፡ ጉባኤ ፡ ውሳኔ ፡ ላይ ፡ ነው ።

ዶ ራ ሲ ።

፺፰/ በዚህ ፡ ምክንያት ፡ ኢትዮጵያውያን ፡ ስለክርስቶስ ፡ ባሕርያት ፡ አዋሐድ ፡ ከካቶሊኮቹ ፡ ጋራ ሲከራከሩ ፡ ለንስጥሮሳውያን ፡ የሚቃወሙ ፡ እየመሰላቸው ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ የአካላዊስ ፡ ተዋሕዶ ትምርታቸው ፡ ከካቶሊክ ፡ ትምህርት ፡ ለብቻው ፡ ከኾነ ፡ አነጋገር ፡ ወይም ፡ አገላለጥ ፡ በስተቀር የሚለይበት ፡ የለም ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፵፮/ ለንስጥሮሳውያን ፡ የሚቃወሙ ፡ እየመሰላቸው ፡ ነው ፡ ለሚሉት ፡ መልሱን ፡ በቍ ፡ ፲፮ ፡ ስለጻፍኩ ፡ ከዚሀ ፡ መድገም ፡ አላስፈለገም ። ስለአካላዊ ፡ ተዋሕዶ ፡ የሚለዩበት ፡ የለም ፡ ስለሚሉት ፡ በመሠረቱ ፡ ቃል ፡ ሥጋ ፡ ኮነ ፡ በማለት ፡ እንለያይም ፡ እውነት ፡ ነው ።

በከዊኑ ፡ ምሥጢር ፡ አገላለጽ ፡ ግን ፡ መሊያየታችን ፡ የታወቀ ፡ ሲሆን ፡ ከካቶሊክ ፡ ትምሀርት የሚለዩበት ፡ የለም ፡ ማለት ፡ ማግባባት ፡ ይመስላል ፡ እንጂ ፡ እውነተኛ ፡ ንግግር ፡ አይደለም ።

ደ ራ ሲ ።

፵፯/ ካቶሊካውያንና ፡ ኢትዮጵያውያን ፡ አንድ ፡ ላይ ፡ ኾነው ፡ ተስማምተው ፡ ያነጋገሩን ፡ ጉዳይ ፡ ቢጨርሱትማ ፡ ኖሮ ፡ ኢትዮጵያውያኖች ፡ ያላንዳች ፡ ችግር ፡ የኬልቄዶንን ፡ ጉባኤ ፡ ውሳኔ ፡ ይቀበሉት ፡ ነበር ፡ ኹለቱም ፡ ወገኖች ፡ ፍጹም ፡ ስምምነትን ፡ ያገኙ ፡ ነበረ ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፵፯/ የርስዎ ፡ ሐሳብዎ ፡ ኹሉ ፡ በኹለት ፡ ባሕርይ ፡ ባሀል ፡ ፍቅር ፡ የተነደፈ ፡ ስለኾነ ፡ በኹለቱ ፡ ባሀሎች ፡ መካከል ፡ ቆሞ ፡ ግራ ፡ ቀኙንም ፡ ባሀሎች ፡ በሚዛናዊ ፡ አስተያየት ፡ በማመዛዘን ፡ ፈንታ ፡ የኹለት ፡ ባሕርይን ፡ ባሀል ፡ በእውነተኝነት ፤ ያንድ ፡ ባሕርይን ፡ ባሀል ፡ በስሕተት ፡ መደብ ፡ አቁመው ፡ ኢትዮጵያውያን ፡ የኬልቄዶንን ፡ ጉባኤ ፡ ውሳኔ ፡ ያለችግር ፡ ይቀበሉት ፡ ነበረ ፡ እንደሚሉት ፡ ኹሉ ፤ በኢትዮጵያውያንም ፡ ዘንድ ፡ ያለው ፡ ስሜት ፡ በርስዎ ፡ ዘንድ ፡ ካለው ፡ ስሜት ፡ የማያንስ ፡ በመኾኑ ፡ ተስማምተው ፡ ያነጋገሩን ፡ ጉዳይ ፡ ቢጨርሱት ፡ ኖሮ ፡ ካቶሊካውያን ፡ ኹለት ፡ ባሕርይ ፡ የሚል ፡ ልብ ፡ ወለድ ፡ ባህላቸውን ፡ ለቀው ፡ ወደ ፡ ጥንት ፡ ባህላቸው ፡ አንድ ፡ ባሕርይ ፡ ወደ ፡ ማለት፡ ይመለሱ ፡ ነበረ ፡ የሚል ፡ ሕሲና ፡ በዚሀም ፡ በኩል ፡ እንዳለ ፡ ይወቁ ።

ነገር ፡ ግን ፡ ኹለታችንም ፡ ወገኖች ፡ የእኔ ፡ ይበልጣል ፡ የሌላው ፡ ያንሳል ፤ የኔ ፡ እውነት ፡ ነው ፡ የሌላው ፡ ሐሰት ፡ ነው ፡ የሚለውን ፡ መንፈስ ፡ አርቀን ፡ በወንድማማችነት ፡ መንፈስ ፡ ተቀራርበን ፡ እግዚአብሔርን ፡ ባንድነት ፡ ብንለምነው ፡ ኀበ ፡ ሀለው ፡ ፪ ፡ ወ፫ ፡ ጉቡአን ፡ በስምየ ፡ ሀየ ፡ እሄሉ ፡ ማእከሌሆሙ ፡ ያለ ፡ እርሱ ፡ በመካከላችን ፡ ተገኝቶ ፡ ስምምነትን ፡ የሚሰጠን ፡ መኾኑ ፡ የታመነ ፡ የማይካድ ፡ ነገር ፡ ነው ።

ደ ራ ሲ ።

፵፰/ ሉዶልፍ ፡ ኢትዮጵያውያን ፡ ከኢየሱሳውያን ፡ መላክተኞች ፡ ጋር ፡ ስለክርስቶስ ፡ ባሕርያት ፡ አዋሐድ ፡ ሲከራከሩ ፡ አለመስማማታቸው ፡ አሳባቸውን ፡ ለሚገልጡባቸው ፡ ቃሎች ፡ ለየብቻው ፡ የኾነ ፡ ትርጉም ፡ ከመስጠታቸው ፡ የተነሣ ፡ ነው ፡ ሲል ፡ የጻፈው ፡ እውነት ፡ ነው ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፵፰/ ኢትዮጵያውያንና ፡ ካቶሊካውያን ፡ ቃል ፡ ሥጋ ፡ ኾነ ፡ በማለት ፡ አንድ ፡ ሲኾኑ ፡ የማይስማሙበት ፡ ምክንያት ፡ አሳባቸውን ፡ የሚገልጡባቸው ፡ ቃሎች ፡ ካለመስማማታቸው ፡ የተነሣ ፡ መኾኑ ፡ እርግጥ ፡ ነው ፡ የሚያከራክር ፡ አይደለም ።

ደ ራ ሲ ።

፵፱/ የካቶሊክ ፡ ሰባኪዎች ፡ ከኬልቄዶኑ ፡ እነጋገር ፡ ይልቅ ፡ ትምህርቱን ፡ ይዘው ፡ በትርጕሙ አንድ ፡ የኾነ ፡ ኢትዮጵያውያን ፡ የሚቀበሉት ፡ እነጋገር ፡ ለምሳሌ ፡ ክርስቶስ ፡ በመለኮትና ፡ በትስብእት የቆመ ፡ ፍጹም ፡ አምላክና ፡ ፍጹም ፡ ሰው ፡ ነው ፡ በማለት ፡ ተወስነው ፡ ቢኾን ፡ ኖሮ ፡ ያለ ጥርጥር ፡ በትምህርት ፡ ያልበሰለ ፡ ማይምን ፡ ሊሰማው ፡ ወደማይችል ፡ ብዙ ፡ ረቂቅ ፡ ክርክሮች ፡ ከመውደቅ ፡ ድነው ፡ ፍሬ ፡ ካለው ፡ ፍጻሜ ፡ ላይ ፡ ይደርሱ ፡ ነበረ ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፵፱/ እውነት ፡ ነው ፡ ባሕርየ ፡ መለኮትና ፡ ባሕርየ ፡ ትስብእት ፡ በተዋሐዶ ፡ አንድ ፡ አልሆኑም ፡ መለኮትም ፡ ከትስብእት ፡ ተለይቶ ፡ የመለኮትን ፡ ሥራ ፡ ይሠራል ፤ ትስብእትም ፡ ከመለኮት ፡ ተለይቶ ፡ የትስብእትን ፡ ሥራ ፡ ይሠራል ፡ ከሚለው ፡ ከትምህርት ፡ ውጭ ፡ ከኾነው ፡ ከኬልቄዶኑ ፡ እነጋገር ፡ ይልቅ ፡ በመሠረተ ፡ ትምህርቱ ፡ ክርስቶስ ፡ ከኹለት ፡ አካል ፡ አንድ ፡ አካል ፡ ከኹለት ፡ ባሕርይ ፡ አንድ ፡ ባሕርይ ፡ የኾነ ፡ ፍጹም ፡ አምላክ ፡ ፍጹም ፡ ሰው ፡ ነው ፡ በማለት ፡ ተወስነው ፡ ቢኾን ፡ ኖሮ ፡ መልካም ፡ ፍሬ ፡ ካለው ፡ ፍጻሜ ፡ በደረሱ ፡ ነበረ ።

ደ ራ ሲ ።

፶/ ሉዶልፍ ፡ በክርስቶስ ፡ ባሕርያት ፡ አዋሐድ ፡ ትምህርት ፡ በኩል ፡ ከኢትዮጵያ ፡ ልጆች ፡ ጋራ ፡ ፍጹም ፡ ስምምነትን ፡ ሊማግኘት ፡ ኹለት ፡ ባሕርያት ፡ የሚለውን ፡ የኬልቄዶንን ፡ አነጋገር ፡ መለኮትና ፡ ትስብእት ፡ በሚል ፡ ቢተኩት ፡ ህላዌ ፡ የሚለውንም ፡ ቃል ፡ ባሕርይ ፡ ወይም ፡ አካል ፡ በሚል ፡ ቢተኩት ፤ የአካልነትንም ፡ አሳብ ፡ አንድ ፡ ክርስቶስ ፡ በሚል ፡ አነጋገር ፡ ቢገልጡት ፡ በጣም ፡ የተሻለ ፡ ነበረ ፡ ሲል ፡ ጽፎ ፡ የተወልን ፡ ምክር ፡ ከወርቅና ፡ ካልማዝ ፡ የከበረ ፡ ነው ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፶/ ኹለት ፡ ባሕርያት ፡ የሚለውን ፡ ቃል ፡ መለኮትና ፡ ትስብእት ፡ ቢሉት ፡ በኢትዮጵያውያንና ፡ በካቶሊካውያን ፡ መካከል ፡ ስምምነት ፡ አይገኝም ፤ ምክንያቱም ፡ የሚያጣላን ፡ ከተዋሕዶ ፡ በኋላ ፡ በክርስቶስ ፡ ምንታዌ ፡ የለበትም ፡ አንድ ፡ አካል ፡ አንድ ፡ ባሕርይ ፡ ነው ፡ በማለትና ፡ በክርስቶስ ፡ የባሕርይ ፡ ምንታዌ ፡ አልጠፋም ፡ በማለት ፡ እንጂ ፡ መለኮትና ፡ ትስብእት ፡ ወይም ፡ ባሕርያት ፡ በማለት ፡ ስላልኾነ ፡ ነው ።

ህላዌ ፡ የሚለውንም ፡ ባሕርይ ፡ ወይም ፡ አካል ፤ በማለት ፡ ቢተኩት ፡ ምንታዌ ፡ ጠፋ ፡ የማይባል ፡ ከኾነ ፡ ምንም ፡ ስምምነት ፡ አይገኝም ።

የአካልነትንም ፡ አሳብ ፡ አንድ ፡ ክርስቶስ ፡ በሚል ፡ አነጋገር ፡ ቢገልጡት ፡ አንድ ፡ ባሕርይ ፡ የሚል ፡ አነጋገር ፡ ካልተጨመረበት ፡ ምንም ፡ የቀሸለ ፡ አይኾንም ።

ደ ራ ሲ ።

፶፭/ እንዲሁም ፡ ኢትዮጵያውያን ፡ ስለክርስቶስ ፡ ባሕርያት ፡ የሚያምኑትን ፡ ትምህርት ፡ ጠንቅቀው ፡ ያጠኑት ፡ ሌሎች ፡ ደራሲዎች ፡ ኢትዮጵያውያን ፡ ስለምሥጢረ ፡ ሥጋዌም ፡ ኾነ ፡ የሚናገሩትን ፡ አነጋገር ፡ ከኬልቄዶን ፡ ትምህርት ፡ ጋራ ፡ ለማስማማት ፡ ሲናገሩ ፡ ያንኑ ፡ አሳብ ፡ ይደግማሉ ፤ በጠቅላላው ፡ ኢትዮጵያውያን ፡ የሚያምኑት ፡ ያንድ ፡ ባሕርይ ፡ ባህል ፡ የቃል ፡ ብቻ ፡ ነው ፡ ባሕርይ ፡ ለሚለው ፡ ቃል ፡ የአካል ፡ ትርጉም ፡ ከመስጠትና ፡ ምሥጢረ ፡ ሥጋዌን ፡ ለመግለጥ ፡ ከሚያገቡት ፡ ለብቻው ፡ ከኾነ ፡ እሮጌ ፡ አነጋገር ፡ የተነሣ ፡ ነው ፡ በማለት ፡ ኹሉም ፡ ይስማማሉ ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፶፭/ ስለምሥጢረ ፡ ሥጋዌም ፡ ኾነ ፡ ስለሌላውም ፡ የሃይማኖት ፡ ጉዳይ ፡ ኹሉ ፡ የምንናገረው ፡ በጥንተ ፡ ስብከት ፡ ከጌታችን ፡ ከኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ መንጭቶ ፡ ባሕርያት ፡ ልቡና ፡ ተቀድቶ ፡ ለዓለም ፡ ኹሉ ፡ የደረሰውን ፡ እሮጌውን ፡ አነጋገር ፤ እንደ ፡ ልብስ ፡ ወይም ፡ እንደ ፡ ሌላው ፡ የዓለማዊ ፡ አኗኗር ፡ ያልቀያየርነው ፡ መኾናችን ፡ እርግጥ ፡ ነው ። ወደፊትም ፡ ልንለዋውጠው ፡ አንወድም ። ምክንያቱም ፡ ለክርስቶስ ፡ ትምህርት ፡ ሌላ ፡ ትክ ፡ ምትክ ፡ የሚኾን ፡ ትምህርት ፡ ስለማይገኝለት ፡ ነው ። ስለዚህ ፡ እነዚህ ፡ ከላይ ፡ የተጠቀሱት ፡ ሊቃውንት ፡ በጥንታዊው ፡ ሃይማኖት ፡ የጸናን ፡ መኾናችንን ፡ ከመመስከር ፡ በቀር ፡ የማንንም ፡ ክህደትና ፡ ኑፋቄ ፡ ያልተከተልን ፡ መኾናችንን ፡ ስለመሰከሩልን ፡ በጣም ፡ እንደሰታለን ።

ደ ራ ሲ ።

፶፮/ ካፑቺኑ ፡ መልእክተኛ ፡ አቡነ ፡ ማትያስ ፡ ኢትዮጵያውያን ፡ አንድ ፡ ባሕርይ ፡ ማለታቸው ፡ ባሕርይና ፡ አካል ፡ የሚሉትን ፡ ቃሎች ፡ ትርጉማቸውን ፡ በትክክል ፡ ለይተው ፡ ካላማወቃቸውና ፡ ከማወራረሳቸው ፡ የተነሣ ፡ ብቻ ፡ ነው ። ስለዚህ ፡ የነርሱ ፡ አነጋገር ፡ በቃል ፡ ብቻ ፡ ከኛው ፡ የተለየ ፡ ሲኾን ፡ በምሥጢሩ ፡ ከኛው ፡ ጋራ ፡ ፈጽሞ ፡ እንደሚስማማ ፡ አያጠራጥርምና ፡ በክርስቶስ ፡ ኹለት ፡ ባሕርያት ፡ ይገኛሉ ፡ ብለው ፡ በግልጥ ፡ ካልታመኑ ፡ አይኾንም ፡ ብሎ ፡ መጠንከር ፡ አስፈላጊ ፡ ኾኖ ፡ አይታየኝም ፡ ይላሉ ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፶፮/ እኛ ፡ በበኩላችን ፡ የአካልንና ፡ የባሕርይን ፡ ጠባይዕ ፡ ለይተን ፡ እንናገራለን ፡ እንጂ ፡ አደባልቀንና ፡ አቀላቅለን ፡ አንናገርም ። ያሁኑ ፡ አነጋገር ፡ የባሕርይንና ፡ የአካልን ፡ ትርጉም ፡ ለይተው ፡ አያውቁም ፡ ያወራርሳሉ ፡ ከማለት ፡ በቀር ፡ የባሕርይ ፡ ጠባይዕ ፡ ወይም ፡ ስሜት ፡ እንዲህ ፡ ነበረ ፡ የአካልም ፡ ጠባይዕ ፡ እንዲህ ፡ ነበረ ፡ እንዲህ ፡ ብለው ፡ ያወራርሱታል ፡ እንዲህ ፡ አድርገው ፡ ያደባልቁታል ፡ ብለው ፡ የገለጡት ፡ ነገር ፡ የለም ። የተገለጠ ፡ ነገር ፡ ቢኖር ፡ መልስ ፡ ይሰጥበት ፡ ነበረ ፡ ያልተገለጠ ፡ ነገር ፡ ስለኾነ ፡ መልስ ፡ ሊሰጥበት ፡ አልተቻለም ።

ደግሞ ፡ እኛ ፡ መለየታችን ፡ በተዋሕዶ ፡ ምንታዌ ፡ ስለጠፋ ፡ ክርስቶስ ፡ አንድ ፡ ባሕርይ ፡ ነው ፡ ማለትና ፡ ኹለት ፡ ባሕርይ ፡ ነው ፡ ምንታዌ ፡ አልጠፋም ፡ ማለት ፡ የተለያዩ ፡ ነገሮች ፡ መስለው ፡ ስለሚ ታዩን ፡ ነው ፤ ካቶሊካውያን ፡ ይህ ፡ አነጋገር ፡ በምሥጢር ፡ አንድ ፡ መኾኑን ፡ ከተረዱት ፡ ባነጋገሩ ፡ ብቻ ፡ ምን ፡ እንጎዳ ፡ ብለው ፡ ነው ፤ አንድ ፡ አካል ፡ አንድ ፡ ባሕርይ ፡ ነው ፡ ምንታዌ ፡ በተዋሕዶ ፡ ጠፍቷል ፡ አይሉና ፡ አንስማማምን ።

ደ ራ ሲ ።

፶፫/ መታመን ፡ የሚገባው ፡ የተወሰነው ፡ ትምህርትና ፡ እርሱን ፡ የሚገልጡባቸው ፡ ቃሎች ፡ ለየብቻው ፡ ነው ። ትምርቱም ፡ ከጥንት ፡ የነበረና ፡ መቸውንም ፡ የማይለወጥ ፡ ነው ፡ የማያምነውም ፡ እንደ ፡ መናፍቅ ፡ መቆጠር ፡ አለበት ፤ ቃሉ ፡ ግን ፡ ባነጋገሩና ፡ ባጣጣሉ ፡ እንደየቦታውና ፡ እንደየጊ ዜው ፡ እንደ.የገባቡ ፡ ትርጕሙ ፡ የሚለዋወጥ ፡ ነው ፡ ብለዋል ፡ ስለሚሉት ።

መ ላ ሽ ።

፶፫/ የሚታመነው ፡ ትምህርትና ፡ የሚገለጥበት ፡ ቃል ፡ ለየብቻው ፡ ነው ፡ ያሉበትን ፡ ምክን ያት ፡ ገልጠውልን ፡ ቢኾን ፡ መልስ ፡ እንሰጥበት ፡ ነበረ ፡ ካልተገለጸ ፡ ግን ፡ ምን ፡ ሊደረግ ፡ ይቻላል ።

ትምርቱ ፡ ከጥንት ፡ የነበረ ፡ ነው ፡ መቸውንም ፡ አይለውጥም ፡ ማለታቸው ፡ እርግጥ ፡ ነው ፡ ትም ርቱም ፡ ጥንታዊ ፡ ነው ፡ እርሱም ፡ ወአናቅጸ ፡ ሲኦል፣ ፡ ኢይኄይልዎ ፡ ተብሎ ፡ የተነገረለት ፡ እንደ መኾኑም ፡ ማንም ፡ ሊለውጠው ፡ አይችልም ፤ የማይቀበለውም ፡ እንደመናፍቅ ፡ መቆጠሩ ፡ አይካ ድም ፤ ቃሉ ፡ እንደ ፡ ጊዜውና ፡ እንደ ፡ አገባቡ ፡ ትርጕሙ ፡ ይለዋወጣል ፡ ያሉትም ፡ እውነት ፡ነው ።

ለምሳሌ ፡ ጌታ ፤ አነ ፡ ውእቱ ፡ አምላከ ፡ አብርሃም ፡ ወአምላከ ፡ ይስሐቅ ፡ ወአምላከ ፡ ያዕቆብ ' ብሏል ። ማቴ ፡ ፳፪ ፡ ፴፪ ።

ሙሴንም ፡ ረሰይኩከ ፡ አምላኮ ፡ ለፈርኦን ፡ ብሎታል ። አነ ፡ ውእቱ ፡ አምላከ ፡ አብርሃም ፡ ያለ ውና ፡ አምላኮ ፡ ለፈርዖን ፡ ያለው ንባብ ፡ አንድ ፡ ከኾነ ፡ ብለን ፡ አንድ ፡ ትርጕም ፡ አንስጠውም ፡ አምላከ ፡ አብርሃም ፡ ያለውን ፡ የአብርሃም፡ፈጣሪ፡አምላኮ፡ለፈርኦን፡ያለውን፡በፈርኦን፡ላይ፡ተአምራት ፡ ማድረግ ፡ የሚቻለው ፡ ነቢይ ፡ ብለን ፡ እንተረጕመዋለን ፤ ሌላውም ፡ ኹሉ ፡ እንደዚሁ ፡ ይሆን ፡ በመሰለ ፡ አኳኋን ፡ እንደ ፡ ጊዜውና ፡ እንዳመጣጡ ፡ መለዋወጡ ፡ አይቀርም ።

ደ ራ ሲ ።

፶፬/ የቃል ፡ ቋም ፡ ነገሩ ፡ ሰው ፡ በልቡናው ፡ ያለውን ፡ አሳብ ፡ የሚገልጥበት ፡ መኾኑ ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ ካደማመጡ ፡ አይደለም ፤ በዚህ ፡ ምክንያት ፡ ሊታመን ፡ የሚገባው ፡ ትምህርት ፡ ባንዳንድ ፡ ያልተለመዱ ቃሎች ፡ ተነግሮ ፡ አንዳንዶቹ ፡ ሊረዱት ፡ የማይችሉ ፡ ከኾነ ፡ የሚፈለገው ፡ አሳቡን ፡ መረዳት ፡ ነውና ፡ ለቃሎቹ ፡ ግድ ፡ ማድረግ ፡ የሚያሻ ፡ አይመስልም ፤ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ በግልጥ ፡ እመኑበት ፡ ብላ ፡ ሳታዝዝ ፡ ሊቀበሉትና ፡ ሊያምኑበት ፡ የምትፈልገው ፡ ትምርቱን ፡ ነው ፡ የተወሰነ ፡ ድምፅ ፡ ያለውን ፡ ቃል ፡ አይደለም ። ምክንያቱም ፡ ቃሉ ፡ ባንዳንዶች ፡ ዘንድ ፡ ስሕተትን ፡ ሊያ ሰማ ፡ ስለሚችል ፡ ነው ፡ ይላሉ ፤ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፶፬/ እኛ ፡ ከመጻሕፍት ፡ ተመልክተን ፡ ከመምህራን ፡ ሰምተን ፡ የተረዳነው ፡ ትምርት ፡ አካ ላዊ ፡ ቃል ፡ ሳይለወጥ ፡ ሳይቀላቀል ፡ በተፀቅቦ ፡ ሰብአዊ ፡ ባሕርይ ፡ ያለው ፡ አካለ ፡ ሥጋን ፡ ተዋሐደ ፡ በተዋሕዶ ፡ ምንታዌ ፡ ጠፋ ፡ ማለት ፡ ነው ። ሰብአዊ ፡ አካልን ፡ ሲዋሐድ ፡ ባሕርዩን ፡ ለይቶ ፡ ከተ ዋሕዶ ፡ በአፍኣ ፡ እንደተወው ፡ አይነግሩንም ። ስለዚህ ፡ ለትስብእት ፡ አካል ፡ የለውም ፡ ቃል ፡ የተ ዋሐደ ፡ ሰብአዊ ፡ ባሕርይን ፡ ነው ፡ ካሉ ፡ በኋላ ፡ ባሕርየ ፤ ሰብእን ፡ አልተዋሐደም ፡ የባሕርይ ፡ ምን ታዌ ፡ አልጠፋም ፡ ማለት ፡ በመጻሕፍትም ፡ ተጽፎ ፡ ስለማይገኝ ፡ መምህሮቻችንም ፡ ስለማይነግ ሩን ፡ ስሕተት ፡ መስሎ ፡ ታይቶናል ። በናንተ ፡ በኩል ፡ ግን ፡ የናንተ ፡ ባህልና ፡ የእኛ ፡ ባህል ፡ አንድ ፡ መኾኑን ፡ ከተረዳችሁት ፤ ስሕተት ፡ መስሎ ፡ ካልታያችሁ ፤ ሰውም ፡ የሚፈልገው ፡ አሳቡን ፡ መረ ዳት ፡ እንጂ ፡ አሳብ ፡ የሚገለጥበትን ፡ አነጋገር ፡ አለመኾኑን ፡ ከተረዳችሁት ፡ እንደኛው ፡ አነጋገር ፡ አንድ ፡ አካል ፡ አንድ ፡ ባሕርይ ፡ ብላችሁ ፡ ለእኛ ፡ በሚሰማን ፡ አነጋገር ፡ ንግግራችሁን ፡ አርማች ሁት ፡ እንስማማምን ፡ ምን ፡ ያጣላናል ።

እንዲህ ፡ ብለው ፡ ከኾነስ ፡ የካቶሊክ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ የአባ ፡ ማሲያስን ፡ ምክር ፡ ተቀብላ ፡ ንግግሯን ፡ አርማ ፡ ቢኾን ፡ በመካከላችን ፡ ስምምነት ፡ ይገኝ ፡ ኖሯል ።

ድ ራ ሲ ።

፶፭/ ፩ኛ ፡ ዮሲፍ ፡ ሳፔቶ ፤ ፪ኛ ፡ አንቶኒና ፡ ዶባዲ ፤ ፫ኛ ፡ ጀባ ፡ ኩልቦ ፤ ፬ኛ ፡ ማ ፡ ዩገር ፡ ኢትዮጵያውያን ፡ ከሮማ ፡ ጋራ ፡ አለመስማማታቸው ፡ ባፍ ፡ ብቻ ፡ ነው ፤ ምክንያቱም ፡ ምሥጢሩን ፡ ለመግለጥ ፡ ከሚያገቡት ፡ ቃል ፡ ልዩነትና ፡ ባሕርይንና ፡ አካልን ፡ ስለሚያወራርሷቸው ፡ ነው ፡ እሉ ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፶፭/ የኒህም ፡ ያራቱ ፡ መርማሪዎች ፡ አነጋገር ፡ ከላይ ፡ ከተጻፉት ፡ ከነሉዶልፍ ፡ ከነ ፡ አባ ፡ ማስያስ ፡ አነጋገር ፡ ልዩነት ፡ ስለሌለው ፡ መልሱ ፡ ከላይ ፡ የተጻፈው ፡ ነው ፡ ብሎ ፡ ከማሰብ ፡ በቀር ፡ ሌላ ፡ የምሰጠው ፡ መልስ ፡ የለኝም ። የኾነ ፡ ኾኖ ፡ እኒህን ፡ ከዚህ ፡ በላይ ፡ የተጠቀሱትን ፡ ታሪክ ፡ ጸሐፊዎች ፡ ኢትዮጵያ ፡ የንስጥሮስን ፡ ወይም ፡ የአውጣኪን ፡ ወይም ፡ የማናቸውንም ፡ መናፍቅ ፡ ስሕተት ፡ ተቀብላለች ፡ ብለው ፡ ባለመጻፋቸው ፡ እውነተኞች ፡ ናቸው ፡ ብዬ ፡ አመሰግናቸዋለሁ ።

ድ ራ ሲ ።

፶፮/ ኢትዮጵያውያን ፡ ባሕርይ ፡ ሲሉ ፡ የራሱ ፡ ፍጹም ፡ ህላዌ ፡ ያለው ፡ ኳኝ ፡ (ማለት) ፡ አካል ፡ ወይም ፡ ቅኑም ፡ ማለትን ፡ እንደሚያሰሙ ፡ ኹሉም ፡ የሚታመኑበት ፡ ነው ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፶፮/ ይህ ፡ አነጋገር ፡ ባሕርይና ፡ አካል ፡ አንድ ፡ እንደ ፡ ኾኑ ፡ ምንም ፡ ልዩነት ፡ እንደ ፡ ሌላቸው ፡ የሚያመለክት ፡ ንግግር ፡ ነው ። ይህን ፡ የሚያምኑ ፡ ሰዎች ፡ በኢትዮጵያውያን ፡ አነጋገር ፡ ገና ፡ አልደረሱበትም ፡ ለማለት ፡ ይቻላል ።

አካል ፡ ማለት ፡ የሚታየው ፡ የሚጨበጠው ፡ ነው ፤ ባሕርይ ፡ ማለት ፡ ግን ፡ በአካል ፡ ህልው ፡ ኾኖ ፡ አካል ፡ ሲገኝ ፡ ተገኝቶ ፡ የአካልን ፡ ኹኔታ ፡ የሚገልጽ ፡ ጠባይዕ ፡ ነው ።

እንዲህ ፡ ማለት ፡ ከዚህ ፡ በፊት ፡ እንደ ፡ ገለጽነው ፡ እሳት ፡ አካሉ ፡ በዕንጨት ፡ ወይም ፡ በመብራት ፡ ላይ ፡ ሲገለጽ ፡ ዋዕይ ፡ ከአካሉ ፡ ተገኝቶ ፡ በአካሉ ፡ ህልው ፡ ኾኖ ፡ የእሳትን ፡ ጠባይዕ ፡ ይገልጻል ።

ወኃም ፡ አካሉ ፡ በተገኘ ፡ ጊዜ ፡ ርጥበት ፡ ከአካሉ ፡ ተገኝቶ ፡ በአካሉ ፡ ህልው ፡ ኾኖ ፡ የውኃን ፡ ጠባይዕ ፡ ይገልጻል ፡ ማለት ፡ ነው ።

ስለዚህ ፡ ባሕርይ ፡ ከአካል ፡ ተገኝቶ ፡ በአካል ፡ ህልው ፡ ኾኖ ፡ ከአካል ፡ ሳይለይ ፡ የአካልን ፡ ጠባይዕ ፡ ይገልጻል ፡ እንላለን ፡ እንጂ ፡ አካል ፡ ባሕርይ ፡ ነው ፡ ወይም ፡ ባሕርይ ፡ አካል ፡ ነው ፡ - ብለን ፡ ቀላቅለን ፡ አንናገርም ።

ድ ራ ሲ ።

፶፯/ ኢትዮጵያውያን ፡ የአካላዊ ፡ ተዋሕዶ ፡ ምሥጢርን ፡ የሚገልጡበት ፡ አነጋገር ፡ ምንም ፡ ቃል ፡ ለቃል ፡ በጠቅላላ ፡ ሲሰሙት ፡ በኬልቄዶን ፡ የተወሰነውን ፡ ትምህርት ፡ የሚቃወም ፡ ቢኾን ፡ በንግግሩ ፡ ውስጥ ፡ የሚቀድመውንና ፡ የሚከተለውን ፡ ቢያስተውሉበት ፡ በአሳቡ ፡ ከኬልቄዶኑ ፡ ውሳኔ ፡ ጋራ ፡ መስማማቱን ፡ ኹሉም ፡ ያከብሩበታል ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፶፯/ ኢትዮጵያውያን ፡ ቃል ፡ ከእመቤታችን ፡ በሕፃናት ፡ መጠን ፡ ሥጋን ፡ ነሥቶ ፡ ሲዋሐድ ፡ በተዋሕዶ ፡ ምንታዌ ፡ ጠፋ ፡ አንድ ፡ አካል ፡ ኾነ ፡ ሲሉ ፡ ባሕርይም ፡ የአካል ፡ መገኛ ፡ እንደ ፡ መኾኑ ፡ በአካል ፡ ህልው ፡ ኾኖ ፡ የአካልን ፡ ጠባይዕ ፡ የሚገልጽ ፡ ከመኾኑ ፡ በቀር ፡ ከአካል ፡ በአፍኣ ፡ ስላልኾነ ፡ አካል ፡ ሲዋሐድ ፡ ባሕርይም ፡ ተዋሐደ ፡ በተዋሕዶ ፡ ምንታዌ ፡ ጠፋ ፡ ይላሉ ። ካቶሊካውያን ፡ ግን ፡ ቃል ፡ ሰብአዊ ፡ ባሕርይን ፡ ተዋሐደ ፡ ይላሉ ፡ እንጂ ፡ ሰብአዊ ፡ አካልን ፡ ተዋሐደ ፡ አይሉም ።

መልሰው ፡ ደግሞ ፡ ባሕርይ ፡ አልተዋሐደም ፡ ምንታዌ ፡ አልጠፋም ፡ ይላሉ ። ከዚህም ፡ ኢያይዘው ፡ አንድ ፡ ባሕርይ ፡ ኾነ ፡ ምንታዌ ፡ ጠፋ ፡ ካላችሁ ፡ አንዱ ፡ ባሕርይ ፡ ጠፋ ፡ ማለት ፡ ግድ ፡ ነውና ፡ ከመለኮት ፡ ባሕርይና ፡ ከትስብእት ፡ ባሕርይ ፡ የጠፋ ፡ የትኛው ፡ ነው ፡ የሚል ፡ ጥያቄ ፡ ያቀርባሉ ፡ ለዚህም ፡ ጥያቄ ፡ ኢትዮጵያውያን ፡ ሰብአዊ ፡ አካል ፡ የሚሉትን ፡ ካቶሊካውያን ፡ ሰብአዊ ፡

ባሕርይ ፡ ቢሉትም ፡ ስም ፡ መለዋወጥ ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ ወንጌላዊ ፡ ቃል ፡ ሥጋ ፤ ኮነ ፡ ባለው ፡ መሠረት ፡ ቃል ፡ ባዕድ ፡ ሥጋን ፡ እንደ ፡ ተዋሐደ ፡ ቢዋሐድም ፡ መለኮቱ ፡ ትስብእቱን ፡ ሳያጠፋው ፡ ትስብእቱ ፡ መለኮቱን ፡ ሳይለውጠው ፡ አንድ ፡ አካል ፡ ኾነ ፡ በግልጽ ፡ ይናገራሉ ። ቃል ፡ ባዕድ ፡ ሥጋን ፡ ከተዋሐደ ፡ በኋላ ፡ አንድ ፡ አካል ፡ የሚባል ፡ ከመለኮትና ፡ ከትስብእት ፡ የትኛው ፡ ጠፍቶ ፡ ነው ፡ የሚል ፡ የጥያቄ ፡ መልስ ፡ ማቅረብ ፡ ግድ ፡ ይኾንብናል ። እንዲህም ፡ ማለት ፡ ቃል ፡ በሕፃናት ፡ መጠን ፡ ሥጋን ፡ ነሥቶ ፡ ሰብአዊ ፡ አካልን ፡ ገንዘብ ፡ ካደረገ ፡ በኋላ ፡ አንድ ፡ አካል ፡ እንደኾነ ፡ የባሕርይም ፡ ተዋሕዶ ፡ እንደዚህ ፡ ነው ፡ ማለት ፡ ነው ።

እንግዲህ ፡ በኢትዮጵያውያንና ፡ በካቶሊካውያን ፡ መካከል ፡ ይህን ፡ ያኽል ፡ መለያየት ፡ ሳለ ፡ ይስማማሉ ፡ ማለት ፡ እንደምን ፡ ይቻላል አይቻልም ።

ደ ራ ሲ ።

፶፰/ ይህም ፡ አንድ ፡ ኢትዮጵያዊ ፡ ካቶሊክ ፡ ቄስ ፡ ጽፈው ፡ ትተውልናል ፡ ብለው ፡ በግእዝ ቋንቋ ፡ አካልና ፡ ባሕርይ ፡ አይወራረሱም ፡ የሚወራረሱ ፡ ባሕርይና ፡ ህላዌ ፡ ናቸው ፡ አሉ ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፶፰/ ይህ ፡ እውነተኛ ፡ ንግግር ፡ ነው ፡ ባሕርይን ፡ አካላዊ ፡ ፍጹመ ፡ አካል ፡ በማለት ፤ አካልንም ፡ ባሕርያዊ ፡ ሕያው ፡ ባሕርይ ፡ በማለት ፡ እናገናዝባቸዋለን ፡ እንጂ ፡ አካልን ፡ ባሕርይ ፤ ባሕርይን ፤ አካል ፡ ብለን ፡ አንጠራቸውም ። ባሕርይና ፡ ህላዌ ፡ ይወራረሳሉ ፡ የሚሉት ፡ ግን ፡ ህላዌ ፡ ግእዝ ፡ ስለኾነ ፡ ባሕርይ ፡ ተብሎ ፡ የሚተረጐምበት ፡ ጊዜ ፡ አለ ፤ አኗኗር ፡ ተብሎ ፡ የሚተረጐምበትም ፡ ጊዜ ፡ አለ ፤ እንደ ፡ ነገሩ ፡ አመጣጥ ፡ በብዙ ፡ ዐይነት ፡ ይፈታል ። ባሕርይ ፡ ግን ፡ በግእዝም ፡ ባማርኛም ፡ ሞልቶ ፡ የሚገኝ ፡ ቋንቋ ፡ ስለኾነ ፡ ያው ፡ ባሕርይ ፡ ተብሎ ፡ ይፈታል ፡ እንጂ ፡ ሌላ ፡ ትርጓሜ ፡ የለውም ፡ ስለዚህ ፡ ባሕርይና ፡ ህላዌ ፡ ይወራረሳሉ ፡ ያሉት ፡ የሚያጠግብ ፡ ንግግር ፡ አይደለም ።

ደ ራ ሲ ።

፶፱/ አንዱን ፡ ኢትዮጵያዊ ፡ ሊቅ ፡ ክርስቶስ ፡ ፍጹም ፡ አምላክና ፡ ፍጹም ፡ ሰው ፡ እንደኾነ ፡ ማለት ፡ የመለኮትና ፡ የሥጋ ፡ ባሕርያት ፡ ያሉት ፡ መኾኑን ፡ ታምናላችሁን ፡ ስል ፡ ብጠይቀው ፡ እንደፈታ ፡ በደንብ ፡ እንጂ ፡ ሲል ፡ መለሰልኝ ። እኔም ፡ ቀጥዬ ፡ ክርስቶስ ፡ እንደ ፡ አምላክና ፡ እንደ ፡ ሰው ፡ ይሠራ ፡ ነበርን ፡ ወይም ፡ በሌላ ፡ አነጋገር ፡ አምላካዊና ፡ ሰብአዊ ፡ የኾኑ ፡ ኹለት ፡ ሥራዎች ፡ በክርስቶስ ፡ ይገኛሉን ፡ ብለው ፡ ምንም ፡ ሳይሰጋ ፡ መለሰልኝ ፡ እንዲህማ ፡ ከኾነ ፡ እናንተም ፡ በክርስቶስ ፡ ኹለት ፡ ባሕርያት ፡ መኖራቸውን ፡ ታምናላችኋ ፡ ብለው ፡ የለም ፡ አናምንም ፡ ሲል ፡ ካደኝ ፡ አሉ ፡ ስለሚሉት ።

መ ላ ሽ ።

፶፱/ ያ ፡ ኢትዮጵያዊ ፡ ሊቅ ፡ ክርስቶስ ፡ አምላክ ፡ ወሰብእ ፡ ነዎይ ፡ ቢሉት ፡ አዎን ፡ ማለቱ ፡ አካለ ፡ ቃል ፡ ባሕርየ ፡ ቃል ፡ አካለ ፡ ሰብእን ፡ ባሕርየ ፡ ሰብእን ፡ በተዐቅቦ ፡ ስለተዋሐደ ፡ ነው ። የመለኮትና ፡ የትስብእት ፡ ሥራዎች ፡ በርሱ ፡ መገኘታቸውን ፡ ቢጠይቁት ፡ ይገኛሉ ፡ ብሎ ፡ ማመኑ ፡ ወደ ፡ ሠርግ ፡ ቤት ፡ መጠራት ፤ በምራቅ ፡ ጭቃ ፡ መለወስ ፡ በመርከብ ፡ ላይ ፡ መተኛት ፡ አልዓዛርን ፡ ወዴት ፡ ቀብራችሁ ፡ ብሎ ፡ መጠየቅ ፡ ይህን ፡ የመሳሰለው ፡ የሰውነት ፡ ሥራ ፤ ወኃውን ፡ ወይን ፡ ማድረግ ፤ በደረቅ ፡ ግንባር ፡ ዓይን ፡ መፍጠር ፤ ነፋሳትንና ፡ ማዕበላትን ፡ መገሠጽ ፤ አልዓዛር ፡ አልዓዛር ፡ ብሎ ፡ ጠርቶ ፡ ከመቃብር ፡ ማስነሣት ፡ የአምላክነት ፡ ሥራዎች ፡ ስለኾኑ ፡ ነው ።

እንግዲያማ ፡ በክርስቶስ ፡ ኹለት ፡ ባሕርያት ፡ አሉ ፡ ትላላችኋ ፡ ቢሉት ፡ መካዱ ፡ ኢትዮጵያውያን ፡ በተዋሕዶ ፡ ምንታዌን ፡ አጥፍቶ ፤ አንድ ፡ አካል ፡ አንድ ፡ ባሕርይ ፡ የኾነ ፡ ክርስቶስ ፡ ኹለቱን ፡ የአምላክነትንና ፡ የሰውነትን ፡ ሥራዎች ፡ ባንድ ፡ ፈቃድ ፡ ባንድ ፡ ሥምረት ፡ ባንድ ፡ ሥልጣን ፡ እንደ ፡ ሠራቸው ፡ ያምናሉ ፡ እንጂ ፡ እንደካቶሊካውያን ፡ መለኮትንና ፡ ትስብእትን ፡ ለያይተው ፡ የመለኮትን ፡ ሥራ ፡ መለኮት ፡ ሠራ ፡ የትስብእትን ፡ ሥራ ፡ ትስብእት ፡ ሠራ ፡ የማይሉ ፡ ስለኾነ ፡ ይህ ፡ መልስ ፡ የባሕርይ ፡ ምንታዌን ፡ የሚከላከል ፡ ትክክለኛ ፡ መልስ ፡ ነው ።

የመለኮትና ፡ የሥጋ ፡ ባሕርያት ፡ ያሉት ፡ መኾኑን ፡ ታምናላችሁ ፡ ወይ ፡ ብለው ፡ አዎን ፡ አለ ፡ የሚሉት ፡ ግን ፡ በኢትዮጵያ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ከተዋሕዶ ፡ በኋላ ፡ በክርስቶስ ፡ ላይ ፡ ምንታዌን ፡ የሚያመለክት ፡ ባሕርያት ፡ የሚል ፡ ንግግር ፡ በፍጹም ፡ ስለሌለ ፡ ያ ፡ ሊቅ ፡ ይህን ፡ መልስ ፡ ይሰጣል ፡ ብየ ፡ አላምንም ።

ደ ራ ሲ ።

፳/ እንደም ፡ ፆ ፡ ቢት ፡ በፊት ፡ በግልፅ ፡ የታመነበት ፡ ኋላ ፡ የከዳኝ ፡ ባሕርይ ፤ ለሚለው ፡ ቃል ምንድ ፡ ኋኝ ፡ ወይም ፡ ሀልው ፡ ትርጉም ፡ ከመስጠቱ ፡ የቀጉሣ ፡ ነው ፤ ባሕርይ ፡ ለሚለውም ቃል ፡ ፊት ፡ እንዲልኩት ፡ የሀላዌ ፡ ወይም ፡ የኋኝ ፡ ትርጉም ፡ አለው ፡ ብለዋል ፡ ስለሚሉት ።

መ ላ ሽ ።

፳/ በኢትዮጵያውያን ፡ ባህል ፡ በብዙ ፡ ስፍራ ፡ መላልሰን ፡ እንዳስረዳነው ፡ ባሕርይ ፡ አካልን ፡ አስገኝቶ ፡ በአካል ፡ ህልው ፡ ኾኖ ፡ የአካልን ፡ ጠባይዕ ፡ የሚገኝ ፡ ሌላ ፡ ልዩ ፡ ኋኝ ፡ አይደለም ፡ ይህ ንንስ ፡ ስሜት ፡ የሚሰጥ ፡ አካል ፡ ተዋሐደ ፡ ባሕርይ ፡ ግን ፡ አልተዋሐደም ፡ የሚለው ፡ የካቶሊክ ፡ ባህል ፡ ነው ።

ደ ራ ሲ ።

፳፩/ ከኹሉ ፡ አስቀድሞ ፡ አካል ፡ የሚለው ፡ ቃል ፡ በመሠረታዊ ፡ ትርጉሙ ፡ እንደማያደና ግርና ፡ ለመስማቱ ፡ እንደማያስቸግር ፡ እናሳስባለን ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፳፩/ እንደ ፡ ኢትዮጵያውያን ፡ አነጋገር ፡ አካል ፡ ሲባል ፡ ከራስ ፡ ጠጉር ፡ እስከ ፡ እግር ፡ ጥፍር ያሉትን ፡ ሕዋሳት ፡ ያመለክታል ። ይህንንም ፡ አካል ፡ ቃል ፡ በተዋሕዶ ፡ ገንዘብ ፡ አድርጎታል ፡ ገንዘብ ፡ አደረገውም ፡ ስንል ፡ በማኅፀነ ፡ ማርያም ፡ በሕፃናት ፡ መጠን ፡ የዕለት ፡ ፅንስ ፡ ኾኖ ፡ እስከ፡ ፵ ቀን ፡ ተሥዕሎተ፡ መልክእ ፡ ተፈጽሞለት ፡ በየጥቂቱ ፡ አደገ ፡ እንላለን ፡ እንጂ ፡ ከተዋሕዶ ፡ በፊት ፡ ሙሉ ፡ ቅርጽ ፡ አካል ፡ ተገኝቶ ፡ ያንን ፡ ተዋሐደ ፡ የምንል ፡ አይደለንም ፤ በዚኽውም ፡ አካል ፡ ተገልጾ ፡ የአምላክነትንም ፡ የሰውነትንም ፡ ሥራ ፡ እንደ ፡ ሠራ ፡ እናምናለን ፤ ስለዚህ ፡ በኛ ፡ አነጋ ገር ፡ የአካል ፡ ትርጓሜ ፡ ምንም ፡ አስቸጋሪነት ፡ የለበትም ።

በካቶሊክ ፡ አነጋገር ፡ ግን ፡ ቃል ፡ ሰብአዊ ፡ ባሕርይን ፡ ተዋሐደ ፡ ይላሉ ፡ እንጂ ፡ ሰብአዊ ፡ አካልን ፡ ተዋሐደ ፡ አይሉም ፤ ወንጌላዊ ፡ ቃል ፡ ሥጋ ፡ ኮነ ፡ ባለው ፡ መሠረት ፡ ቃል ፡ በከዊን ፡ የተ ገለጸበትን ፡ ሥጋ ፡ ባሕርይ ፡ እንጂ ፡ አካል ፡ አንለውም ፡ ካሉ ፡ በኋላ ፡ አካል ፡ አንድ ፡ ነው ፡ ባሕርይ ፡ ኹለት ፡ ነው ፡ ሲሉን ፡ በእውነቱ ፡ ቃል ፡ የተዋሐደ ፡ ሰብአዊ ፡ ባሕርይን ፡ ከኾነ ፡ አልተዋሐደም ፡ በምንታዌ ፡ ጸንቶ ፡ ይኖራል ፡ የሚሉትም ፡ ሰብአዊ ፡ ባሕርይን ፡ ከኾነ ፡ አንድ ፡ አካል ፡ የሚሉት ፡ ዕሩቅ ፡ ቃልን ፡ ነውን ፡ ወይስ ፡ ሌላን ፡ አካል ፡ አለ ፡ በማለት ፡ እንቸገራለን ። ሰብአዊ ፡ ባሕርይን ፡ ተዋሐደ ፡ ካሉ ፡ በኋላ ፡ ባሕርይ ፡ አልተዋሐደም ፡ ሲሉን ፡ ለነገሩ ፡ መጨበጫ ፡ ልናገኝለት ፡ አልቻ ልንም ።

ደ ራ ሲ ።

፳፪/ ይህ ፡ ኹሉ ፡ ችግርና ፡ ያሳብ ፡ ድንግርግር ፡ የሚነሣው ፡ ባሕርይና ፡ ህላዌ ፡ የሚሉት ፡ ቃላት ፡ ትርጉማቸው ፡ ያልተወሰነ ፡ በመኾኑ ፡ ነው ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፳፪/ እንደኛ ፡ ባህል ፡ የባሕርይ ፡ ትርጓሜ ፡ እንደ ፡ አካል ፡ የተወሰነ ፡ ስለኾነ ፡ ምንም ፡ ችግር ፡ የለበትም ፡ ህላዌ ፡ ግን ፡ በብዙ ፡ ዐይነት ፡ የሚተረጐም ፡ ስለሆነ ፡ መጻሕፍትን ፡ ከላይ ፡ እርእስታ ቸውን ፡ ከታች ፡ ኅዳጋቸውን ፡ አይቶ ፡ መምህራንን ፡ ጠይቆ ፡ ካልተረዱት ፡ በመሳ ፡ በድፍረት ፡ ልተ ርጉምህ ፡ ቢሉት ፡ ማስቸገሩ ፡ አይቀርም ፡ ከስሕተት ፡ ላይ ፡ ይጥላል ።

ደ ራ ሲ ።

፳፫/ ከኢትዮጵያ ፡ ልጆች ፡ ጋራ ፡ ሲከራከሩ ፡ ስለኹለት ፡ ባሕርያት ፡ ያላቸው ፡ ያልተካከለ ፡ አስተያየትና ፡ አሳብ ፡ ከልባቸው ፡ ለማራቅ ፡ ጠቃሚ ፡ የኾነው ፡ መንገድ ፡ ፪ቱ ፡ ባሕርያት ፡ ፪ቱ ፡ ህላዌያት ፡ የሚሉትን ፡ በፍልስፍና ፡ በጣም ፡ የተራቀቁትን ፡ ቃሎች ፡ ትቶ ፡ የባሕርይነትን ፡ አሳብ ፡ በኹሉ ፡ ዘንድ ፡ በታወቁ ፡ ቃሎችና፡ የጋራ፡ በኾነ ፡ አነጋገር ፡ ክርስቶስ ፡ አንድ ፡ ኋኝ ፡ አንድ ፡ ቀውም፡ ኗሪ ፡ አንድ ፡ ህልው ፡ የግብሮችና ፡ የኹኔታዎች ፡ ባለቤት ፡ ነው ፡ በማለት ፤ ወይም ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስ ቶስ ፡ ፍጹምና ፡ እውነተኛ ፡ ሰው ፤ ፍጹምና ፡ እውነተኛ ፤ አምላክ ፡ ነው ፡ ባንድ ፡ ጊዜ ፡ አምላክና ፡ ሰው ፡ ነው ፡ በማለት ፡ ሲገልጡት ፡ መኾኑን ፡ እናሳስባለን ። እንዲህ ፡ ያለውን ፡ አነጋገር ፡ የሚቃ ወም ፡ አንድም ፡ ኢትዮጵያዊ ፡ ባልተገኘም ፡ ነበረ ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፳፫/ ክርስቶስ ፡ አንድ ፡ ኋኝ ፡ አንድ ፡ ቅውም ፡ ኗሪ ፡ አንድ ፡ ህልው ፡ የግብሮችና ፡ የኹኔታዎች ፡ ባለቤት ፡ ነው ፡ ማለት ፡ ከአሥራው ፡ መጻሕፍት ፡ የተመሠረተ ፡ አነጋገር ፡ ነው ። ኹለት ፡ ባሕርያት ፡ ኹለት ፡ ህላዌያት ፡ ማለት ፡ ግን ፡ ከአሥራው ፡ መጻሕፍት ፡ ያልተመሠረተ ፡ በፍልስፍና ፡ የተመሠረተ ፡ አነጋገር ፡ ነው ፡ በልብ ፡ ወለድ ፡ የተመሠረተውን ፡ ትክክለኛ ፡ ነው ፡ ብሎ ፡ ተቀብሎ ፡ በአሥራው ፡ መጻሕፍት ፡ የተመሠረተውን ፡ ትክክለኛ ፡ አይደለም ፡ ብሎ ፡ መንቀፍ ፡ ያሳዝነናል ፡ እንጂ ፡ ከክርስቶስ ፡ ምንታዌን ፡ አርቆ ፡ አንድ ፡ ህልው ፡ የግብሮችና ፡ የኹኔታዎች ፡ ባለቤት ፡ ነው ፡ የሚል ፡ ከተገኘ ፡ መስማማታችን ፡ አይቀርም ።

ፍጹም ፡ አምላክ ፡ ፍጹም ፡ ሰው ፡ የሚለው ፡ አነጋገር ፡ ግን ፡ ጠማማ ፡ ልቡና ፡ ሲይዘው ፡ ፍጹም ፡ አምላክ ፡ ባለጊዜ ፡ ዕሩቅ ፡ አምላክ ፡ ማለትን ፡ ፍጹም ፡ ሰው ፡ ባለጊዜ ፡ ዕሩቅ ፡ ብእሲ ፡ ማለትን ፡ አሰምቶ ፡ ኹለት ፡ አካል ፡ ኹለት ፡ ባሕርይ ፡ ማለትን ፡ የሚያስከትል ፡ መስሎ ፡ ስለሚታይ ፡ ክርስቶስ ፡ ፍጹም ፡ ሰው ፡ የኾነ ፡ ፍጹም ፡ አምላክ ፡ ነው ፡ በማለት ፡ ንግግሩ ፡ እንዲሻሻል ፡ አሳስብዎታለሁ ።

ደ ራ ሲ ።

፳፬/ ይህ ፡ አገላለጥ ፡ እንደ ፡ ቀናውም ፡ ትምህርት ፡ የባሕርይን ፡ ፈላስፋዊ ፡ አሳብ ፡ በውስጡ ፡ የያዘ ፡ ነው ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፳፬/ በዚህ ፡ አነጋገርዎ ፡ አንድ ፡ ክርስቶስ ፡ አምላክ ፡ ወሰብእ ፡ ነው ፡ ማለት ፡ ኢትዮጵያውያን ፡ ያልደረሱበት ፡ ካቶሊካውያን ፡ በፍልስፍናና ፡ በተራቅቆ ፡ ያገኙት ፡ ጥልቅ ፡ እውቀት ፡ አስመስለው ፡ ይናገራሉ ። መጻሕፍት ፡ የአምላክነቱን ፡ ወይም ፡ የሰውነቱን ፡ ነገር ፡ በ ፡ በሚል ፡ አገባብ ፡ መግለጫነት ፡ ሞተ ፡ በሥጋ ፡ ወሐይወ ፡ በመንፈስ ፡ እያሉ ፡ ይነግሩናል ፡ እንጂ ፡ ኹለት ፡ ባለቤት ፡ አድርገው ፡ ሥጋ ፡ ሞተ ፡ መለኮት ፡ ሕያው ፡ ነው ፡ ብለው ፡ አይነግሩንም ።

ሥጋ ፡ ሞተ ፡ መለኮት ፡ አልሞተም ፡ ብሎ ፡ለያይቶ ፡ መናገር ፡ ከተዋሕዶ ፡ የሚያወጣ ፡ ምንታዌን ፡ የሚያስከትል ፡ መኾኑን ፡ በሥጋ ፡ ሞተ ፡ በመለኮት ፡ ሕያው ፡ ነው ፡ ማለት ፡ ግን ፡ ካንድነት ፡ የማያወጣ ፡ ምንታዌን ፡ የማያስከትል ፡ ያንድነት ፡ አነጋገር ፡ መኾኑን ፡ ይመልከቱልኝ ።

ስለዚህ ፡ የክርስቶስን ፡ ተዋሕዶ ፡ እጥፍተው ፡ ኀድረት ፡ ወይም ፡ ምንትወ ፡ አካል ፡ ምንትወ ፡ ባሕርይ ፡ የሚሉ ፡ ሰዎች ፡ የወደቁበት ፡ የስሕተት ፡ ጉድጓድ ፡ መኾኑን ፡ በመገንዘብ ፡ አንቀበለውም ፡ እንጂ ፡ ካቶሊካውያን ፡ ክርስቶስ ፡ ያምላክነትንም ፡ የሰውነትንም ፡ ሥራ ፡ ከሠራ ፡ ኹለት ፡ ባሕርይ ፡ ያስኘዋል ፡ ብለው ፡ የሚናገሩት ፡ ልብ ፡ ወለድ ፡ ንግግር ፡ በኢትዮጵያውያን ፡ ዘንድ ፡ ፍልስፍናና ፡ ተራቅቆ ፡ የሌለበት ፡ እንደ ፡ ተራራ ፡ ገዘፎ ፡ የሚታይ ፡ መኾኑን ፡ ይወቁ ።

ደ ራ ሲ ።

፳፭/ ኢትዮጵያውያን ፡ የክርስቶስን ፡ ባሕርያት ፡ አዋሐድ ፡ ሲተረጉሙ ፡ የሚያገቧቸው ፡ ቃሎችና ፡ የባህል ፡ መግለጫዎች ፡ ሠንጠረዥ ፡ የላቲንና ፡ የጽርእ ፡ ቃሎች ፡ ትርጉማቸው ፡ በግእዝ ፡ ብለው ፡ በሠንጠረዥ ፡ ጽፈዋል ።

መ ላ ሽ ።

፳፭/ ይህንን ፡ አመዛዝኖ ፡ መልስ ፡ ለመስጠት ፡ እኒህን ፡ ቋንቋዎች ፡ ጽርእን ፤ ላቲንን ፤ ግእዝን ፤ አማርኛን ፡ አጣርቶ ፡ ማወቅ ፡ ያስፈልጋል ። እኔ ፡ በበኩሌ ፡ ግእዝና ፡ አማርኛ ፡ ባውቅ ፡ ጽርእና ፡ ላቲን ፡ ባለማወቄ ፡ ልክ ፡ ነው ፡ ወይም ፡ ልክ ፤ አይደለም ፡ ብሎ ፡ መልስ ፡ ለመስጠት ፡ አልደፍርም ። ርስዎም ፡ በበኩልዎ ፡ ምናልባት ፡ ጽርእና ፡ ላቲን ፡ አጣርተው ፡ ያውቁ ፡ እንደ ፡ ኾነ ፡ ግእዝና ፡ አማርኛን ፡ አጣርተው ፡ ያውቁ ፡ ስለማይመስለኝ ፡ሚዛኑ ፡ ተካክሎ ፡ ይገኝ ፡ አይመስለኝም ።

ደ ራ ሲ ።

፳፮/ ኹለተኛ ፡ ሠንጠረዥ ፡ የኢትዮጵያውያንና ፡ የካቶሊካውያን ፡ የባህል ፡ መግለጫዎች ፡ አነጣጠር ፡ በሚል ፡ አርእስት ፡ ተንሥተው ፡ ኢትዮጵያውያንና ፡ ካቶሊካውያን ፡ የሚያብሩባቸው ፡ ትምህርቶች ፡ ክርስቶስ ፡ ባንድ ፡ አካል ፡ ብቻ ፡ የቆመ ፡ ነው ፡ በማለት ፡ ይተባበራሉ ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፳፯/ ለመለኮትም ፡ ለትስብእትም ፡ አካል ፡ አለው ፡ ለመለኮት ፡ አካል ፡ መኖሩ ፡ አብኒ ፡ ፍጹም ፡ በአካሉ ፡ ወልድኒ ፡ ፍጹም ፡ በአካሉ ፡ ባለው ፡ ታውቋል ፡ ለትስብእትም ፡ አካል ፡ መኖሩ ፡ ወአካልየኒ ፡ ወኢክመ ፡ ምንት ፡ በቅድሜከ ፡ ባለው ፡ ይታወቃል ። ስለዚህ ፡ ኢትዮጵያውያን ፡ ይህን ፡ ጠንቅቀው ፡ ክርስቶስ ፡ በተዋሕዶ ፡ ከኹለት ፡ አካል ፡ አንድ ፡ አካል ፡ ኾነ ፡ ይላሉ ። ካቶሊካውያን ፡ ግን ፡ አካል ፡ የመለኮትም ፡ የትስብእትም ፡ መኖሩ ፡ ሲታወቅ ፡ በተዋሕዶ ፡ አንድ ፡ ኾነ ፡ ሳይሉ ፡ ባንድ ፡ አካል ፡ ብቻ ፡ ሲሉ ፡ ይህ ፡ አካል ፡ የቃል ፡ ብቻ ፡ ወይም ፡ የትስብእት ፡ ብቻ ፡ ሊኾን ፡ የሚችል ፡ ስለኾነ ፡ ይልቁንም ፡ ለትስብእት ፡ አካል ፡ የለውም ፡ የሚሉ ፡ ስለሆነ ፡ ይህ ፡ ባንድ ፡ አካል ፡ የሚሉት ፡ የዕሩቅ ፡ ቃልን ፡ አካል ፡ ብቻ ፡ የሚያመለክት ፡ ስለኾነ ፡ ይኸውም ፡ የሚያስተባብራቸው ፡ መስሎ ፡ አይታይም ።

ደ ራ ሲ ።

፳፰/ ይህንንም ፡ በካቶሊካውያን ፡ አፈታት ፡ ኹለት ፡ ባሕርያት ፡ ባሕርየ ፡ መለኮትና ፡ ባሕርየ ፡ ትስብእት ፡ ባንድ ፡ አካል ፡ ማለት ፡ ክርስቶስ ፡ በአካላዊ ፡ ተዋሕዶ ፡ የተዋሐዱ ፡ የአምላክነት ፡ ባሕርይና ፡ የሰውነት ፡ ባሕርይ ፡ አሉት ፡ ማለት ፡ ነው ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፳፰/ አንድ ፡ አካል ፡ የሚሉት ፡ ይህ ፡ አካል ፡ የቃል ፡ ብቻ ፡ ነውን ፡ ወይስ ፡ የትስብእት ፡ የቃል ፡ ብቻ ፡ ነው ፡ እንዳይሉ ፡ ወንጌላዊ ፡ ቃል ፡ ሥጋ ፡ ኮነ ፡ ያለው ፡ ቀርቶ ፡ ዕሩቅ ፡ ቃል ፡ ያሰኛል ። የትስብእት ፡ ብቻ ፡ ነው ፡ ቢሉም ፡ ዕሩቅ ፡ ብእሲ ፡ ያሰኛል ፡ እንጂ ፡ ሥግው ፡ ቃል ፡ አያሰኝም ። ኹለተኛም ፡ ተዋሕዶ ፡ ማለት ፡ ኹለቱ ፡ አንድ ፡ መኾናቸውን ፡ ያመለክታል ፡ እንጂ ፡ አንድ ፡ ብቻ ፡ ተዋሐደ ፡ ሊባል ፡ አይቻልምና ፡ በተዋሕዶ ፡ ከኹለት ፡ አካል ፡ አንድ ፡ አካል ፡ ኾነ ፡ ማለት ፡ ግድ ፡ በግድ ፡ ነው ። ይህም ፡ ተዋሕዶ ፡ ቱሳሔ ፡ ምንታዌ ፡ ቡዓዴ ፡ ውላጤ ፡ ፍልጠት ፡ የሌለበት ፡ በተፀቅቦ ፡ ጸንቶ ፡ የሚኖር ፡ መኾኑ ፡ በኹላችንም ፡ ዘንድ ፡ የሚካድ ፡ አይመስለኝም ።

ባሕርያትም ፡ እንደዚሁ ፡ በአካላዊ ፡ ተዋሕዶ ፡ የተዋሐዱ ፡ ናቸው ፡ ካሉ ፡ ባሕርያት ፡ ከአካላት ፡ የተለዩ ፡ ነገሮች ፡ አይደሉምና ፡ አካላት ፡ ሲዋሐዱ ፡ ባሕርያትም ፡ መዋሐዳቸው ፡ እርግጥ ፡ ነው ። ይህም ፡ ተዋሕዶ ፡ ያው ፡ ከላይ ፡ የጠቀስነው ፡ የአካላዊው ፡ ተዋሕዶ ፡ እንጂ ፡ ሌላ ፡ ልዩ ፡ ተዋሕዶ ፡ ስላልኾነ ፡ ባሕርያትንም ፡ እንደ ፡ አካላት ፡ ከምንታዌ ፡ ከቱሳሔ ፡ ከቡዓዴ ፡ ከፍልጠት ፡ በተፀቅቦ ፡ ተጠብቆ ፡ የሚኖር ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ ሌላ ፡ ልዩ ፡ ተዋሕዶ ፡ አይደለም ።

እንግዲህ ፡ አካልና ፡ ባሕርይ ፡ በስም ፡ ቢለያዩ ፡ በከዊን ፡ የሚለያዩ ፡ ስለላልኾኑ ፡ አካላት ፡- ተዋሕዱ ፡ ባልን ፡ ጊዜ ፡ ይህ ፡ ተዋሕዶ ፡ ምንታዌን ፡ አጥፍቶ ፡ አንድ ፡ አካል ፡ ማስኘቱን ፡ አምነው ፡ አንድ ፡ አካል ፡ ካሉ ፡ ባሕርያትም ፡ በአካላዊ ፡ ተዋሕዶ ፡ ተዋሐዱ ፡ በሚሉበት ፡ ጊዜ ፡ ይህ ፡ ተዋሕዶ ፡ ምንታዌን ፡ አጥፍቶ ፡ አንድ ፡ ባሕርይ ፡ የሚያሰኝ ፡ መኾኑን ፡ ተገንዝበው ፡ ቅዱስ ፡ ቄርሎስን ፡ መስለው ፡ አንድ ፡ አካል ፡ አንድ ፡ ባሕርይ ፡ ይበሉ ።

ወይም ፡ ይህ ፡ ተዋሕዶ ፡ ምንታዌን ፡ አያጠፋም ፡ ኹለት ፡ ባሕርይ ፡ እላለሁ ፡ የሚሉ ፡ ከኾነ ፡ በአካልና ፡ በባሕርይ ፡ ተዋሕዶ ፡ ልዩነት ፡ ስለሌለ ፡ ያው ፡ አንድ ፡ ተዋሕዶ ፡ ስለኾነ ፡ ምንታዌ ፡ ከአካልም ፡ አልጠፋ ፡ ኹለት ፡ አካል ፡ ነው ፡ ብለው ፡ ንስጥሮስን ፡ ጨርሰው ፡ ይምሰሉት ፡ እንጂ ፡ በቄርሎስና ፡ በንስጥሮስ ፡ መካከል ፡ ያለው ፡ ልዩነት ፡ ከፍ ፡ ያለ ፡ ዓለም ፡ ያወቀው ፡ ሲኾን ፡ ከዚህ ፡ ወዲህ ፡ እንደ ፡ ቄርሎስ ፡ ነኝ ፡ ከዚህ ፡ ወዲህ ፡ እንደ ፡ ንስጥሮስ ፡ ነኝ ፡ እያሉ ፡ ማደናገርና ፡ የሰማዕያንን ፡ ልቡና ፡ ማባከን ፡ ተገቢ ፡ ነገር ፡ አይደለም ፡ መንተወ ፡ መንታ ፡ አደረገ ፡ ማለትና ፡ ተዋሐደ ፡ አንድ ፡ ኾነ ፡ ማለትም ፡ ተቃራንያን ፡ መኾናቸውን ፡ አይዘንጉ ።

ደ ራ ሲ ።

፳፱/ የኢትዮጵያውያኖቹ ፡ አፈታት ፡ አንድ ፡ ባሕርይ ፡ ሲሉ ፡ በመለኮቱ ፡ ክርስቶስ ፡ ፍጹም ፡ አምላክ ፡ ነው ፡ ማለት ፡ የአምላክነት ፡ ባሕርይ ፡ አለው ፡ ማለት ፡ ነው ። በትስብእቱ ፡ ክርስቶስ ፡ ፍጹም ፡ ሰው ፡ ነው ፡ ማለት ፡ የሰውነት ፡ ባሕርይ ፡ አለው ፡ ማለት ፡ ነው ፡ ነገር ፡ ግን ፡ ባንድ ፡ አካል ፡ የቆመ ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፷፰/ ኢትዮጵያውያን ፡ ስለክርስቶስ ፡ ሲናገሩ ፡ መለኮት ፡ በተዋሕዶ ፡ የሥጋን ፡ ርስት ፡ ግንዘብ ፡ አደርጎ ፡ ነደየ ፡ ርኅበ ፡ ጸምዐ ፡ ተሰቅለ ።

ደኀየ ፡ ተራበ ፡ ተጠማ ፡ ተቸገረ ፡ እንደ ፡ ተባለ ፡ ትስብእትም ፡ በተዋሕዶ ፡ የቃልን ፡ ርስት ግንዘብ ፡ አድርጎ ፡ ዝንቱ ፡ ውእቱ ፡ ወልድየ ፡ ዘአፈቅር ፡ አንተ ፡ ውእቱ ፡ ክርስቶስ ፡ ወልደ ፡ እግዚ አብሔር ፡ ተባለ ፡ ብለው ፡ ይናገራሉ ፡ እንጂ ፡ ከተዋሕዶ ፡ በኋላ ፡ አንድ ፡ ክርስቶስን ፡ ለያይተው ፡ በመለኮቱ ፡ ፍጹም ፡ አምላክ ፡ ነው ፤ በሰውነቱ ፡ ፍጹም ፡ ሰው ፡ ነው ፡ አይሉም ። እንዲህማ ፡ ከኾነ ፡ በተዋሕዶ ፡ አንድ ፡ አካል ፡ አንድ ፡ ባሕርይ ፡ ማለት ፡ ወዴት ፡ ይገኛል ። ምናልባት ፡ አንድ ፡ ሰው ፡ ባባቱ ፡ ከንጉሥ ፤ በናቱ ፡ ከደኃ ፡ ቢወለድ ፡ ያው ፡ በ፩ ክንድ ፡ ከስንዝር ፡ ቁመቱ ፡ የተወሰነው ፡ አካሉ ፡ የንጉሥ ፡ ልጅ ፡ እንደ ፡ መኾኑ ፡ ነግሦ ፡ ያስገብራል ፡ የደኀ ፡ ልጅ ፡ እንደ ፡ መኾኑ ፡ ርስቱን ፡ ይዞ ፡ ይገብራል ፡ እንጂ ፡ ከዚህ ፡ በመለስ ፡ የንጉሥ ፡ ልጅ ፡ ነው ፡ ይገበርለት ፡ ከዚህ ፡ በመለስ ፡ የደኀ ፡ ልጅ ፡ ነው ፡ ይገብር ፡ አይባልም ፡ ከነገሠም ፡ በኋላ ፡ ቢኾን ፡ በናቱ ፡ በኩል ፡ የወረደ ፡ ድኀነቱ ፡ መነገሩ ፡ ሳይቀር ፡ ንጉሥ ፡ እገሌ ፡ ቢባል ፡ እንጂ ፡ ደኀ ፡ እገሌ ፡ አይባልም ። ክርስቶስም ፡ በመለ ኮቱ ፡ ከአብ ፡ በሰውነቱ ፡ ከእመቤታችን ፡ በመወለዱ ፡ አምላክ ፡ ወሰብእ ፡ ቢባልም ፡ ትስብእትንም ፡ መለኮትንም ፡ በሚያዋሕድ ፡ ስም ፡ አማኑኤል ፡ ክርስቶስ ፡ ተብሎ ፡ እንደ ፡ አምላክነቱ ፡ ባሕርን ፡ አስገበረ ፡ እንደ ፡ ሰውነቱ ፡ ገበረ ፡ ይላሉ ፡ እንጂ ፡ መለኮትን ፡ ለብቻ ፡ ትስብእትን ፡ ለብቻ ፡ ያልተ ዋሐዱ ፡ አስመስሎ ፡ በሚያሳይ ፡ አነጋገር ፡ በመለኮቱ ፡ ፍጹም ፡ አምላክ ፡ ነው ፡ በሰውነቱ ፡ ፍጹም ፡ ሰው ፡ ነው ፡ ብለው ፡ አይናገሩም ። ማቴ ፡ ፲፮ ፡ ፳፯ ።

ደ ራ ሲ ።

፷፱/ ይህም ፡ ማለት ፡ ክርስቶስ ፡ ወልደ ፡ አብ ፡ አምላክ ፡ እንደ ፡ መኾኑ ፡ መጠን ፤ ወልደ ፡ ማር ያም ፡ ሰው ፡ እንደ ፡ መኾኑ ፡ መጠን ፡ በተዋሕዶ ፡ አንድ ፡ ማለት ፡ ነው ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፷፱/ አምላክ ፡ ወሰብእ ፡ የሚባልበትን ፡ ምክንያት ፡ ለመግለጽ ፡ ያው ፡ አንድ ፡ አካል ፡ አንድ ፡ ባሕርይ ፡ የኾነ ፡ ክርስቶስ ፡ ቅድመ ፡ ዓለም ፡ ከአብ ፡ እንደ ፡ መወለዱ ፡ አምላክ ፡ ድኅረ ፡ ዓለም ፡ ከእመቤታችን ፡ እንደ ፡ መወለዱ ፡ ሰብእ ፡ ይባላል ፡ እንላለን ፡ እንጂ ፡ መለኮቱን ፡ ከትስብእቱ ፡ ለይ ተን ፡ አምላክ ፤ ትስብእቱን ፡ ከመለኮቱ ፡ ለይተን ፡ ሰብእ ፡ የምንል ፡ አይደለንም ።

ምዕራፍ ፡ ፰ ።

ኢትዮጵያውያን ፡ ከውጭ ፡ አገር ፡ ሰባኪያች ፡ ጋራ ፡ ስለ ፡ ሃይማኖት ፡ ሲከራከሩ ፡ የነበረት ፡ ስለ ፡ ክርስቶስ ፡ ባሕርያት ፡ አዋሐድ ፡ የሚያምኑት ፡ ትምህርት ።

ደ ራ ሲ ።

፩/ የኢትዮጵያ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ከሌላ ፡ ቋንቋ ፡ የተተረጐመ ፡ ካልኾነ ፡ በቀር ፡ የሃይማ ኖቷን ፡ ትምህርቷ ፡ አንድ ፡ ላይ ፡ ጠቅልሎና ፡ አደራጅቶ ፡ የሚናገር ፡ ከልጆቿ ፡ ባገሩ ፡ ቋንቋ ፡ የተ ደረሰ ፡ መጽሐፍ ፡ እስከ ፡ ዛሬ ፡ ድረስ ፡ አላየንም ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፩/ የሃይማኖታችን ፡ መሠረት ፡ የኾኑት ፡ ወንጌልና ፡ ሌሎችም ፡ ቅዱሳት ፡ መጻሕፍት ፡ የተጻ ፉት ፡ በዕብራይስጥ ፡ በሮማይስጥ ፡ በጽርእ ፡ በሱርሲ ፡ በሌሎችም ፡ ልዩ ፡ ልዩ ፡ ቋንቋዎች ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ በግእዝ ፡ ወይም ፡ ባማርኛ ፡ አይደለምና ፡ ከሌላ ፡ ቋንቋ ፡ የተተረጐሙትን ፡ መጻሕፍት ፡ መፈ ለግ ፡ ግድ ፡ ይኾንብናል ፡ ስለዚህ ፡ የሃይማኖትን ፡ ነገር ፡ እንደ ፡ ጋዜጣ ፡ ጸሐፊ ፡ በቋንቋችን ፡ ከል ባችን ፡ አንቅተን ፡ ልብ ፡ ወለድ ፡ መጽሐፍ ፡ ጽፈን ፡ አናውቅምና ፡ ይህ ፡ እውነተኛ ፡ ንግግር ፡ ነው ።

ደ ራ ሲ ።

፪/ ስለዚህ ፡ እውነተኛውን ፡ እምነቷን ፡ ለመወሰንና ፡ ስለማናቸውም ፡ ትምርት ፡ ያላት ፡ አስ ተያየት ፡ በእርግጥ ፡ እንዲህ ፡ ያለ ፡ ነው ፡ ለማለት ፡ በጣም ፡ ያስቸግራል ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፱/ የኢትዮጵያን ፡ እውነተኛውን ፡ እምነቷንና ፡ ያላትን ፡ አስተያየት ፡ ለመረዳት ፡ ባህሎቿን ፡ ኹሉ ፡ ከቅዱሳት ፡ መጻሕፍት ፡ ማመዛዘንና ፡ መምህራኖቿን ፡ መጠየቅ ፡ በጣም ፡ ይጠቅማል ፡ ይህ ፡ ካልኾነ ፡ በልብ ፡ ምኞት ፡ ብቻ ፡ ሊደረስበት ፡ አይቻልም ።

ደ ራ ሲ ።

፲/ ስለኢትዮጵያውያን ፡ የሃይማኖት ፡ ትምህርት ፡ ዛሬ ፡ የሚታወቀው ፡ ኹሉ ፡ አብዛኛው ፡ በየክፍሉ ፡ ከተተረጐመ ፡ ከቅዱሳን ፡ አበው ፡ መጻሕፍት ፡ የውጭ ፡ አገር ፡ ሰባኪዎችና ፡ ጐብኝዎች ፡ ከጻፍዋቸው ፡ የወሬ ፡ ጽሑፎች ፡ ግማሹም ፡ ከኢትዮጵያውያኖች ፡ የሥርዓተ ፡ አምልኮ ፡ መጻሕፍት ፡ ተወጣጥቶ ፡ የተገኘ ፡ ጥርቅም ፡ ነው ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፲፩/ የኢትዮጵያ ፡ የሃይማኖት ፡ ባህል ፡ በየክፍሉ ፡ ከተተረጐመ ፡ ከቅዱሳን ፡ አበው ፡ መጻሕፍት ፡ የተሰበሰበ ፡ መኾኑ ፡ የማይካድ ፡ ነው ። እነዚህም ፡ ቅዱሳን ፡ አበው ፡ ከጌታ ፡ ከኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ መንጭቶ ፡ በሐዋርያት ፡ ላይ ፡ የጐረፈውን ፡ የሃይማኖት ፡ ትምህርት ፡ ሳይቋረጥ ፡ እንደ ፡ ቦይ ፡ እንደ ፡ መሸረብ ፡ ኾነው ፡ እስከ ፡ እኛ ፡ ያደረሱልን ፡ ፫፻፲፰ ፡ ሊቃውንትና ፡ እነዮሐንስ ፡ አፈ ፡ ወርቅ፡ እነቅዱስ ፡ ቄርሎስ ፡ ሌሎችም ፡ በሃይማኖተ ፡ አበው ፡ ያሉ ፡ ሊቃውንት ፡ ናቸው ።

ይህም ፡ የነርሱ ፡ ትምህርት ፡ ያው ፡ ጌታችን ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ያስተማረውን ፡ ሐዋርያት ፡ ተከትለው ፡ ያስፋፉት ፡ ትምህርት ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ ልዩ ፡ አይደለም ።

ስለዚህ ፡ ከጌታ ፡ መንጭቶ ፡ በሐዋርያት ፡ ላይ ፡ መልቶ ፡ በነዚህ ፡ በተጠቀሱት ፡ አባቶች ፡ ላይ ፡ እየጐረፈ ፡ እስከ ፡ እኛ ፡ የደረሰው ፡ ጥሩ ፡ ምንጭ ፡ ይባላል ፡ እንጂ ፡ ጥርቅም ፡ አይባልም ።

የውጭ ፡ አገር ፡ ሰባኪዎችና ፡ ጐብኝዎች ፡ ከጻፍዋቸው ፡ የወሬ ፡ ጽሑፎች ፡ ያሉትን ፡ ግን ፡ አሁን ፡ እርስዎ ፡ በዚህ ፡ ጽሑፍዎ ፡ ላይ ፡ አጠራቅመዋቸው ፡ አየን ፡ እንጂ ፡ እኛስ ፡ ስንኳን ፡ ለሃይማኖት ፡ ምስክር ፡ ልናደርጋቸው ፡ በፍጹም ፡ አናውቃቸውም ። ጥርቅም ፡ የሚባልም ፡ እንዲህ ፡ ያለው ፡ እንጂ ፡ ከቅዱሳን ፡ አበው ፡ የተተረጐመው ፡ አይደለም ።

ደ ራ ሲ ።

፲፪/ እነዚህ ፡ ኹሉ ፡ ለወጥናችን ፡ የሚረዱ ፡ ናቸው ፡ ኢትዮጵያውያን ፡ ሲጽፉም ፡ ሲከራከሩም ፡ የሃይማኖት ፡ ትምህርት ፡ መግለጫዎችን ፡ ከነዚሁ ፡ ትርጓሜዎችና ፡ ጽሑፎች ፡ አውጥተው ፡ ይወስዳሉ ፡ ነገር ፡ ግን ፡ እነዚህ ፡ መግለጫዎች ፡ የሚሰጡት ፡ ፍችና ፡ ትክክለኛ ፡ ትርጉም ፡ እንዴት ፡ እድርጎ ፡ ይታወቃል ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፲፫/ ለዚህ ፡ ከላይ ፡ እንደ ፡ ገለጽኩልዎ ፡ እግዚአብሔርን ፡ ግለጽልኝ ፡ ብሎ ፡ ከመለመን ፡ ጋራ ፡ መምህሮቻችንን ፡ ጠንክሮ ፡ ከመጠየቅ ፡ በቀር ፡ ሌላ ፡ መድኃኒት ፡ የለውም ።

ደ ራ ሲ ።

፲፬/ ከዚህም ፡ በላይ ፡ የኢትዮጵያ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ በሥርዓተ ፡ አምልኮ ፡ መጻሕፍቶቿ ፡ ውስጥ ፡ አንዳች ፡ የሃይማኖት ፡ ስሕተት ፡ እንደማይገኝባቸው ፡ የተረጋገጠ ፡ ነው ፡ እንግዲያ ፡ ከሮማ ፡ ጋራ ፡ አለመስማማቷ ፡ ምንድን ፡ ነው ፡ ብለዋል

መ ላ ሽ ።

፲፭/ የኢትዮጵያ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ በሃይማኖቷ ፡ ስሕተት ፡ የሌለባት ፡ መኾኗን ፡ እንኳን ፡ ተረዱልኝ ፡ እንጂ ፡ ከሮማ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ጋራ ፡ የማትስማማበትስ ፡ ምክንያት ፡ መልሱ ፡ ቅርብ ፡ ነው ። የኢትዮጵያ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ በቅዱሳት ፡ መጻሕፍት ፡ ከተጻፈው ፡ አልወጣም ፤ የሮማ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ በይመስላል ፡ በያሰኛል ፡ በይኾናል ፡ ያመጣችውን ፡ ባህል ፡ አልቀበልም፡ በማለቷ ፡ ብቻ ፡ ነው ።

ደ ራ ሲ ።

፲፮/ ደግሞ ፡ የውጭ ፡ አገር ፡ ሰባኪዎችና ፡ ጐብኝዎች ፡ የጻፍዋቸው ፡ የወሬ ፡ ጽሑፎች ፡ ብዙ ፡ ጊዜ ፡ መሠረታዊ ፡ በኾኑ ፡ ነገሮች ፡ ላይ ፡ እርስ ፡ በርሳቸው ፡ የማይስማሙትን ፡ አሳቦች ፡ ያቀርባሉ ፡

እንግዲያስ ፡ ዛሬ ፡ የኢትዮጵያውያንን ፡ የሃይማኖት ፡ እውነተኛውን ፡ ባህላቸውን ፡ ወደማወቅ ፡ የሚመራና ፡ ከተረጋገጠው ፡ ፍጻሜ ፡ ላይ ፡ የሚያደርስ ፡ መንገድ ፡ የትኛው ፡ መኾኑ ፡ ነው ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፭/ የውጭ ፡ አገር ፡ ሰባኪዎችና ፡ ጉብኝዎች ፡ ከዕንጨት ፡ ለቃሚ ፡ ከወኀ ፡ ቀጂ ፡ ከማናቸውም ፡ ካገኙት ፡ ሰው ፡ ኹሉ ፡ ጠይቀው ፡ የሰሙትን ፡ ማናቸውንም ፡ ያልተጣራ ፡ ነገር ፡ ከመጻፍ ፡ በቀር ፡ መጻሕፍትን ፡ መርምረው ፡ መምህራንን ፡ ጠይቀው ፡ የጻፉ ፡ ስላልኾኑ ፡ ጽሑፋቸው ፡ ስምምነት ፡ ሊያገኝ ፡ አይችልም ። የኢትዮጵያውያንን ፡ እውነተኛ ፡ ባህል ፡ ወደ ፡ ማወቅ ፡ የሚመራ ፡ ከላይ ፡ እንደ ፡ ገለጽኩልዎ ፡ ትምህርት ፡ ብቻ ፡ ነው ።

ደ ራ ሲ ።

፮/ እነዚህን ፡ ሐተታዎች ፡ ለመፍታት ፡ ከውጭ ፡ ሀገር ፡ ከመጡ ፡ ከካቶሊክ ፡ ሰባክያን ፡ ጋራ ፡ ወይም ፡ ልዩ ፡ ልዩ ፡ ባህሎች ፡ ያሏቸው ፡ ያገሩ ፡ ሊቃውንትና ፡ አድባራት ፡ እርስ ፡ በርሳቸው ፡ ሲከራከሩ ፡ ወይም ፡ በጽሑፍ ፡ ሲመላለሱ ፡ የሚሉትን ፡ ጠንቅቆ ፡ በመከታተል ፡ ማጥናት ፡ ነው ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፮/ ይህንን ፡ ተከታትሎ ፡ ቢያጠኑት ፡ እገሌ ፡ እገሌን ፡ እንዲህ ፡ አለው ፡ እርሱም ፡ እንዲህ ፡ ብሎ ፡ መለሰለት ፡ እያሉ ፡ ወሬ ፡ ለማጋጨት ፡ ብቻ ፡ ይጠቅም ፡ እንደ ፡ ኾነ ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ እውነተኛውን ፡ ነገር ፡ ለመረዳት ፡ እርሱ ፡ ብቻ ፡ በቂ ፡ አይኾንም ፤ ለዚህ ፡ የሚረዳ ፡ ከላይ ፡ እንደገለጽኩት ፡ ጠንክሮ ፡ መማር ፡ ብቻ ፡ ነው ።

ደ ራ ሲ ።

፯/ እነዚህን ፡ ክርክሮቻቸውን ፡ በጥንቃቄ ፡ በመመርመር ፡ ለቅዱሳት ፡ መጻሕፍት ፡ ጥቅሶች ፡ እንዴት ፡ ያለ ፡ ትርጉም ፡ እንደሚሰጥዋቸው ፡ በገር ፡ ለማወቅ ፡ እንችላለን ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፯/ ይኸ ፡ ፍጹም ፡ ሐሰት ፡ ነው ፡ በትምህርት ፡ ካልኾነ ፡ በቀር ፡ ሊደርሱበት ፡ አይችሉም ።

ደ ራ ሲ ።

፰/ እላይ ፡ ባወሳንባቸው ፡ ተተርጕመው ፡ ከውጭ ፡ አገር ፡ በገቡት ፡ በቅዱሳን ፡ አበው ፡ መጻሕፍት ፡ ወይም ፡ በክፍላቸው ፡ ውስጥ ፡ የኢትዮጵያውያንን ፡ የሃይማኖት ፡ እውነተኛውን ፡ አሳብ ፡ አገኘለሁ ፡ ማለት ፡ ዘበት ፡ ነው ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፰/ በላይኛው ፡ መሥመር ፡ ባገር ፡ ለማወቅ ፡ ይቻላል ፡ ያሉትን ፡ ቃልዎን ፡ በመለወጥዎ ፡ ከመገረም ፡ በቀር ፡ ያሁኑ ፡ ንግግር ፡ እውነተኛ ፡ ነው ፡ ከማለት ፡ ሌላ ፡ መልስ ፡ የለውም ።

ደ ራ ሲ ።

፱/ ኋላም ፡ መጻሕፍቶቹን ፡ ያስተረጐሟቸው ፡ የእስክንድርያ ፡ ሊቃነ ፡ ጳጳሳት ፡ ናቸው ፡ ነገር ፡ ግን ፡ ከላይ ፡ እንዳስረዳነው ፡ በትምህርት ፡ በኩል ፡ ማናቸውም ፡ ሥልጣን ፡ ስላልነበራቸው ፡ ኢትዮጵያውያን ፡ አሳባቸውን ፤ በመከተል ፡ ይታዘዙላቸው ፡ አልነበሩም ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፱/ ያሁኑ ፡ አነጋገርዎ ፡ ከንቱ ፡ ውዳሴን ፡ በማቀማመስ ፡ ኢትዮጵያውያንን ፡ ከቅዱሳት ፡ መጻሕፍትና ፡ ከእስክንድርያ ፡ ሊቃነ ፡ ጳጳሳት ፡ ሊያለያዩ ፡ የከጀሉ ፡ መኾንዎን ፡ በግልጽ ፡ ያሳያል ። ቅዱሳት ፡ መጻሕፍት ፡ በከሜቴ ፡ ብርሃን ፡ ሰላማ ፡ መተርጐማቸው ፡ እርግጥ ፡ ነው ፤ በሌሎችም ፡ ሊቃነ ፡ ጳጳሳት ፡ ጊዜ ፡ የተተረጐሙ ፡ ሌሎች ፡ መጻሕፍትም ፡ አይታጡም ።

በትምህርት ፡ በኩል ፡ ሥልጣን ፡ አልነበራቸውም ፡ አይታዘዙላቸውም ፡ ነበረ ፡ ለሚሉት ፡ ግን ፡ ኢትዮጵያውያን ፡ የእስክንድርያን ፡ ሊቃነ ፡ ጳጳሳት ፡ አባቶቻችን ፡ ብለው ፡ አክብረው ፡ ትምህርታቸውንም ፡ ተቀብለው ፡ ከመኖር ፡ በቀር ፡ እንቀበላችሁም ፡ ማለታቸውን ፡ አላውቅም ።

ደ ራ ሲ ።

፲፩/ የኢትዮጵያ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ በእስክንድርያ ፡ እየተመራች ፡ መኖሯ ፡ ምንም ፡ ቢታመን ፡ እምነቷንና ፡ ትምህርቷን ፡ ትከታተል ፡ ነበረ ፡ ወይም ፡ አሁን ፡ ትከተለዋለች ፡ ማለት ፡ እውነት ፡ ነው ፡ ለማለት ፡ በፍጹም ፡ አያስደፍርም ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

እስክንድርያና ፡ ኢትዮጵያ ፡ ከሺ፮፻ ፡ ዘመን ፡ በላይ ፡ ወልድ ፡ ዋሕድ ፡ አንድ ፡ አካል ፡ አንድ ፡ ባሕርይ ፡ በማለት ፡ ተባብረው ፡ እናትና ፡ ልጅ ፡ ኾነው ፡ መኖራቸው ፡ አይካድም ። እንደዚኸውም ፡ አሁን ፡ ባለንበት ፡ ዘመን ፡ በሃይማኖት ፡ በኩል ፡ ሳይኾን ፡ ባስተዳደር ፡ ረገድ፡ኢትዮጵያ፡ከልጆቿ ጳጳስ ፡ ሊቀ ፡ ጳጳስ ፡ ልሹም ፡ ብትል ፡ እስክንድርያ ፡ እንደ ፡ ተለመደው ፡ ግብጻዊ ፡ ጳጳስ ፡ ልላክ ፡ በመባባል ፡ መነጋገራቸው ፡ አልቀረም ፡ ነበረ ። ይህም ፡ በስምምነት ፡ ተፈጽሞ ፡ ኢትዮጵያ ፡ ከልጆቿ ፡ ጳጳሳት ፡ ሊቃነ ፡ ጳጳሳት ፡ ፓትርያርክ ፡ አሹማ ፡ ኹለቱም ፡ አገሮች ፡ እንደ ፡ ቀድሞው ፡ በሃይማኖታቸው ፡ ጸንተው ፡ በሰላም ፡ ተቀምጠው ፡ ሳለ ፡ ኢትዮጵያ ፡ የእስክንድርያን ፡ ትምርቷንና ፡ እምነቷን ፡ ትከተለዋለች ፡ ለማለት ፤ አያስደፍርም ፡ ብሎ ፡ ሰብቅ ፡ ቀመስ ፡ ነገር ፡ መጻፍ ፡ (ለእመ ፡ ረከበ ፡ ንሰቲተ ፡ ሙባእ ፡ ውእቱ ፡ ያርህቦ ፡ ለመካን ፡ ወይሬስዮ ፡ አንቀጸ ፡ ገመል ፡ ስፉሕ) ።

ትንሽ ፡ መግቢያ ፡ ያገኘ ፡ እንደ ፡ ኾነ ፡ አስፋፍቶ ፡ ገመል ፡ የሚያስገባ ፡ ያደርገዋል ፡ እንደተባለው ፡ ባስተዳደር ፡ ጉዳይ ፡ የተነጋገሩትን ፡ ምክንያት ፡ አድርጎ ፡ በመካከላቸው ፡ ከፍ ፡ ያለ ፡ መለያየትን ፡ ለመፍጠር ፡ የታቀደ ፡ ዘዴ ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ እውነተኛ ፡ ንግግር ፡ አይደለም ።

በመቸውም ፡ ጊዜ ፡ ቢኾን ፡ እስክንድርያና ፡ ኢትዮጵያ ፡ በሃይማኖት ፡ ረገድ ፡ የሚለያዩበት ፡ ምክንያት ፡ የለም ። በዚህ ፡ ተነሥቶ ፡ በነበረው ፡ ባስተዳደር ፡ ምክንያት ፡ መለያየት ፡ ቢፈጠር ፡ እንኳን ፡ ኖሮ ፡ ኹሉም ፡ በያሉበት ፡ ወልድ ፡ ዋሕድ ፡ በማለት ፡ ጸንተው ፡ ይኖሩ ፡ ነበረ ፡ እንጂ ፡ ከዚህ ፡ ሃይማኖት ፡ የሚያፈገፍግ ፡ አልነበረም ።

፩ኛ ፡ ክፍል ።

፩/ ወደ ፡ ኢትዮጵያ ፡ የመጡ ፡ የመጀመሪያዎቹ ፡ የካቶሊክ ፡ ምዕራባውያን ፡ ሰባኪዎች

ደ ራ ሲ ።

፲፫/ ከ፲፭ኛው ፡ ፻ ፡ ዘመን ፡ በፊት ፡ ያለው ፡ የኢትዮጵያ ፡ ክርስትና ፡ ታሪክ ፡ በጨለማ ፡ ጉም ፡ እንደ ፡ ተሸፈነ ፡ ነው ፡ ኢትዮጵያ ፡ በእስላሞች ፡ ተከባ ፡ ከሌሎች ፡ ክርስቲያኖች ፡ ተለይታ ፡ ከቀረችበት ፡ ጊዜ ፡ ጀምሮ ፡ እላይ ፡ እስካልነው ፡ ዘመን ፡ ድረስ ፡ ስለክርስትናዋ ፡ ኹኔታ ፡ በግልጥ ፡ የሚናገር ፡ ጽሑፍ ፡ በሀገሩ ፡ ውስጥ ፡ ምንም ፡ አይገኝም ። ስለዚህ ፡ የዚሁ ፡ ዘመናት ፡ ታሪክ ፡ ቀጥተኞች ፡ ባልኾኑ ፡ በውጭ ፡ አገር ፡ ጽሑፎች ፡ መሠረት ፡ ብቻ ፡ ነው ፡ በይኾናል ፡ የሚታመነው ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፲፫/ ኢትዮጵያ ፡ በ፫፻፴፫ ፡ ወይም ፡ ፴ ፡ ዓ/ ም ፡ ጀምራ ፡ የውጭ ፡ አገር ፡ ሰባኪዎች ፡ መጥተው ፡ እስከበጠበጧት ፡ ዘመን ፡ ድረስ ፡ ወንጌልን ፡ በከሣቴ ፡ ብርሃን ፡ ሰላማ ፡ ተቀብላ ፡ ወልድ ፡ ዋሕድ ፡ በማለት ፡ ጸንታ ፡ የኖረች ፡ መኾኗ ፡ ርስዎም ፡ የማይክዱት ፡ ዓለም ፡ ኹሉ ፡ በትክክል ፡ ያወቀው ፡ እውነተኛው ፡ ታሪክ ፡ ነው ።

እንዲሁም ፡ በእስላሞች ፡ ተከባ ፡ ከሌሎች ፡ ክርስቲያኖች ፡ ተለይታ ፡ በቆየችበትም ፡ ጊዜ ፡ በክርስትናዋ ፡ ጸንታ ፡ የኖረች ፡ ሃይማኖቷን ፡ በማኖቸውም ፡ ምክንያት ፡ ያለወጠች ፡ መኾኗ ፡ በእርግጥ ፡ የታወቀ ፡ ነው ።

እንዳሁኑ ፡ ጊዜ ፡ የሃይማኖት ፡ ብጥብጥ ፡ ቢኖር ፡ ኖሮ ፡ ይጻፍ ፡ ነበረ ። አለመጻፉ ፡ በኒህ ፡ ዘመኖች ፡ ውስጥ ፡ የሃይማኖት ፡ ብጥብጥ ፡ ሳይኖር ፡ በሰላም ፡ የኖረች ፡ አገር ፡ መኾኗን ፡ ያስረዳል ። እንግዲህ ፡ የነገሩ ፡ ኹኔታ ፡ እንዲህ ፡ ኾኖ ፡ ሲገኝ ፡ ቀጥተኞች ፡ ባልኾኑ ፡ በይኾናል ፡ ብቻ ፡ የውጭ ፡ አገር ፡ ሰዎች ፡ የጻፍዋቸውን ፡ ጽሑፎች ፡ መሠረት ፡ አድርጎ ፡ በዚያን ፡ ጊዜ ፡ የኢትዮጵያ ፡ ታሪክ ፡ በጨለማ ፡ ጉም ፡ እንደተሸፈነ ፡ ነው ፤ ብሎ ፡ መጻፍ ፡ አግባብ ፡ አይደለም ።

ደ ራ ሲ ።

፲፬/ የሃይማኖቱን ፡ ታሪክ ፡ ለማወቅ ፡ እስካሁን ፡ ድረስ ፡ ከተደረገው ፡ ምርምር ፡ ኹሉ ፡ ከ፲፩ ፻ኛ ፡ ዘመን ፡ በፊት ፡ ለእስላሞችና ፡ ለግብጽ ፡ መናፍቃኖች ፡ ከመቃወማቸውና ፡ ከነርሱ ፡ ጋራ ፡ ከመታገላቸው ፡ በቀር ፡ ኢትዮጵያውያኖቹ ፡ በሃይማኖት ፡ ነገር ፡ ከውጭ ፡ አገር ፡ ሰዎች ፡ ጋራ ፡ ወይም ፡ እርስ ፡ በርሳቸው ፡ስምምነትን ፡ አጥተዋል ፡ ወይም ፡ ተጣልተዋል ፡ የሚል ፡ ምስክር ፡ ምንም ፡ አይታወቅም ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፲፬/ ከግብጽ ፡ መናፍቃኖች ፡ ጋራ ፡ ሲታገሉ ፡ ያሉት ፡ በግብጽ ፡ ጳጳሳትና ፡ በኢትዮጵያውያን ፡ መካከል ፡ ስምምነት ፡ አልነበረም ፡ እያሉ ፡ የሚያወሩትን ፡ መሠረተ ፡ ቢስ ፡ ወሬ ፡ እውነት ፡ ለማስመሰል ፡ የተናገሩት ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ ይህ ፡ ፍጹም ፡ ሐሰት ፡ ነው ።

በሌላው ፡ አነጋገርዎ ፡ ግን ፡ ኢትዮጵያ ፡ በሃይማኖት ፡ ጸንታ ፡ በስምምነት ፡ የኖረች ፡ መኾኗን ፡ ይህን ፡ ያህል ፡ የተረዱት ፡ ሲኾኑ ፡ በጨለማ ፡ ጉም ፡ እንደተሸፈነ ፡ ነው ፡ ብለው ፡ መጻፍዎ ፡ በጭቅጭቅ ፡ መኖር ፡ ብርሃን ፡ በስምምነት ፡ በሰላም ፡ መኖር ፡ ጨለማ ፡ መስሎ ፡ ታየዎ ፡ ይኾን ፡ በእውነቱ ፡ ይገርማል ። የኾነ ፡ ኾኖ ፡ አሁን ፡ እርስዎ ፡ እንደ ፡ ተናገሩት ፡ የውጭ ፡ አገር ፡ ሰባኪዎች ፡ ካቶሊካውያን ፡ መጥተው ፡ ወልድ ፡ ዋሕድ ፡ በሚል ፡ ንጹሕ ፡ ዘርዕ ፡ ሃይማኖታቸው ፡ ላይ ፡ ክልኤ ፡ ባሕርይ ፡ የሚል ፡ እንክርዳድ ፡ ዘርተው ፡ የእርስ ፡ በርስ ፡ መጠላላትን ፡ አብቅለው ፡ ደም ፡ እስኪያፋስሷቸው ፡ ድረስ ፡ ኢትዮጵያውያን ፡ በስምምነት ፡ኗሪዎች ፡ እንደነበሩ ፡ እኔም ፡ አረጋግጥልዎታለሁ ።

ደ ራ ሲ ።

፲፭/ ከዚህ ፡ ቀጥለው ፡ የጻፉት ፡ ፍሬ ፡ ነገሩ ፡ መጀመሪያ ፡ ወደ ፡ ኢትዮጵያ ፡ የመጡ ፡ የካቶሊክ ፡ ሰባኪዎች ፡ ፍራንቸስካውያን ፡ ናቸው ፡ በሚል ፡ አርእስት ፡ ተነሥተው ፡ የነርሱን ፡ አኳኋን ፡ የሚዘረዝር ፡ ብቻ ፡ ነው ።

መ ላ ሽ ።

፲፭/ እኛ ፡ በጠቅላላው ፡ የካቶሊክን ፡ ሰባኪዎች ፡ ኢትዮጵያ ፡ አልተቀበለቻቸውም ፡ እንላለን ፡ እንጂ ፡ ወደ ፡ ኢትዮጵያ ፡ አልመጡም ፡ አንልም ። እገሌ ፡ ቀደም ፡ ብሎ ፡ ተልኳል ፡ እገሌ ፤ ተከትሏል ፡ እገሌ ፡ የብዙ ፡ ሰው ፡ ደም ፡ አፋሰሰ ፤ እገሌ ፡ ምንም ፡ ሳይሠራ ፡ ተመለሰ ፡ እያሉ ፡ ከመላክተኞቹ ፡ የተላከበትን ፡ ተግባር ፡ በሚገባ ፡ የፈጸመ ፡ ማን ፡ እንደ ፡ ኾነ ፡ ወይም ፡ ምንም ፡ ሳይሠራ ፡ የተመለሰ ፡ ማን ፡ እንደ ፡ ኾነ ፡ መቈጣጠር ፡ የላኳቸው ፡ የሮማ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ የግል ፡ ተግባሯ ፡ ነው ።

ኢትዮጵያ ፡ ግን ፡ ዋናው ፡ ዓላማዋ ፡ ማንኛውንም ፡ የካቶሊክ ፡ ሰባኪ ፡ ጠንክራ ፡ ከመከላከል ፡ በቀር ፡ ያልተቀበለቻቸው ፡ መኾኑን ፡ ማስረዳት ፡ ብቻ ፡ ስለኾነ ፡ ይህን ፡ ጽሑፍ ፡ በእኛ ፡ ዘንድ ፡ ምንም ፡ ዋጋ ፡ እንደሌለው ፡ አድርገን ፡ አልፈነዋል ።

ደ ራ ሲ ።

፲፮/ ወደ ፡ መጨረሻው ፡ በሚገኘው ፡ መሥመር ፡ በዚያን ፡ ጊዜ ፡ የኢትዮጵያ ፡ ክርስትና ፡ ምንም ፡ እንኳ ፡ ቤተ ፡ ክህነቱና ፡ ሕዝቡ ፡ ሃይማኖቱን ፡ በጥሩ ፡ ለመጠበቅ ፡ በተቻለው ፡ መጠን ፡ ጠንክሮ ፡ ቢታገል ፡ የድንቁርናና ፡ የጥንቆላ ፡ ጭማሪ ፡ ተቀላቀለበት ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፲፮/ ባለፈው ፡ ንግግርዎ ፡ በገጽ ፡ ፵፬ ፡ በኢትዮጵያ ፡ ንጉሠ ፡ ነገሥቱ ፡ ከጥንት ፡ ጀምሮ ፡ የቤተ ፡ ክርስቲያንና ፡ የመንግሥት ፡ ከፍተኛ ፡ ባለሥልጣን ፡ እንደ ፡ ነበረ ፡ ነው ፡ ብለው ፡ ንጉሠ ፡ ነገሥቱ ፡ ለቤተ ፡ ክህነቱ ፡ ባለሥልጣን ፡ መኾኑን ፡ አረጋግጠው ፡ ጽፈዋል ።

ባሁኑ ፡ አነጋገርዎም ፡ ቤተ ፡ ክህነቱና ፡ ሕዝቡ ፡ ሃይማኖቱን ፡ ለመጠበቅ ፡ ጠንክሮ ፡ ይታገል ፡ ነበረ ፡ ሲሉ ፡ ንጉሡም ፡ ከነሠራዊቱ ፡ በዚህ ፡ ትግል ፡ ውስጥ ፡ መግባቱ ፡ ግድ ፡ ነው ።

እንግዲህ ፡ ቤተ ፡ መንግሥቱም ፡ ቤተ ፡ ክህነቱም ፡ ሕዝቡም ፡ ሃይማኖቱን ፡ በጥሩ ፡ ለመጠበቅ ፡ መታገሉን ፡ ካመኑበት ፡ ድንቁርናና ፡ ጥንቆላ ፡ ተጨማሪ ፡ ኾኖ ፡ የተቀላቀለ ፡ በማን ፡ ላይ ፡

ነው ፣ ከዚህ ፣ ከጀቱ ፣ ከቤተ ፣ መንግሥት ፣ ከቤተ ፣ ክህነት ፣ ከሕዝቡ ፣ የተለየ ፣ ሌላ ፡ ምን ፣ ወገን ፣ አለና ፣ ተቀላቀለ ፣ ይላሉ ።

ደ ራ ሲ ።

፲፯/ አሁንም ፣ ቢኾን ፣ ኢትዮጵያን ፣ ከካቶሊክ ፣ ቤተ ፣ ክርስቲያን ፣ ለይቶ ፣ ይዘዋት ፣ ያለ ፣ ከሌሎች ፣ ይልቅ ፣ ይኸው ፣ በዚያ ፣ ዘመን ፣ የገባው ፣ አበላሽ ፣ የኾነው ፣ ጥማሪ ፣ ነው ፣ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፲፯/ በዚያን ፣ ጊዜ ፣ ወደ ፣ ኢትዮጵያ ፣ የገቡ ፣ የሮማ ፣ ካቶሊክ ፣ ሰባኪዎች ፣ ብቻ ፣ እንጂ ፣ ሌላ ፣ የገባ ፣ እንደሌለ ፣ የታወቀ ፣ ነው ። እንግዲህ ፣ እኒያው ፣ የሮማ ፣ ሰባኪዎች ፣ ጨመሩት ፣ ይሉ ፣ እንደ ፣ ኾነ ፣ ነው ፣ እንጂ ፣ ማን ፣ ጨመረው ፣ ይላሉ ።

ይህነንም ፣ እርስዎ ፣ በተናገሩት ፣ መለስኩልዎ ፣ እንጂ ፣ ይህ ፣ አበላሽ ፣ የኾነ ፣ ጥማሪ ፣ ምን ፣ እንደ ፣ ኾነ ፣ አይገባኝም ።

በውነቱ ፣ ኢትዮጵያንና ፣ ሮማንስ ፣ ለያይቶ ፣ ያለው ፣ ነገር ፣ የሮማ ፣ ቤተ ፣ ክርስቲያን ፣ መንፈስ ፣ ቅዱስን ፣ ዘሠረጸ ፣ እምወልድ ፤ ክርስቶስን ፣ ክልኤ ፣ ባሕርይ ፣ ብላ ፣ ልብ ፣ ወለድ ፣ ስብከት ፣ ከመስበኳም ፣ በላይ ፣ ለሮማ ፣ መንግሥት ፣ የፖለቲካ ፣ መሣሪያ ፣ ኾና ፣ በየጊዜው ፣ የምታስፈሰሰው ፣ ደም ፣ ነው ።

ደ ራ ሲ ።

፲፰/ እስከ ፣ ዛሬም ፣ ድረስ ፣ ከኢትዮጵያ ፣ ክርስትና ፣ ተቀላቅሎ ፣ የሚታየው ፣ የአይሁድነት ፣ ብቻ ፣ ሳይኾን ፣ የአረመኔነትና ፣ የእስልምና ፣ ባህልና ፣ ልማድ ፣ የዚሁ ፣ የምንናገርበት ፣ ዘመን ፣ ገቢ ፣ ነው ፣ እኒኸውም ፣ ከአረመኔዎችና ፣ ከእስላሞች ፣ ጋራ ፣ መገናኘት ፣ ካፈራቸው ፣ መጥፎ ፣ ፍሬዎች ፣ ብዙ ፣ ሴቶችን ፣ ማግባት ፣ መፍታት ፣ እንዲሁም ፣ በኢትዮጵያውያኖቹ ፣ መካከል ፣ ሠልጥነው ፣ የሚገኙት ፣ ሌሎች ፣ ብዙ ፣ የጥንቆላ ፣ ልምዶች ፣ ናቸው ፣ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፲፰/ የአይሁድነት ፣ ሥራ ፣ ለሚሉት ፤ ኢትዮጵያ ፣ ጌታችን ፣ ኢየሱስ ፣ ክርስቶስ ፣ ኢመጻእኩ ፣ እሥዐሮሙ ፣ ለኦሪት ፣ ወለነቢያት ፣ ዘእንበለ ፣ ዳዕሙ ፣ ከመ ፣ እፈጽሞሙ ፣ ብሎ ፣ ካጸናቸው ፣ ትእዛዛት ፣ በቀር ፣ ሕግ ፣ አድርጋ ፣ የያዘችው ፣ የአይሁድ ፣ ልማድ ፣ የለም ፣ ሐሰት ፣ ነው ።

የአረመኔነት ፣ ሥራ ፣ ለሚሉት ፣ ለአረመኔነት ፣ ምንጩ ፣ መሠረቱ ፣ ዞሮ ፣ መግቢያው ፣ ምዕራባዱ ፣ ሮማ ፣ ናት ። ይህነንም ፣ ለመረዳት ፣ የቀድሞዎችን ፣ የነኔሮንን ፤ የቅርቦችን ፣ የነሙሶሊኒን ፤ የነግራዝያኒን ፤ ሰውን ፣ ካውሬ ፣ ጋራ ፣ እያታገሉ ፣ ትያትር ፣ የሚጫወቱትን ፤ በሰው ፣ ላይ ፣ መርዝ ፣ እየረጩ፣እሳት ፣ የሚያዘንሙትን ፣ የሚገዙትን ፣ ሕዝብ ፣ እንደ ፣ ዕንጨት ፣ በፋስ ፣ የሚፈልጡትን ፣ የነርሱን ፣ ታሪክ ፣ ይመልከቱ ።

ለዚህም ፣ የአረመኔነት ፣ ሥራ ፣ ፈጻሚዎች ፣ የሮማ ፣ ነገሥታት ፣ ብቻ ፣ ሳይኾኑ ፣ ጳጳሳቱም ፣ ጭምር ፣ ለመኾናቸው ፣ ከሮማ ፣ ጳጳሳት ፣ አንዱ ፣ በአረመኔነት ፣ ጠባይ ፣ የክርስቲያኖችን ፣ ደም ፣ ለማፍሰስ ፣ የሚወጣውን ፣ የጦር ፣ ሠራዊትና ፣ የጦር ፣ መሣሪያ ፣ ባርከው ፣ መርቀው ፣ በማሰናበታቸው ፣ ታውቋል ።

ይህ ፣ ግፍ ፣ የሚሠራበት ፣ ወገን ፣ ተቆርቋሪ ፣ ኾኖ ፣ ኢትዮጵያን ፣ አረመኔ ፣ ብሎ ፣ መስደብ ፣ አዙሮ ፣ አለማየት ፣ ይሉኝ ፣ አለማለት ፣ ነው ።

የእስልምና ፣ ባህል ፣ ስለሚሉት ፣ የኢትዮጵያ ፣ ክርስቲያኖች ፣ ልምድ ፣ አድርገው ፣ የያዙት ፣ የእስልምና ፣ ባህል ፣ ምንድን ፣ ነው ፤ ገልጸው ፣ ጽፈውልኝ ፣ ቢኾን ፣ መልሱን ፣ እጽፍልዎ ፣ ነበረ ። ስላልጻፉልኝ፣የኢትዮጵያ ፣ ቤተ ፣ ክርስቲያን ፣ የእስልምናን ፣ ባህል ፣ አልያዘችም ፣ ውሸት ፣ ነው ፣ ከማለት ፣ በቀር ፣ ሌላ ፣ የምጽፍልዎ ፣ የለኝም ።

ብዙ ፣ ሴቶችን ፣ ማግባት ፣ መፍታት ፣ ስለሚሉትም ፣ አንዳንድ ፣ ሕገ ፣ ወጥ ፣ የኾኑ ፣ ሰዎች ፣ ሕግ ፣ መተላለፍ ፣ ይሠሩት ፣ እንደ ፣ ኾነ ፣ ነው ፣ እንጂ ፣ የቤተ ፣ ክርስቲያን ፣ ሕግ ፣ ኾኖ ፣ ቤተ ፣ ክርስቲያን ፣ አውቃው ፣ የሚሠራበት ፣ ሕግ ፣ አይደለም ። ይህነንም ፣ በኢትዮጵያ ፣ ብቻ ፣ ሳይሆን ፣ በሌሎችም ፣ አብያተ ፣ ክርስቲያናት ፣ የሚኖሩ ፣ ሕገ ፣ ወጥ ፣ የኾኑ ፣ ሰዎች ፣ ኹሉ ፣ እንደሚያደርጉት ፣ የታወቀ ፣ ነው ።

ለምሳሌ ፡ ብዙ ፡ የሮማ ፡ ሰዎች ፡ ሌሎችም ፡ ልዩ ፡ ልዩ ፡ የኾኑ ፡ የውጭ ፡ ሀገር ፡ ሰዎች ፡ ወደ ፡ ሀገራችን ፡ በመጡ ፡ ጊዜ ፡ ከኢትዮጵያ ፡ ሴቶች ፡ ይልቁንም ፡ ከእስላም ፡ ሴቶች ፡ የጋብቻን ፡ ሕግ ፡ በመተላለፍ ፡ ደቅለው ፡ ይገኛሉ ። በዚህ ፡ ጊዜ ፡ የየክፍላቸው ፡ አብያተ ፡ ክርስቲያናት ፡ የጋብቻ ፡ ሕግ ፡ የላቸውም ፡ ተብለው ፡ ይወቀሳሉን ፤ አይወቀሱም ። እንግዲያስ ፡ በኢትዮጵያም ፡ በዚህ ፡ ሥራ ፡ ያው ፡ ሕግ ፡ ተላላፊው ፡ ራሱ ፡ ይቀጣበታል ፡ ይወቀስበታል ፡ እንጂ ፡ የኢትዮጵያ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ሕግ ። የላትም ፡ ተብላ ፡ ልትወቀስበት ፡ አይገባም ።

የጥንቆላ ፡ ልምዶች ፡ ስለሚሉትም ፡ የጥንቆላ ፡ ሥራ ፡ በኢትዮጵያ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ሕግ ፡ የተነቀፈ ፡ የተጠላ ፡ ነው ፡ እንዲያውም ፡ የጥንቆላ ፡ ሥራ ፡ ሲሠራ ፡ የተገኘ ፡ በወንጀል ፡ ተከሶ ፡ ሲረታ ፡ ግርፋትና ፡ እስራት ፡ ወይም ፡ ስደት ፡ ይፈረድበት ፡ ነበረ ። እስከ ፡ ሞትም ፡ ድረስ ፡ የተፈረደባቸው ፡ ይገኛሉ ። ዛሬም ፡ አዲሱ ፡ የተሻሻለው ፡ ወንጀለኛ ፡ መቅጫ ፡ በሚያዝዘው ፡ መሠረት ፡ በጽኑ ፡ እስራት ፡ ይቀጣሉ ፡ እንጂ ፡ ጥንቆላ ፡ ሕግ ፡ ኾኖ ፡ አይሠራበትም ።

ደ ራ ሲ ።

፲፱/ ስለዚህ ፡ ሰባክያኖቹ ፡ የጊዜውን ፡ ግድነት ፡ በመመልከት ፡ ስለሃይማኖት ፡ የመራቀቅና ፡ የመከራከርን ፡ መንገድ ፡ ትተው ፡ ደክሞ ፡ የነበረውን ፡ የክርስትና ፡ መንፈስ ፡ ለማነቃቃት ፡ ተጣጥረው ፡ ይኾናሉ ፡ ብለው ፡ ልብ ፡ ወለድ ፡ ትችት ፡ አሳይተዋል ።

መ ላ ሽ ።

፲፱/ የክርስትና ፡ መንፈስ ፡ በኢትዮጵያ ፡ ላይ ፡ ማንም ፡ የዘራው ፡ ሳይኖር ፡ በሕገ ፡ ልቡና ፡ በቅሎ ፡ በየለቱ ፡ ሲያብብ ፡ ሲያፈራ ፡ የሚኖር ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ ሙቶም ፡ ቢኾን ፡ የደከመበትና ፡ የቀዘቀዘበት ፡ ጊዜ ፡ የለም ። ስንኳን ፡ ሮማውያን ፡ ግብጻውያንም ፡ ቢኾኑ ፡ እርሷው ፡ አውቃ ፡ የማያጠምቅ ፡ የሚያቈርብ ፡ መምህር ፡ ሹመልኝ ፡ ብትለን ፡ ሾመን ፡ ላክንላት ፡ ከማለት ፡ በቀር ፡ እኛ ፡ መክረን ፡ አስተምረን ፡ ከእርምና ፡ ወደ ፡ ክርስትና ፡ ወይም ፡ ከሕገ ፡ ኦሪት ፡ ወደ ፡ ሕገ ፡ ጥምቀት ፡ መለስናት ፡ ብለው ፡ ሊመኩባት ፡ አይችሉም ። የካቶሊክ ፡ ሰባኪዎችም ፡ ወደ ፡ ኢትዮጵያ ፡ በመጡበት ፡ ጊዜ ፡ ኹሉ ፡ ከቤተ ፡ ክህነቱ ፡ አያያዝ ፡ አልፈው ፡ በመንግሥቱ ፡ ፖለቲካ ፡ እየገቡ ፡ እርስ ፡ በርስ ፡ እያለያዩ ፡ ደም ፡ ሲያፋስሱ ፡ ከመኖር ፡ በቀር ፡ ለኢትዮጵያ ፡ ያደረጉላት ፡ በጎ፡ ሥራ ፡ አንድም ፡ አይገኝም ። ሮማ ፡ ለኢትዮጵያ ፡ በጎ፡ ትውልላታለች ፡ መልካም ፡ ትሠራላታለች ፡ ብሎ ፡ ከማሰብ ፡ ቀበሮ ፡ ወይም ፡ ተኵላ ፡ ለበግ ፡ መልካም ፡ ትሠራለች ፡ ብሎ ፡ ማሰብ ፡ ይቀላል ። ይህን ፡ በመተቸትስ ፡ ፈንታ ፡ በዚያ ፡ ጊዜ ፡ ኢትዮጵያውያን ፡ ቤተ ፡ መንግሥቱም ፡ ቤተ ፡ ክህነቱም ፡ ሕዝቡም ፡ አንድ ፡ ኾኖባቸው ፡ መግቢያ ፡ ቢያጡ ፡ ሕዝቡን፡ እርስ ፡ በርሱ ፡ አለያይተው ፡ አሁን ፡ በኛ ፡ ዘመን ፡ የፈጸሙትን፡ ያጥቂነት ፡ ተግባር ፡ ለመፈጸም ፡ መግቢያ ፡ የሚያገኙበትን ፡ ዘዴ ፡ ሲያጡኑ ፡ የቆዩ ፡ ይመስላል ፡ ብለው ፡ ተችተው ፡ ቢኾን ፡ ትችትዎ ፡ እውነትን ፡ የተመረኰዘ ፡ ኾኖ ፡ በተገኘ ፡ ነበር ።

ክ ፍ ል ፪ ።

ከውጭ ፡ አገር ፡ ሰባኪዎች ፡ ጋራ ፡ የተደረጉ ፡ የመጀመሪያ ፡ ክርክሮች ።

ደ ራ ሲ ።

፳/ በዚህ ፡ አንቀጽ ፡ በኢትዮጵያ ፡ የባህል ፡ መለያየትና ፡ የሃይማኖት ፡ ክርክር ፡ የተነሣ ፡ በ፯፻ ፡ ዘርዐ ፡ ያዕቆብ ፡ መንግሥት ፡ ነው ፡ የተከራከሩ ፡ ከማን ፡ ጋራ ፡ እንደ ፡ ኾነ ፡ ምክንያቱም ፡ ምን ፡ እንደ ፡ ኾነ ፡ አይታወቅም ።

ነገር ፡ ግን ፡ አባ ፡ ጊዮርጊስ ፡ የደረሰው ፡ መጽሐፍ ፡ ስለምሥጢረ ፡ ሥላሴና ፡ ስለ ፡ ክርስቶስ ፡ ባሕርያት ፡ አዋሐድ ፡ የሚናገር ፡ ስለኾነ ፡ ስለርሱ ፡ ሳይኾን ፡ አይቀርም ።

መላክተኞቹ ፡ የሰበኩትን ፡ ትምርት ፡ ለመጀመሪያው ፡ ጊዜ ፡ ጠንክረው ፡ የተቃወሙት ፡ አይመስልም ። መላክተኞች ፡ ይሰብኩት ፡ የነበረውና ፡ ኢትዮጵያውያን ፡ ያምኑት ፡ የነበረው ፡ ትምርት ፡ ብዙ ፡ ይመሳሰል ፡ ኖሯል ፡ ለማለት ፡ እንችላለን ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፳/ ይህን ፡ ማለት ፡ የሚገባ ፡ ይመሳሰሉ ፡ ኖሯል ፡ ለማለት ፡ የበቁባቸውን ፡ ንግግሮች ፡ ጠቅሰ ፡ እርስዎ ፡ ተረዳሁ ፡ የሚሉትን ፡ ያህል ፡ ሰሚና ፡ ተመልካችም ፡ እውነት ፡ ነው ፡ ይመስላል ፡ እስኪል ፡

ድረስ ፡ አስረድቶ ፡ ነበረ ፡ እንጂ ፡ እንዲያው ፡ ዝም ፡ ብሎ ፡ ይኾናል ፡ ይመስላል ፡ ብሎ ፡ መናገር ፡ ባስተዋይ ፡ ዘንድ ፡ ቁም ፡ ነገር ፡ ኾኖ ፡ አይገኝም ፡ ስለዚህ ፡ ዋጋ ፡ እንደሌለው ፡ ቈጥረን ፡ አልፈነዋል ።

ድ ራ ሲ ።

፳፭/ ኢትዮጵያውያን ፡ ከካቶሊክ ፡ ሰባኪዎች ፡ ጋራ ፡ በተገናኙ ፡ ጊዜ ፡ የእምነታቸውን ፡ ብዙ ፡ እናቅጽ ፡ እንደ ፡ ገና ፡ መመርመርና ፡ በበለጠ ፡ አጥንተው ፡ መወሰን ፡ ግድ ፡ ኾነባቸው ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፳፭/ ኢትዮጵያውያን ፡ ከካቶሊካውያን ፡ ጋራ ፡ በተገናኙ ፡ ጊዜ፡ትምህርታቸው ፡ ተመሳሳይ ፡ ኾኖ ፡ ካገኙት ፡ እንደ ፡ ገና ፡ ወደ ፡ መመርመርና ፡ ወደ ፡ መወሰን ፡ ምን ፡ ወሰዳቸው ፡ ዝም ፡ ብለው ፡ አይቀበሉትም ፡ ኖሯልን ። በላይኛው ፡ መሥመር ፡ የተቈጠረ ፡ ትችት ፡ ዋጋ ፡ የሌለው ፡ መኾኑ ፡ በዚህ ፡ ይታወቃል ።

እውነተኛውስ ፡ ነገር ፡ ይህ ፡ አሁን ፡ የተናገሩት ፡ ነው ። አርበኛ ፡ ሰላም ፡ በኾነበት ፡ ጊዜ ፡ ጋሻ ፡ ጦሩን ፡ ሰቅሎ ፡ ወደ ፡ ዕለት ፡ ተግባሩ ፡ ይሠማራል ፤ ጠላት ፡ በተነሣበት ፡ ጊዜ ፡ ከተሰቀለበት ፡ አውርዶ ፡ ጦሩን ፡ ይወለውላል ፡ ጋሻውን ፡ ይሰነግላል ፡ ይህ ፡ የአርበኞች ፡ ሕግ ፡ ነውና ፡ ኢትዮጵያውያንም ፡ ጠላት ፡ በጠፋበት ፡ ጊዜ ፡ በዕረፍት ፡ ኖረው ፡ የሃይማኖት ፡ ክርክር ፡ በተነሣባቸው ፡ ጊዜ ፡ መልስ ፡ ለመስጠት ፡ መጽሐፍ ፡ ለመመልከት ፡ ታጥቀው ፡ ቢነሡ ፡ የሚያስነቅፋቸው ፡ አይደለም ።

ድ ራ ሲ ።

፳፮/ በዚህ ፡ ሥጋት ፡ ምክንያት ፡ የእስክንድርያ ፡ ሊቃነ ፡ ጳጳሳት ፡ የካቶሊክ ፡ መልእክተኞች ፡ ከሚሰብኩት ፡ ትምህርት ፡ ለኢትዮጵያውያን ፡ መጠበቂያ ፡ ይኾናቸው ፡ ዘንድ ፡ በኬልቄዶን ፡ ጉባኤ ፡ በልዮን ፡ ጳጳስና ፡ በካቶሊክ ፡ ትምርት ፡ ላይ ፡ ያልዋለውንና ፡ ያልተባለውን ፡ ውሸት ፡ ፈጥረው ፡ የመሉባቸው ፡ ያንድ ፡ ባሕርይን ፡ ባህል ፡ የሚያስተምሩ ፡ መጻሕፍት ፡ በፍጥነት ፡ ወደ ፡ ግእዝ ፡ አስተርጕመው ፡ በኹሉ ፡ ዘንድ ፡ እንዲስፋፉ ፡ አደረጉ ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፳፮/ ያንድ ፡ ባሕርይ ፡ ባህል ፡ የሚናገሩ ፡ መላው ፡ ቅዱሳት ፡ መጻሕፍት ፡ ናቸው ፡ እንጂ ፡ በከፊል ፡ አይደለም ። እኒኽውም ፡ እያንዳንዳቸው ፡ ወደ ፡ ኢትዮጵያ ፡ የገቡበት ፡ ጊዜ ፡ የታወቀ ፡ ነው ። ይህ ፡ የሚናገሩት ፡ እውነት ፡ ከኾነ ፡ በዚያን ፡ ጊዜ ፡ በፍጥነት ፡ ወደ ፡ ግእዝ ፡ ተተርጕመው ፡ የተላኩት ፡ መጻሕፍት ፡ የትኞዎቹ ፡ ናቸው ፡ እስኪ ፡ ያስረዱን ።

ደግሞስ ፡ በኬልቄዶን ፡ ጉባኤ ፡ ያልዋለውን ፡ በሐሰት ፡ ጽፈው ፡ እንዲስፋፉ ፡ ያደረጉት ፡ የትኛውን ፡ ነው ።

የእስክንድርያ ፡ ሊቃነ ፡ ጳጳሳት ፡ ስለ ፡ ኬልቄዶን ፡ ጉባኤ ፡ ውሳኔ ፡ የነገሩን ፡ መለካውያን ፡ በሮሙ ፡ ዐበይት ፡ ጉባኤያት ፡ የተወሰነውን ፡ ለውጠው ፡ አንድ ፡ አካል ፡ ኹለት ፡ ባሕርይ ፡ በማለት ፡ የንስጥሮስን ፡ ግማሽ ፡ ክህደት ፡ አጸደቁ ፡ ማለትን ፡ ነው ። ይህንም ፡ የሮማ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ የምትክደው ፡ አይመስለኝም ። ይህ ፡ ሐሰት ፡ ነው ፡ ጉባኤው ፡ እንዲህ ፡ ብሎ ፡ አልወሰነም ፡ የሚሉ ፡ ከኾነ ፡ ዛሬም ፡ ቢኾን ፡ ልንስማማ ፡ እንችላለን ። ኹላችንም ፡ በየበኩላችን ፡ ልዮን ፡ የንስጥሮስ ፡ ተከታይ ፡ ነው ፡ ዲዮስቆሮስ ፡ የአውጣኪ ፡ ሴረኛ ፡ ነው ፡ የምንለው ፡ ወሬ ፡ ዋጋ ፡ የለውም ።

ክፍል ፡ ፫ ።

በ፲፮ኛና ፡ በ፲፯ኛ ፻ ፡ ዘመን ፡ የተደረጉ ፡ ክርክሮች ።

ድ ራ ሲ ።

፳፯/ በዚህ ፡ ዘመን ፡ ቅዱስ ፡ ፍራንቸስኮስንና ፡ ቅዱስ ፡ ዶመኒኮስ ፡ በ፲፭፻፶፱ ፡ ዓ/ም ፡ ግድም ፡ ኢየሱሳውያን ፡ መልክተኞች ፡ ተከተሏቸው ፡ የዚህም ፡ ታሪክ ፡ ቤካሪ ፡ በተባለ ፡ መጽሐፍ ፡ ይገኛል ፡ ካሉ ፡ በኋላ ፡ ወደ ፡ ፍሬ ፡ ነገሩ ፡ ገባ ፡ ሲሉ ፡ ያለመስማማታቸው ፡ ዋና ፡ ምክንያት ፡ ኢትዮጵያውያኖቹ ፡ በኬልቄዶን ፡ የዋለውን ፡ እስከዚያ ፡ ጊዜ ፡ ድረስ ፡ ደኅና ፡ አድርገው ፡ ሳያውቁ ፡ ቆይተው ፡ ከኬልቄዶን ፡ ጉባኤ ፡ በፊት ፡ ይነገርበት ፡ የነበረውን ፡ የቅዱስ ፡ ቄርሎስን ፡ አነጋገር ፡ ገና ፡ ይዘው ፡ ስለ ነበረ ፡ ነው ። ስለዚህም ፡ ከካቶሊካውያን ፡ ሰባኪዎች ፡ ጋራ ፡ መጀመሪያ ፡ በተገናኙና ፡ የኬልቄዶኑን ፡ አዲስ ፡ አነጋገር ፡ ሲያገቡ ፡ በሰሟቸው ፡ ጊዜ ፡ ያሰናከሉባቸው ፡ ነበረ ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፳፫/ በዚህ ፡ አነጋገርዎ ፡ የቅዱስ ፡ ቄርሎስ ፡ አነጋገር ፡ ከጥንት ፡ ከሐዋርያት ፡ ከ፫፻ ፡ ሲያያዝ ፡ የመጣ ፡ መኾኑን ፡ የኬልቄዶኑ ፡ አነጋገር ፡ አዲስ ፡ ውሳኔ ፡ መኾኑን ፤ ኢትዮጵያም ፡ በቅዱስ ፡ ቄርሎስ ፡ ባህል ፡ የጸናች ፡ መኾኗን ፡ አረጋግጠው ፡ ተናግረዋል ።

ኢትዮጵያ ፡ በምንም ፡ ዐይነት ፡ እንዳልተሳሳተች ፡ ይህ ፡ በቂ ፡ መረጃ ፡ ነውና ፡ በዚህ ፡ አነጋገርዎ ፡ በጣም ፡ ትደሰትበታለች ።

የኬልቄዶኑን ፡ አነጋገርም ፡ ያሰናከሉባቸው ፡ የነበረ ፡ ይህ ፡ ኪሐዋርያት፡ከ፫፻፡፲፰፡ትምህርት፡ ውጭ ፡ በመኾኑ ፡ ነው ። አሁንም ፡ ቢኾን ፡ ኢትዮጵያ ፡ ከሐዋርያት ፡ ውሳኔ ፡ መውጣትን ፡ የማትፈቅድ ፡ ስለኾነች ፡ የኬልቄዶንን ፡ ውሳኔ ፡ በመቃወም ፡ ላይ ፡ ናት ።

ደ ራ ሲ ።

፳፬/ በንጉሥ ፡ ዘደንግል ፡ ዘመነ ፡ መንግሥት ፡ ከፓድሬ ፡ ፓየዝ ፡ ጋራ ፡ የተደረገ ፡ ንግግር ፡ ነው ፡ ብለው ፡ ሲናገሩ ፡ አንድ ፡ ኢትዮጵያዊ ፡ መነኩሴ ፡ ለፓድሬ ፡ ፓየዝ ፡ በክርስቶስ ፡ ኹለት ፡ ባሕርያት ፡ አሉ ፤ ባሕርየ ፡ ሥጋም ፡ ከባሕርየ ፡ መለኮት ፡ ጋራ ፡ እኩል ፡ አይደለም ፡ በምትሉት ፡ አንስማማም ፡ ሲል ፡ ጉባኤውን ፡ ከፈተ ።

ፓድሬ ፡ ፓየዝም ፡ ሲመልስ ፡ እውነተኛው ፡ ሃይማኖት ፡ ይህ ፡ ነው ። ጌታችን ፡ ስለቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ደሙን ፡ አፍሷል ፡ እኛም ፡ በክቡር ፡ ደሙ ፡ ድነናል ።

ይህም ፡ በክርስቶስ ፡ ኹለት ፡ ባሕርያት ፡ መኖራቸውን ፡ በግልጥ ፡ ያስተምረናል ፡ ምክንያቱም ፡ እምላክ ፡ እንደ ፡ መኾኑ ፡ መጠን ፡ ደም ፡ የለውምና ፡ የተባሉት ፡ ምስክሮች ፡ የሚሰማ ፡ ትርጉም ፡ የማይገኝላቸው ፡ ስለኾነ ፡ ነው ፡ አለ ።

በዚያ ፡ ከነበሩት ፡ ጨዋዎች ፡ አንዱ ፡ ከትንሣኤ ፡ በኋላ ፡ በክርስቶስ ፡ የሚገኘው ፡ አንድ ፡ ባሕርይ ፡ ብቻ ፡ ነው ፡ አለ ።

ፓድሬ ፡ ፓየዝም ፡ ሲመልስ ፡ ከ፪ቱ ፡ ባሕርያት ፡ የትኛው ፡ ጠፋ ፡ የሚጠፋ ፡ ቢኖር ፡ ባሕርየ ፡ ትስብእት ፡ ሊኾን ፡ ግድ ፡ ነው ። ነገር ፡ ግን ፡ ክርስቶስ ፡ ለቶማስ ፡ ቁስሎቹን ፡ አሳይቶ ፡ እማኝ ፡ እንጅ ፡ ተጠራጣሪ ፡ አትኹን ፡ አለው ። በዚህም ፡ ቶማስ ፤ ጌታዩ ፡ አምላኬ ፡ ብሎ ፡ አመነበት ፡ የሚለው ፡ ቃል ፡ ሊፈርስ ፡ አይችልም ።

መለኮትም ፡ የማይታይና ፡ የማይነካ ፡ ስለኾነ ፡ ያሳየውና ፡ ያስነካው ፡ ሥጋውን ፡ እንጂ ፡ መለኮቱን ፡ አይደለም ። ከትንሣኤ ፡ በኋላ ፡ ኹለት ፡ ባሕርያት ፡ እንደ ፡ ነበሩት ፡ ይህ ፡ ያስረዳል ፡ አለ ። ሰውየው ፡ ይህን ፡ በሰማ ፡ ጊዜ ፡ መልስ ፡ አጣ ።

ፓድሬ ፡ ፓየዝ ፡ ግን ፡ ጥያቄውን ፡ ቀጥሎ ፡ ክርስቶስ ፡ ፍጹም ፡ አምላክ ፡ ፍጹም ፡ ሰው ፡ አይደለምን ፡ ብሎ ፡ ጠየቀ ።

ሊቁ ፡ ከክርክሩ ፡ ሊያመልጥ ፡ እንደ ፡ ፈለገ ፡ ባየ ፡ ጊዜ ፡ ንጉሡ ፡ ለምን ፡ አትመልስም ፡ ፍጹም ፡ አምላክ ፡ ፍጹም ፡ ሰው ፡ መኾኑን ፡ ልትክደው ፡ ነውን ፡ አለውና ፡ ሊቁ ፡ በክርስቶስ ፡ ባሕርየ ፡ ትስብእት ፡ መኖሩን ፡ አንክድም ፡ ነገር ፡ ግን ፡ ከተዋሕዶ ፡ በኋላ ፡ አንድ ፡ ሊባል ፡ እንጂ ፡ ሁለት ፡ ሊባል ፡ አይቻልም ፡ አለ ።

ፓድሬ ፡ ፓየዝም ፡ በክርስቶስ ፡ የተዋሐዱ ፡ እንጂ ፡ ያልተደባለቁ ፡ ባሕርየ ፡ መለኮትና ፡ ባሕርየ ፡ ትስብእት ፡ የሚገኙ ፡ ከኾነ ፡ ስለምን ፡ ኹለት ፡ ሊባሉ ፡ አይቻልም ። ክርስቶስ ፡ አንድ ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ ኹለት ፡ ሊባል ፡ አይቻልም ፡ ልትሉ ፡ ከፈለጋችሁ ፡ አንድ ፡ አካል ፡ ብቻ ፡ አለውና ፡ ስለዚህ ፡ በፍጹም ፡ እውነት ፡ ነው ፡ አለ ።

የፓድሬ ፡ ፓየዝ ፡ ንግግር ፡ ከዚያ ፡ ለነበሩ ፡ ሰዎች ፡ እስከማመን ፡ ድረስ ፡ ተረዳቸው ። አብዛኞቹ ፡ ግን ፡ ያንድ ፡ ባሕርይ ፡ ባዮችን ፡ አነጋገር ፡ በመደገፍ ፡ ጸኑ ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፳፭/ በየጊዜው ፡ የመጡ ፡ ካቶሊካውያን ፡ ኹሉ ፡ ከኢትዮጵያ ፡ ሊቃውንት ፡ ጋራ ፡ ክርክር፡ ማድረጋቸው ፡ አይካድም ። የክርክሩን ፡ አመራር ፡ ግን ፡ እንደዚሁ ፡ ነው ፡ ብለን ፡ ለማመን ፡ አንችልም ። ምክንያቱም ፡ ስለክርክሩ ፡ በኢትዮጵያ ፡ የተጻፈው ፡ ታሪክ ፡ ከዚህ ፡ ልዩ ፡ ስለኾነ ፡ ነው ።

ነገር ፡ ግን ፡ ያለፈውን ፡ ክርክር ፡ እንደዚህ ፡ ነው ፡ እንደዚህ ፡ አይደለም ፡ እያሉ ፡ የሥራ ፡ ኪዜን ፡ ከማባከን ፡ መልሱን ፡ መስጠት ፡ የተሻለ ፡ መስሎ ፡ ስለታየኝ ፡ መልሱን ፡ አጽፋለሁ ። መልስ ፡ ከመሰጠቱም ፡ አስቀድመን ፡ ኹላችንም ፡ የአካልንና ፡ የባሕርይን ፡ ነገር ፡ እንመርምር ።

፩ኛ ፡ አካል ።

አካል ፡ ማለት ፡ ከራስ ፡ ጠጕር ፡ እስከ ፡ እግር ፡ ጥፍር ፤ ባጥንት ፡ በጅማት ፤ በሥጋ ፡ በቍርበት ፡ የተየያዘ ፡ ፍጹም ፡ ገጽ ፤ ፍጹም ፡ መልክእ ፡ ያለው ፡ ነፍስ ፡ የተዋሐደችው ፡ የባሕርይ ፤ የስም ፤ የግብር ፤ ባለቤት ፡ ነው ። ይህም ፡ አካል ፡ መባል ፡ ለእምላክም ፡ ለሰውም ፡ ይነገራል ።

ለእምላክ ፡ ሲነገር ፡ አብኒ ፡ ፍጹም ፡ በአካሉ ፡ ወበመልክኡ ፡ ወበገጹ ፤ ወልድኒ ፡ ፍጹም ፡ በአካሉ ፤ ወበመልክኡ ፡ ወበገጹ ፤ መንፈስ ፡ ቅዱስኒ ፡ ፍጹም ፡ በአካሉ ፡ ወበመልክኡ ፡ ወበገጹ ፡ ይላል ።

ለሰውም ፡ ሲነገር ፡ ወኢአካልየ ፡ በመትሕተ ፡ ምድር ። ወአካልየኒ ፡ ወኢከመ ፡ ምንት ፡ በቅድሜከ ፡ ይላል ። መዝ ፻፴፰ ፡ ፩ ፤ ፻፴፱ ፡ ፲፭ ።

፪ኛ ፡ ባሕርይ ።

ባሕርይ ፡ ማለት ፡ የአካል ፡ መገኛ ፡ ሥር ፤ አካል ፡ ሥራውን ፡ የሚሠራበት ፡ መሣሪያ ፡ ነው ። ስለዚህ ፡ አካል ፡ ያለባሕርይ ፡ ብቻውን ፡ አይቆምም ፡ ባሕርይም ፡ ያለአካል ፡ አይፈጸምም ። አካልና ፡ ባሕርይ ፡ እንደ ፡ ሥርና ፡ እንደ ፡ ዕፅቅ ፡ እንደ ፡ ቅንጣትና ፡ እንዳገዳ ፡ የተየያዙ ፡ የማይለያዩ ፡ ናቸው ።

እንዲህም ፡ ስለኾኑ ፡ ባሕርይ ፡ አካላዊ ፡ ፍጹመ ፡ አካል ፡ ቢባል ፡ እንጂ ፡ አካል ፡ አይባልም ። አካልም ፡ ባሕርያዊ ፡ ሕያው ፡ ባሕርይ ፡ ቢባል ፡ እንጂ ፡ ባሕርይ ፡ አይባልም ።

ባሕርይ ፡ አካል ፡ ሥራውን ፡ የሚሠራበት ፡ የአካል ፡ መሣሪያ ፡ ነው ፡ (ማለት) ፡ ለምሳሌ ፤ ለወን ፡ አካልም ፡ ባሕርይም ፡ አለው ፤ አካሉ ፡ በጽዋዕ ፡ በማድጋ ፡ የሚቀዳው ፤ ባሕርዩ ፡ ርጥበቱ ፡ ነው ። ሥራውም ፡ የደረቀውን ፡ ማራስ ፡ የራሰውን ፡ ማበስበስ ፡ ነው ። ወኀ ፡ ማናቸውንም ፡ የደረቀ ፡ ነገር ፡ ሲነከሩበት ፡ ማራሱ ፡ ርጥበት ፡ ባሕርዩ ፡ ቢኾን ፡ ነው ፤ ርጥበት ፡ ባይኖረው ፡ ሊያርስ ፡ አይችልም ፡ ነበረ ፡ ማለት ፡ ነው ።

ባሕርይ ፡ የአካል ፡ መገኛ ፡ ነው ፡ ባልን ፡ ጊዜም ፡ ወኃን ፡ መሬትን ፡ ነፋስን ፡ እሳትን ፡ ባሕርያት ፡ ብለን ፡ የአዳም ፡ ምሉ ፡ አካሉ ፡ ከነሀ ፡ ካራቱ ፡ ከወኀ ፡ ከመሬት ፡ ከነፋስ ፡ ከእሳት ፡ መገኘቱን ፡ መናገራችን ፡ ነው ።

እንዲህም ፡ ባልን ፡ ጊዜ ፡ ለአራቱ ፡ ኹሉ ፡ አካልም ፡ ባሕርይም ፡ እንዳላቸው ፡ እንዘንጋ ። የእሳት ፡ አካሉ ፡ በዕንጨት ፡ ላይ ፡ ወይም ፡ ነበልባሉ ፡ ቦግ ፡ ቦግ ፡ ሲል ፡ ይታያል ፤ ባሕርዩ ፡ ውዕየት ፡ ይብሰት ፡ ብሩሀነት ፡ ነው ። እኒህ ፡ ባሕርያት ፡ መኖራቸውን ፡ ለማወቅ ፡ የምንችል ፡ እሳቱ ፡ በመፋጀቱ ፡ በማቃጠሉ ፡ ብርሃን ፡ በማሳየቱ ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ ባሕርያትን ፡ እንደ ፡ አካል ፡ ተገልጸው ፡ ወይም ፡ ከአካል ፡ ተለይተው ፡ አይተናቸው ፡ አይደለም ።

ወኀም ፡ አካሉ ፡ ሲፈስ ፡ ይታያል ፡ በዋንጫ ፡ በብርጭቆ ፡ ይያዛል ፤ ባሕርዩ ፡ ግን ፡ ርጡብ ፡ ቊሪር ፤ ብሩሀ ፤ ወይም ፡ ንጹሕ ነው ። እኒህ ፡ ባሕርያት ፡ መኖራቸው ፡ የሚታወቅ ፡ ያነን ፡ ሲፈስ ፡ የምናየውን ፡ አካሉን ፡ የርጥበት ፡ የቍረት ፡ የጽሩይነት ፡ ሥራ ፡ ሲያሠሩት ፡ በማየታችን ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ እንደ ፡ አካሉ ፡ ገዝፈው ፡ ታይተው ፡ ተዳሰው ፡ ከአካል ፡ ተለይተው ፡ ሥራ ፡ ሠርተው ፡ አይደለም ።
መሬት ፡ አካሉ ፡ ገዝፎ ፡ ይታያል ፡ ለመሬት ፡ ግዙፍነት ፡ ብዙ ፡ ሐተታ ፡ አያስፈልገውም ።

ባሕርዩ ፡ ጽሉም ፡ ውዑይ ፡ ይቡስ ፡ ነው ። እኒህ ፡ ባሕርያት ፡ በመሬት ፡ ላይ ፡ መኖራቸውን ፡ የምናውቀው ፡ ግዙፉን ፡ አካሉን ፡ የጽሉምነት ፡ የውዑይነት ፡ የይቡስነት ፡ ሥራ ፡ ሲያሠሩት ፡ በማየታችን ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ ከአካሉ ፡ ተለይተው ፡ ሥራ ፡ ሲሠሩ ፡ አይተናቸው ፡ አይደለም ።

ነፋስ ፡ አካሉ ፡ ረቂቅ ፡ ነው ፡ ዛፍ ፡ ሲያናውጽ ፡ ባሕር ፡ ሲገሥጽ ፡ ካልኾነ ፡ በቀር ፡ ባይን ፡ አይታይም ። ባሕርዩ ፡ ግን ፡ ጽሉም ፡ ይቡስ ፡ ቊሪር ፡ ነው ። እኒህ ፡ ባሕርያት ፡ ነፋስን ፡ የጽሉምነት ፡ የይቡስነት ፡ የቊሪርነት ፡ ሥራ ፡ ሲያሠሩት ፡ አይተን ፡ መኖራቸውን ፡ ከማወቅ ፡ በቀር ፡ ከአካሉ ፡ ተለይተው ፡ ሲታዩ ፡ ወይም ፡ ሥራ ፡ ሊሠሩ ፡ አይችሉም ።

እነሆ ፡ አሁን ፡ ከዚህ ፡ በላይ ፡ በዘረዘርናቸው ፡ ነገሮች ፡ አካልና ፡ ባሕርይ ፡ አንድ ፡ ሲኾኑ ፡ ልዩነት ፡ እንዳላቸው ፤ ልዩነት ፡ ሲኖራቸውም ፡ ተፈልጦ ፡ የሌለባቸው ፡ አንድ ፡ እንደ ፡ ኾኑ ፤ አካል ፡

ሥሬ ፤ ባሕርይ ፡ አሥረ ፡ መኾናቸውን ፤ ባሕርይም ፡ አካላዊ ፡ ፍጹመ ፡ አካል ፡ ቢባል ፡ እንጂ ፡ አካል ፡ አለመባሉን ፡ አካልም ፡ ባሕርያዊ ፡ ሕያወ ፡ ባሕርይ ፡ ቢባል ፡ እንጂ ፡ ባሕርይ ፡ አለመባሉን ፡ በሰፊው ፡ አስረድተናል ።

ሰውም ፡ ከነርሱ ፡ የተፈጠረ ፡ ስለኾነ ፡ አካሉም ፡ የነርሱ ፡ አካል ፤ ባሕርዩም ፡ የነርሱ ፡ ባሕርይ ፡ ነው ።

እንዲሁም ፡ ለቃል ፡ ከአብ ፤ ከመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ የተለየ ፡ ፍጹም ፡ አካል ፡ አለው ፡ ባሕርዩ ፡ ግን ፡ ከአብ ፡ ከመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ጋራ ፡ አንድ ፡ የምታደርገው ፡ በከዊን ፡ የምትለይ ፡ አሐቲ ፡ ባሕርይ ፡ ናት ። ይች ፡ በሦስቱ ፡ አካላት ፡ ያለች ፡ አሐቲ ፡ ባሕርይም ፡ በከዊን ፡ ከሦስት ፡ ትከፈላለች ።

መከፈሏም ፡ ፩ኛ ፡ ልብ ፡ በመኾን ፤ ፪ኛ ፡ ቃል ፡ በመኾን ፤ ፫ኛ ፡ እስትንፋስ ፡ በመኾን ፡ ነው ። በከዊን ፡ ሦስት ፡ ስንልም ፡ እንደ ፡ አካላት ፡ ያለ ፡ ሦትነት ፡ ሦስት ፡ የምንል ፡ አይደለንም ።
አካላት ፡ መጠቅለልና ፡ መቀላቀል ፡ ሳይኖርባቸው ፡ በተከፍሎ ፡ በተፈልጦ ፡ በፍጹም ፡ ገጽ ፡ በፍጹም ፡ መልክእ ፡ በየራሳቸው ፡ የቆሙ ፡ ናቸው ።

ኩነታት ፡ ግን ፡ ተፈልጦ ፡ ተከፍሎ ፡ ሳይኖርባቸው ፡ በተዋሕዶና ፡ በተጋብእ ፡ ባንድነት ፡ አካላትን ፡ በህልውና ፡ እያገናዘቡ ፡ ባንድ ፡ መለኮት ፡ ባንድ ፤ ባሕርይ ፡ ያሉ ፡ የሚኖሩ ፡ ናቸው ።

እሊህም ፡ ከዊነ ፡ ልብ ፤ ከዊነ ፡ ቃል ፤ ከዊነ ፡ እስትንፋስ ፡ ናቸው ። ከዊነ ፡ ልብ ፡ በአብ ፡ መሠረትነት ፡ ለራሱ ፡ ለባዊ ፡ ኾኖ ፡ ለወልድ ፡ ለመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ዕውቀት ፡ መኾን ፡ ነው ፤ ከዊነ ፡ ቃል ፡ በአብ ፡ መሠረትነት ፡ ለራሱ ፡ ነባቢ ፡ ኾኖ ፡ ለአብ ፡ ለመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ንባብ ፡ መኾን ፡ ነው ፤ ከዊነ ፡ እስትንፋስ ፡ በአብ ፡ መሠረትነት ፡ ለራሱ ፡ ሕያው ፡ ኾኖ ፡ ለአብ ፡ ለወልድ ፡ ሕይወት ፡ መኾን ፡ ነው ። ሦስት ፡ ኩነታት ፡ የተባሉ ፡ እኒህ ፡ ናቸው ።

የኸውም ፡ የከዊን ፡ ምሥጢር ፡ ሥላሴ ፡ ንግበር ፡ ሰብአ ፡ በአርኣያነ ፡ ወበአምሳሊነ ፡ ብለው ፡ ላንድነታቸው ፡ ለሦስትነታቸውም ፡ ምሳሌ ፡ ባደረጉት ፡ በነፍስ ፡ ከዊን ።

ሊቃውንትም ፡ ላንድነት ፡ ለሦስትነት ፡ ምሳሌ ፡ ባደረጓቸው ፡ በፀሐይ ፡ በእሳት ፡ በቀላይ ፡ ከዊን ፡ ቢመረምሩት ፡ ይገኛል ።
ሲመሰልም ፡ የሥላሴን ፡ አካል ፡ በምሳሌዎች ፡ ባሕርይ ፡ የሥላሴን ፡ ባሕርይ ፡ በምሳሌዎች ፡ አካል ፡ አዛውሮ ፡ መመሰል ፡ ነው ።

፩ኛ ፡ ነ ፍ ስ ።

ነፍስ ፡ በአካሏ ፡ ከሦስት ፡ የማትከፈል ፡ አንዲት ፡ ስትኾን ፡ በባሕርይዋ ፡ እንደ ፡ ሥላሴ ፡ ሦስት ፡ ከዊን ፡ አላት ፤ ይኸውም ፡ ከዊነ ፡ ልብ ፤ ከዊነ ፡ ቃል ፤ ከዊን ፡ እስትንፋስ ፡ ነው ፡ በባሕርይዋ ፡ ሦስት ፡ ከዊን ፡ ያላት ፡ መኾንዋ ፡ አካሏን ፡ ከሦስት ፡ አይከፍለውም ።

እንደዚኸውም ፡ የሥላሴ ፡ ከዊን ፡ መለኮትን ፡ ወይም ፡ ባሕርይን ፡ ከሦስት ፡ አይከፍለውም ። እንዲህ ፡ ሳትከፈል ፡ የልብነትዋ ፡ ከዊን ፡ ከቃሏና ፡ ከእስትንፋስዋ ፡ ከዊን ፡ ሳይለይ ፡ በራሱ ፡ ከዊን ፡ ከሥጋዊ ፡ ልብ ፡ ጋራ ፡ ይዋሐዳል ።

የቃልዋም ፡ ከዊን ፡ ከልብነትዋና ፡ ከእስትንፋስነትዋ ፡ ከዊን ፡ ሳይለይ ፡ በራሱ ፡ ከዊን ፡ ከሥጋ ፡ አንደበት ፡ ወይም ፡ ምላስ ፡ ጋራ ፡ ይዋሐዳል ።

የእስትንፋስዋም ፡ ከዊን ፡ ከልብነትዋና ፡ ከቃልነትዋ ፡ ከዊን ፡ ሳይለይ ፡ በራሱ ፡ ከዊን ፡ ከሥጋዊ ፡ እስትንፋስ ፡ ጋራ ፡ ይዋሐዳል ፡ (ሳምባ) ።

፪ኛም ፡ እ ሳ ት ።

እሳት ፡ በአካሉ ፡ አንድ ፡ ሲኾን ፡ በባሕርዩ ፡ ሦስት ፡ ከዊን ፡ አለው ፡ ይኸውም ፡ ነበልባል ፡ ብርሃን ፡ ዋዕይ ፡ ነው ። በነበልባሉ ፡ አብ ፤ በብርሃኑ ፡ ወልድ ፤ በዋዕዩ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ይመሰላሉ ። ይኸውም ፡ ተፈልጦ ፡ ተከፍሎ ፡ ሳይኖርበት ፡ ባንድ ፡ ህላዌ ፡ የሚኖር ፡ ነው ።

ይህ ፡ ሦስት ፡ ከዊን ፡ የእሳትን ፡ አንድ ፡ ህላዌ ፡ ከሦስት ፡ እንዳይከፋፍለው ፤ የሥላሴም ፡ ከዊን ፡ መለኮትን ፡ ወይም ፡ ባሕርይን ፡ ከሦስት ፡ አይከፍለውም ።

፫ኛ ፡ ፀሐይ ።

ፀሐይ ፡ በባሕርዩ ፡ አንድ ፡ ሲኾን ፡ ሦስት ፡ ከዊን ፡ አለው ፤ ከበብ ፡ ብርሃን ፤ ዋዕይ ፤ በከበቡ ፡

አብ ፡ በብርሃኑ ፡ ወልድ ፡ በዋዕዩ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ይመሰላሉ ። ፀሐይ ፡ በከዊን ፡ ሦስት ፡ ሲኾን ፡ በአካል ፡ አንድ ፡ እንደኾነ ፡ መለኮትም ፡ ወይም ፡ ባሕርይ ፡ በከዊን ፡ ሦስት ፡ ቢኾን ፡ በህልውና ፡ አንድ ፡ ነው ።

፬ኛ ፡ ባሕር ።

ባሕር ፡ ባሕርዩ ፡ አንድ ፡ ሲኾን ፡ ሦስት ፡ ከዊን ፡ አለው ፡ ስፍሐት ፤ ርጥበት ፤ ሑከት ፡ ናቸው ። በስፍሐቱ ፡ አብ ፤ በርጥበቱ ፡ ወልድ ፤ በሑከቱ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ይመሰላሉ ።

ይህ ፡ ከዊን ፡ ባሕርን ፡ ከሦስት ፡ እንዳይከፋፍለው ፡ የሥላሴም ፡ ከዊን ፡ መለኮትን ፡ ወይም ፡ ባሕርየ ፡ እግዚአብሔርን ፡ ከሦስት ፡ የሚከፋፍል ፡ አይደለም ።

ሥላሴን ፡ በህልውና ፡ አንድ ፡ የሚያሰኛቸው ፡ ምሥጢር ፡ ይህ ፡ ነው ።

ይህንም ፡ ምሳሌ ፡ ልብ ፡ ወሰድ ፡ አምጥተን ፡ የተናገርነው ፡ አይደለንም ፡ ስለእሳት ፡ ቅዱስ ፡ ጴጥሮስ ፡ ቀሌምንጦስ ፡ በተባለው ፡ መጽሐፍ ፡ አቡየ ፡ እሳት ፡ ወአነ ፡ ብርሃኑ ፡ ወመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ዋዕዩ ፡ ብሏል ። ፫፻ም ፡ በቅዳሴ ፡ አቡየ ፡ ወአነ ፡ ወመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ እሳት ፡ ወነበልባል ፡ ወፍሕም ፡ ብለዋል ። አባ ፡ ሕርያቆስም ፡ አብ ፡ እሳት ፡ ወልድ ፡ እሳት ፡ ወመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ እሳት ፡ ፩ ፡ ውእቱ ፡ እሳተ ፡ ሕይወት ፡ ዘእምአርያም ። ብሏል ።

ስለፀሐይም ፡ በቀሌምንጦስ ፡ አቡየ ፡ ፀሐይ ፡ ወአነ ፡ ብርሃኑ ፡ ወመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ዋዕዩ ፡ ብሏል። ፫፻ም ፡ በቅዳሴ ፡ አቡየ ፡ ወአነ ፡ ወመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ፀሐይ ፡ ወብርሃን ፡ ወዋዕይ ፡ ብለዋል ። አባ ፡ ሕርያቆስም ፡ አብ ፡ ፀሐይ ፡ ወልድ ፡ ፀሐይ ፡ ወመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ፀሐይ ፡ ፩ ፡ ውእቱ ፡ ፀሐየ ፡ ጽድቅ ፡ ዘላዕለ ፡ ኵሉ ፡ ብሏል ።

ስለባሕርም ፡ ምሳሌነት ፡ አረጋዊ ፡ መንፈሳዊ ፡ በ፳፱ኛው ፡ ድርሳን ፡ ነጽርኬ ፡ ዘተብህለ ፡ በእንተ ፡ አበ ፡ ኵሉ ፡ ከመ ፡ መሰልዋ ፡ ለዛቲ ፡ ባሕር ፡ እንተ ፡ ትትገሠሥ ፡ ለወልድኒ ፡ ዘይሰገድ ፡ በኀበ ፡ ኵሉ ፡ መሰልዎ ፡ በርጥበተ ፡ ማይ ፤ ለመንፈስ ፡ ቅዱስኒ ፡ ዘይሴባሕ ፡ በሑከተ ፡ ማይ ፡ ዘውስተ ፡ ባሕር ። ለመኑ ፡ ይትከሀሎ ፡ ከመ ፡ ይክፍል ፡ ኃይለ ፡ ባሕር ፡ እምነ ፡ ጠባይዒሁ ፡ ይትከሀሎኑ ፡ ለባሕር ፡ ከመ ፡ የሀሉ ፡ እንበለ ፡ ርጥበት ፡ ወእንበለ ፡ ተሐውኮ ፡ ወለመኑ ፡ ይትከሀሎ ፡ ይፍልጥ ፡ ሁከተ ፡ እምነ ፡ ማይ ፡ ወባሕር ፡ ወያቅማ ፡ በባሕቲታ ፡ ለማይኒ ፡ ወለርጥበት ፡ በበባሕቲቶሙ ፡ አውመኑ ፡ ዘርእየ ፡ ፩ ፡ እምኔሆሙ ፡ እንዘ ፡ ይቀውም ፡ በባሕቲቱ ፡ ዘእንበለ ፡ በትሥልስቱ ፡ እስመ ፡ ፩ ፡ እሙንቱ ፡ እንዘ ፡ ፫ ፡ ወእንዘ ፡ ፫ቱ ፡ ፩ደ ፡ ይትበሀሉ ፡ ወሰበሂ ፡ ይትሐለይ ፡ ወይትኄጸር ፡ ምስለ ፡ ኃይላቲሁ ፡ ወኢይትሌለዮ ፡ ኃይላቲሁ ፡ እምጠባይዑ ፡ ወጠባይዑ ፡ እምኃይላቲሁ ፡ ወከመዝ ፡ እሔሊ ፡ በእንተ ፡ ጠባይዓት ፡ ስቡሓት ።

የኹሉ ፡ መገኛ ፡ አብን ፡ ነፋስ ፡ በሚያማታት ፡ ባሕር ፡ ባለች ፤ በውኃ ፡ ስፍሐት ፡ እንደመሰሉት ፡ በኹሉ ፡ ዘንድ ፡ የሚሰገድ ፡ ወልድንም ፡ በወኀ ፡ ርጥበት ፡ እንደመሰሉት ፡ በኹሉ ፡ ዘንድ ፡ የሚመሰገን ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስንም ፡ በባሕር ፡ ባለ ፡ በወኀ ፡ ሑከት ፡ እንደመሰሉት ፡ እወቅ ። የባሕርን ፡ ኃይል ፡ ከጠባይዑ ፡ መለየት ፡ ለማን ፡ ይቻለዋል ፤ ባሕር ፡ ያለርጥበትና ፡ ያለመታወክ ፡ ሊኖር ፡ ይችላልን ፤ ሑከትን ፡ ከስፍሐትና ፡ ከርጥበት ፡ ለይቶ ፡ ለብቻዋ ፡ ማቆም ፡ ለማን ፡ ይቻለዋል ፤ ስፍሐትንና ፡ ርጥበትንስ ፡ ከሑከት ፡ ለይቶ ፡ ለብቻቸው ፡ ማቆም ፡ ለማን ፡ ይቻለዋል ፤ በ፫ትነቱ ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ ከነዚህ ፡ አንዱን ፡ ብቻውን ፡ ቆሞ ፡ ያየው ፡ ማነው ። ሦስት ፡ ሲኾኑ ፡ አንድ ፡ ናቸውና ፡ ሦስት ፡ ሲኾኑም ፡ አንድ ፡ ይባላሉና ። በሦስት ፡ ኩነት ፡ እንዳለ ፡ ቢታይ ፡ ቢታሰብም ፡ ስፍሐት ፡ ኃይሉን ፡ ከሚገልጽባቸው ፡ ከርጥበትና ፡ ከሑከት ፡ ጋራ ፡ ይታሰባል ። ኃይሉን ፡ የሚገልጥባቸው ፡ ርጥበትና ፡ ሑከትም ፡ ከስፍሐት ፡ አይለዩም ፡ ስፍሐትም ፡ ከርጥበቱና ፡ ከሑከቱ ፡ አይለይም ።

ስለተመሰገኑ ፡ ጠባይዓትም ፡ እንዲህ ፡ እናገራለሁ ፡ ብሏል ።

እነሆ ፡ ከዚህ ፡ በላይ ፡ ከዘረዘርናቸው ፡ መሥመሮች ፡ ለትስብእት ፡ ከአራቱ ፡ ባሕርይ ፡ ባሕርያት ፡ የተገኘ ፡ ነፍስ ፡ የተዋሐደችው ፡ ፍጹም ፡ አካልና ፡ ሰብአዊ ፡ ባሕርይ ፡ ያለው ፡ መኾኑን ፡ እንደ ፡ ገለጽን ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ወልድም ፡ ቃል ፡ በመኾን ፡ የሚለይ ፡ ከአብ ፡ ከመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ጋራ ፡ አንድ ፡ የሚኾንበት ፡ አንድ ፡ መለኮት ፡ አንድ ፡ ባሕርይ ፡ እንዳለው ፡ አስረድተናል ።

እንግዲህ ፡ የመለኮትንና ፡ የትስብእትን ፡ ተዋሕዶ ፡ ወደ ፡ መመርመር ፡ እንመለስ ።

ስለኾነም ፡ ላንባቢዎች ፡ የማስታውሰው ፡ አንድ ፡ ነገር ፡ ቀርቶኛል ። ይኸውም ፡ አብ ፤ ወልድ ፤ መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ማለት ፡ የአካል ፡ ስም ። ልብ ፤ ቃል ፤ እስትንፋስ ፡ ማለት ፡ የከዊን ፡ ስም ፡ መኾኑን ፡ እንዳትዘነጉብኝ ፡ ነው ። የአካል ፡ ስም ፡ ማለት ፡ እያንዳንዱ ፡ ሰው ፡ ከተወለደ ፡ በኋላ ፡ ሊጠራ

በት ፡ እንደሚወጣለት ፡ አብርሃም ፡ ይስሐቅ ፡ ዳዊት ፡ ሰሎሞን ፡ እንደ ፡ ማለት ፡ ያይደለ ፡ ሰው ፡ እንደ ፡ ማለት ፡ ያለ ፡ አካል ፡ ሲገኝ ፡ የሚገኝ ፡ ማለት ፡ ነው ፡ ገጽ ፡ ፻፳፱ ።

ልብ ፡ ቃል ፡ እስትንፋስ ፡ ማለት ፡ ግን ፡ ተፈልጠ ፡ ተከፍሎ ፡ በሌለባት ፡ ባንዲት ፡ ባሕርይ ፡ ያለ ፡ የከዊን ፡ ስም ፡ ነው ። ይኸውም ፡ አንድነት ፡ ሳለበት ፡ ልዩነት ፤ ልዩነት ፡ ሳለበት ፡ አንድነት ፡ ያለበት ፡ ነው ። ልዩነቱ ፡ በከዊን ፡ ነው ። አንድነቱ ፡ ግን ፡ በህልውና ፡ መገናዘብ ፡ ነውና ፡ ወደ ፡ ተዋሕዶ ፡ ምሥጢር ፡ ስንገባ ፤ እንዳንቸገር ፡ እኒህን ፡ ኹለቱን ፡ ዓይነት ፡ ስሞች ፡ ጠንቅቀን ፡ እንድንረዳ ፡ ደጋግሜ ፡ አሳስባለሁ ።

የተነገረው ፡ ትንቢት ፡ የተቈጠረው ፡ ሱባኤ ፡ ሲፈጸም ፡ እመቤታችን ፡ መልአኩ ፡ ቅዱስ ፡ ገብርኤል ፡ የነገራትን ፡ ብሥራት ፡ ሰምታ ፡ ይኩነኒ ፡ በከመ ፡ ትቤለኒ ።

እንደቃልህ ፡ ይደረግልኝ ፡ ብላ ፡ ቃሉን ፡ ባመነችው ፡ ጊዜ ፡ ቃሏን ፡ ምክንያት ፡ አድርጎ ፡ ከአብ ፡ ከመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ጋራ ፡ አንድ ፡ የምትሆን ፡ በከዊን ፡ የምትለይ ፡ ባሕርይ ፡ ያለችው ፡ አካለ ፡ ቃል ፡ ሰብአዊ ፡ ባሕርይ ፡ ያለው ፡ ሰብአዊ ፤ አካልን ፡ እንበለ ፡ ዘርዕ ፡ በሕፃናት ፡ መጠን ፡ ነሥቶ ፡ ተዋሐደ ። በተዋሕዶ ፡ ምንታዌ ፡ ጠፋ ። የቃል ፡ ገንዘብ ፡ ለሥጋ ፤ የሥጋ ፡ ገንዘብ ፡ ለቃል ፡ ኾነ ።

ይህም ፡ ተዋሕዶ ፡ የአካል ፡ ተዋሕዶ ፡ ብቻ ፡ ሳይኾን ፡ የባሕርይም ፡ መኾኑን ፡ የሚያስረዳ ፡ ወንጌላዊ ፡ አካል ፡ ብቻ ፡ በሚጠራበት ፡ ስም ፡ ወልድ ፡ ሥጋ ፡ ኮነ ፡ ሳይል ፡ አካልን ፡ በህልውና ፡ እያገናዘበ ፡ ሥላሴን ፡ በህልውና ፡ አንድ ፡ በሚያሰኝ ፡ በባሕርይ ፡ ከዊን ፡ ስሙ ፡ ቃል ፡ ሥጋ ፡ ኮነ ፡ ብሏል ።

የትስብእትንም ፤ አካልን ፡ እንጂ ፡ ባሕርይን ፡ አልተዋሐደም ፡ እንዳይባል ፡ ቃል ፡ ሥጋ ፡ ኮነ ፡ ካለ ፡ በኋላ ፡ ወኀደረ ፡ ላዕሌነ ፡ ብሏል ። ሥጋ ፡ ኮነ ፡ ብቻ ፡ ብሎ ፡ ቢኾን ፡ የእንስሳትም ፡ የአራዊትም ፡ ሥጋ ፡ ሥጋ ፡ የሚባል ፡ ስለሆነ ፡ ሰብአዊ ፡ ባሕርይ ፡ ያለው ፡ ሰብአዊ ፡ አካልን ፡ እንደነሣ ፡ ባላስረዳም ፡ ነበረና ፤ ሰብአዊ ፡ ባሕርይ ፡ ያለው ፡ ሰብአዊ ፡ አካልን ፡ እንደነሣ ፡ በሚያስረዳ ፡ አነጋገር ፡ ቃል ፡ ሥጋ ፡ ኮነ ፡ ወኀደረ ፡ ላዕሌነ ፡ ብሏል ።

፪ኛም ፡ ቃል ፡ ሥጋ ፡ ኮነ ፡ ብቻ ፡ ብሎ ፡ ቢኾን ፡ ብእሲት ፡ ሎጥ ፡ ተለውጣ ፡ ሐውልተ ፡ ፄው ፡ እንደኾነች ፤ ማየ ፡ ቃና ፡ ተለውጦ ፡ ወይን ፡ እንደሆነ ፤ ቃልም ፡ ተለውጦ ፡ ሥጋ ፡ ኾነ ፡ ማለትን ፡ ባሳየ ፡ ነበረና ፡ ወኀደረ ፡ ላዕሌነ ፡ ብሏል ።

ኀደረ ፡ ላዕሌነ ፡ ብቻ ፡ ብሎም ፡ ቢኾን ፡ በማድጋ ፡ እንደ ፡ ተቀዳ ፡ ወኀ ፡ በብርሌ ፡ እንደ ፡ ተቀዳ ፡ ጠጅ ፡ ቃል ፡ በትስብእት ፡ አድሮ ፡ ሔዶ ፡ ገብቶ ፡ ወጣ ፡ ማለትን ፡ ባሳየ ፡ ነበረና ፡ ቃል ፡ ሥጋ ፡ ኮነ ፡ ብሏል ።

በዚህ ፡ አኳኋን ፡ ተሳሔ ፡ ውላጤ ፡ ፍልጠት ፡ ቡዐዴ ፡ ምንታዌ ፡ ሳይኖርበት ፡ ቃል ፡ ርቀቱን ፡ ምልአቱን ፡ ስፋቱን ፡ ሳይለቅ ፡ ትስብእትም ፡ ግዘፉን ፡ ውሱንነቱን ፡ ሳይለቅ ፡ በተዐቅቦ ፡ እንደ ፡ ተዋሐደ ፡ እናምናለን ።

ይኸውም ፡ እንደ ፡ ነፍስና ፡ እንደ ፡ ሥጋ ፡ ተዋሕዶ ፡ ነው ፤ ነፍስና ፡ ሥጋ ፡ ምንም ፡ በሞት ፡ ተፈልጦ ፡ ቢኖርባቸው ፡ እስከ ፡ ጊዜው ፡ ጽንዐ ፡ ተዋሕዶ ፡ አላቸው ፡ ሥጋ ፡ ግዘፉን ፡ ሳይለቅ ፡ ነፍስም ፡ ርቀቷን ፡ ሳትለቅ ፡ ተዋሕደው ፡ አንድ ፡ ሰው ፡ እንዲባል ፡ መለኮትም ፡ ትስብእትን፡ ቢዋሐድ ፡ አንድ ፡ ይባላል ፡ እንጂ ፡ ኹለት ፡ አይባልም ።

በዚህን ፡ አኳኋን ፡ ተዋሕዶ ፡ አካላትንም ፡ ባሕርያትንም ፡ ከምንታዌ ፡ ከፍልጠት ፡ ከቡዐዴ ፡ እንዲጠብቅ ፤ ተዐቅቦም ፡ አካላትንም ፤ ባሕርያትንም ፡ ከውላጤ ፡ ከቱሳሔ ፡ ከመጠፋፋት ፡ የሚጠብቅ ፡ መኾኑን ፡ እንገንዘብ ።

ለኢትዮጵያ ስለአካላትና ስለባሕርያት ፡ ያላትን ፡ አስተያየት ፡ በሰፊው ፡ ከገለጽን ፡ ክርክሩን ፡ ወደ ማመዛዘን ፡ እንመለስ ።

ደ ራ ሲ ።

፩ ፡ ስለክርክሩ ፡ አነሣሥ ።

፳፫/ አሁን ፡ እርስዎ ፡ ስለክርክሩ ፡ አነሣሥ ፡ ሲናገሩ ፡ የጠቀሱት ፡ ያ ፡ ኢትዮጵያዊ ፡ መነኩሴ ፡ በክርስቶስ ፡ ኹለት ፡ ባሕርያት ፡ አሉ ፤ ባሕርየ ፡ ሥጋ ፡ ከባሕርየ ፡ መለኮት ፡ እኩል ፡ አይደለም ፡ በማለታችሁ ፡ አንስማማም ፡ ማለቱ ፡ የመለኮት ፡ ክብር ፡ በተዋሕዶ ፡ ለትስብእት ፡ እንደ ፡ ተላለፈና ፡

ባሕርይም ፡ እንደ ፡ አካል ፡ አንድ ፡ መኾኑን ፡ ስለሚያውቅ ፡ ነው ። የፓድረ ፡ ፓየዝን ፡ መልስ ፡ ስን መረምር ፡ ከሌላው ፡ ንግግሩ ፡ ክርስቶስ ፡ አንድ ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ ኹለት ፡ አይደለም ፡ ልትሉ ፡ ከፈለ ጋችሁ ፡ ክርስቶስ ፡ አንድ ፡ አካል ፡ ብቻ ፡ አለውና ፡ ይህ ፡ በፍጹም ፡ እውነት ፡ ነው ፡ አለ ፡ ያሉትን ፡ አስቀድመን ፡ ልንመረምር ፡ አስፈላጊያችን ፡ ኾነዋል ።

መ ላ ሽ ።

፳፭/ የመለኮት ፡ አካልና ፡ የሰው ፡ አካል ፡ ልዩ ፡ ልዩ ፡ መኾናቸው ፡ የታወቀ ፡ ነው ። አንድ ፡ አካል ፡ ብቻ ፡ አለው ፡ የምንለው ፡ ይህ ፡ አካል ፡ የቃል ፡ ብቻ ፡ ነውን ፡ ወይስ ፡ የትስብእት ፡ ? የቃል ፡ ብቻ ፡ ነው ፡ እንዳይሉ ፡ የቃል ፡ አካል ፡ ምሉእ ፡ ስፉሕ ፡ ረቂቅ ፡ ባይሆን ፡ የማይታይ ፡ በእጅ ፡ የማይዳ ሰስ ፡ የሚቀረስ ፡ ሥጋ ፡ የሚፈስ ፡ ደም ፡ የሌለው ፡ ስለኾነ ፡ በሥጋው ፡ በደሙ ፡ ዓለምን ፡ አዳነ ፡ ማለት፡አይቻልም ። ወንጌላዊም ፡ ቃል ፡ ሥጋ ፡ ኮነ ፡ ያለው ፡ መቅረቱ ፡ ነው ።

የትስብእት ፡ አካል ፡ ብቻ ፡ ነው ፡ እንዳይሉም ፡ የዕሩቅ ፡ ብእሲ ፡ ሥጋ ፡ የዕሩቅ ፡ ብእሲ ፡ ደም ፡ ስንኳ ፡ ዓለምን ፡ ሊያድን ፡ ራሱም ፡ ሊድን ፡ አይችልም ። ስለዚህ ፡ ርስዎ ፡ ራስዎ ፡ በዚሁ ፡ መጽ ሐፍ ፡ በመግለጫው ፡ ላይ ፡ አካላዊ ፡ ተዋሕዶ ፡ ብለው ፡ እንደገለጹት ፡ ተዋሕዶ ፡ ማለት ፡ ኹለት ፡ ነገሮች ፡ አንድ ፡ መኾናቸውን ፡ የሚገልጽ ፡ ንግግር ፡ እንጂ ፡ ለአንድ ፡ ነገር ፡ ብቻ ፡ የማይነገር ፡ ስለኾነ ፡ ክርስቶስ ፡ ከኹለት ፡ አካል ፡ አንድ ፡ አካል ፡ ኾነ ፡ ማለት ፡ ግድ ፡ ነው ።

አንድ ፡ አካል ፡ ስንልም ፡ በተዋሕዶ ፡ ፍልጠት ፡ ምንታዌ ፡ ቡዐዴ ፡ እንደ ፡ ጠፋ ፡ ማመን ፡ አለብን ፡ ይህ ፡ ካልኾነ ፡ ግን ፡ እንደንስጥርስ ፡ ኹለት ፡ አካል ፡ ያሰኛል ፡ እንጂ ፡ አንድ ፡ አካል ፡ አያሰኝም ። ተዋሐደ ፡ ስንልም ፡ እንደ ፡ ነፍስና ፡ እንደ ፡ ሥጋ ፡ መለኮት ፡ ርቀቱን ፡ ለቆ ፡ ሳይገዝፍ ፡ ምልአት ፡ ስፋቱን ፡ ለቆ ፡ ሳይወሰን ። ትስብእትም ፡ ግዘፉን ፡ ለቆ ፡ ሳይረቅ ፡ ውሱንነቱን ፡ ለቆ ፡ ምሉእ ፡ ስፉሕ ፡ ሳይኾን ፡ በተዐቅቦ ፡ ተወሐደ ፡ እንላለን ፡ እንጂ ፡ ተለወጠ ፡ ወይም ፡ ተቀላቀለ ፡ አንልም ። እነሆ ፡ አሁን ፡ ከዚህ ፡ በላይ ፡ በመረመርነው ፡ አኳኋን ፡ በአካላዊ ፡ ተዋሕዶ ፡ እንስማማ ፡ ይመስለኛል ።

ደ ራ ሲ ።

፱ኛ ፡ ክርስቶስ ፡ ደሙን ፡ ስለማፍሰሱ ።

፳፮/ ጌታችን ፡ ስለቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ደሙን ፡ አፍሷል ፡ እኛም ፡ በደሙ ፡ ድነናል ። ይህ ፡ በክ ርስቶስ ፡ ኹለት ፡ ባሕርያት ፡ ባሕርየ ፡ ሥጋና ፡ ባሕርየ ፡ መለኮት ፡ መገኘታቸውን ፡ ያስተምረናል ።
እንዲህ ፡ ባይኾን፡ አምላክ ፡ እንደ ፡ መኾኑ ፡ መጠን ፡ ደም ፡ የለውምና ፡ የተባሉት ፡ ምስክሮች ፡ የሚሰማ ፡ ትርጉም ፡ አይገኝላቸውም ፡ ነበረ ፡ ሲል ፡ መለሰ ፡ ያሉትን ፡ ቃል ፡ እንመርምር ።

መ ላ ሽ ።

፳፯/ ይህ ፡ አነጋገር ፡ ደም ፡ ከአካለ ፡ ትስብእት ፡ ሳይኾን ፡ ከባሕርየ ፡ ትስብእት ፡ ብቻ ፡ እንደ ፡ ፈሰሰ ፡ የሚያሳይ ፡ ነው ። የአካልንና ፡ የባሕርይን ፡ ነገር ፡ ዘርዝረን ፡ ባስረዳንበት ፡ በላይኛው ፡ መሥ መር ፡ ገልጸን ፡ ምሳሌ ፡ መስለን ፡ እንዳስረዳነው ፡ ባሕርይ ፡ አካል ፡ ሥራውን ፡ የሚሠራበት ፡ የአ ካል ፡ መሣሪያ ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ ባሕርይ ፡ ከአካል ፡ ተለይቶ ፡ ብቻውን ፡ ሥራ ፡ ሊሠራ ፡ አይችልም ። ስለዚህ ፡ መለኮት ፡ የተዋሐደው ፡ ሰብአዊ ፡ ባሕርይ ፡ ያለው ፡ አካለ ፡ ትስብእት ፡ ደሙን ፡ በመል ዕልተ ፡ መስቀል ፡ እንዳፈሰሰ ፡ እንናገራለን ፡ እንጂ ፡ ባሕርየ ፡ ትስብእት ፡ ብቻ ፡ ደም ፡ አፈሰሰ ፡ ማለ ትን ፡ ማንም ፡ አይቀበለውም ። እንግዲህ ፡ ከክርስቶስ ፡ ጐን ፡ ደም ፡ መፍሰሱ ፡ ምንታዌን ፡ የሚያ መለክት ፡ ከኾነ ፡ ደም ፡ የፈሰሰ ፡ ሰብአዊ ፡ ባሕርይ ፡ ካለው ፡ አካል ፡ እንጂ ፡ ከሰብአዊ ፡ ባሕርይ ፡ ብቻ ፡ አይደለምና ፡ እንደቄርሎስ ፡ አንድ ፡ አካል ፡ አንድ ፡ ባሕርይ ፡ ማለት ፡ ቀርቶ ፡ እንደ ፡ ንስጥ ሮስ ፡ ኹለት ፡ አካል ፡ ኹለት ፡ ባሕርይ ፡ የሚያሰኝ ፡ መኾኑን ፡ ይገንዘቡልኝ ። እኛ ፡ ግን ፡ ደም ፡ የፈሰሰ ፡ መለኮታዊ ፡ ባሕርይ ፡ የተዋሐደው ፡ ሰብአዊ ፡ ባሕርይ ፡ ካለው ፡ አካለ ፡ ትስብእት ፡ እንደ ፡ ኾነ ፡ አምነን ፡ አንድ ፡ አካል ፡ አንድ ፡ ባሕርይ ፡ ብለን ፡ እንናገራለን ፡ እንጂ ፡ ኹለት ፡ አካል ፡ ኹለት፡ ባሕርይ ፡ የምንል ፡ አይደለንም ።

ደ ራ ሲ ።

፲ኛ ስለጨዋው ፡ ንግግር ።

፳፰/ እዚያ ፡ ከነበሩ ፡ ጨዋዎች ፡ አንዱ ፡ ከትንሣኤ ፡ በኋላ ፡ የሚገኘው ፡ አንድ ፡ ባሕርይ ፡ ብቻ ፡ ነው ፡ ብሎ ፡ መለሰ ፡ ስለሚሉት ።

መ ላ ሽ ።

፳፯/ ይህ ፡ ነገር ፡ በእውነት ፡ ተነግሮ ፡ እንደ ፡ ኾነ ፡ ያልተማረ ፡ ማይምን ፡ ተናግሮት ፡ እንደ ፡ ኾነ ፡ እንጂ ፡ እንጂ ፡ ከተማሪ ፡ ቤት ፡ የዋለ ፡ ኢትዮጵያዊ ፡ ሊናገረው ፡ አይችልም ፡ ከማለት ፡ በቀር ፡ ሌላ ፡ መልስ ፡ የለውም ።

ድ ራ ሲ ።

፬ኛ ፡ ስለ ፡ መላክተኛው ፡ መልስ ።

፳፰/ መላክተኛው ፡ ለዚህ ፡ መልስ ፡ ሲሰጥ ፡ ከኹለቱ ፡ ባሕርያት ፡ የትኛው ፡ ጠፋ ፤ የጠፋ ቢኖር ፡ ባሕርየ ፡ ትስብእት ፡ ሊኾን ፡ ግድ ፡ ነው ። ነገር ፡ ግን ፡ ከትንሣኤ ፡ በኋላ ፡ ለቶማስ ፡ ቍስሎቹን ፡ አሳይቶ ፡ አማኝ ፡ እንጂ ፡ ተጠራጣሪ ፡ አትኹን ፡ አለው ፡ የሚለውን ፡ የወንጌል ፡ ቃል ፡ የሚያፈርስ ፡ ስለኾነ ፡ ሊኾን ፡ አይችልም ፡ መለኮት ፡ የማይታይና ፡ የማይነካ ፡ ስለኾነ ፡ ያሳየውና ፡ ያስነካው ፡ ሥጋውን ፡ እንጂ ፡ መለኮትን ፡ አይደለም ። ከትንሣኤ ፡ በኋላ ፡ ኹለት ፡ ባሕርያት ፡ ባሕርየ ፡ መለኮትና ፡ ባሕርየ ፡ ትስብእት ፡ እንዳሉት ፡ ይህ ፡ ያስረዳል ፡ ያሉትን ፡ እንመርምር ።

መ ላ ሽ ።

፳፰/ መላክተኛው ፡ በዚህ ፡ አነጋገሩ ፡ ክርስቶስ ፡ ለቶማስ ፡ አሥረ ፡ ርግዘት ፡ ያሳየው ፡ ከአካሉ ፡ ላይ ፡ ሳይኾን ፡ ከባሕርዩ ፡ ላይ ፡ እንዳሳየው ፡ አድርጎ ፡ ተናግሯል ። ቁስል ፡ የሚገኝ ፡ ከአካል ፡ ላይ ፡ እንጂ ፡ ከባሕርይ ፡ ላይ ፡ አይደለም ፤ ለምሳሌ ፡ አንድ ፡ ሰው ፡ በጥይት ፡ ተመትቶ ፡ በጦር ተወግቶ ፡ ይሞታል ፡ ሲሞትም ፡ አራቱ ፡ ባሕርያት ፡ ይለያያሉ ፡ ያ ፡ ከአራቱ ፡ ባሕርያት ፡ የነፋስ ፡ የእሳት ፡ የውኃ ፡ ባሕርይ ፡ የተለያየበት ፡ አካል ፡ በመሬትነቱ ፡ ብቻ ፡ በድን ፡ ኾኖ ፡ ይወድቃል ፡ በዚያ ፡ ጊዜ ፡ የተመታው ፡ ቁስል ፡ በድን ፡ ኾኖ ፡ በወደቀው ፡ አካል ፡ ላይ ፡ ይታያል ፡ እንጂ ፡ በተለያዩት ፡ ባሕርያት ፡ ላይ ፡ የሚታይ ፡ አይደለም ።

ስለዚህ ፡ ክርስቶስ ፡ ቁስሉን ፡ ለቶማስ ፡ ከባሕርዩ ፡ ላይ ፡ አሳየው ፡ በማለቱ ፡ መላክተኛው ፡ በጣም ፡ ተሳስቷል ። ክርስቶስስ ፡ ለቶማስ ፡ አሥረ ፡ ርግዘቱን ፡ ያስዳሰሰው ፡ አሥረ ፡ ቅንዋቱን ፡ ያሳየው ፡ አራቱ ፡ ባሕርያት ፡ ባልተለያዩበት ፡ መለኮት ፡ በተዋሐደው ፡ ሰብአዊ ፡ ባሕርይ ፡ ባለው ፡ በሰብአዊ ፡ አካሉ ፡ ላይ ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ ከአካሉ ፡ ለይቶ ፡ በባሕርዩ ፡ ላይ ፡ ብቻ ፡ ያሳየው ፡ አይደለም ።

ይህ ፡ ኹለት ፡ የሚያሰኝ ፡ ከኾነ ፡ ለምን ፡ ባሕርይን ፡ ብቻ ፡ ለይተው ፡ ኹለት ፡ ይላሉ ፡ እንደ ፡ ንስጥሮስ ፡ መልተው ፡ ኹለት ፡ አካል ፡ ኹለት ፡ ባሕርይ ፡ ይበሉ ፡ እንጂ ።

ኢትዮጵያውያን ፤ ካቶሊካውያን ፡ የንስጥሮስን ፡ ባህል ፡ ተከትለዋል ፡ የሚሉበት ፡ ምክንያት ፡ ይህ ፡ ነው ። እኛስ ፡ በማኅፀን ፡ የተዋሐደውን ፡ ሰብአዊ ፡ ባሕርይ ፡ ያለው ፡ ሰብአዊ ፡ አካልን ፡ በከዊን ፡ ከመለየቷ ፡ በቀር ፡ ከአብ ፡ ከመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ጋራ ፡ አንድ ፡ የምታደርግ ፡ መለኮታዊት ፡ ባሕርይ ፡ ያለችው ፡ አካለ ፡ ቃል ፡ ከትስብእቱ ፡ የተለየበት ፡ ጊዜ ፡ እንደ ፡ ሌለ ፡ ተነሣ ፤ አረገ ፡ መባሉ ፡ ቅሉ ፡ በሥጋ ፡ እንደ ፡ ኾነ ፡ እናምናለን ።

ድ ራ ሲ ።

፭ኛ ፡ ሰውየው ፡ መልስ ፡ አጣ ፡ ስለሚሉት ።

መ ላ ሽ ።

፳፱/ ሰውየው ፡ ይህን ፡ በሰማ ፡ ጊዜ ፡ መልስ ፡ አጣ ፡ ስለሚሉት ፡ በኢትዮጵያ ፡ የተጻፈው ፡ ታሪክ ፡ ደግሞ ፡ ካቶሊኩ ፡ ተከራካሪ ፡ መልስ ፡ አጣ ፡ ይላል ፡ እንጂ ፡ ኢትዮጵያዊው ፡ ተከራካሪ ፡ መልስ ፡ አጣ ፡ አይልም ። በእኛም ፡ አስተያየት ፡ ይህ ፡ አሁን ፡ የጻፍኩልዎ ፡ መልስ ፡ በኹሉ ፡ ዘንድ የታወቀ ፡ የጐላ ፡ ነገር ፡ ሲኾን ፡ መልስ ፡ አጣ ፡ ቢሉን ፡ እውነት ፡ ነው ፡ ብለን ፡ ልንቀበለው ፡ አልቻልንም ። እንግዲህ ፡ ንግግርዎ ፡ ወገን ፡ ለማጐልመስ ፡ ብቻ ፡ የተጻፈ ፡ ዋጋ ፡ የሌለው ፡ እንደ ፡ ኾነ ፡ አይተን ፡ ወደ ፡ ሌላው ፡ ምርመራ ፡ እንለፍ ።

ድ ራ ሲ ።

፮ኛ ፡ ስለፓድረ ፡ ፓየዝ ፡ ንግግር ።

፴/ ፓድረ ፡ ፓየዝ፡ንግግር ፡ እንዲያጥርልን ፡ ለዚሁ፡ሐተታ ፡ ብቻ ፡ መልስ ፡ ይስጡኝ ፡ ጌታችን ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ፍጹም፡አምላክና ፡ ፍጹም ፡ ሰው ፡ ነውን ፡ ወይስ ፡ አይደለም ፡ ብሎ ፡ ጠየቀ ።

ሲቁ ፡ ሌላ ፡ የማይረባ ፡ ነገር ፡ ቢያመጣ ፡ ንጉሡ ፡ ክርስቶስ ፡ ፍጹም ፡ አምላክና ፡ ፍጹም ፡ ሰው ፡ መኾኑን ፡ ልትክደው ፡ ነህን ፡ ቢለው ፡ ይህስ ፡ የሚካድ ፡ አይደለም ፡ አለ ።
ፓድረ ፡ ፓየዝ ፡ እንግዲያስ ፡ ለክርስቶስ ፡ ፍጹም ፡ የመለኮት ፡ ባሕርይና ፡ ፍጹም ፡ የሰው ፡ ባሕርይ ፡ አሉታ ፡ አለው ፡ የሚለውን ፡ ቃል ፡ እንመርምር ።

መ ላ ሽ ።

፴/ ፓድረ ፡ ፓየዝ ፡ ባነጋገሩ ፡ ኹሉ ፡ ባሕርይን ፡ እንጂ ፡ አካልን ፡ አያነሣም ፡ ፍጹም ፡ አምላክ ፡ የሚባል ፡ አካል ፡ የሌለው ፡ ባሕርይ ፡ ብቻ ፡ ነውን ፡ ፍጹም ፡ ሰውስ ፡ የሚባል ፡ አካል ፡ የሌለው ፡ ባሕርየ ፡ ሰብእ ፡ ብቻ ፡ ነውን ።

ፍጹም ፡ አምላክ ፡ የሚባል ፡ ሕያው ፡ ባሕርይ ፡ የኾነ ፡ ምሉእ ፡ ስፉሕ ፤ ረቂቅ ፤ አካል ፡ አይደለምን ፡ ፍጹም ፡ ሰውስ ፡ የሚባል ፡ ሰብአዊ ፡ ባሕርይ ፡ ያለው ፡ ግዙፍ ፡ አካል ፡ አይደለምን ፡ ለምን ፡ ባሕርይ ፡ በማለት ፡ ብቻ ፡ ያልፈዋል ።

ኹለት ፡ ማለትን ፡ ከፈለገ ፡ እንደ ፡ ንስጥሮስ ፡ አጕልቶ ፡ ኹለት ፡ አካል ፡ ኹለት ፡ ባሕርይ ፡ አይልምን ፤ የጕላውን ፡ የአካልን ፡ ነገር ፡ በረቀቀው ፡ በባሕርይ ፡ እየሸፋፈነ ፡ ለምን ፡ ይናገራል ።

እኛስ ፡ ክርስቶስ ፡ ፍጹም ፡ አምላክ ፤ ፍጹም ፡ ሰው ፡ ነው ፡ የምንል ፡ የአምላክነትንም ፡ የሰውነትንም ፡ ሥራ ፡ ባንድ ፡ ፈቃድ ፤ ባንድ ፡ ሥልጣን ፡ ስለሠራ ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ በየራሳቸው ፡ የቆሙ ፡ ያልተዋሐዱ ፡ በኹለትነት ፡ የሚቈጠሩ ፡ ፍጹም ፡ አምላክ ፡ ፍጹም ፡ ሰው ፡ ነው ፡ ብለን ፡ አይደለም ። ይህንም ፡ የሚያስረዳ ፡ ነገር ፡ ጌታ ፡ በእኔ ፡ በኩል ፡ ካልኾነ ፡ ወደ ፡ አብ ፡ ሊመጣ ፡ የሚችል ፡ የለም ፡ እኔን ፡ ካወቃችሁኝ ፡ አብንም ፡ ባወቃችሁት ፡ ነበረ ፡ ከእንግዲህ ፡ ወዲያ ፡ ግን ፡ አብን ፡ አይታችሁታል ፡ አውቃችሁታል ፡ ቢላቸው ፡ ፊልጶስ ፡ የአብን ፡ ነገር ፡ መስማቱ ፡ ይበቃናል ፡ አብን ፡ አሳየን ፡ አለው ።

ጌታም ፡ ይህን ፡ ያኽል ፡ ዘመን ፡ አብሬያችሁ ፡ ስኖር ፡ አላወቅኸኝምን ፡ እኔን ፡ ያየ ፡ አብን ፡ ማየቱ ፡ ነው ፡ እንዴት ፡ አሳየን ፡ ትላለህ ፡ አብ ፡ በኔ ፡ ህልው ፡ እንደ ፡ ኾነ ፡ እኔም ፡ በአብ ፡ ህልው ፡ እንደ ፡ ኾንኩ ፡ አታውቅምን ።

ይህም ፡ የምነግራችሁ ፡ ቃል ፡ ከኔ ፡ የተገኘ ፡ አይደለም ፡ በኔ ፡ ህልው ፡ የኾነ ፡ አብ ፡ ይህን ፡ ሥራ ፡ ይሠራዋል ፡ እንጂ ። አብ ፡ በኔ ፡ ህልው ፡ እንደ ፡ ኾነ ፡ እኔም ፡ በአብ ፡ ህልው ፡ እንደኾንኹ ፡ እመኑ ፡ ብሎታል ።

ይህን ፡ ነገር ፡ ሲናገር ፡ ባጭር ፡ ቁመት ፡ በጠባብ ፡ ደረት ፡ ተወስኖ ፡ በሰብአዊ ፡ አካል ፡ ተገልጾ ፡ በሰብአዊ ፡ አንደበት ፡ ነው ። የነገሩ ፡ ፍሬ ፡ ግን ፡ አምላክነትን ፡ እንጂ ፡ ሰውነትን ፡ አያሳይም ፡ ምሥጢሩን ፡ ብንመረምረው ፡ በከዊን ፡ ብቻ ፡ የምትለይ ፡ ከአብ ፡ ከመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ጋራ ፡ አንድ ፡ የምታደርግ ፡ ባሕርይ ፡ ያለችው ፡ አካለ ፡ ቃል ፡ በማኅፀነ ፡ ማርያም ፡ የተወለደውን ፡ ሰብአዊ ፡ ባሕርይ ፡ ያለው ፡ ሰብአዊ ፡ አካልን ፡ ገንዘብ ፡ እንዳደረገው ፡ በምንም ፡ በምን ፡ የሚለይበት ፡ ምክንያት ፡ አለመኖሩን ፡ ያስረዳናል ። ዮሐ ፡ ፲፬ ፡ ፮-፲፩ ።

በም ፡ ፲፯ ፡ በቍ ፡ ፳ም ፡ አማን ፡ አእመሩ ፡ ከመ ፡ እምኀቤከ ፡ ወፃእኩ ፡ ወአምኑ ፡ ከመ ፡ አንተ ፡ ፈነውከኒ ፡ ወእንስ ፡ በእንቲአሆሙ ፡ እስእል ። ካንተ ፡ አካል ፡ ዘእምአካል ፡ ባሕርይ ፡ ዘእምባሕርይ ፡ እንደ ፡ ተወለድኩ ፡ አውቀዋል ። አንተ ፡ እንደላከኸኝም ፡ አምነዋል ። እኔም ፡ ስለነሱ ፡ እለምናለሁ ፡ ብሏል ። ካንተ ፡ ተወለድኩ ፡ በማለቱ ፡ ፍጹም ፡ አምላክነቱን ፡ ስለነርሱ ፡ እለምናለሁ ፡ በማለቱ ፡ ፍጹም ፡ ሰውነቱን ፡ አስረድቶናል ።

እንደዚኽውም ፡ ያምላክነቱንም ፡ የሰውነቱንም ፡ ነገር ፡ አንድነትን ፡ በሚያሳይ ፡ ኹለትነትን ፡ በማያሳይ ፡ እኔ ፡ በሚል ፡ አነጋገር ፡ መናገሩ ፡ መለኮትና ፡ ትስብእት ፡ በተዋሕዶ ፡ አንድ ፡ መኾኑን ፡ ያሳያል ።

በቅዱሳት ፡ መጻሕፍት ፡ የተጻፈው ፡ ኹሉ ፡ ይህን ፡ የመሰለ ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ ምንታዌ ፡ ፍልጠት ፡ ያለበት ፡ መኾኑን ፡ የሚያመለክት ፡ በፍጹም ፡ አይገኝም ። መቸም ፡ መች ፡ ቢኾን ፡ በኹለትነት ፡ ጸንተው ፡ የሚኖሩ ፡ የአምላክነትን ፡ ሥራና ፡ የሰውነትን ፡ ሥራ ፡ አንድ ፡ ክርስቶስ ፡ ከሠራቸው ፡ ኹለት ፡ ያሰኘዋል ፡ በማለት ፡ በያሰኛልና ፡ በይኾናል ፡ ብቻ ፡ የኬልቄዶን ፡ ጉባኤ ፡ የወሰነውን ፡ ውሳኔ ፡ ኢትዮጵያ ፡ የማትቀበለው ፡ ስለዚህ ፡ ነው ።

ደ ራ ሲ ።

፳ኛ ፡ ስለፓድሬ ፡ ፓየዝ ፡ ንግግር ።

፴፭/ ፓድሬ ፡ ፓየዝ ፡ ባንድ ፡ ጊዜ ፡ በክርስቶስ ፡ ኹለት ፡ ባሕርያት ፡ አሉ ፡ ኹለት ፡ ባሕርያት ፡ የሉም ፡ ማለት ፡ እርስ ፡ በርስ ፡ የሚፈራረስ ፡ ነገር ፡ ነው ፡ በክርስቶስ ፡ የተዋሐዱ ፡ እንጂ ፡ ያልተደባለቁ ፡ ባሕርየ ፡ መለኮትና ፡ ባሕርየ ፡ ትስብእት ፡ በውነት ፡ የሚገኙ ፡ ከኾነ ፡ በምን ፡ ምክንያት ፡ ኹለት ፡ ሊባሉ ፡ ይቻላል ፡ አይቻልም ።

ጌታችን ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ አንድ ፡ ነው ፡ ኹለት ፡ አይደለም ፡ ለማለት ፡ የፈለጋችሁ ፡ እንደ ፡ ኾነ ፡ ማን ፡ ይህ ፡ በፍጹም ፡ እውነት ፡ ነው ፡ ክርስቶስ ፡ አንድ ፡ አካል ፡ ብቻ ፡ አለውና ፡ አለ ፡ የሚሉትን ፡ እንመርምር ።

መ ላ ሽ ።

፴፭/ አንድ ፡ አካል ፡ በማለት ፡ ተስማምተናል ። ይህም ፡ አካል ፡ በመለኮትና ፡ በትስብእት ፡ ተዋሕዶ ፡ አንድ ፡ የኾነ ፡ አካል ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ የመለኮት ፡ ብቻ ፡ ወይም ፡ የትስብእት ፡ ብቻ ፡ አይደለም ። የመለኮት ፡ ወይም ፡ የትስብእት ፡ ብቻ ፡ ነው ፡ ያልን ፡ እንደ ፡ ኾነ ፤ ቃል ፡ ሥጋ ፡ ኮነ ፡ መቅረቱ ፡ ነውና ፡ ይህ ፡ አካል ፡ በመለኮትና ፡ በትስብእት ፡ ተዋሕዶ ፡ አንድ ፡ የኾነ ፡ አካል ፡ ነው ፡ ማለት ፡ ግድ ፡ ነው ። በላይኛው ፡ መሥመር ፡ ባሕርይ ፡ የአካል ፡ መግለጫ ፡ እንደ ፡ ኾነ ፡ ባሕርይ ፡ ያለ ፡ አካል ፡ አካልም ፡ ያለባሕርይ ፡ ሥራ ፡ ሊሠሩ ፡ የማይቻል ፡ መኾኑን ፡ መላልሰን ፡ አስረድተናል ።

እንግዲህ ፡ አካል ፡ በተዋሕዶ ፡ አንድ ፡ ሲኾን ፡ ባሕርይን ፡ በተዋሕዶ ፡ አንድ ፡ ከመኾን ፡ የሚከለክለው ፡ ምንድን ፡ ነው ።

የተዋሐዱ ፡ እንጂ ፡ ያልተደባለቁ ፡ በክርስቶስ ፡ የሚገኙ ፡ ባሕርየ ፡ መለኮትና ፡ ባሕርየ ፡ ትስብእት ፡ ብቻ ፡ አይደሉም ፤ መለኮታዊ ፡ አካልም ፡ ሰብአዊ ፡ አካልም ፡ ናቸው ፡ ይህ ፡ ተዋሕዶ ፡ ባሕርያትን ፡ አንድ ፡ አያደርግም ፡ ምንታዌን ፡ ከባሕርያት ፡ አያጠፋም ፡ የሚባል ፡ ከኾነ ፡ ከአካላትም ፡ ምንታዌን ፡ አጠፋ ፡ ሊባል ፡ አይቻልምና ፡ እንደ ፡ ንስጥሮስ ፡ ኹለት ፡ አካል ፡ ማለት ፡ ግድ ፡ ይኾናል ።

ከአካላት ፡ ምንታዌን ፡ አጥፍቶ ፡ አንድ ፡ አካል ፡ አሰኝቷል ፡ የሚባል ፡ ከኾነ ፡ ከባሕርያትም ፡ ምንታዌን ፡ አጥፍቶ ፡ አንድ ፡ ባሕርይ ፡ ያሰኛል ፡ እንጂ ፡ ኹለት ፡ ባሕርይ ፡ አያሰኝም ።

ደ ራ ሲ ።

፳፩ ፡ ስለንግግሩ ፡ መረዳት ።

፴፮/ ፓድሬ ፡ ፓየዝ ፡ በተናገረው ፡ ንግግርና ፡ ባመጣቸው ፡ ማስረጃዎች ፡ ከሊቃውንቱና ፡ ከመኳንንቱ ፡ ብዙዎቹ ፡ ከታላላቆቹ ፡ ንጉሡም ፡ ሳይቀር ፡ የካቶሊክን ፡ ትምርት ፡ እስከመቀበል ፡ ድረስ ፡ ተረዳቸው ፡ ያሉትን ፡ እንመርምር ።

መ ላ ሽ ።

፴፮/ ይህ ፡ ክርክር ፡ ባ፲ ፡ ዘድንግል ፡ ዘመን ፡ የተደረገ ፡ መኾኑን ፡ አረጋግጠውልናል ፡ ያ፲ ፡ ዘድንግልን ፡ ታሪክ ፡ ስንመለከተው ፡ የውጭ ፡ አገር ፡ ሚሲዮናውያን ፡ ትምህርት ፡ ከፍተን ፡ ብዙ ፡ የኢትዮጵያ ፡ ልጆች ፡ ካፖርቱጊዞች ፡ ልጆች ፡ ጋራ ፡ ደባልቀን ፡ እያስተማርን ፡ ለቤተ ፡ መንግሥቱ ፡ አገልጋይ ፡ የሚኾኑ ፡ ልጆች ፡ እናዘጋጅ ፡ የሚል ፡ አሳብ ፡ አቀረቡላቸው ።

ዐ፲ ፡ ዘድንግልም ፡ የትምህርት ፡ ቤቱ ፡ ጉዳይ ፡ እስኪመከርበት ፡ ይቆይ ፡ አሉና ፡ የእጅ ፡ ሥራ ፡ የሚያስተምሩ ፡ እስፓኞችና ፡ ፖርቱጊዞች ፡ እንዲላኩላቸው ፡ ወደ ፡ ሮማ ፡ ጳጳስ ፡ ክሊማንት ፡ (ቀሌምንጦስ) ወደ ፡ ተባለውና ፡ ወደ ፡ እስፓኙ ፡ ንጉሥ ፡ ፊልጶስ ፡ ወደተባለው ፡ በኒሁ ፡ በሚሲዮናቹ ፡ አማካይነት ፡ የወዳጅነት ፡ ደብዳቤ ፡ ላኩ ።

ይልቁንም ፡ ዋናው ፡ ተስፋቸው ፡ በዚያ ፡ ጊዜ ፡ የእስፓኝ ፡ መንግሥት ፡ በጣም ፡ የገነነ ፡ ኀይለኛ ፡ ስለነበረ ፤ በውስጥም ፡ በውጭም ፡ ጠላት ፡ ቢነሣብኝ ፡ ይረዳኛል ፡ ማለት ፡ ነበረ ።

ይህነኑም ፡ ተስፋቸውን ፡ ሚሲዮኖቹ ፡ በንግግራቸው ፡ ስላጸኑላቸው ፡ ሚሲዮኖቹን ፡ ወዳጅ ፡ አድርገው ፡ ለደብዳቢያቸው ፡ መልስ ፡ እየተጠባበቁ ፡ ቆዩ ። በዚያን ፡ ጊዜ ፡ ካቶሊኮቹንና ፡ ኮፕቶችን ፡ እያከራከሩ ፡ አሳባቸውን ፡ ከካቶሊኮቹ ፡ ጋራ ፡ አደረጉ ፡ ተብለው ፡ ታሙ ፤ ከጦር ፡ አለቃቸው ፡

ከደጃች ፡ ላእከ ፡ ማርያም ፡ ጋራ ፡ ተስማምተው ፡ ተዋሕዶ ፡ ሃይማኖታቸውን ፡ ለውጠው ፡ ወደ ፡ ካቶሊክ ፡ ሃይማኖት ፡ ዞረዋል ፡ እየተባለ ፡ በቀሳውስቱም ፤ በሕዝቡም ፡ ዘንድ ፡ ተወራ ።

በዚህ ፡ ምክንያት ፡ ጳጳሱ ፡ ለዘድንግል ፡ የሚታዘዝ ፡ ገዝቻለሁ ፡ ብለው ፡ አወገዙ ። በዚያ ፡ ጊዜ ፡ ራስ ፡ ዘሥላሴ ፡ የተባለው ፡ የጦር ፡ አዝማች ፡ የጎጃምን ፡ ሕዝብ ፡ ይዞ ፡ በንጉሡ ፡ ላይ ፡ ተነሣ ፡ የቤተ ፡ ክህነትና ፡ የሃይማኖት ፡ ሰዎች ፡ ኹሉ ፡ ከራስ ፡ ዘሥላሴ ፡ ጋራ ፡ ኾነው ፡ ደንቢያ ፡ ውስጥ ፡ በርጫ ፡ ከሚባል ፡ ስፍራ ፡ ለጦርነት ፡ ተሰለፉ ። ፪፻ ፡ የሚሆኑ ፡ ብረት ፡ የያዙ ፡ ፖርቱጊዞችና ፡ ሚሲዮኖች ፡ ታማኝ ፡ ከኾኑ ፡ ከንጉሡ ፡ አሽከሮች ፡ ጋራ ፡ በንጉሡ ፡ ጐን ፡ ተሰልፈው ፡ በፊትም ፡ እንሞታለን ፡ እያሉ ፡ ያደፋፍሯቸው ፡ ነበረ ። ዳሩ ፡ ግን ፡ ጦርነቱ ፡ ሲጀመር ፡ ከንጉሡ ፡ ጋራ ፡ የነበረው ፡ እየከዳ ፡ ወደዚያ ፡ ዞረ ። ኹሉም ፡ በጀግንነት ፡ ሲዋጉ ፡ የንጉሡ ፡ ጦር ፡ አዛዥ ፡ ባንካሴ ፡ ተወግቶ ፡ ወደቀ ።

ንጉሡም ፡ የጦር ፡ አዛዣቸውን ፡ ዳጃች ፡ ላእከ ፡ ማርያምን ፡ የወጋውን ፡ ጠብቁ ፡ እወጋለሁ ፡ ብለው ፡ ሲጠባበቁ ፡ እርሳቸውንም ፡ ሌሎች ፡ በጦርና ፡ ባንካሴ ፡ ወጓቸውና ፡ ሞቱ ፡ ሲል ፡ እናገኘዋለን ። የአቶ ፡ ተክለ ፡ ጻድቅ ፡ መዝሙር ፡ ካ፪ ፡ ልብነ ፡ ድንግል ፡ ዐ፪ ፡ ቴዎድሮስ ፡ ተመልከት ።

ይህ ፡ ታሪክ ፡ የፓድሬ ፡ ፓየዝን ፡ ንግግር ፡ ንጉሡ ፡ ተቀበለው ፡ ያሉት ፡ እውነት ፡ ይኾናል ፡ የሚል ፡ ጥርጣሬ ፡ በተመልካች ፡ ልቡና ፡ ሳያሳይ ፡ አይቀርም ።

ከሊቃውንቱና ፡ ከመነኰሳቱ ፡ ከታላላቆችም ፡ አያሌዎቹ ፡ እስከመቀበል ፡ ድረስ ፡ ተረዱት ፡ ያሉት ፡ ቃል ፡ ግን ፡ ፍጹም ፡ ሐሰት ፡ ነው ፡ ከተረዱት ፡ የንጉሣቸውንና ፡ የራሳቸውን ፡ ደም ፡ እስከ ፡ ማፍሰስ ፡ ምን ፡ አደረሳቸው ፡ አይቀበሉትም ፡ ኖሯልን ? ይህ ፡ ፍጹም ፡ ሐሰት ፡ ነው ።

ስለኾነም ፡ ምንም ፡ ጊዜ ፡ ቢኾን ፡ የካቶሊክ ፡ ሰባኪዎች ፡ ወደ ፡ ኢትዮጵያ ፡ የሚመጡ ፡ ንጉሥንና ፡ ሕዝብን ፡ ለማለያየት ፡ ብቻ ፡ ስለሆነ ፡ ይህ ፡ በንጉሥ ፡ ዘድንግልና ፡ በሕዝቡ ፡ መካከል ፡ የተደረገው ፡ ጦርነት ፡ እኒህ ፡ ሰባኪዎች ፡ ከመጡበት ፡ ጉዳይ ፡ አንዱን ፡ ክፍል ፡ ፈጸሙ ፡ የሚያሰኝ ፡ ነው ።

ወደ ፡ ሥር ፡ ነገራችን ፡ እንመለስ ፡
፱/ ስለሌሎች ፡ አስተያየት ።

ደ ራ ሲ ።

፴፫/ አብዛኞዎቹ ፡ ግን ፡ ምንም ፡ እንኳ ፡ በኬልቄዶን ፡ ጉባኤ ፡ የተወሰነውን ፡ በእውነት ፡ ቢታመኑበትም ፡ በአፍ ፡ በክርስቶስ ፡ አንድ ፡ ባሕርይ ፡ ብቻ ፡ አለ ፡ የሚለውን ፡ አነጋገር ፡ በመደገፍ ፡ ጸኑ ፡ የሚለውን ፡ ቃል ፡ እንመርምር ።

መ ላ ሽ ።

፴፫/ ምንም ፡ እንኳ ፡ በኬልቄዶን ፡ ጉባኤ ፡ የተወሰነውን ፡ በእውነት ፡ ቢታመኑበት ፡ የሚለው ፡ አጠራጣሪ ፡ ቃል ፡ ሐሰት ፡ ነው ፡ እውነት ፡ ነው ፡ ብለው ፡ አልታመኑበትም ፡ ብዬ ፡ ከማስተባበሌ ፡ በቀር ፡ አንድ ፡ ባሕርይ ፡ የሚለውን ፡ ቃል ፡ በመደገፍ ፡ ጸኑ ፡ ያሉት ፡ እውነተኛ ፡ ንግግር ፡ መኾኑን ፡ አረጋግጥልዎታለሁ ።

ደ ራ ሲ ።

፴፬/ ነገር ፡ ግን ፡ ይህ ፡ አነጋገር ፡ እውነተኛውን ፡ አሳባቸውን ፡ የሚያፈርስ ፡ ነበረ ፤ ምክንያቱም ፡ የባሕርይንና ፡ የአካልን ፡ አሳቦች ፡ ምንም ፡ ሳይለያይዋቸው ፡ በሚወራረሱ ፡ ቃሎች ፡ ይገልጿቸው ፡ ስለነበረ ፡ ነው ። ስለዚህ ፡ የንስጥሮስን ፡ የኹለት ፡ አካላት ፡ ባህል ፡ ይክዱ ፡ ያሉ ፡ እየመሰላቸው ፡ በክርስቶስ ፡ ኹለት ፡ ባሕርያት ፡ አይገኙም ፡ ሲሉ ፡ ይክዳሉ ፡ ያሉትን ፤ እንመርምር ።

መ ላ ሽ ።

፴፬/ ባሕርይና ፡ አካል ፡ የሚወራረሱበትንም ፡ የሚለያዩበትንም ፡ በላይኛው ፡ መሥመር ፡ በቍ ፡ ፳፬ ፡ ለይተን ፡ አስረድተናል ፡ እንጂ ፡ ያለአገባብ ፡ የምናወራርስ ፡ አይደለንም ።

እንደ ፡ ንስጥሮስ ፡ ኹለት ፡ አካል ፡ ያሰኛል ፡ ያልንበትንም ፡ ምክንያት ፡ በላይኛው ፡ አንቀጽ ፡ በቍ ፤ ፴፩ ፡ ለይተን ፡ አስረድተናል ፡ እንጂ ፡ አንዱን ፡ ካንዱ ፡ እያማታንና ፡ እያዘበራረቅን ፡ የምንናገር ፡ አይደለንም ።

ስለዚህ ፡ ታሪክ ፡ ጸሐፊው ፡ ነገሩ ፡ ባይገባው ፡ ይህ ፡ አነጋገር ፡ እውነተኛውን ፡ አሳባቸውን ፡ የሚያፈርስ ፡ ነበረ ፡ እያለ ፡ ይጽፋል ፡ እንጂ ፡ ኢትዮጵያውያንስ ፤ ንግግራቸውን ፡ የሚያንጽ ፡ እንጂ ፡ የሚያፈርስ ፡ አይናገሩም ።

ደ ራ ሲ ።

ስለ ፓድሬ ፡ አማኑኤል ፡ ደልመይዳ ፡ ንግግር ።

፴፭/ ይህ ፡ ሰባኪ ፡ ሲናገር ፡ ምንም ፡ እንኳ ፡ ኢትዮጵያውያን ፡ በአፍ ፡ የአውጣኪን ፡ የዲዮስ ቆሮስን ፡ ባህል ፡ ቢከተሉ ፡ በክርስቶስ ፡ ኹለት ፡ ባሕርያት ፡ መኖራቸውን ፡ በመታመን ፡ ከባህሉ ፡ በደንብ ፡ የሚከተለውን ፡ ተገቢ ፡ ፍሬ ፡ ነገር ፡ ስለማይቀበሉት ፡ እንደ ፡ እውነቱ ፡ ከዚህ ፡ ኑፋቄ ፡ የራቁ ፡ ናቸው ፡ ሲል ፡ አሳቡን ፡ ገልጧል ፡ ያሉትን ፡ እንመርምር ።

መ ላ ሽ ።

፴፮/ ዲዮስቆሮስና ፡ አውጣኪ ፡ በሃይማኖት ፡ አንድ ፡ ናቸው ፡ ማለትን ፡ እናንተ ፡ ካቶሊካውያን ፡ ስታወሩ ፡ እንሰማለን ፡ እንጂ ፡ እኛ ፡ በባህል ፡ መስማማታቸውን ፡ አናውቅም ፤ እውነት ፡ ብለን ፡ አንቀበለውም ። ምክንያቱም ፡ የአውጣኪ ፡ ባህል ፡ ቃል ፡ የተዋሐደው ፡ ሥጋ ፡ ሕማም ፡ የማይስማው፡ ሞት ፡ የማይስማማው ፡ ረቂቅ ፡ ነው ፡ የሚል ፡ ሲኾን ፡ ዲዮስቆሮስ ፡ ይህን ፡ የማይቀበል ፡ መኾኑን ፡ በመጽሐፉ ፡ ስለተረዳን ፡ ነው ።

ምን ፡ አለ ፡ የሚል ፡ ቢኖር ፡ በፈቃደ ፡ አቡሁ ፡ ወረደ ፤ ኀበ ፡ ማርያም ፡ ተአንገደ ፤ ወከመ ፡ ሕፃናት ፡ በከየ ፡ እንዘ ፡ ይስእል ፡ እምአጥባተ ፡ እሙ ፡ ሲሳየ ። እግዚአብሔር ፡ በሥላሴሁ ፡ እንዘ ፡ ነጋሢ ፡ ሴሲሁ ፡ አርአየ ፡ ትሕትናሁ ፡ ከመ ፡ ገብር ። ሰፍሐ ፡ እደዊሁ ፡ ለሕማም ፡ ዘለሐኰ ፡ ሰብእ ፡ ከመ ፡ ያግእዞ ፡ ለአዳም ፡ እምአርዑተ ፡ ኃጢአት ፡ አንዘዎ ፡ አይሁድ ፡ ወአቀምዎ ፡ ውስተ ፡ ዐውድ ፡ ለዘሎቱ ፡ ይቀውሙ ፡ ሠራዊተ ፡ መላእክት ፡ በፍርሃት ፡ ወበረዓድ ፤ ሰቀልዎ ፡ ዲበ ፡ ዕፅ ፡ ወቀነውዎ ፡ በቅንዋት ፡ ሞተ ፡ ዘኢይመውት ፡ ሞተ ፡ ከመ ፡ ያሕይዎሙ ፡ ለሙታን ፡ በከመ ፡ አሰፈዎሙ ፡ በቃለ ፡ ኪዳን ።

ባባቱ ፡ ፈቃድ ፡ ከሰማይ ፡ ወረደ ፤ ከድንግል ፡ ማርያም ፡ ተወለደ ፤ እንደሕፃናት ፡ ምግብ ፡ ሽቶ ፡ አለቀሰ ፤ በጌትነቱ ፡ የሚኖር ፡ እግዚአብሔር ፡ የዘለዓለም ፡ ንጉሥ ፡ ሲኾን ፡ ሰው ፡ ኾኖ ፡ ትሕትናውን ፡ ገለጸ ። ሰውን ፡ የፈጠረ ፡ እርሱ ፡ ሰውን ፡ ከኃጢአት ፡ ቀንበር ፡ ነፃ ፡ ያወጣው ፡ ዘንድ ፡ እጆቹን ፡ ለሕማም ፡ ዘረጋ ። የመላእክት ፡ ጭፍሮች ፡ በመፍራት ፡ በመንቀጥቀጥ ፡ በፊቱ ፡ የሚቆሙ ፡ እርሱን ፡ አይሁድ ፡ ይዘው ፡ ባደባባይ ፡ አቆሙት ። በዕንጨት ፡ ላይ ፡ ሰቀለው ፡ በችንካር ፡ ቸነከሩት ። ባም ስት ፡ ቀን ፡ ተኩል ፡ መጥቼ ፡ አድንሃለሁ ፡ ብሎ ፡ በአዳም ፡ የሰጣቸውን ፡ ተስፋ ፡ ለመፈጸም ፡ የማይ ሞት ፡ እርሱ ፡ ሞተ ፡ በማለቱ ፡ እነዮሐንስ ፡ አፈወርቅን ፡ ፤ እነቅዱስ ፡ ቄርሎስን ፤ እነአትናቴዎስን ፡ እነባስልዮስን ፡ እንጂ ፡ አውጣኪን ፡ መስሎ ፡ ስላላገኘነው ፡ ነው ።

ስለዚህ ፡ የዲዮስቆሮስን ፡ ባህል ፡ መከተላችን ፡ እውነት ፡ ነው ፡ ያውጣኪን ፡ ባህል ፡ ተከተሉ ፡ ማለቱ ፡ ግን ፡ ፍጹም ፡ ሐሰት ፡ ነው ።

በክርስቶስ ፡ ኹለት ፡ ባሕርያት ፡ መኖራቸውን ፡ የምናምነው ፡ በምን ፡ ዐይነት ፡ እንደ ፡ ኾነና ፡ የማንቀበላቸው ፡ ፍሬ ፡ ነገሮች ፡ የትኞቹ ፡ እንደኾኑ ፡ ስላልተገለጸ ፡ ምንም ፡ መልስ ፡ ሊሰጣቸው ፡ አልተቻለም ።

ከዚህ ፡ ኑፋቄ ፡ የራቁ ፡ ናቸው ፡ የተባልንም ፡ ከየትኛው ፡ ኑፋቄ ፡ እንደኾነ ፡ ስላልተገለጸልን ፡ ምስጋናውን ፡ ልንቀበለው ፤ ወይም ፡ ልንነቅፈው ፡ አልቻልንም ።

ምክንያቱም ፡ እኛ ፡ ርትዕት ፡ ሃይማኖት ፡ ብለን ፡ የያዝናትን ፡ አንድ ፡ ባሕርይ ፡ ማለትን ፡ ሮማውያን ፡ ኑፋቄ ፡ ይሏታልና ፡ በከንቱ ፡ ውዳሴ ፡ ተጠልፈን ፡ ኹለት ፡ ባሕርይ ፡ ባዮች ፡ መስለን ፡ እንዳ ንገኝ ፡ ነው ።

ከዚህ ፡ ቀጥለው ፡ ያሉ ፡ ጽሑፎች ፡ ብዙዎች ፡ መልስ ፡ የተሰጠባቸው ፡ ስለኾኑ ፡ መልስ ፡ ያልተ ሰጠባቸውን ፡ ቃላት ፡ ለይተን ፡ እንጽፋለን ።

ደ ራ ሲ ።

፴፯/ ጌታችን ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ እኛን ፡ ለማዳን ፡ ሞተ ፡ ወይ ፡ ብንላቸው ፡ አዎን ፡ ይላሉ ፡ የሞተው ፡ መለኮት ፡ ነውን ፡ ወይስ ፡ ትስብእት ፡ ስንላቸው ፡ ብዙዎች ፡ መለኮት ፡ ነው ፡ ሲሉ ፡ ግማሾቹ ፡ መለኮት ፡ በማለታቸው ፡ ይቆጡባቸው ፡ ነበረ ። የሞተው ፡ ያለመለኮት ፡ ትስብእት ፡ ነው ፡ ቢሉም ፡ እንግዲያውስ ፡ ኹለት ፡ ባሕርያት ፡ አሉት ፡ ስንላቸው ፡ የሚመልሱትን ፡ ያጡት ፡ ነበረ ፡ የሚሉትንና ፡ ንጉሡ ፡ ካቶሊኮች ፡ ባመጧቸው ፡ ምስክሮችና ፡ በንግግራቸው ፡ በጣም ፡ ተማርኮ፡

የክርስቶስ ፡ ባሕርየ ፡ መለኮት ፡ ሞቷል ፡ የሚለው ፡ ባህላቸው ፡ የማይሰማ ፡ መኾኑን ፡ እያስረዳ ፡ ይህ፡ እንደምን ፡ ይሰማል ፤ የክርስቶስ ፡ የመለኮቱ ፡ ባሕርይ ፡ የሞተ ፡ ከኾነ ፡ አብ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ከርሱ ፡ ጋራ ፡ አንድ ፡ ባሕርይ ፡ ናቸውና ፡ እነርሱም ፡ ሞተዋላ ፡ ሲል ፡ ሐተታ ፡ አጸናባቸው ፡ የሚ ለውን ፡ ቃል ፡ እንመርምር ።

መ ላ ሽ ።

፴፯/ በእውነቱ ፡ ዶክተር ፡ አባ ፡ አየለ ፡ አስቀድመው ፡ የሀገርዎን ፡ ታሪክ ፡ ተመልክተው ፡ ቢኾን ፡ መለኮት ፡ ሞተ ፡ ትስብእት ፡ ሞተ ፡ የሚለው ፡ ክርክር ፡ በዐፄ ፡ ፋሲል ፡ ዘመን ፡ መንግሥት ፡ በዕጨጌ ፡ በትረ ፡ ጊዮርጊስ ፡ አፈጉባኤነት ፡ የተፈጸመ ፡ መኾኑን ፡ ተረድተው ፡ ይህን ፡ ከመጻፍ ፡ በታገሡ ፡ ነበረ ፡ ታሪኩንም ፡ በ፯ኛው ፡ ምዕራፍ ፡ በክፍል ፡ ፪ ፡ በቍጥር ፡ ፩ እናመጣዋለን ።

አሁንም ፡ ቢኾን ፡ የሚገባውን ፡ መልስ ፡ በሰፊው ፡ እንሰጣለን ፡ እንጂ ፡ ያለፈው ፡ ወይም ፡ ወደፊት ፡ የምናመጣው ፡ በቂ ፡ ነው ፡ በማለት ፡ የምንራመደው ፡ አይደለንም ።

አሁን ፡ መርምረን ፡ መረጃ ፡ ልንሰጥባቸው ፡ የተዘጋጀንላቸው ፡ ነገሮች ፡ መለኮት ፡ ሞተ ፡ ማለ ትና ፡ ባሕርየ ፡ መለኮት ፡ ሞተ ፡ ማለት ፡ ኹለት ፡ ዐይነት ፡ ነገሮች ፡ መኾናቸውን ፡ እንዘንጋ ።

አስቀድመን ፡ መለኮት ፡ ሞተ ፡ የሚለውን ፡ እንመርምር ። አምላክ ፡ ሞተ ፡ ለማለት ፡ ጥንቱ ፡ መሠረቱ ፡ አምላክ ፡ ተፀነሰ ፡ አምላክ ፡ ተወለደ ፡ ማለት ፡ ነው ።

ተፀነሰ ፡ ተወለደ ፡ ስንልም ፡ በሥጋ ፡ ነው ። በሥጋ ፡ እንደ ፡ ተፀነሰና ፡ እንደ ፡ ተወለደም ፡ ወን ጌላውያን ፡ ፩ኛ ፡ ሉቃስ ፡ በም ፡ ፩ ፡ በቍ ፡ ፳፮ ፡ ወበሳድስ ፡ ወርኀ ፡ ተፈነወ ፡ ካለው ፡ ጀምሮ ፡ እስከ ፡ ፴፱ ። በም ፡ ፪ ፡ ከ፩ ፡ እስከ ፡ ፰ ።

ማቴ ፡ ከም ፡ ፩ ፡ ከቍ-፲፰ - ፳፭ ፡ ባለው ፡ ጽሑፋቸው ፡ አስረድተውናል ። ይልቁንም ፡ ዮሐንስ ፡ ወንጌላዊ ፡ ቃል ፡ ሥጋ ፡ ኮነ ፡ ብሎ ፡ ሥጋን ፡ የነሣ ፡ የተፀነሰ ፡ የተወለደ ፡ አንቀጽ ፡ ተቀባይ ፡ ባለቤት ፡ ቃል ፡ መኾኑን ፡ አረጋግጦ ፡ ጽፎልናል ።

ስለዚህም ፡ ዕሩቅ ፡ ቃል ፡ ወይም ፡ ዕሩቅ ፡ ሥጋ ፡ የማይጠራበት ፡ ቃል ፡ ሥጋን ፡ ቢዋሐድ ፡ የሚ ጠራበት ፡ የተዋሕዶ ፡ ስም ፡ አማኑኤል ፡ ክርስቶስ ፡ መባል ፡ ተሰጥቶታል ።

እመቤታችን ፡ ቅድስት ፡ ማርያምንም ፡ እመ ፡ አምላክ ፡ ወላዲተ ፡ አምላክ ፡ ብለን ፡ የምናከብ ራት ፡ አምላክን ፡ በሥጋ ፡ ስለወለደችልን ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ ዕሩቅ ፡ ብእሲ ፡ ወለደች ፡ ብለን ፡ አይደለም ።

ርስዎም ፡ ራስዎ ፡ በዚህ ፡ መጽሐፍ ፡ በገጽ ፡ ፫፸፫ ፡ ለአምላክ ፡ እናት ፡ ሊያቀርቡላት ፡ ስለሚ ገባው ፡ አክብሮ ፡ ብለው ፡ እመ ፡ አምላክ ፡ መባሏን ፡ አረጋግጠዋል ።

እንግዲህ ፡ በዚህ ፡ አነጋገር ፡ መለኮት ፡ በሥጋ ፡ ከማርያም ፡ ተወለደ ፡ በማለት፡ ተስማምተናል፡ ከዚህም ፡ ቀጥለን ፡ መለኮት ፡ የሰውነትን ፡ ሥራ ፡ ኹሉ ፡ እንደ ፡ ሠራ ፡ እንመርምር ። እነሆ ፡ መለኮት ፡ በእደ ፡ ዮሐንስ ፡ በፈለገ ፡ ዮርዳኖስ ፡ መጠመቁን ፡ ማቴ ፡ በምዕ ፡ ፫ ፡ በቍ ፡ ፲፫ ፡ ማር ፡ በም ፡ ፩ ፡ በቍ ፡ ፱ ። ሉቃ ፡ በም ፡ ፫ ፡ በቍ ፡ ፳፩ ፡ ነግረውናል ።

የተጠመቀ ፡ መለኮት ፡ ለመኾኑም ፤ አብ ፡ ዝንቱ ፡ ውእቱ ፡ ወልድየ ፡ ብሎ ፡ መስክሯል ። በሥጋ ፡ ለመኾኑም ፡ በዐጭር ፡ ቁመት ፡ በጠባብ ፡ ደረት ፡ ተወስኖ ፡ በዮሐንስ ፡ እጅ ፡ መጠ መቁ ፡ በቂ ፡ መረጃ ፡ ነው ።

መጥምቀ ፡ መለኮት ፡ ዮሐንስም ፡ በቃሉ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ በርግብ ፡ አምሳል ፡ ወርዶ ፡ በራሱ ፡ ላይ ፡ ሲቀመጥ ፡ አየሁ ። በውኀ ፡ እንዳጠምቅ ፡ የላከኝ ፡ እርሱ ፡ በመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ የሚያጠምቅ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ በራሱ ፡ ላይ ፡ ሲቀመጥበት ፡ ያየኸው ፡ ነው ፡ ብሎ ፡ ነገረኝ ፡ እንጂ ፡ እኔ ፡ አላውቀ ውም ፡ ነበረ ። እርሱ ፡ የእግዚአብሔር ፡ የባሕርይ ፡ ልጅ ፡ እንደኾነ ፡ እኔ ፡ ምስክሩ ፡ ነኝ ፡ ብሎ ፡ ነግ ሮናል ፡ ዮሐ ፡ ፩ ፡ ፴፩ ።

እንደዚኹም ፡ በሥጋ ፡ የሞተ ፡ መለኮት ፡ መኾኑን ፡ ቅዱስ ፡ ጴጥሮስ ፡ ወእመሰ ፡ ክርስቶስ ፡ ተሰቅለ ፡ በሥጋሁ ፡ ወአንትሙኒ ፡ ተወልተዉ ፡ በይእቲ ፡ ሐሊና ።

ክርስቶስ ፡ በሥጋው ፡ መከራ ፡ ተቀበለ ፡ እናንተም ፡ ይህችን ፡ መከራ ፡ መቀበልን ፡ እንደ ፡ ጋሻ፡ ልበሷት ፡ ብሎናል ፡ ፩ ፡ ጴጥ ፡ ፬ ፡ ፩ ።

ቅዱስ ፡ ጳውሎስም ፡ ወይደልዎ ፡ ለውእቱ ፡ ዘበእዴሁ ፡ ኵሉ ፡ ወዘእምኔሁ ፡ ኵሉ ፡ ወብዙኃነ ፡ ውሉደ ፡ አብአ ፡ ውስተ ፡ ስብሐት ፡ መልአከ ፡ ሕይወቶሙ ፡ ከመ ፡ ይፈጽም ፡ በሕማማት ።

ኹሉ ፡ በርሱ ፡ ሥልጣን ፡ ለተፈጠረ ፡ ኹሉ ፡ ከእርሱ ፡ ለተገኘ ፡ ብዙ ፡ ምእመናንን ፡ ወደ ፡ ክብር ፡ ላደረሰ ፡ የመዳናቸው ፡ መሠረት ፡ ለሚኾን ፡ ለርሱ ፡ ቸርነቱን ፡ በመስቀል ፡ በመሞት ፡ ሊፈጽም ፡ ይገባዋል ፡ ብሎ ፡ ነግሮናል ። ዕብ ፡ ፪ ፡ ፲ ።

እንግዲህ ፡ ኹሉ ፡ በርሱ ፡ ሥልጣን ፡ የተፈጠረ ፤ ኹሉ ፡ ከርሱ ፡ የተገኘ ፡ መለኮት ፡ ቸርነቱን ፡ በመስቀል ፡ ላይ ፡ የፈጸመ ፡ በሥጋ ፡ እንደ ፡ ኾነ ፡ እናስተውል ።

ስለዚህ ፡ ይህንን ፡ የመምህሮቻችንን ፡ የሐዋርያትን ፡ ቃል ፡ መሠረት ፡ አድርገን ፡ መለኮት ፡ በሥጋ ፡ ተወለደ ፡ እንዳልን ፡ መለኮት ፡ በሥጋ ፡ ሞተ ፡ እንላለን ። መጻሕፍት ፡ እንዲህ ፡ አድርገው ፡ ጠንቅቀው ፡ በተዋሕዶ ፡ ስሙ ፡ ጠርተው ፡ እስመ ፡ ክርስቶስኒ ፡ ምዕረ ፡ ሞተ ፡ ወእመሰ ፡ ክርስቶስ ፡ ተሰቅለ ፡ በሥጋሁ ፡ እያሉ ፡ ከጻፉልን ፡ ከተዋሕዶ ፡ ሥነ ፡ ሥርዓት ፡ ወጥቶ ፡ በጓደኝነት ፡ እንደሚ ኖሩ ፡ እንደ ፡ ኹለት ፡ ሰዎች ፡ አድርጎ ፡ መለኮት ፡ ነው ፡ የሞተ ፡ ወይስ ፡ ትስብእት ፡ ብሎ ፡ መጠየቅ ፡ የጠያቂው ፡ ግብዝነት ፡ ከማስገመት ፡ በቀር ፡ ተጠያቂዎችን ፡ የሚያሳፍራቸው ፡ አለመኾኑን ፡ ዐይነ ፡ ልቡና ፡ ያለው ፡ ሰው ፡ ኹሉ ፡ ያመዛዝነው ።

ደ ራ ሲ ።

፴፫/ ፪ኛ ፡ ንጉሡ ፡ የመለኮቱ ፡ ባሕርይ ፡ ሞተ ፡ ካላችሁማ ፡ አብ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስም ፡ ከርሱ ጋራ ፡ አንድ ፡ ባሕርይ ፡ ስለ ኾኑ ፡ ሞቱ ፡ ያሰኛል ፡ አላቸው ፡ የሚሉትን ፡ ቃል ፡ እንመርምር ።

መ ላ ሽ ።

፴፫/ በቃልነቱ ፡ ከዊን ፡ ትስብእትን ፡ የተዋሐደ ፡ ፍጹም ፡ መለኮት ፡ በሥጋ ፡ ሞተ ፡ እንላለን ፡ እንጂ ፡ መለኮት ፡ በባሕርዩ ፡ ሞተ ፡ የሚል ፡ የለም ።

መለኮት ፡ በባሕርዩ ፡ ሞተ ፡ እንዳንልስ ፡ ቅዱስ ፡ ጴጥሮስ ፡ ሞተ ፡ በሥጋ ፡ ወሐይወ ፡ በመንፈስ ።

በሥጋ ፡ ሞተ ፡ በመለኮት ፡ ሕያው ፡ ነው ፡ ብሎ ፡ ነግሮናል ፤ ፩ ፡ ጴጥ ፡ ፫ ፡ ፲፱ ። ሊቁም ፡ ለእመ ፡ ትቤ ፡ መለኮት ፡ ሞተ ፡ አንተ ፡ ትከውን ፡ ቀታሊሆሙ ፡ ለሥሉስ ፡ ቅዱስ ፡ ብሎ ፡ አስጠንቅቆናል ።

በዚህ ፡ ጊዜ ፡ መለኮተ ፡ ሥላሴ ፡ ባሕርየ ፡ ሥላሴ ፡ አንድ ፡ ከኾነ ፡ ፍጹም ፡ መለኮት ፡ በሥጋ ሞተ ፡ ከተባለ ፡ አብ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ አልሞቱም ፡ ማለት ፡ እንደምን ፡ ይቻላል ፡ የሚል ፡ ጥያቄ መቅረቡ ፡ ግልጥ ፡ ነው ።

ይህንን ፡ ለመረዳት ፡ ባለፈው ፡ ስለምሥጢረ ፡ ሥላሴ ፡ ስንናገር ፡ ስለከዊን ፡ የመሰልናቸውን ፡ ምሳሌዎች ፡ በአሁኑ ፡ ጊዜ ፡ መመርመር ፡ ይጠቅማል ።

ሥላሴን ፡ በነፍስ ፡ በፀሐይ ፤ በእሳት ፡ በቀላይ ፡ መስለናል ። ለነዚህም ፡ ለምሳሌዎች ፡ ሦስት ፤ ሦስት ፡ ከዊን ፡ እንዳላቸው ፡ አስረድተን ፡ ነበረ ፤ አሁንም ፡ ደግመን ፡ እናስረዳለን ።

፩ኛ ፡ ነ ፍ ስ ።

አንዲት ፡ ነፍስ ፡ ለባዊት ፡ ነባቢት ፡ ሕያዊት ፡ ትኾናለች ። በለባዊትነቷና ፡ በሕያዊትነቷ ፡ ከዊን ፡ ሳይኾን ፡ በተለይ ፡ በቃልነቷ ፡ ከዊን ፡ ከሥጋ ፡ ምላስ ፡ ጋራ ፡ ተዋሕዳ ፡ ንባብን ፡ ትሰጣለች ፤ በዚህ ፡ ጊዜ ፡ የልብነቷ ፡ ከዊንና ፡ የእስትንፋስነቷ ፡ ከዊን ፡ ከምላስ ፡ ጋራ ፡ ተዋሐዱ ፡ አይባልም ።

መለኮትም ፡ እንደዚሁ ፡ በልብነቱ ፡ ከዊን ፡ በእስትንፋስነቱ ፡ ከዊን ፡ ሳይኾን ፡ በቃልነቱ ፡ ከዊን ፡ ሥጋን ፡ ተዋሐደ ፡ ቢባል ፡ አብ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ሰው ፡ ኾኑ ፡ አያሰኝም ።

፪ኛ ፡ ፀሐይ ።

ለፀሐይ ፡ ሦስት ፡ ከዊን ፡ አለው ፡ ክበብ ፤ ብርሃን ፡ ዋዕይ ፡ ናቸው ። በክበቡ ፡ አብ ፤ በብርሃኑ ፡ ወልድ ፡ በዋዕዩ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ይመስላሉ ።

ፀሐይ ፡ በክበብነቱና ፡ በዋዕይነቱ ፡ ከዊን ፡ ሳይኾን ፡ በተለይ ፡ በብርሃንነቱ ፡ ከዊን ፡ ከብንተ ፡ ዐይን ፡ ጋራ ፡ ተዋሕዶ ፡ ከጽንፍ ፡ እስከ ፡ ጽንፍ ፡ ያያል ። በዚህ ፡ ጊዜ ፡ ክበብና ፡ ዋዕይ ፡ ከብንተ ፡ ዐይን ፡ ጋራ ፡ ይዋሐዳሉን ፡ አይዋሐዱም ።

እንደዚኸውም ፡ መለኮት ፡ በልብነቱ ፡ በእስትንፋስነቱ ፡ ከዊን ፡ ሳይኾን ፡ በቃልነቱ ፡ ከዊን ፡ ትስብእትን ፡ ቢዋሐድ ፡ አብ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ሰው ፡ ኾኑ ፡ አያሰኝም ።

፫ ኛ ፡ እሳት ።

ለእሳት ፡ ሦስት ፡ ከዊን ፡ አለው ፡ ነበልባል ፤ ብርሃን ፡ ዋዕይ ፤ በነበልባሉ ፡ አብ ፤ በብርሃኑ ፡ ወልድ ፤ በዋዕዩ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ይመስላሉ ። እሳት ፡ በነበልባልነቱ ፡ በዋዕይነቱ ፡ ከዊን ፡ ሳይ ኾን ፡ በብርሃንነቱ ፡ ከዊን ፡ ከብንተ ፡ ዐይን ፡ ጋራ ፡ ተዋሕዶ ፡ ከጽንፍ ፡ እስከ ፡ ጽንፍ ፡ ያያል ። በዚህ ፡ ጊዜ ፡ ነበልባል ፡ ዋዕይ ፡ ከብንተ ፡ ዐይን ፡ ጋራ ፡ ይዋሐዳሉን ፡ አይዋሐዱም ።

መለኮትም ፡ እንደዚሁ ፡ በልብነቱ ፡ በእስትንፋስነቱ ፡ ከዊን ፡ ሳይኾን ፡ በቃልነቱ ፡ ከዊን ፡ ሰው ፡ ኾነ ፡ ቢባል ፡ አብ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ሰው ፡ ኾኑ ፡ አያሰኝም ።

፬ ኛ ፡ ቀላይ ።

ለቀላይ ፡ ፫ ፡ ከዊን ፡ አለው ፡ ስፍሐት ፡ ርጥበት ፡ ሑከት ። በስፍሐቱ ፡ አብ ፤ በርጥበቱ ፡ ወልድ በሑከቱ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ይመስላሉ ።

ሰው ፡ ከባሕር ፡ በገባ ፡ ጊዜ ፡ ከአካል ፡ ላይ ፡ የሚገኝ ፡ ርጥበት ፡ ብቻ ፡ ነው ፤ ስፍሐትና ፡ ሑከት ፡ ከአካል ፡ ላይ ፡ ሊገኝ ፡ አይቻልም ።

እንደዚኹወም ፡ መለኮት ፡ በቃልነቱ ፡ ከዊን ፡ ትስብእትን ፡ ቢዋሐድ ፡ አብ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ሰው ፡ ኾኑ ፡ አያሰኝም ።

እነሆ ፡ ሦስት ፡ ከዊን ፡ ያለው ፡ መለኮተ ፡ ሥላሴ ፤ ባሕርዩ ፡ ሥላሴ ፡ አንድ ፡ ሲኾን ፡ በከዊን ፡ ሦስት ፡ የሚኾን ፡ ስለኾነ ፡ በልብነቱና ፡ በእስትንፋስነቱ ፡ ከዊን ፡ ሳይኾን ፡ በተለየ ፡ በቃልነቱ ከዊን ብቻ ፡ ሰው ፡ ቢኾን ፡ ሥጋ ፡ ቢለብስ ፡ በልብነቱና ፡ በቃልነቱ ፡ ከዊን ፡ ያሉ ፡ አብ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ሰው ፡ ኾኑ ፡ አለማሰኘቱን ፡ በቂ ፡ በቂ ፡ የኾኑ ፡ ምሳሌዎች ፡ አምጥተን ፡ አስረድተናል ።

እንግዲህ ፡ በቃልነቱ ፡ ከዊን ፡ ሰው ፡ የኾነ ፡ ሥጋን ፡ የለበሰ ፡ ወልድ ፡ በሥጋ ፡ ሞተ ፡ ቢባል ፡ በልብነትና ፡ በእስትንፋስነት ፡ ከዊን ፡ ያሉ ፡ ሥጋን ፡ ያልተዋሐዱ ፡ አብ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ሞቱ ፡ የማያሰኝ ፡ መኾኑን ፡ ማንም ፡ ሰው ፡ በግልጽ ፡ ሊረዳው ፡ ችሏል ።

ደ ራ ሲ ።

፴፰/ መልእክተኞችና ፡ ኢትዮጵያውያኖቹ ፡ ያደርጉት ፡ የነበረው ፡ ክርክር ፡ የወዳጆች ፡ ጭውውት ፡ ይመስል ፡ ነበረ ፡ እንጂ ፡ ግጭት ፡ አይመስልም ፡ ነበረ ። ኢትዮጵያውያኖቹ ፡ መላክተኞችን ፡ እንደ ፡ ታላቅ ፡ መምህራን ፡ ቈጥረዋቸው ፡ ሊጠይቋቸውና ፡ ሊያዳምጧቸው ፡ ወደነርሱ ፡ ይመጡ ፡ ነበረ ፡ ያሉትን ፡ እንመርምር ።

መ ላ ሽ ።

፴፰/ የኢትዮጵያን ፡ ነገሥታት ፡ ታሪክ ፡ ስንመለከተው ፡ ባዬ ፡ ዘድንግል ፡ ጊዜ ፡ ካቶሊካውያን ፡ ንጉሡን ፡ ሳይቀር ፡ ከሕዝቡ ፡ አለያይተው ፡ ብዙ ፡ ደም ፡ እንዳፋሰሱ ፡ ንጉሡም ፡ በዚሁ ፡ ምክንያት ፡ በጦርነት ፡ እንደሞቱ ፡ ተጽፎ ፡ እናገኛለን ።

ባዬ ፡ ሱስንዮስም ፡ ዘመን ፡ ሮማውያን ፡ በሰባኪነት ፡ ገብተው ፡ የብዙ ፡ ሰው ፡ ደም ፡ ማፍሰሳቸውን ፡ ወበውእቱ ፡ ዕለት ፡ እለ ፡ ኮኑ ፡ ሰምዐ ፡ እምሠራዊተ ፡ ዮልዮስ ፡ ፻ ፡ ወ፲፻ ፡ ፹ወ፰ ፡ ነፍሳት ፡ ወዕለተ ፡ ዕረፍቶሙ ፡ አመ ፡ ፮ ፡ ለግንቦት ።

በዚያ ፡ ቀን ፡ ከዮልዮስ ፡ ሠራዊት ፡ ስለሃይማኖታቸው ፡ ብለው ፡ በሰማዕትነት ፡ የሞቱ ፡ ፭ሺ ፡ ኹለት ፡ መቶ ፡ ሰባ ፡ አምስት ፡ ናቸው ፡ ይህም ፡ የተደረገ ፡ ጸዳ ፡ ላይ ፡ ነው ።

ወበውእቱ ፡ ዕለት ፡ እለ ፡ ኮኑ ፡ ሰማዕተ ፡ ፪፻ ፡ ፻፴ወ፱ ፡ ወዕለተ ፡ ዕረፍቶሙ ፡ አመ ፡ ፲ ፡ ወ፱ ፡ ለጥቅምት ።

በዚህ ፡ ቀን ፡ በሰማዕትነት ፡ የሞቱት ፡ ኹለት ፡ እልፍ ፡ አንድ ፡ መቶ ፡ ሠላሳ ፡ ዘጠኝ ፡ ናቸው ፡ ቀኑም ፡ ጥቅምት ፡ ፲፱ ፡ ቀን ፡ ነው ፡ ይህም ፡ የተደረገው ፡ ጎጃም ፡ ዳሞት ፡ ላይ ፡ ነው ።
ወበውእቱ ፡ ዕለት ፡ አመ ፡ ፳ኑ ፡ ለግንቦት ፡ እለ ፡ ኮኑ ፡ ሰማዕተ ፡ ፹ ፡ ወ፳፪ ።

በግንቦት ፡ በ፳ ፡ ቀን ፡ እልፍ ፡ ከኹለት ፡ ሺ ፡ ሰዎች ፡ ሰማዕታት ፡ ኾኑ ፡ ይህም ፡ የተደረገ ፡ ሸዋ ፡ ወግዳ ፡ ላይ ፡ ነው ፡ የሚል ፡ ታሪክ ፡ እናገኛለን ።

ምሥጢረ ፡ ሃይማኖት ፡ የተባለ ፡ የንእባ ፡ ዝክሪን ፡ መጽሐፍ ፡ ተመልከት ።

እርስዎ ፡ በዚሀ ፡ መጽሐፍዎ ፡ በገጽ ፡ ፻፺፩ ፡ የጠቀሱት ፡ ሰላም ፡ አልብነ ፡ ምስለ ፡ ሰብእ ፡ ሮሜ፡ ወለሰብእ ፡ ሮሜ ፡ ምስሌነ ፡ ኢሀለዎሙ ፡ ሰላም ፡ የሚለውም ፡ መወድስ ፡ ቅኔ ፡ የተደረሰ ፡ በዚያው፡ ዘመን ፡ ነው ።

ስንኳንስ ፡ ይሆን ፡ ያሀል ፡ ደም ፡ መፋሰስ ፡ በነበረበት ፡ በዚያ ፡ ጊዜ ፡ ዓለም ፡ ኹሉ ፡ ተስማምቶ ፡ ኹሉም ፡ እንደ ፡ ሃይማኖቱ ፡ በየወደደው ፡ ይኑር ፡ በሃይማኖት ፡ ምክንያት ፡ መከራከር ፡ መጨቃጨቅ ፡ ይቅር ፡ ብሎ ፡ በወሰነበት ፡ ባሁኑ ፡ ጊዜ ፡ እንኳን ፡ ቢሆን ፡ በፍቅር ፡ የሃይማኖትን ፡ ነገር ፡ ለመረዳት ፡ ወደካቶሊካውያን ፡ ዘንድ ፡ የሚሔድ ፡ ኦርቶዶክሳዊ ፡ በኢትዮጵያውያን ፡ ውስጥ ፡ አይገኝም ።

ይኸውም ፡ ሊታወቅ ፡ አሁን ፡ ባለንበት ፡ በ፲፱፻፶፫ ፡ ዓ/ም ፡ በጐንደር ፡ ያሉ ፡ ካቶሊካውያን ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ሠርተው ፡ በሚያከብሩበት ፡ ቀን ፡ የጐንደር ፡ ሕዝብና ፡ ካህናቱን ፡ ሊቃውንቱን ፡ ጠሩ ፡ የመጥሪያውም ፡ ወረቀት ፡ ለክቡር ፡ - - - - የማክበር ፡ ሰላምታችንን ፡ እናቀርባለን ፡ በግርማዊ ፡ ቀዳማዊ ፡ ኃይለ ፡ ሥላሴ ፡ መልካም ፡ ፈቃድ ፡ አልጋ ፡ ሜዳ ፡ ላይ ፡ በተሰጠን ፡ ቦታ ፡ የተሠራውን ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያንና ፡ ቤት ፡ ጥር ፡ ፳፯ ፡ ቀን ፡ ፲፱፻፶፫ ፡ ዓ/ም ፡ ስለምናስመርቅ ፡ በዚሁ ፡ ቀን ፡ ልክ ፡ በ፫ ፡ ሰዓት ፡ መጥተው ፡ የደስታችን ፡ ተካፋይ ፡ በመኾን ፡ ምሳ ፡ እንዲጋበዙልን ፡ በማክበር ፡ ጠርተንዎታል ። ብፁዕ ፡ አቡነ ፡ ኃይለ ፡ ማርያም ፡ ካንዳንድ ፡ ካቶሊካውያን ፡ ካህናት ፡ ጋራ ፡ ኾነው ፡ በዚሁ ፡ ቀን ፡ በማኅላችን ፡ የሚገኙ ፡ መኾናቸውን ፡ ስንገልጽ ፡ ደስታ ፡ ይሰማናል ። የጐንደር ፡ ካቶሊክ ፡ ማኅበር ፡ ጥር ፡ ፲ ፡ ፶፫ ፡ ዓ ፡ ም ፡ የሚል ፡ ነው ።

አርቆ ፡ ተመልካቾችና ፡ አስተዋዮች ፡ የኾኑ ፡ የጐንደር ፡ ሊቃውንትና ፡ ሕዝብ ፡ ግን ፡ ድሮ ፡ የፈሰሰውን ፡ ያባቶቻቸውን ፡ ደም ፡ ካለመዘንጋታቸውም ፡ በላይ ፡ ይህ ፡ ጥሪ ፡ ዛሬም ፡ የተሰበሰበውን ፡ ሕዝብ ፡ በፎቶግራፍ ፡ አንሥቶ ፡ የጐንደር ፡ ሕዝብ ፡ የካቶሊክን ፡ ሃይማኖት ፡ ተቀበለ ፡ ብሎ ፡ ወደሮማና ፡ ወደ ፡ ሌሎችም ፡ አገሮች ፡ ለመላክ ። ኋላም ፡ ለሚነሡ ፡ ታሪክ ፡ ጸሐፊዎች ፡ አባ ፡ አየለ ፡ ዐዲ ፡ ካሌብ ፡ ካቶሊክ ፡ ነበሩ ፤ ፀቱ ፡ ቅዱስን ፡ ካቶሊካውያን ፡ ነበሩ ፡ እያሉ ፡ ለሚጽፉት ፡ መሠረት ፡ ቢስ ፡ ወሬ ፡ ማዳበሪያ ፡ እንዲኾን ፡ የተዘጋጀ ፡ ዘዴ ፡ መኾኑን ፡ በመገንዘብ ፡ ተማምለውና ፡ ተገዛዝቶ ፡ ሳይሔድላቸው ፡ ቀረ ።

በዚህም ፡ ጊዜ ፡ የዚህ ፡ መጽሐፍ ፡ ባለቤት ፡ መ ፡ ብ ፡ አ ፡ ለጐንደሮች ፡ የሚከተለውን ፡ መወድስ ፡ አበረከተ ።

እንትኰ ፡ በለሰ ፡ እመ ፡ በላዕክሙ ፡ ወተጋባእክሙ ፡ ደርገ ፡ ኀበ ፡ ሀለወ ፡ ገደላ ።
እንበርተ ፡ ዲዮስቆሮስ ፡ ሊቅ ፡ ሊቃውንተ ፡ ጐንደር ፡ ገሊላ ። እሞትክሙ ፡ ሞተ ፡ ዘኢዮኤል ፡ ወእምየብሰት ፡ እስከ ፡ ፍጻሜነ ፡ ዜናክሙ ፡ ሰግላ ።

በሊዐ ፡ እክለ ፡ ባዕድ ፡ እስመ ፡ ውእቱ ፤
ዘበርእሰ ፡ ነቢይ ፡ አብቆለ ፡ አፈ ፡ አንበሳ ፡ ሐቅል ፡ አሜከላ ።
ማዕዳኒ ፡ እንዘ ፡ ንወር ፡ በትፋዐ ፡ ጽልዕ ፡ መሐላ ።
በዐልተ ፡ በለስ ፡ እፎኑመ ፡ ጸውዐተክሙ ፡ ለበዐላ ።
ይገብሩኑ ፡ ኅቡረ ፡ በዓለ ፡ ሐሜት ፡ ወተድላ ።
ደዋርሀ ፡ ፫(አርጋብ ፡) ምስለ ፡ አንቄ ፡ ወበግዕ ፡ ምስለ ፡ ተኩላ ።
የኢትዮጵያውያንና ፡ የሮማውያን ፡ መለያየት ፡ እስከዚህ ፡ የደረሰ ፡ ሲኾን ፡ በዚህ ፡ ቍጥር ፡ መልክተኞችና ፡ ኢትዮጵያውያኖች ፡ ያደርጉት ፡ የነበረው ፡ ክርክር ፡ የወዳጆች ፡ ጭውውት ፡ ይመስል ፡ ነበረ ፡ ያሉት ፡ ፍጹም ፡ ውሸት ፡ ነው ።

ደ ራ ሲ ።

፴፱/ አንድ ፡ መነኩሴ ፡ ፓድረ ፡ ፓየዝን ፡ ስለምንድን ፡ ነው ፡ ለክርስቶስ ፡ የመለኮትና ፡ የትስብእት ፡ ኹለት ፡ ፈቃድ ፤ አሉት ፡ ብላችሁ ፡ የምታምኑ ፡ የትስብእትም ፤ ባሕርይ ፡ ከመለኮቱ ፡ ባሕርይ ፡ እኩል ፡ አይደለም ፡ እያላችሁ ፡ የምታስተምሩ ፡ ሲል ፡ ጠየቀው ።

ፓድረ ፡ ፓየዝም ፡ ክርስቶስ ፡ ራሱ ፡ በጌቴሴማኒ ፡ አትክልት ፡ ውስጥ ፡ ዘለዓለማዊ ፡ አባቱን ፡ ሲለምን ፡ ያንተው ፡ እንጂ ፡ የኔ ፡ ፈቃድ ፡ አይኹን ፡ ሲል ፤ እንዲሁም ፡ አብ ፡ ከኔ ፡ ይበልጣል ፡ ሲል ፡ በግልጥ ፡ ስላስተማረን ፡ ነው ፡ ሲል ፡ መለሰለት ። ሉቃ ፡ ፳፪ ፡ ፵፪ ። ዮሐ ፡ ፲፬ ፡ ፳፰ ።

መነኩሴውም ፡ ክርስቶስ ፡ ይህን ፡ ማለቱ ፡ ስለትሕትና ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ ኹለት ፡ ፈቃድ ፡ ኖሮት ፡ አይደለም ። ባሕርየ ፡ ትስብእትም ፡ ከባሕርየ ፡ መለኮት ፡ ጋራ ፡ እኩል ፡ ያልኾነ ፡ ኾኖ ፡ አይደለም፡አለ።

ፓድሬ ፡ ፓየዝ ፡ እንዲህ ፡ የጎላ ፡ ንግግር ፡ ትርጉም ፡ እንደማያስፈልገው ፡ ክርስቶስም ፡ ስለ ፡ ትሕትና ፡ ብቻ ፡ ብሎ ፡ ያልኾነውን ፡ ሊናገር ፡ ይቻል ፡ እንዳልነበረ ፡ እስረዳው ፡ የሚለውን ፡ ቃል ፡ እንመርምር ።

መ ላ ሽ ።

፴፱/ ይህ ፡ አነጋገር ፡ ትክ ፡ ብሎ ፡ ሲመለከቱት ፡ በፈቃድ ፡ ልዩ ፡ ናቸው ፡ የተባሉ ፡ ትስብእትና ፡ መለኮት ፡ ብቻ ፡ ሳይኾኑ ፡ ሥላሴም ፡ በፈቃድ ፡ ልዩ ፡ ናቸው ፡ ወደ ፡ ማለትና ፡ ሞቱም ፡ በፈቃዱ ፡ ሳይኾን ፡ በአባቱ ፡ ፈቃድ ፡ ብቻ ፡ በግድ ፡ ሞተ ፡ ወደ ፡ ማለት ፡ የሚያደርስ ፡ ንግግር ፡ ነው ።

ለዚህ ፡ መልስ ፡ ከመስጠቴ ፡ አስቀድሞ ፡ አንድ ፡ ጥያቄ ፡ ለማቅረብ ፡ እፈቅዳለሁ ። እነሆ ፡ጌታ ፡ በምኩራብ ፡ ሲያስተምር ፡ ሰምተው ፡ አይሁድ ፡ መጽሐፍን ፡ ያስተማረው ፡ ማንም ፡ ሳይኖር ፡ ይኽ ፡ መጽሐፍን ፡ እንዴት ፡ ያውቃል ፡ ቢሉት ፡ የማስተምራት ፡ ትምህርት ፡ የላከኝ ፡ የአብ ፡ ናት ፡ እንጂ ፡ የኔ ፡ አይደለችም ፡ ብሏል ።

እንዲህ ፡ የጐላው ፡ ንግግር ፡ ትርጉም ፡ የማያስፈልገው ፡ ከኾነ ፡ ወንጌል ፡ የአብ ፡ ሕግ ፡ ናት ፡ እንጂ ፡ የክርስቶስ ፡ ሕግ ፡ አይደለችም ፡ ከማለት ፡ የሚያደርስ ፡ መኾኑ ፡ ግልጥ ፡ ነው ።

ደግሞ ፡ በሌላ ፡ አንቀጽ ፡ ከናንተ ፡ አስቀድመው ፡ ለነበሩ ፡ ሰዎች ፡ ነፍስ ፡ አትግደሉ ፡ የተባለውን ፡ ሰምታችሁ ፡ ነበረ ፤ እኔ ፡ ግን ፡ ወንድሙን ፡ በከንቱ ፡ ያሳዘነ ፡ ሰው ፡ ኃጥእ ፡ ተብሎ ፡ ይፈረድበታል ፡ እላችኋለሁ ፡ እያለ ፡ በሰፊው ፡ ራሱን ፡ ባለቤት ፡ አድርጎ ፡ ሲናገር ፡ እናገኘዋለን ።

በዚህ ፡ አነጋገር ፡ እንደ ፡ ዐበይት ፡ ነቢያት ፡ እግዚአብሔር ፡ እንዲህ ፡ አለ ፡ ሳይል ፤ እንደ ፡ ደቂቀ ፡ ነቢያትም ፡ ሙሴ ፡ እንዲህ ፡ አለ ፡ ኢሳይያስ ፡ እንዲህ ፡ አለ ፡ ሳይል ፡ ራሱን ፡ ባለቤት ፡ አድርጎ ፡ ተናግሯል ። ይህ ፡ አነጋገር ፡ ትርጉም ፡ የማያስፈልገው ፡ ከኾነ ፡ ወንጌልን ፡ በራሱ ፡ ፈቃድ ፡ ብቻ ፡ የሠራት ፡ እንደ ፡ ኾነች ፡ የአብ ፡ ሕግ ፡ እንዳይደለች ፡ ወደ ፡ ማሰብ ፡ ያደርሰናል ።

ደግኛም ፡ በሌላ ፡ አንቀጽ ፡ ወበዝኁ ፡ ሕዝብ ፡ በትምህርተ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ ። ግብ ፡ ሐዋ ፡ ም ፡ ፱ ፡ ቍ ፡ ፴፯ ።

ሕዝቡ ፡ በመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ትምህርት ፡ በዙ ፡ የሚል ፡ ንባብ ፡ እናገኛለን ። ይኽም ፡ ንባብ ፡ ትርጉም ፡ የማያስፈልገው ፡ ከኾነ ፡ ወንጌል ፡ የመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ትምህርት ፡ ብቻ ፡ እንደኾነች ፡ ያመለክተናል ።

እንግዲህ ፡ እነኚህን ፡ ንባቦች ፡ የሚያስማማቸውን ፡ መንገድ ፡ ተመልከተን ፡ ካላስማማናቸው ፡ ምሥጢረ ፡ ሥላሴም ፡ ምሥጢረ ፡ ሥጋዌም ፡ ከንቱ ፡ መኾኑ ፡ ነው ።

ይህንን ፡ ለማስማማት ፡ የፈለግን ፡ እንደኾነ ፡ ዮሐ ፡ ም ፡ ፲፬ ፡ ቍ ፡ ፳፫ ፡ ብንመለከት ፡ ዘያፈቅረኒ ፡ ይዐቀብ ፡ ቃልየ ፡ ወያፈቅሮ ፡ አቡየ ፤ ወንመጽእ ፡ እነ ፡ ወአቡየ ፡ ወመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ወንገብር ፡ ምዕራፈ ፡ ኀቤሁ ። ወዘሰ ፡ ኢያፈቅረኒ ፡ ኢየዐቅብ ፡ ቃልየ ፡ ወዝኒ ፡ ቃል ፡ ዘትሰምዑ ፡ ኢኮነ ፡ ቃለ ፡ ዚአየ ፡ አላ ፡ ቃሉ ፡ ውእቱ ፡ ለአብ ፡ ለዘፈነወኒ ፡ ወዘንተ ፡ ነገርኩክሙ ፡ እንዘ ፡ ሀሎኩ ፡ ምስሌክሙ ። ወባሕቱ ፡ ጰራቅሊጦስ ፡ መንፈሰ ፡ ጽድቅ ፡ ዘይፌኑ ፡ አብ ፡ በስምየ ፡ ውእቱ ፡ ይሜህረክሙ ፡ ኵሎ ፡ ወያዜክረክሙ ፡ ኵሎ ፡ ዘነገርኩክሙ ፡ አነ ።

እኔን ፡ የሚወደኝ ፡ ቃሌን ፡ ይጠብቅ ፡ አባቴ ፡ ይወደዋል ፡ እኔም ፡ አባቴም ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስም ፡ መጥተን ፡ እናድርበታለን ። ይህ ፡ የምትሰሙት ፡ ቃል ፡ የላከኝ ፡ የአብ ፡ ቃል ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ የኔ ፡ ቃል ፡ አይደለም ። ከናንተ ፡ ጋራ ፡ ሳለሁ ፡ ይኽን ፡ ነገርኋችሁ ። ነገር ፡ ግን ፡ በኔ ፡ ስም ፡ አብ ፡ የሚልከው ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ እርሱ ፡ ኹሉን ፡ ያስተምራችኋል ፡ የነገርኋችሁን ፡ ኹሉ ፡ ያሳስባችኋል ፡ የሚል ፡ ንባብ ፡ እናገኛለን ።

ይህንንም ፡ ወደ ፡ ምሥጢሩ ፡ ገባ ፡ ብለን ፡ ብንመረምር ፡ ይህ ፡ የምትሰሙት ፡ የላከኝ ፡ የአብ ፡ ቃል ፡ ነው ፡ ብሎ ፡ አብን ፡ ባለቤት ፡ አድርጎ ፡ ቢናገር ።

ይህን ፡ ነገርኋቸሁ ፡ እኔን ፡ የሚወድ ፡ ቃሌን ፡ ይጠብቅ ፡ ብሎ ፡ ራሱን ፡ ባለቤት ፡ አድርጎ ፡ ቢናገር ።

ጳራቅሊጦስ ፡ በመጣ ፡ ጊዜ ፡ ያስተምራችኋል ፡ ኹሉን ፡ ያሳስባችኋል ፡ ብሎ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱ ስን ፡ ባለቤት ፡ አድርጎ ፡ ቢናገር ፡ ትምርቲቱ ፡ እንዴት ፡ ሕገ ፡ ወንጌል ፡ ብቻ ፡ ናት ።

በዚህ ፡ ንባብ ፡ ወንጌል ፡ የሦስቱም ፡ ሕግ ፡ እንደ ፡ ኾነች ፡ እንረዳበታለን ፡ እንጂ ፡ አብ ፡ ያስ ተማረው ፡ ሌላ ፡ ወልድ ፡ ያስተማረው ፡ ሌላ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ያስተማረው ፡ ሌላ ፡ ነው ፡ የም ንል ፡ አይደለንም ።

እንግዲህ ፡ ያንተ ፡ ፈቃድ ፡ እንጂ ፡ የኔ ፡ ፈቃድ ፡ አይኹን ፡ አለ ፡ ብሎ ፡ ሰባኪው ፡ የጠቀሰው ፡ ይህን ፡ የመሰለ ፡ ነው ።

በዚህ ፡ አንቀጽ ፡ ፈቃድከ ፡ ይኩን ፡ ወአኮ ፡ ፈቃደ ፡ ዚአየ ፡ ቢል ፡ ደግሞ ፡ በሌላው ፡ አንቀጽ ፡ ነፍሴን ፡ እኔ ፡ በፈቃዴ ፡ እለያታለሁ ፡ እንጂ ፡ ሊቀማኝ ፡ የሚችል ፡ የለም ፡ ነፍሴን ፡ ከሥጋዬ ፡ እለ ያት ፡ ዘንድ ፡ ደግሞኤም ፡ አሥነሣት ፡ ዘንድ ፡ ሥልጣን ፡ አለኝ ፡ ሲል ፡ እናገኘዋለን ።

እንግዲህ ፡ የአብ ፡ ፈቃዱ ፡ ልጁን ፡ ለአዳም ፡ ቤዛ ፡ አድርጎ ፡ መስጠት ፡ እንደኾነ ፤ የወልድም ፡ ፈቃድ ፡ ራሱን ፡ ለአዳም ፡ ቤዛ ፡ አድርጎ ፡ ለሕማም ፡ ለሞት ፡ አሳልፎ ፡ መስጠት ፡ መኾኑን ፡ ከተረ ዳን ፡ በፈቃድ ፡ አንድ ፡ ከማለት ፡ ወጥተን ፡ በፈቃድ ፡ ልዩ ፡ ናቸው ፡ ልንል ፡ እንዴት ፡ እንችላለን ፡ እንችልም ።

አብ ፡ የዐብየኒ ፡ ብሏል ፡ ሣሉትም ፡ በሥልጣን ፡ አንድ ፡ መኾናቸውን ፡ ሲያስረዳ ፡ አብ ፡ ሙታ ንን ፡ እንዲያሥነሣቸው ፡ ወልድም ፡ የወደደውን ፡ ያድናል ፡ ሥልጣኑን ፡ ኹሉ ፡ ለልጁ ፡ ሰጥቶታል፡ እንጂ ፡ አብ ፡ በማንም ፡ በማን ፡ አይፈርድም ፡ ሲል ፡ እናገኛለን ። ዮሐ ፡ ፭ ፡ ፳፪ ።

መለኮትና ፡ ትስብእትነት ፡ በፈቃድ ፡ ልዩ ፡ ናቸው ፡ ስለሚሉት ።

፱ ፡ ለምጻሙ ፡ ሰው ፡ መጥቶ ፡ አቤቱ ፡ ከወደድክስ ፡ ከለምጽ ፡ ልታነጻኝ ፡ ትችላለህ ፡ ብሎ ፡ ሰገ ደለት ። ጌታም ፡ እጁን ፡ ዘርግቶ ፡ ዳሰሰውና ፡ ፈቅጃለሁ ፡ ንጻ ፡ ዳን ፡ አለው ፡ ከለምጹ ፡ ነጻ ፡ ይላል ፡ ማቴ ፡ ፰ ፡ ፩-፫ ።

ይህ ፡ ለምጻም ፡ ከፈቀድከ ፡ ልታነጻኝ ፡ ትችላለህ ፡ ብሎ ፡ የሰገደለት ፡ ባጭር ፡ ቁመት ፡ በጠባብ ፡ ደረት ፡ ተወስኖ ፡ በግዙፍ ፡ የሚያየውን ፡ ሰብአዊ ፡ አካል ፡ ነው ።

እጁን ፡ ዘርግቶ ፡ የዳሰሰውና ፡ ፈቅጃለሁ ፡ ዳን ፡ ያለውና ፡ ያነጻውም ፡ የኾነው ፡ ገዝፎ ፡ የሚታ የው ፡ ሰብአዊ ፡ አካል ፡ ነው ።

መለኮት ፡ ግን ፡ ምሉእ ፡ ስፉሕ ፡ ረቂቅ ፡ ስለኾነ ፡ ሊያየው ፡ ሊነጋገረው ፡ አይችልም ። እንግ ዲህ ፡ ይህን ፡ ፈቃድ ፡ የማን ፡ ፈቃድ ፡ ነው ፡ ይሉታል ።

የትስብእት ፡ ብቻ ፡ ፈቃድ ፡ ነው ፡ እንዳይሉ ፡ ለትስብእት ፡ ብቻ ፡ ለዕሩቅ ፡ ብእሲ ፡ ይህን ፡ ያኽል ፡ ሥልጣን ፡ የለውም ።

የመለኮት ፡ ብቻ ፡ ፈቃድ ፡ ነው ፡ እንዳይሉ ፡ ፈቀድኩ ፡ ንጻሕ ፡ ብሎ ፡ የተናገረው ፡ ሰብአዊ ፡ አንደበት ፡ ነው ፡ የዳሰሰውም ፡ ሰብአዊ ፡ እጅ ፡ ነው ። ስለዚህ ፡ ምሉእ ፡ ስፉሕ ፡ ረቂቅ ፡ መለኮት ፡ ውሱን ፡ ግዙፍ ፡ ሥጋን ፡ ተዋሕዶ ፡ አንድ ፡ አካል ፡ አንድ ፡ ባሕርይ ፡ ኾኖ ፡ ባንድ ፡ ፈቃድ ፡ ባንድ ፡ ሥምረት ፤ የአምላክነትንም ፡ የሰውነትንም ፡ ሥራ ፡ እንደሠራ ፡ እናምናለን ፡ እንጂ ፡ ከመጻሕ ፍት ፡ ቃል ፡ ወጥተን ፡ ልብወለድ ፡ አነጋገር ፡ መለኮትና ፡ ትስብእት ፡ ኹለት ፡ ፈቃድ ፡ ናቸው ፡ ብንል ፡ ነገራችን ፡ ኹሉ ፡ ፈራሽ ፡ መኾኑን ፡ እንገንዘብ ።

<u>ደ ራ ሲ ።</u>

፵/ እስመ ፡ ውእቱ ፡ አብ ፡ የዐብየኒ ፡ የሚለውን ፡ እንመርምር ።

<u>መ ላ ሽ ።</u>

፵/ ይህን ፡ የተናገረ ፡ የመጣለትን ፡ ጽዋዐ ፡ ሞት ፡ ለመቀበል ፡ በሚዘጋጅበት ፡ በምሴተ ፤ ኀሙስ፡ነው ። እንዲህም ፡ ማለቱ ፡ በመለኮቱ ፡ ሕማም ፡ ሞት ፡ የሌለበት ፡ ክርስቶስ ፡ በሥጋ ፡ ሕማ ምን ፡ ሞትን ፡ ሲቀበል ፡ በአብ ፡ ሕማም ፡ ሞት ፡ የሌለበት ፡ ስለኾነ ፡ ብቻ ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ በሌላ ውስ ፡ ካባቱ ፡ የሚያንስበት ፡ ምክንያት ፡ አለመኖሩን ፡ አነ ፡ ወአብ ፡ ፩ ፡ ንሕነ ፡ ብሎ ፡ ነግሮናል ።

ይልቁንም ፡ አብ ፡ የዐብየኒ ፡ ካለው ፡ አነጋገር ፡ የበለጠ ፡ የሚያስገርም ፡ አነጋገር ፡ ቅዱስ ፡ ዳዊት፡ ሐቀ ፡ አሕጸጽኮ ፡ እመላእክቲከ ።

ከመላእክት ፡ ጥቂት ፡ አሳነስከው ፡ ብሏል ።

ይህም ፡ ትንቢት፡ ስለ፡ክርስቶስ ፡ የተነገረ ፡ መኾኑን ፡ ቅዱስ ፡ ጳውሎስ ፡ በዕብራውያን ፡ ክታቡ ሰውን ፡ በቸርነትህ ፡ አሰበህ ፡ በልጅህ ፡ ተዋሕዶ፡ ትጐበኘው ፡ ዘንድ ፡ ሰው ፡ ምንድን ፡ ነው ። ሕማምን ፡ ሞትን ፡ ሰጥተህ ፡ ከመላእክት ፡ ጥቂት ፡ አሳንስከው ፡ ብሎ ፡ መጽሐፍ ፡ እንደ ፡ መሰከረ ፡ ብሎ ጠቅሶ ፡ ከመላእክት ፡ ጥቂት ፡ አሳነስከው ፡ ማለቱ ፡ ትንሣኤን ፡ ዕርገትን ፡ ባስከተለ ፡ በሕማሙ በሞቱ ፡ ከመላእክት ፡ ጥቂት ፡ ስላነሰ ፡ እንደ ፡ ኾነ ፡ እናውቃለን ፡ ብሎ ፡ ወስዶታል ።

ይህንነም ፡ የጳውሎስን ፡ ቃል ፡ ዮሐንስ ፡ አፈ ፡ ወርቅ ፡ ለመኑ ፡ ይደሉ ፡ ሥርዓተ ፡ ሑጸጼ ፡ ሕቀ ፡ አኮኑ ፡ ለባሕቲቱ ፡ ለዘነበረ ፡ ውስተ ፡ ሲኦል ፡ ሠሉስ ፡ መዋዕለ ፡ ህየንቴነ ፡ ለሙሱናን ።

ሙስና ፡ መቃብር ፡ ለሚገባን ፡ ለእኛ ፡ ሙስና ፡ መቃብርን ፡ ለማጥፋት ፡ በከርሠ ፡ መቃብር ፡ ፫ ፡ ሌሊት ፡ ፫ ፡ መዓልት ፡ ሳደረ ፡ ለርሱ ፡ ብቻ ፡ ይገባል ፡ እንጂ ፡ ጥቂት ፡ አሳነስከው፡ መባል ፡ ለማን ፡ ይገባል ፡ ብሎ ፡ ተርጕሞታል ፡ ድር ፡ ፬ ።

የክርስቶስ ፡ ሕማሙ ፡ ሞቱ ፡ ለእኛ ፡ ክብር ፡ ስብሐት ፡ መባል ፡ የሚገባው ፡ መኾኑንም ፡ ወከመ ፡ ይሰመይ ፡ ሕማማተ ፡ መስቀል ፡ ክብረ ፡ ወስብሐተ ፡ ስማዕ ፡ ዘይቤ ፡ እግዚእነ ፡ ናሁ ፡ በጽሐ ፡ ከመ ፡ ይሰባሕ ፡ ወልደ ፡ ዕጓለ ፡ እመሕያው ፡ ወእግዚአብሔርኒ ፡ ይሴባሕ ፡ ቦቱ ፡ ያለውን ፡ ንባብ ፡ ከቅዱስ ፡ ወንጌል ፡ ጠቅሶ ፡ አስረድቷል ። ዮሐ ፡ ፲፪ ፡ ፳፫ ።

አብ ፡ የዐብየኒ ፡ ያለበት ፡ ምሥጢሩ ፡ ይህ ፡ መኾኑን ፡ እነሆ ፡ በበቂ ፡ መረጃ ፡ ተረድተናል ።

በዚህ ፡ ምክንያት ፡ አብ ፡ የዐብየኒ ፡ ያለ ፡ ክርስቶስ ፡ ከአብ ፡ ጋራ ፡ ዕሩየ ፡ መንበር ፡ መኾኑን ፡ ሲያስረዳ ፡ አነ ፡ ወአብ ፡ ፩ ፡ ንሕነ ፡ አነ ፡ በአብ ፡ ወአብ ፡ ብየ ፡ ብሏል ።

እነዚህን ፡ ቃላት ፡ ከላይ ፡ አርእስታቸውን ፡ ከታች ፡ ጎዳጋቸውን ፡ ተመልክተን ፡ ምሥጢራቸውን ፡ በየረድፉ ፡ ተንትነን ፡ መረዳት ፡ አቅቶን ፡ አብ ፡ የዐብየኒ ፡ ያለ ፡ ትስብእት ፡ ነው ። አነ ፡ ወአብ ፡ ፩ ፡ ንሕነ ፡ ያለ ፡ መለኮት ፡ ነው ፡ እያልን ፡ ከመጻሕፍት ፡ ባልተገኘ ፡ በልብ ፡ ወለድ ፡ ንግግር ፡ አንድ ፡ ክርስቶስን ፡ ብንከፋፍለው ፡ ትምህርታችንም ፡ ሃይማኖታችንም ፡ መሠረት ፡ የሌለው ፡ ዋጋ ፡ ቢስ ፡ ኾኖ ፡ መቅረቱን ፡ በመገንዘብ ፡ ያ ፡ መነኩሴ ፡ እንዲህማ ፡ ከኾነ ፡ የመለኮቱ ፡ ባሕርይ አንዱን ፡ ሲፈልግ ፡ የትስብእቱ ፡ ባሕርይ ፡ ሌላውን ፡ መፈለጉ ፡ ነው ፡ አንዱ ፡ ክርስቶስ ፡ ሊከፋፈል ፡ ነዋ ፡ ብሎ ፡ መቃወሙ ፡ የሚገባ ፡ ነው ።

ደ ራ ሲ ።

፵፩/ መላከተኛው ፡ ኹለቱ ፡ ፈቃዶች ፡ እኮ ፡ አልተጣሉም ፡ መቸውንም ፡ አይጣሉም ፡ የትስብእቱ ፡ ባሕርይ ፡ ለመለኮቱ ፡ ባሕርይ ፡ መቸውንም ፡ ጊዜ ፡ እንደ ፡ ተገዛና ፡ እንደ ፡ ታዘዘ ፡ ነው፡ አሉ፡

መነኩሴው ፡ በክርስቶስ ፡ ኹለት ፡ ባሕርያት ፡ እኩል ፡ ናቸው ፡ ሲል ፡ ጠንክሮ ፡ ይቃወም ፡ ስለነበረ ፡ ሰባኪው ፡ የመነኩሴውን ፡ ባህል ፡ የሚያፈርሱ ፡ ማስረጃዎችንና ፡ ምስክሮችን ፡ ከቅዱሳት ፡ መጻሕፍትና ፡ ከቅዱሳን ፡ አበውም ፡ እየጠቀሰ ፡ የክርስቶስ ፡ ባሕርየ ፡ ትስብእት ፡ ፍጡር፡ ስለኾነ ፡ ከአምላክ ፡ ከፈጣሪው ፡ ጋራ ፡ እኩል ፡ ነው ፡ ለመባል ፡ አለመቻሉን ፡ አስረዳው ፡ ያሉትን እንመርምር ።

መ ላ ሽ ።

፵፩/ ኹለት ፡ ፈቃዶች ፡ አልተጣሉም ፡ ማለት ፡ ቀድሞ ፡ ኹለት ፡ ፈቃድ ፡ መኖሩ ፡ ቢረጋገጥ፡ ነበረ ፡ ኹለት ፡ ፈቃዶች ፡ አለመኖራቸውን ፡ ክርስቶስ ፡ አንድ ፡ ፈቃድ ፡ ለመኾኑ ፡ ዘለምጽን ፡ በጠቀስንበት ፡ በላይኛው፡መሥመር ፡ የገለጽነው ፡ አስተያየት ፡ በቂ ፡ ነው ።

ባሕርየ ፡ ትስብእት ፡ በባሕርየ ፡ መለኮት ፡ እንደ ፡ ተገዛ ፡ ይኖራል ፡ ለሚሉትም ፡ ቅዱሳት ፡ መጻሕፍት ፡ ኹሉ ፡ መለኮት ፡ ትስብእትን ፡ ተዋሕዶ ፡ በሥጋ ፡ የአምላክነትንም ፡ የሰውነትንም ፡ ሥራ ፡ ኹሉ ፡ እንደ ፡ ሠራ ፡ ይነግሩናል ፡ እንጂ ፡ ከተዋሕዶ ፡ በኋላ ፡ ባንድ ፡ ክርስቶስ ፡ ምንታዌ፡ ኖሮበት ፡ ትስብእቱ ፡ ለመለኮቱ ፡ ተገዛ ፡ የሚል ፡ ንባብ ፡ በፍጹም ፡ አናገኝም ።

ይህንም ፡ ለመረዳት ፡ ቅዱስ ፡ ወንጌልን ፡ ብንመለከት ፡ ጌታችን ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ከደቀ፡ መዛሙርቱ ፡ ጋር ፡ በመርከብ ፡ ኾኖ ፡ በባሕር ፡ ላይ ፡ ሲሔድ ፡ ማዕበል ፡ ሞገድ ፡ ተነሥቶ ፡ መርከቡን ፡ ሊያሰጥመው ፡ ተቃረበ ። እርሱ ፡ ግን ፡ በመርከቡ ፡ ኋላ ፡ ተኝቶ ፡ ነበረ ። ደቀ ፡ መዛሙርቱ ፡ አቤቱ ፡ ተነሥተህ ፡ አድነን ፡ ልናልቅ ፡ ነው ፡ ብለው ፡ ቀሰቀሱት ።

እርሱም ፡ እናንተ ፡ ሃይማኖተ ፡ ጎዶሎዎች ፡ ምን ፡ ያስፈራችኋል ፡ አለና ፡ ተነሥቶ ፡ ነፋሳቱንና፡ ማዕበለ ፡ ባሕሩን ፡ ጸጥ ፡ አትሉምን ፡ ብሎ ፡ ገሠጻቸው ፡ ማዕበሉም ፡ ጸጥ ፡ አለ ፡ ሲል ፡ እናገኘዋለን፡

ማቴ ፡ ፰ ፡ ፳፫-፳፯ ።

መተኛትና ፡ መቀስቀስ ፡ የሰውነት ፡ ሥራ ፤ ነፋሳትንና ፡ ማዕበላትን ፡ ገሥጾ ፡ ጸጥ ፡ ማድረግ ፡ የአምላክነት ፡ ሥራዎች ፡ መኾናቸው ፤ ሠሪያቸው ፡ ግን ፡ አንድ ፡ ክርስቶስ ፡ መኾኑ ፡ የማይካድ ፡ ነገር ፡ ነው ።

ካቶሊካውያን ፡ እንደሚሉት ፡ የመለኮትን ፡ ሥራ ፡ መለኮት ፡ የትስብእትን ፡ ሥራ ፡ ትስብእት ፡ ተከፋፍለው ፡ የሚሠሩት ፡ ኾኖ ፡ ቢኾን ፡ ነፋሳትንና ፡ ማዕበላትን ፡ መገሠጽ ፡ በተለይ ፡ የመለኮት ፡ ሥራ ፡ ስለኾነ ፡ ትስብእትን ፡ ባልቀሰቀሱትም ፡ ነበረ ።

እንግዲህ ፡ የተኛውና ፡ የተቀሰቀሰው ፡ ማዕበላትንም ፡ ጸጥ ፡ ያደረጋቸው ፡ ያው ፡ አንዱ ፡ ክርስቶስ ፡ ከኾነ ፡ አንድ ፡ እርሱን ፡ ኹለት ፡ አድርጎ ፡ ገዢና ፡ ተገዢ ፡ ነው ፡ ማለት ፡ እንደምን ፡ ይቻላል ፡ አይቻልም ።

አንድ ፡ አካል ፡ አንድ ፡ ባሕርይ ፡ መኾኑንም ፡ ሲያስረዳ ፡ ቅዱስ ፡ ጴጥሮስ ፡ ባጭር ፡ ቁመት ፡ በጠባብ ፡ ደረት ፡ ተወስኖ ፡ ገዝፎ ፡ የሚያየውን ፡ አካል ፡ አንተ ፡ ውእቱ ፡ ክርስቶስ ፡ ወልደ ፡ እግዚአብሔር ፡ ሕያው ።

የሕያው ፡ የእግዚአብሔር ፡ አብ ፡ የባሕርይ ፡ ልጁ ፡ አንተ ፡ ክርስቶስ ፡ ነህ ፡ ብሏል ።

በዚህም ፡ የዮና ፡ ልጅ ፡ ስምዖን ፡ ይህን ፡ ምሥጢር ፡ የሰማይ ፡ አባቴ ፡ እንጂ ፡ ሥጋዊ ፡ ደማዊ ፡ መምህር ፡ አልገለጸልህምና ፡ ንዑድ ፡ ክቡር ፡ ነህ ፡ ተብሎ ፡ ብፅዓን ፡ አግኝቶበታል ። ማቴ ፡ ፲፮ ፡ ፲፮—፳ ።

ናትናኤልም ፡ ረቢ ፡ አማን ፡ አንተ ፡ ውእቱ ፡ ወልደ ፡ እግዚአብሔር ፡ ወንጉሠ ፡ እስራኤል ፡ አንተ ፡ ብሎታል ፡ ዮሐ ፡ ፩ ፡ ፲ ።

እርሱም ፡ ራሱ ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ዘዕውሩን ፡ አይሁድ ፡ ካንድነታቸው ፡ እንደለዩት ፡ ሰምቶ ፡ ተገናኝተውና ፡ አንተ ፡ በወልደ ፡ እግዚአብሔር ፡ ታምናለህን ፡ ብሎ ፡ ጠየቀው ፡ እርሱም ፡ አቤቱ ፡ አምንበት ፡ ዘንድ ፡ የእግዚአብሔር ፡ ልጅ ፡ ማነው ፡ አለ ። ጌታም ፡ መልሶ ፡ የእግዚአብሔር ፡ ልጅ ፡ ይህ ፡ የምታየው ፡ ካንተ ፡ ጋራ ፡ የሚነጋገረው ፡ ነው ፡ አለው ፡ ዘዕውሩም ፡ አቤቱ ፡ አመንኩ ፡ ብሎ ፡ ሰገደለት ። ዮሐ ፡ ፱ ፡ ፴፭-፴፱ ።

እንግዲህ ፡ በምራቁ ፡ ጭቃውን ፡ ለውሶ ፡ በደረቅ ፡ ግንባር ፡ ላይ ፡ ዐይን ፡ ሲቀርጽ ፡ በመታየቱ ፡ ሰው ፡ መኾኑን ፡ የገለጸ ፡ እርሱ ፡ የእግዚአብሔር ፡ ልጅ ፡ እኔ ፡ ነኝ ፡ ቢለን ፡ አይደለኽም ፡ ልንለው ፡ ይገባልን ፡ አይገባም ።

በሌላም ፡ አንቀጽ ፡ ወወሀቦ ፡ ሥልጣነ ፡ ከመ ፡ ይግበር ፡ ኵነኔ ፡ እስመ ፡ ወልደ ፡ እግዚአብሔር ፡ ወልደ ፡ ዕጓለ ፡ እመሕያው ፡ ውእቱ ።

ወልደ ፡ እግዚአብሔር ፡ የሰው ፡ ልጅ ፡ ነውና ፡ ይፈርድ ፡ ዘንድ ፡ ሥልጣንን ፡ ሰጠው ፡ ብሏል ። ዮሐ ፡ ፭-፳፯ ።

እንዲህ ፡ አድርጎ ፡ መለኮቱን ፡ ከትስብእቱ ፡ ትስብእቱን ፡ ከመለኮቱ ፡ አንድ ፡ አድርጎ ፡ አስተካክሎ ፤ ወልደ ፡ እግዚአብሔር ፡ ወልደ ፡ ዕጓለ ፡ እመሕያው ፡ ነው ፡ ወይም ፡ ወልደ ፡ ዕጓለ ፡ እመሕያው ፡ ወልደ ፡ እግዚአብሔር ፡ ነው ፡ እያለ ፡ ሲነግረን ፡ እንቢ ፡ ብለን ፡ ትስብእቱን ፡ ለመለኮቱ ፡ ይገዛል ፡ የምንል ፡ ከኾነ ፡ አይሁድም ፡ ቢኾኑ ፡ መጻጉዕን ፡ በፈወሰ ፡ ጊዜ ፡ አባቴ ፡ እስከ ፡ ዛሬ ፡ ድረስ ፡ የአምላክነትን ፡ ሥራ ፡ እንዲህ ፡ ይሠራል ፤ እኔም ፡ እንደርሱ ፡ የአምላክነትን ፡ ሥራ ፡ እሠራለሁ ፡ ብሎ ፡ ቢነግራቸው ፡ ዓዲ ፡ አባሁ ፡ ይሬስዮ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ወያዔሪ ፡ ርእሶ ፡ ምስለ ፡ እግዚአብሔር ።

የእግዚአብሔር ፡ ልጅ ፡ ነኝ ፡ ይላል ፡ ራሱን ፡ ከእግዚአብሔር ፡ ጋራ ፡ ያስተካክላል ፡ ብለውታል ፡ እንጂ ፡ ከዚህ ፡ ሌላ ፡ ያሉት ፡ ነገር ፡ የለምና ፡ እኛም ፡ እንደነርሱ ፡ መኾናችን ፡ ነው ።

በዚህም ፡ ላይ ፡ በኔ ፡ ያመነ ፡ ሰው ፡ እኔ ፡ የምሠራውን ፡ ይሠራል ፡ ከዚያም ፡ የበለጠ ፡ ያደርጋል ፡ ብሎ ፡ ያመንበትን ፡ እኛን ፡ ለዚህ ፡ ለአምላካዊ ፡ ሥራው ፡ ተካፋዮች ፡ ሲያደርገን ፡ በተዋሕዶ ፡ ገንዘብ ፡ ያደረገውን ፡ ራሱን ፡ ከራሱ ፡ ለይቶ ፡ ትስብእት ፡ ከአምላካዊ ፡ ሥራ ፡ ውጭ ፡ ልዩ ፡ ነው ፡ ማለት ፡ ለጆሮ ፡ ይቀፋል ።

ድ ራ ሲ ።

፵፱/ የመነኩሴውን ፡ ባህል ፡ የሚያፈርሱ ፡ ማስረጃዎችና ፡ ምስክሮች ፡ ከቅዱሳት ፡ መጻሕፍትና ፡ ከቅዱሳን ፡ አበው ፡ እየጠቀሱ ፡ ትስብእቱ ፡ ከመለኮቱ ፡ ጋራ ፡ እኩል ፡ ነው ፡ ማለት ፡ የማይቻል ፡ መኾኑን ፡ አስረዷቸው ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፵፪/ ይህ ፡ ፍጹም ፡ ሐሰት ፡ ነው ፡ ነገሩ ፡ እውነት ፡ ቢኾን ፡ ከቅዱሳት ፡ መጻሕፍትም ፡ ኾነ ከቅዱሳን ፡ አበውም ፡ ኾነ ፡ ተጠቀሱ ፡ ካልዋቸው ፡ ቃላት ፡ አንዱ ፡ ይጠቀስ ፡ ነበረ ፤ አንድ ፡ ማስረጃ ሳይሰጡ ፡ አስረድቷል ፡ ማለት ፡ ማንም ፡ የማይቀበለው ፡ ፍጹም ፡ ውሸት ፡ ነው ።

ደ ራ ሲ ።

፵፫/ ኢትዮጵያውያን ፡ በክርስቶስ ፡ ፍጹም ፡ የሰው ፡ ባሕርይና ፡ ፈቃድ ፡ መኖሩን ፡ የ ማያም ኑበት ፡ ምክንያት ፡ ካቶሊካውያን ፡ ኹለት ፡ ክርስቶስ ፡ ኹለት ፡ ወልድ ፡ ብለው ፡ ያምናሉ ፡ ሲሉ ፡ እንደሚያስቡት ፡ ባንድ ፡ ክርስቶስ ፡ መከፋፈል ፡ አለ ፡ ማለትን ፡ ያህል ፡ ኾኖ ፡ ስለሚሰማቸው ፡ ነው ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፵፫/ ቃል ፡ ትስብእትን ፡ እንደ ፡ ተዋሐደ ፡ የተዋሕዶ ፡ ስሙም ፡ ክርስቶስ ፡ መባል ፡ እንደ ፡ ኾነና ፡ አንድ ፡ አካል ፡ አንድ ፡ ባሕርይ ፡ ኾኖ ፡ የአምላክነትንም ፡ የሰውነትንም ፡ ሥራ ፡ ባንድ ፡ ፈቃድ ፡ ባንድ ፡ ሥምረት ፡ ባንድ ፡ ሥልጣን ፡ እንደ ፡ ሠራ ፡ መጻሕፍት ፡ በያንቀጹ ፡ መናገራቸውን ፡ ባለፈው ፡ መሥመር ፡ መላልሰን ፡ አስረድተናል ።

የካቶሊክ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ መምህራን ፡ በየመጽሐፉ ፡ ከወሰኑት ፡ አልፋ ፡ የትስብእቱ ባሕርይ ፡ ለመለኮቱ ፡ ባሕርይ ፡ መቻሙንም ፡ ጊዜ ፡ እንደ ፡ ተገዛና ፡ እንደ ፡ ታዘዘ ፡ ነው ፡ ካለች የመለኮትንና ፡ የትስብእትን ፡ ተዋሕዶ ፡ ሽራ ፡ እንደ ፡ ንስጥሮስ ፡ ባህል ፡ ጎድረት ፡ ማለቷ ፡ እንደኾነ ግልጥ ፡ ነው ።

ጎድረትም ፡ ካለች ፡ በሙሴ ፡ አድሮ ፡ እሪትን ፡ እንደሠራ ፡ በትስብእት ፡ አድሮ ፡ ወንጌልን ፡ ሠራ ፡ እንደ ፡ ማለት ፡ የሚቈጠር ፡ ነገር ፡ ነው ።

እንዲህም ፡ ከኾነ ፡ የእግዚአብሔር ፡ ማደሪያ ፡ ሙሴ ፡ ላደረበት ፡ ለእግዚአብሔር ፡ እንዲገዛ ፡ ትስብእትም ፡ ላደረበት ፡ ለመለኮት ፡ ተገዛ ፡ ማለቷ ፡ እንደ ፡ ኾነ ፡ አስተዋይ ፡ ልቡና ፡ ያለው ፡ ኹሉ ፡ ያመዛዝነው ።

እኛ ፡ ግን ፡ ወልደ፡ ዕጓለ፡እመሕያው ፡ ኢመጽአ ፡ ከመ ፡ ይትለአክዎ ፡ ዘእንበለ ፡ ዳዕሙ ፡ ከመ ፡ ይትለአክ ።

ወልደ፡ ዕጓለ፡እመሕያው ፡ ክርስቶስ ፡ ሊላክ ፡ ሊያገለግል ፡ እንጂ ፡ ሊላኩት ፡ ሊያገለግሉት ፡ እንዳልመጣ ፡ እናውቃለን ። ተልእኮውም ፡ ከጸሎት ፡ ከሥዕል ፡ ጋራ ፡ ራሱን ፡ መሥዋዕት ፡ አድርጎ ፡ ላባቱ ፡ ማቅረብ ፡ ነው ፤ በጠቅላላው ፡ የሰውነትን ፡ ሥራ ፡ ኹሉ ፡ መሥራትና ፡ ሕማማተ ፡ መስቀልን ፡ መቀበል ፡ ነው ። ይኸነንም ፡ ተልእኮ ፡ የፈጸመ ፡ የእግዚአብሔር ፡ አብ ፡ የባሕርይ ፡ ልጁ ፡ አካላዊ ፡ ቃል ፡ ሥጋን ፡ ተዋሕዶ ፡ በሥጋ ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ ትስብእት ፡ ዕሩቅ ፡ ብእሲ ፡ አይደለም ።

ሥጋ ፡ ብቻውንስ ፡ እንዳይረባ ፡ እንዳይጠቅም ፤ መንፈስ ፡ ውእቱ ፡ ዘያሐዩ ፡ ወሥጋስ ፡ አልቦ ፡ ዘይበቊዕ ።

የሚያድን ፡ መንፈስ ፡ ነው ፤ ሥጋ ፡ ግን ፡ የሚረባው ፡ የሚጠቅመው ፡ ነገር ፡ የለም ፡ ብሎ ፡ እርሱ ፡ ራሱ ፡ ነግሮናል ፡ ዮሐ ፡ ፮ ፡ ፷፫ ።

ቅዱስ ፡ ጳውሎስም ፡ በፊልጵስዩስ ፡ ክታቡ ፡ ኵልክሙ ፡ ፍጹማን ፡ ዘንተ ፡ ሐልዩ ፡ ለነኒ ፡ ዘከመ ፡ ገብረ ፡ ለነ ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ዘውእቱ ፡ አርአያሁ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ አኮ ፡ ሐይዶ ፡ ዘኮነ ፡ እግ ዚአብሔር ፡ አላ ፡ አትሐቶ ፡ ርእሶ ፡ ነሥአ ፡ አርዓያ ፡ ገብር ፡ ወተመሰለ ፡ ከመ ፡ ብእሲ ፡ ወኮነ ፡ ከመ ሰብእ ፡ ሰምዐ ፡ ወተአዘዘ ፡ እስከ ፡ በጽሐ ፡ ለሞት ፡ ወሞቱኒ ፡ ዘበመስቀል ። ወበእንተዝ ፡ አዕበዮ ፡ እግዚአብሔር ፡ ጥቀ ፡ ወጸገዎ ፡ ስመ ፡ ዘየዓቢ ፡ እምኵሉ ፡ ስም ፡ ከመ ፡ ለስሙ ፡ ለኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ይስግድ ፡ ኵሉ ፡ ብርክ ፡ ዘበሰማያት ፡ ወዘበምድር ፡ ወዘበቀላያት ፡ ወእለ ፡ ታሕተ ፡ ምድር ፡ ወኵሉ ፡ ልሳን ፡ ይግነይ ፡ ከመ ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ውእቱ ፡ እግዚእ ፡ በስብሐተ ፡ እግዚአብሔር ፡ አብ ፊልጵ ፡ ፪ ፡ ፭ ፡ ፲፫ ።

ፍጹማን ፡ የኾናችሁ ፡ ኹሉ ፡ ጌታችን ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ያደረገልንን ፡ ይህነን ፡ አስቡ ። ይህም ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ እግዚአብሔር ፡ አብን ፡ በመልክ ፡ የሚመስለው ፡ በባሕርይ ፡ የሚተካ ከለው ፡ ነው ፤ እግዚአብሔርም ፡ የኾነ ፡ ራሱን ፡ ዝቅ ፡ አድርጎ ፡ የሰውን ፡ መልክ ፡ ነሥቶ ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ ቀምቶ ፡ አይደለም ።

ሰው ፡ ኾነ ፡ ሰውን ፡ መሰለ ፡ እስከ ፡ መሞት ፡ ድረስ ፡ ደርሰ ፡ እሺ ፡ በጀ ፡ ብሎ ፡ ታዘዘ ፡ ሞቱም ፡ በመስቀል ፡ የኾነው ፡ ነው ።

ስለዚህ ፡ እግዚአብሔርን ፡ ፈጽሞ ፡ እጅግ ፡ አከበረው ፡ (ማለት) ንበር ፡ በየማንየ ፡ አለው ። ከስም ፡ ኹሉ ፡ የበለጠ ፡ ስምን ፡ ሰጠው ፡ (ማለት) ፡ አምላክ ፡ ወልድ ፡ እግዚእ ፡ መባልን ፡ ሰጠው ፡ ወልድየ ፡ አለው ።

በሰማይ ፡ በምድር ፡ በቀላያት ፡ ከምድር ፡ በታች ፡ ያለ ፡ ብርክ ፡ ጉልበት ፡ ኹሉ ፡ ለኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ስም ፡ ይንበረከክ ፡ ዘንድ ፡ (ማለት) ፡ ይሰግድ ፡ ዘንድ ፡ አንደበትም ፡ ኹሉ ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ በእግዚአብሔር ፡ አብ ፡ ጌትነት ፡ ጌታ ፡ እንደኾነ ፡ ዐውቆ ፡ ይገዛ ፡ ዘንድ ፡ ከስም ፡ ኹሉ ፡ የሚበልጥ ፡ ስምን ፡ ሰጠው ፡ ፈጽሞ ፡ እጅግ ፡ አከበረው ፡ ብሎ ፡ ይነግረናል ።

ይህ ፡ አነጋገር ፡ ቅድመ ፡ ዓለም ፡ በአብ ፡ ዕሪና ፡ የነበረ ፡ የአብ ፡ የባሕርይ ፡ ልጁ ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ድኅረ ፡ ዓለም ፡ ሥጋን ፡ ተዋሕዶ ፡ በሥጋ ፡ ሳባቱ ፡ እንደ ፡ ታዘዘና ፡ መከራ ፡ መስቀልን ፡ እንደ ፡ ተቀበለ ፡ ቅድመ ፡ ዓለም ፡ በየማን ፡ አብ ፡ የነበረ ፡ እርሱ ፡ እንደ ፡ ገና ፡ በሥጋ ፡ ነበረ ፡ በየማን ፡ አቡሁ ፡ እንደ ፡ ተባለ ፡ ያስረዳናል ፡ እንጂ ፡ ትስብእቱ ፡ ከመለኮቱ ፡ ልዩ ፡ ኾኖ ፡ ለመለኮቱ ፡ ታዘዘ ፡ ተገዛ ፡ የሚል ፡ አናገኝም ።

ስለዚህ ፡ በልብ ፡ ወለድ ፡ ትስብእቱ ፡ ለመለኮቱ ፡ ዘወትር ፡ እንደ ፡ ተገዛ ፡ ነው ፡ የሚለውን ፡ ትምህርት ፡ ስንኳንስ ፡ እውነት ፡ ነው ፡ ብለን ፡ ልንቀበለው ፡ ስንሰማው ፡ ይቀፈናል ። ስለዚህ ፡ ካቶሊካዊት ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ኹለት ፡ ባሕርይ ፡ ኹለት ፡ ፈቃድ ፡ ትስብእቱ ፡ ለመለኮቱ ፡ ይገዛል ፡ በማለቷ ፡ የክርስቶስን ፡ ተዋሕዶ ፡ አታምንም አካል ፡ የሌለው ፡ ባሕርይ ፡ የለምና ፡ ኹለት ፡ ባሕርይ ፡ ካለች ፡ እንደ ፡ ንስጥሮስ ፡ ኹለት ፡ አካልም ፡ ያስኘባታል ፡ በማለት ፡ ሐሳባችንን ፡ እንገልጻለን።

<u>ደ ራ ሲ ።</u>

፺፩/ ሥዕለ ፡ ክርስቶስ ፡ ሲጠይቅ ፡ ጌታችን ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ባታክልቱ ፡ ውስጥ ፡ ሲፈራ ፡ ጽዋው ፡ ሊያልፍ ፡ ሲጸልይ ፡ ደም ፡ ሲልብ ፡ በዕፀ ፡ መስቀል ፡ ተንጠልጥሎ ፡ አምላኬ ፡ አምላኬ ፡ ለምን ፡ ተውኸኝ ፡ ሲል ፡ ሲታመምና ፡ ሲሞት ፡ ኋላም ፡ ለደቀ ፡ መዛሙርቱ ፡ ወደ ፡ አባቴና ፡ ወደ ፡ አባታችሁ ፡ ወደ ፡ አምላኬና ፡ ወደ ፡ አምላካችሁ ፡ ዓርጋለሁ ፡ ያላቸው ፡ ሰው ፡ በመኾኑ ፡ ነውን ወይስ ፡ አምላክ ፡ በመኾኑ ፡ ቢል ፡ ኢትዮጵያውያኖቹ ፡ ሰው ፡ በመኾኑ ፡ ነው ፡ አሉት ።

እርሱም ፡ እንግዲያስ ፡ ባሕርየ ፡ ትስብእት ፡ አለው ፡ የመለኮትም ፡ ባሕርይ ፡ አንድ ፡ ጊዜ፡ ከትስብእቱ ፡ ጋራ ፡ ከተዋሐደ ፡ በኋላ ፡ መቻውንም ፡ ከርሱ ፡ አልተለየም ፡ አላቸው ።

እነርሱም ፡ እውነት ፡ ነው ፡ አሉት ፡ እንግዲያስ ፡ በክርስቶስ ፡ የመለኮቱና ፡ የትስብእቱ ፡ ኹለት ፡ ባሕርያት ፡ ይገኛሉ ፡ ቢላቸው ፡ የለም ፡ ከተዋሕዶ ፡ በኋላ ፡ አንድ ፡ ብቻ ፡ እንጂ ፡ ኹለት ፡ ሊባል ፡ አይቻልም ፡ አሉ ፡ ያሉትን ፡ እንመርምር ።

<u>መ ላ ሽ ።</u>

፺፩/ ጠያቂው ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ለሥጋ ፡ የሚገባውን ፡ መከራ ፡ የተቀበለ ፡ ሰው ፡ ቢኾን ፡ ነውን ፡ ወይስ ፡ አምላክ ፡ ቢኾን ፡ ብሎ ፡ ቢጠይቃቸው ፡ ሰው ፡ ቢኾን ፡ እንጂ ፡ የሚል ፡ መልስ ፡ መስጠታቸው ፡ ጥያቄውም ፡ መልሱም ፡ የተካከለ ፡ ነው ።

ምክንያቱም ፡ የጠያቂው ፡ አነጋገር ፡ ክርስቶስ ፡ አንድ ፡ አካል ፡ አንድ ፡ ባሕርይ ፡ እንደ ፡ ኾነ ፡ የሚያረጋግጥ ፡ እንጂ ፡ ምንታዌን ፡ የሚያመለክት ፡ ባለመኾኑ ፡ ነው ። እንዲሁም ፡ ማለት ፡ እንደ ፡ ካቶሊካውያን ፡ አነጋገር ፡ ትስብእት ፡ ሞተ ፡ መለኮት ፡ አልሞተም ፡ በሚል ፡ ኹለትነትን ፡ በሚያሳይ ፡ አነጋገር ፡ አልተናገረም ፡ ማለት ፡ ነው ።

እንግዲያስ ፡ ባሕርየ ፡ ትስብእት ፡ አለው ፡ ብሎ ፡ ያቀረበው ፡ ጥያቄ ፡ ትክክለኛ ፡ አይደለም ። በላይኛውም ፡ መሥመር ፡ ሕማማተ ፡ መስቀልን ፡ የተቀበለ ፡ አምላክ ፡ ቢኾን ፡ ነውን ፡ ወይስ ፡ ሰው ፡ በመኾኑ ፡ ብሎ ፡ ጠይቆ ፡ ሰው ፡ በመኾኑ ፡ ነው ፡ የሚል ፡ ጠቅላላ ፡ መልስ ፡ አግኝቶ ፡ ነበረ ፡ ሰው ፡ መኾን ፡ ማለትም፡ነባቢት ፡ ነፍስ ፡ የተዋሐደችው ፡ ሰብአዊ ፡ ባሕርይ ፡ ያለው ፡ ሰብአዊ ፡ አካልን ፡ በከዊን ፡ መዋሐድ ፡ ማለት ፡ ነው ።

ሰው ፡ ኾነ ፡ የሚል ፡ ጠቅላላ ፡ መልስ ፡ ካገኘ ፡ በኋላ ፡ እንደ ፡ ገና ፡ ባሕርይ ፡ ያለአካል ፡ ብቻውን ፡ የሚገኝ ፡ አስመስሎ ፡ እንግዲያስ ፡ ባሕርየ ፡ ትስብእት ፡ አለው ፡ ብሎ ፡ መጠየቅ ፡ ጠያቂው የአካልንና ፡ የባሕርይን ፡ ኹናቴ ፡ ጠንቅቆ ፡ አላወቀም ፡ ብሎ ፡ ከማስገመት ፡ በቀር ፡ ጥያቄው ፡ የሚሰጠው ፡ ስሜት ፡ ስለሌለ ፡ ዋጋ ፡ ቢስ ፡ ጥያቄ ፡ ነው ፡ ብለን ፡ አልፈነዋል ።

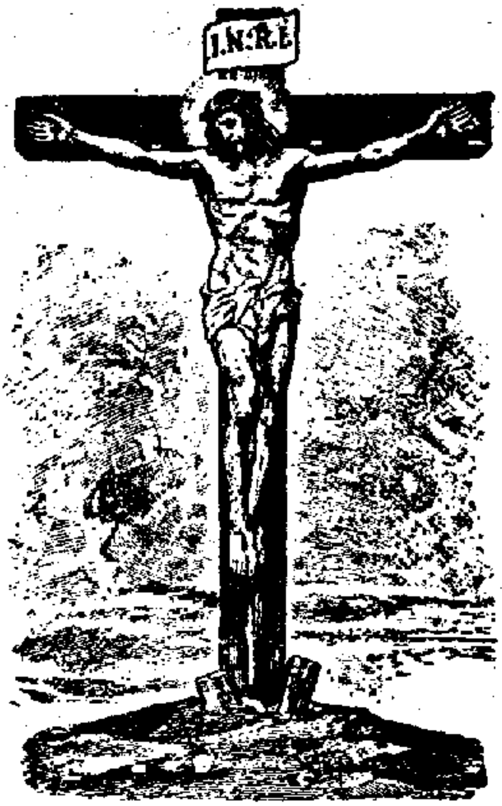

ይህ ሥዕል መሲሑ በሥጋ እንደ ተሰቀለ
ያሳያል ፩ ጴጥ ፪ ፳፬ — ፳፭ ።

የመለኮቱ ፡ ባሕርይ ፡ ከትስብእቱ ፡ ጋራ ፡ ከተዋሐደ ፡ በኋላ ፡ መቀወሙም ፡ ከርሱ ፡ አልተለየም ፡ የሚለውን ፡ ጥያቄ ፡ ካቶሊካዊት ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ትስብእቱ ፡ ለመለኮቱ ፡ መቀወሚያ ፡ እንደተገዛ ፡ ነው ፡ ትላለችና ፡ አትቀበለው ፡ እንደኾነ ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ ኦርቶዶክሳዊት ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ለሃይማኖቷ ፡ መሠረት ፡ አድርጋ ፡ የያዘችው ፡ ባህል ፡ ነው ።

እንግዲያስ ፡ በክርስቶስ ፡ የመለኮቱና ፡ የትስብእቱ ፡ ኹለት ፡ ባሕርያት ፡ ይገኛሉ ፡ ማለት ፡ በላይኛው ፡ መሥመር ፡ የመለኮቱ ፡ ባሕርይ ፡ አንድ ፡ ጊዜ ፡ ከትስብእቱ ፡ ጋራ ፡ ከተዋሐደ ፡ በኋላ ፡ መቀወሙም ፡ አልተለየም ፡ የሚለውን ፡ ጥያቄ ፡ የሚያፈርስ ፡ ንግግር ፡ ነው ።

ምክንያቱም ፡ ተዋሕዶ ፡ ማለት ፡ ምንታዌ ፡ ጠፍቶ ፡ አንድነት ፡ ሲገኝ ፡ ነው ። ይህም ፡ ትምርት ፡ ከካቶሊካውያን ፡ ሳይቀር ፡ የሚቀበሉት ፡ መኾኑ ፡ አንድ ፡ አካል ፡ በማለታቸው ፡ ይታወቃል ። እንግዲህ ፡ በዚሁ ፡ ተዋሕዶ ፡ መሠረት ፡ አካልን ፡ አንድ ፡ ብለው ፡ ሲያምኑ ፡ ባሕርይን ፡ ኹለት ፡ የሚሉበት ፡ ምክንያቱ ፡ ምንድን ፡ ነው ፧ ምንም ፡ ምክንያት ፡ አይገኝለትም ።

ስለዚህ ፡ ኢትዮጵያውያኖች ፡ ከተዋሕዶ ፡ በኋላ ፡ አንድ ፡ አካል ፡ ፩ ፡ ባሕርይ ፡ ይባላል ፡ እንጂ ፡ ኹለት ፡ አይባልም ፡ ብለው ፡ የሰጡት ፡ መልስ ፡ ትክክለኛ ፡ መልስ ፡ ነው ።

ደ ራ ሲ ።

፺፭/ ስለ ፡ ክርስቶስ ፡ እርስ ፡ በራሳቸው ፡ የሚፈራረሱ ፡ ኹለት ፡ ባህሎች ፡ እናንተ ፡ ትደግፋላችሁ ፡ ባንድ ፡ በኩል ፡ በክርስቶስ ፡ ሳይደባለቁና ፡ ሳይቀላቀሉ ፡ የመለኮትና ፡ የትስብእት ፡ ባሕርያት ፡ መገኘታቸውን ፡ ታምናላችሁ ፡ ባንድ ፡ በኩል ፡ አንድ ፡ ባሕርይ ፡ ብቻ ፡ አለ ፡ ትላላችሁ ፡ ፩ ፡ ክርስቶስ ፡ ማለትን ፡ የፈለጋችሁ ፡ እንደኾነ ፡ [illegible] ፡ ኹለት ፡ ፍጹማን ፡ ባሕርያት ፡ ያሉት ፡ አንድ ፡ አካል ፡ ብቻ ፡ ነውና ፡ እኛም ፡ ከናንተ ፡ ጋራ ፡ እናምናለን ፡ እላቸው ፡ ያሉትን ፡ እንመርምር ።

መ ላ ሽ ።

፺፮/ መለኮታዊ ፡ ባሕርይ ፡ ያለው ፡ አካል ፡ መለኮትና ፡ ሰብአዊ ፡ ባሕርይ ፡ ያለው ፡ ሰብአዊ ፡ አካል ፡ እንደ ፡ ተዋሐዱና ፡ በተዋሕዶ ፡ አንድ ፡ እንደኾኑ ፡ እናምናለን ። ይህንንም ፡ እኛ ፡ ብቻ ፡ ሳንኾን ፡ ካቶሊካውያንም ፡ አንድ ፡ አካል ፡ በማለት ፡ ያምኑታል ።

ባንድ ፡ ወገንም ፡ አንድ ፡ ባሕርይ ፡ አለ ፡ ትላላችሁ ፡ ለሚለውም ፡ ኹለቱ ፡ ባሕርያት ፡ በተዋሕዶ ፡ አንድ ፡ ኾኑ ፡ እንላለን ፡ እንጂ ፡ ሌላውን ፡ ባሕርይ ፡ አጥፍተን ፡ አንድ ፡ ባሕርይ ፡ ብቻ ፡ አለ ፡ የምንል ፡ አይደለንም ። ስለዚህ ፡ ባህላችን ፡ ኹሉ ፡ የተደጋገፈ ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ እርስ ፡ በርሱ ፡ የሚፈራርስ ፡ አይደለም ።

በእውነቱ ፡ እርስ ፡ በርሱ ፡ የሚፈራረስስ ፡ የካቶሊክ ፡ ባህል ፡ ነው ። ሳይርቅ ፡ በቅርቡ ፡ አሁን ፡ ከዚሁ ፡ ላይ ፡ ከፍ ፡ ብሎ ፡ በሚገኘው ፡ መሥመር ፡ የመለኮቱ ፡ ባሕርይ ፡ ከትስብእቱ ፡ ጋራ ፡ ከተዋሐደ ፡ በኋላ ፡ መቀወሙም ፡ ከርሱ ፡ አልተለየም ፡ ብሎ ፡ ነበረ ። አሁን ፡ ደግሞ ፡ ባሕርይን ፡ ከተዋሕዶ ፡ አውጥቶ ፡ ክርስቶስ ፡ ኹለት ፡ ፍጹማን ፡ ባሕርያት ፡ ያሉት ፡ አንድ ፡ አካል ፡ ብቻ ፡ ነው ፡ ማለት ፡ እርስ ፡ በርሱ ፡ የሚፈራርስ ፡ ነገር ፡ ነው ።

ኹለተኛም ፡ አካል ፡ አንድ ፡ ነው ፡ ትላላችሁ ፡ ይኸ ፡ አካል ፡ የማን ፡ ነው ፧ የቃል ፡ ብቻ ፡ ነው ፡ እንዳትሉ ፡ አካለ ፡ ቃል ፡ ምሉእ ፡ ስፉሕ ፡ ረቂቅ ፡ ነው ፡ ሊታይ ፡ ሊዳሰስ ፡ ሊጨበጥ ፡ አይቻልም ። ደም ፡ የለውም ፡ ሥጋም ፡ አይሰማውም ።

የትስብእት ፡ ብቻ ፡ ነው ፡ ቢባልም ፡ [illegible] ፡ አይቻልም ።

በመለኮትና ፡ በትስብእት ፡ [illegible] ፡ አንድ ፡ [illegible] ፡ ነው ፡ እንዳትሉ ፡ ባሕርይ ፡ አልተዋሐደም ፡ ትላላችሁ ። አካል ፡ [illegible] ፡ ተዋሐደ ፡ [illegible] ፡ የለም ። ስለዚህ ፡ አካል ፡ የሌለው ፡ ባሕርይ ፡ ባሕርይ ፡ የሌለው ፡ አካል ፡ የለምና ፡ ይህ ፡ ተዋሕዶ ፡ አካልንም ፡ ባሕርይንም ፡ አንድ ፡ ያደርጋል ፡ ብላ ፡ እንደ ፡ ኦርቶዶክሳዊት ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ባህል ፡ ካላመኑ ፡ በቀር ፡ ነገሩ ፡ እርስ ፡ በርሱ ፡ የሚፈራረስ ፡ መኾኑ ፡ [illegible] ፡ ነገር ፡ ነው ።

ኹለት ፡ ባሕርይ ፡ ያላችሁ ፡ [illegible] ፡ ስለሚለውም ፡ ኢትዮጵያውያን ፡ ወልድ ፡ ዋሕድ ፡ በምትል ፡ ሃይማኖታቸው ፡ ላይ ፡ ያላቸው ፡ ፍቅር ፡ ከንጉሡ ፡ ንጉሥታቸው ፡ ፍቅር ፡ በላይ ፡ ስለኾነ ፡ ለንጉሡ ፡ የርሱን ፡ መለየት ፡ የንጉሣቸው ፡ የዘድን ግልኝ መለየት ከምንም አልቈጠሩትም ።

ደ ራ ሲ ።

፺፯/ ይህን ፡ በሰሙ ፡ ጊዜ ፡ ኢትዮጵያውያን ፡ ሳይመልሱ ፡ ዝም ፡ አሉ ። ባህላቸው ፡ መሠረት ፡ የሌለው ፡ መኾኑንም ፡ ተረድተው ፡ የካቶሊክን ፡ ትምህርት ፡ ወዳጅ ፡ የኾነውን ፡ ዘድንግልን ፡ ነገ

ሩን ፡ እንደ ፡ ቀድሞው ፡ እንዲተወላቸው ፡ ከርሱ ፡ በፊት ፡ የነበሩ ፡ ነገሥታት ፡ የተከላከሉለትንና ፡ የጠበቁትን ፡ ሞንታቸውን ፡ ሃይማኖት ፡ እንዳይሽረው ፡ አጥብቀው ፡ ስመኑት ፡ የሚለውን ፡ ቃል ፡ እንመርምር ።

መ ላ ሽ ።

፺፮/ ይህንን ፡ እውነተኛውን ፡ ነገር ፡ [illegible] ፡ የዚሁ ፡ ዘድንግልን ፡ ታሪክ ፡ እንመልከት ። ብንመለከተውም ፡ በመጀመሪያው ፡ ጊዜ ፡ [illegible] ፡ ለኢትዮጵያ ፡ የጎደለባትን ፡ የእጅ ፡ ሥራ ፡ የሚያስተምሩ ፡ መምህራን ፡ ለማግኘት ፡ ወደ ፡ ኢሱፓኛና ፡ ወደ ፡ ፖርቱጊዝ ፡ ላኩ ።

ይህንን ፡ ምክንያት ፡ አድርገው ፡ ሚሲዮናች ፡ የማይረባ ፡ ትምህርት ፡ እየሰጡ ፡ ከሚወዱትና ፡ ከሚወዳቸው ፡ ሕዝባቸው ፡ አለያዩዋቸው ። ሃይማኖቱን ፡ ወዳድ ፡ የኾነው ፡ የኢትዮጵያ ፡ ሕዝብ ፡ ይልቁንም ፡ የጎጃም ፡ ሕዝብ ፡ ራስ ፡ ዘሥላሴን ፡ የጦር ፡ መሪ ፡ አድርጎ ፡ ደንቢያ ፡ ውስጥ ፡ በርሜ ፡ ከሚባል ፡ ሥፍራ ፡ ጦርነት ፡ ገጠማቸው ። እርሳቸውም ፡ በአንካሴ ፡ ተወግተው ፡ ሞቱ ፡ ቢል ፡ እናገኘዋለን ።

እንግዲህ ፡ ይህ ፡ ዝምታና ፡ ልመና ፡ እንዴህ ፡ እስኪኾን ፡ ድረስ ፡ ነው ። ሚሲዮናውያኑ ፡ ግን ፡ ምንጊዜም ፡ ቢኾን ፡ ወደ ፡ ኢትዮጵያ ፡ መምጣታቸው ፡ ሰውና ፡ ሰውን ፡ ለማለያየት ፡ ደም ፡ ለማፋሰስ ፡ ብቻ ፡ ስለኾነ ፡ ፈቃዳቸው ፡ በመጠኑ ፡ ተፈጸመ ፡ ሊባል ፡ ይቻላል ።

ድ ራ ሲ ።

፺፯/ ንጉሡ ፡ በካቶሊኮቹ ፡ ንግግር ፡ ተግርኮ ፡ መለኮት ፡ ሞተ ፡ ካላችሁ ፡ አብ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ሞቱ ፡ ያሰኝባችኋል ፡ እያለ ፡ በኢትዮጵያውያኖቹ ፡ ሐተታ ፡ አጸናባቸው ፡ ስለሚለው ፡ ንግግር።

መ ላ ሽ ።

፺፯/ ይህ ፡ ንግግር ፡ መልሱ ፡ በላይኛው ፡ መሥመር ፡ በቍጥር ፡ ፺፮ ፡ በሰፈረው ፡ መልስ ፡ የተሰጠበት ፡ ስለኾነ ፡ ከዚህ ፡ መድገም ፡ አላስፈለገም ፡ ያንኑ ፡ መመልከት ፡ በቂ ፡ ነው ።

ድ ራ ሲ ።

፺፰/ አንድ ፡ ሰባኪ ፡ ቃል ፡ ሥጋ ፡ ከመልበሱ ፡ በፊት ፡ ባሕርየ ፡ መለኮት ፡ ነበረው ፡ ኋላም ፡ ከድንግል ፡ ማርያም ፡ ሥጋን ፡ ወሰደ ፡ አሁን፡ይችን፡የወሰዳትን ፡ ኹለተኛዪቱን ፡ ባሕርይ ፡ ወደ፡ት ፡ ትተዋላችሁ ፡ ብሎ ፡ ቢጠይቃቸው ፡ አንድ ፡ መነኩሴ ፡ ከኹለቱ ፡ ያለመከፈልና ፡ ያለመቀላቀል ፡ ዘእንበለ ፡ ፍልጠት ፡ ወኢቱሳሔ ፡ እንደኾነ ፡ እንላለን ፡ ሲል ፡ መለሰ ።

ሰባኪውም ፡ ያለመቀላቀል ፡ እንደሆነ ፡ ኹለት ፡ አንድ ፡ ይኾናል ፡ መቀላቀል ፡ የሌለ ፡ እንደ ፡ ኾነ ፡ ግን ፡ ኹለቱ ፡ ባይቀላቀሉ ፡ በየባሕርያቸው ፡ ይኖራሉ ፡ ማለት ፡ ነው ፡ ቢለው ፡ መነኩሴው ፡ የለም ፡ አንድ ፡ ይኾናሉ ፡ እንጂ ፡ በኹለትነት ፡ አይኖሩም ፡ አለው ፡ የሚሉትን ፡ እንመርምር ።

መ ላ ሽ ።

፺፰/ ቃል ፡ ሥጋ ፡ ከመልበሱ ፡ በፊት ፡ የነበረው ፡ ባሕርይ ፡ ብቻ ፡ አይደለም ፡ እካለ ፡ መለኮትም ፡ ነበረው ፡ ኋላም ፡ ከድንግል ፡ ሥጋን ፡ እን[illegible] ፡ የሚያደርገው ፡ ቃል ፡ ነው ።

ከአመቤታችንም ፡ የነሣው ፡ ሥጋ ፡ አካልና ፡ ባሕርይ ፡ ነው ፡ በተዋሕዶ ፡ ምንታዌ ፡ የማይጠፋ ፡ ከኾነ ፡ ካቶሊካዊት ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ከርስቶስን ፡ አንድ ፡ አካል ፡ የምትለው ፡ ከአመቤታችን ፡ የነሣውን ፡ ሥጋ ፡ ወደ፡ት ፡ አድርጋው ፡ ነው ። ያለመለወጥ ፡ ያለመለየት ፡ በተዐቅቦ ፡ ተዋሕዶና ፡ አንድ ፡ አካል ፡ ኾኗ ፡ የማትል ፡ ከኾነ ፡ ቃል ፡ ሥጋ ፡ ኹለት ፡ አካላት ፡ በስተቀር ፡ እንደ ፡ ንስጥሮስ ፡ ኹለት ፡ አካል ፡ [illegible] ።

ቃል ፡ ሥጋን ፡ መዋሐዱን ፡ [illegible] ፡ በተዋሕዶ ፡ ምንታዌ ፡ ጠፋ ፡ የማትል ፡ ከኾነ ፡ አንድ ፡ አካል ፡ የምትልበትን ፡ ምሥጢር ፡ ስትገልጽልን ፡ እኛም ፡ ያለመቀላቀል ፡ በተዋሕዶ ፡ አንድ ፡ ባሕርይ ፡ ኾነ ፡ የምንልበትን ፡ ምሥጢር ፡ ለመግለጽ ፡ ዝግጁዎች ፡ ነን ።

ድ ራ ሲ ።

፺፱/ ከርክሩን ፡ ይመራው ፡ የነበረው ፡ የንጉሡ ፡ እንደራሴ ፡ ወደ ፡ መነኩሴው ፡ ፊቱን ፡ አዙሮ ፡ እንዲህማ ፡ ከኾነ ፡ አውጣኪ ፡ እንዳለው ፡ ባሕርያቱን ፡ ቀላቀሏቸው ፡ እንጂ ፡ ምነው ፡ እንኳ ፡ አውጣኪ ፡ አልተቀላቀሉም ፡ ቢል ፡ ያለመቀላቀል ፡ ከሁለት ፡ አንድ ፡ ሊኾኑ ፡ አለመቻላቸውን ፡ ኹሉም ፡ የሚገነዘበው ፡ ነው ፡ ሲል ፡ ዘለፈው ፡ የሚለውን ፡ ቃል ፡ እንመርምር ።

መ ቀ ሽ ።

፺፬/ ምንም ፡ አውጣኪ ፡ አልተቀላቀሉም ፡ ቢል ፡ አውጣኪ ፡ እንዳለው ፡ ባሕርያቸን ፡ ቀላቀ ሏቸው ፡ ማለት ፡ ምን ፡ ዓይነት ፡ አነጋገር ፡ ነው ። ይህ ፡ ሰው ፡ በእውነት ፡ እንዲህ ፡ ብሎ ፡ ተናገር ፡ እንደ ፡ ኾነ ፡ አውጣኪ ፡ መናፍቅ ፡ ነው ፡ መባሉን ፡ ብቻ ፡ ሰምቶ ፡ መናፍቅ ፡ የተባለበትን ፡ ባሀል ፡ ሳያውቅ ፡ እንዲያው ፡ የሰው ፡ ስም ፡ ላጥፋ ፡ ብሎ ፡ የተናገረው ፡ ነው ፡ ብሎ ፡ ከመተው ፡ በቀር ፡ ሌላ ፡ ምንም ፡ የተናገረውን ፡ ነገር ፡ ድርሰቱን ፡ ያላወቀው ፡ በዚኹ ፡ መልስ ፡ ሊሰጥበት ፡ አይገባውም ።

ሳይቀላቀል ፡ ከኹለት ፡ አንድ ፡ ሊኾን ፡ አለመቻሉን ፡ ኹሉም ፡ ይገነዘበዋል ፡ ለሚሉት ፡ ግን ፡ መልሱ ፡ ምሥጢረ ፡ ሥጋዌ ፡ በምክር ፡ ለእግዚአብሔር ፡ የሚቻለው ፡ የለምና ፡ በእግዚአብሔር ፡ ዘንድ ፡ ኹሉ ፡ ይቻላል ፡ ብሎ ፡ ከማመን ፡ በቀር ፡ በሰው ፡ ዘንድ ፡ ማናቸውም ፡ ነገር ፡ አይቻልም ።

ለምሳሌ ፡ በንቱም ፡ ድንግልና ፡ ተፀንሶ ፡ በንቱም ፡ ድንግልና ፡ መወለድ ፡ ለሰው ፡ ይቻለዋልን ፡ አይቻለውም ። እንግዲያስ ፡ ይህም ፡ በሰው ፡ ዘንድ ፡ ባይቻል ፡ በእግዚአብሔር ፡ ዘንድ ፡ ይቻላል ፡ ብለን ፡ እንመልስለታለን ።

ድ ራ ሴ ።

፶/ እንግዲህ ፡ ይህም ፡ መንበሩ ፡ ባለቤት ፡ ክርክሮች ፡ የርሱ ፡ ወገን ፡ ይሉት ፡ እንደ ፡ ነበረ ፡ ዋንድ ፡ ጊዜ ፡ መከፈልና ፡ መደባለቅ ፡ አለመኖሩ ፡ እየታመነ ፡ በክርስቶስ ፡ አንድ ፡ ባሕርይ ፡ ብቻ ፡ አለ ፡ ይላል ፡ ከዚህም ፡ በፊት ፡ እንዳስረዳነው ፡ ያለመለያየቱ ፡ ምክንያት ፡ ባሕርይና ፡ አካል ፡ የሚሉትን ፡ ቃሎች ፡ ከማወራረስ ፡ ብቻ ፡ የተነሣ ፡ መኾኑ ፡ ያረዳናል ፡ ያሉትን ፡ ቃል ፡ እንመርምር ።

መ ል ሽ ።

፶/ እነሆ ፡ ጌታ ፡ እነ ፡ ወልቱ ፡ ኅብስተ ፡ ሕይወት ፡ ዘወረደ ፡ እምሰማይ ፡ ብሏል ፡ ዮሐ ፡ ፮፥፶፩። ኅብስተ ፡ ሕይወት ፡ ሲል ፡ ትስብእቱን ፡ ዘወረደ ፡ እምሰማይ ፡ ሲል ፡ ትስብእት ፡ ከሰማይ ፡ አል ወረደምና ፡ መለኮቱን ፡ እነ ፡ ውእቱ ፡ ሲል ፡ በግያዊ ፡ መለኮት ፡ ምድራዊ ፡ ትስብእት ፡ ተፀቅበ ፡ ሳይቀር ፡ አንድ ፡ መኾኑን ፡ ያስረዳናል ።

እንዲሁም ፡ ማለት ፡ ኅብስተ ፡ ሕይወት ፡ ብሎ ፡ ትስብእትን ፤ ዘወረደ ፡ እምሰማይ ፡ ብሎ ፡ መለ ኮትን ፡ ማመልከቱ ፡ ተፀቅበ ፡ መኖሩን ፡ መለኮትንም ፡ ትስብእትንም ፡ አዋሕዶ ፡ እነ ፡ ውእቱ ፡ ማለቱ ፡ ተዋሕዶውን ፡ ያስረዳል ፡ ማለት ፡ ነው ።

፪ኛም ፡ ቅዱስ ፡ ጴጥሮስ ፡ ሞተ ፡ በሥጋ ፡ ወሐይወ ፡ በመንፈስ ፡ ብሏል ። በሥጋ ፡ ብሎ ፡ ትስ ብእቱን ፡ በመንፈስ ፡ ብሎ ፡ መለኮቱን ፡ በመናገሩ ፡ ተፀቅቦ ፡ መኖሩን ፤ ሞተ ፡ ሐይወ ፡ ብሎ ፡ ዋንድ ፡ አንቀጽ ፡ በመናገሩ ፡ ተዋሕዶውን ፡ ያስረዳናል ።

፫ኛም ፡ ቅዱስ ፡ ጳውሎስ ፡ ለዘኢያእመረ ፡ ኃጢአት ፡ በሞት ፡ ላይ ፡ መውጣቱን ፡ ሲናገር ፡ ልጁን ፡ ኃጢ አት ፡ በሚስማማው ፡ ሰውነት ፡ አምሳል ፡ ላከ ፡ ይችንም ፡ ኃጢአት ፡ በሰውነቱ ፡ ቀጣት ፡ ብሏል ። ሮሜ ፡ ፰ ፡ ፫ ።

ወልዶ ፡ ብሎ ፡ መለኮቱን ፡ ነፍስተ ፡ ኃጢአት ፡ ብሎ ፡ ትስብእቱን ፡ በመናገሩ ፡ ተፀቅቦ ፡ መኖ ሩን ፡ ኩነና ፡ ብሎ ፡ ዋንድ ፡ አንቀጽ ፡ በመናገሩ ፡ ተዋሕዶውን ፡ ያስገነዝበናል ። መላው ፡ ቅዱሳት ፡ መጻሕፍትን ፡ ብንመረምራቸው ፡ በዚህ ፡ መንገድ ፡ የተመሩ ፡ ናቸው ።

፶ ፡ መነኩሴ ፡ ይህነን ፡ መሠረት ፡ አድርጎ ፡ ተፀቅቦ ፡ ሳይቀር ፡ መለኮትና ፡ ትስብእት ፡ በተዋ ሕዶ ፡ አንድ ፡ አካል ፡ አንድ ፡ ባሕርይ ፡ ቢል ፡ ምንም ፡ የተሳሳተ ፡ ነገር ፡ የለም ።

ባሕርይና ፡ አካል ፡ የሚሉትን ፡ ቃሎች ፡ ከማወራረስ ፡ ብቻ ፡ ነው ፡ ለሚሉትም ፡ በዚህ ፡ መጽሐፍ ፡ መግቢያ ፡ የካቶሊካውያንን ፡ ቃል ፡ ከመዘርዘር ፡ በቀር ፡ ከቅዱሳት ፡ መጻሕፍት ፡ ወይ ሰው ፡ [illegible] ፡ ለባሕርይ ፡ ምንም ፡ ያስረዱት ፡ ነገር ፡ የለም ። በዚያ ፡ ፀሐፊ ፡ ግን ፡ በሳሌካ ልና ፡ [illegible] ፡ ቢያንቀጹ ፡ መልሱን ፡ ከአስረዳን ፡ ሰውን ፡ ደግሞ ፡ ከዚህ ፡ መድገም ፡ አላስፈላጊም ፡ ብቻ ፡ ፪ ፡ የታዳሪውን ፡ መመልከት ፡ ነው ።

ክ ፍ ል ፱ ።

በኢትዮጵያ ፡ ስለሚታመነው ፡ ስለአንድ ፡ ባሕርይ ፡ ባህል ፡ ልዩ ፡ ልዩ ፡ አሳቦችና ፡ ምስክሮች ።

ድ ራ ሴ ።

፺፮/ ኢትዮጵያውያን ፡ ስለክርስቶስ ፡ ባሕርያት ፡ አዋሕዶ ፡ ስለሚያምኑት ፡ ትምህርት ፡ መርማ ሪዎች ፡ ያላቸው ፡ አስተያየት ፡ በጥ ፡ ይመደባል ። ከነርሱም ፡ የጻፉውን ፡ የአውጣኪን ፡ ያንድ ፡ ባሕርይን ፡ ባህል ፡ ያምናሉ ፡ የሚሉ ፡ አሉ ።

ሌሎች ፡ ደግሞ ፡ ኢትዮጵያውያን ፡ የሚያምኑት ፡ ያንድ ፡ ባሕርይ ፡ ባህል ፡ መጠነኛ ፡ ወይም ፡ መካከለኛ ፡ ነው ፡ ይላሉ ። በመጨረሻም ፡ ኢትዮጵያውያን ፡ ስለክርስቶስ ፡ ባሕርያት ፡ የሚያምኑት ፡ ትምህርት ፡ ፈጽሞ ፡ የቀና ፡ ነው ፡ የሚሉ ፡ አይታጡም ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፶፭/ ቃላቸው ፡ እርስ ፡ በርስ ፡ [illegible] ፡ ይጋጫል ፡ መርማሪዎችን ፡ ቀስ ትለው ፡ ባልተረዱትና ፡ ባላወቁት ፡ [illegible] ፡ ትድግሌ ፡ ያለት ፡ ኢትዮጵያን ፡ ለመንቀፍ ፡ መነሣቱም ፡ [illegible] ፡ እስቤሌሽ ፡ ብሎ ፡ ከማለብ ፡ እርግጠኛ ፡ ኢትዮጵያዊ ፡ በመኾንም ፡ [illegible] ፡ ትዱላት ፡ [illegible] ፡ እየመረ መሩ ፡ የኢትዮጵያን ፡ መምህራን ፡ ጠይቀው ፡ ቢኾን ፡ እውነተኛውን ፡ ባህል ፡ በትረዱት ፡ ነበረ ።

ኢትዮጵያ ፡ ያውጣኪን ፡ ባህል ፡ ይዛለች ፡ ብለው ፡ የጻፉ ፡ ሰዎች ፡ መቼም ፡ ቢኾን ፡ ሚሲዮና ውያን ፡ ወደ ፡ ኢትዮጵያ ፡ የሚመጡ ፡ ለፖለቲካ ፡ ሥራ ፡ ብቻ ፡ ስለሆነ ፡ ያንኑ ፡ የመጡበትን ፡ የፖ ለቲካ ፡ ሥራ ፡ ብቻ ፡ ሲሠሩ ፡ ኖረው ፡ ሲመለሱ ፡ ምን ፡ እናውራ ፡ ብለው ፡ ከልባቸው ፡ ፈጥረው ፡ ተናግረውታል ፡ እንጂ ፡ ከሃይማኖቱ ፡ ምርመራ ፡ ከምንም ፡ አልደረሱም ፡ ለማለት ፡ ይቻላል ።

፶፮ኛ ፡ ኢትዮጵያውያን ፡ የሚያምኑት ፡ ያንድ ፡ ባሕርይ ፡ ባህል ፡ መጠነኛ ፡ ወይም ፡ መካከ ለኛ ፡ ነው ፡ የሚሉት ፡ ካንድ ፡ ባሕርይ ፡ ባህል ፡ የተያዘው ፡ የትኛው ፡ የተቀየው ፡ የትኛው ፡ መኾኑን ፡ የማይገልጽ ፡ የዝንጋግር ፡ ስለኾነ ፡ ምንም ፡ አስተያየት ፡ ሊሰጠው ፡ አይቻልም ።

ኢትዮጵያውያን ፡ ስለ ፡ ክርስቶስ ፡ ባሕርያት ፡ የሚያምኑት ፡ ትምርት ፡ ፈጽሞ ፡ የቀና ፡ ነው ፡ ብለው ፡ የመሰከሩት ፡ ግን ፡ የኢትዮጵያን ፡ ባህል ፡ በእርግጥ ፡ ተረድተዋል ፡ ለማለት ፡ ይቻላል ።

ደ ራ ሲ ።

፶፯/ እነዚህ ፡ የኢትዮጵያ ፡ ታሪክ ፡ ጸሐፊዎች ፡ በኹለት ፡ ክፍል ፡ ይከፈላሉ ፡ አንደኛዎች ፡ የቤተ ፡ ክህነት ፡ ጸሐፊዎች ፡ ናቸው ፡ እነርሱ ፡ በዕውቀቱ ፡ የበሰሉ ፡ በሃይማኖት ፡ ትምህርት ፡ በደንብ ፡ የተሰናዱ ፡ ስለኾኑ ፡ ድፈው ፡ የተወሳሰበ ፡ ቁም ፡ ነገር ፡ ያለው ፡ ነው ። ኹለተኞች ፡ ግን ፡ የኢትዮጵያን ፡ ነገር ፡ በመመርመር ፡ ብዙ ፡ ዓመቶች ፡ ያሳለፉ ፡ ጨዋዎች ፡ ጸሐፊዎች ፡ ናቸው ፡ ጨዋ ዎች ፡ ስለኾኑ ፡ የሃይማኖቱን ፡ ነገር ፡ [illegible] ፡ አይገልጡም ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፶፰/ እኛ ፡ ይህን ፡ [illegible] ፡ ሃይማኖትን ፡ ነገር ፡ የሚመለከን ፡ ከትዱላት ፡ መጻሕፍት ፡ [illegible] ፡ እሳቤ ፡ ብቻ ፡ ከመጻፍ ፡ በቀር ፡ ከትዱላት ፡ መጻሕፍት ፡ ጠቅሰ ፡ እንዲህ ፡ ይበሉን ፡ ኃይል ፡ ቃል ፡ በሚገባ ፡ [illegible] ፡ እንዲህ ፡ ያለውን ፡ [illegible] ፡ ከዚ ዝር ፡ የሚያስረዳ ፡ አላገኘንም ፡ [illegible] ፡ ከማለት ፡ በቀር ፡ የምናበላልጠው ፡ አላገኘንም ።

ደ ራ ሲ ።

፶፱/ [illegible] ፡ ይህን ፡ [illegible] ፡ በኋላ ፡ የኢትዮጵያ ፡ [illegible] ፡ [illegible] ፡ ሲናገሩ ፡ የሰጡትን ፡ እሳቤ ፡ [illegible] ፡ እንደዚሁ ፡ በእመርጋን ፡ [illegible] ፡ ሃይማኖት ፡ [illegible] ፡ [illegible] ፡ [illegible] ፡ ምሥራቃዊት ፡ አገሪቱን ፡ [illegible] ፡ [illegible] ፡ እያስፋፉ ፡ ከ፲፪ ፡ ዓመት ፡ ጀምር ፡ ኹናቴውን ፡ አትሞ ፡ [illegible] ፡ ኢትዮጵያ ፡ ክርስትና ፡ [illegible] ፡ የተረጋገጠ ፡ ወሬን ፡ የሰጡ ፡ እነርሱ ፡ ናቸው ፡ [illegible] ፡ የኢትዮጵያን ፡ ክርስትና ፡ በሚያጠራ ጥር ፡ አነጋገር ፡ ተናግረውታል ።

መ ላ ሽ ።

፷/ ኢትዮጵያ ፡ ከመላው ፡ ያውሮፓ ፡ ሀገሮች ፡ ኹሉ ፡ አስቀድሞ ፡ እምልኮተ ፡ እግዚአብሔ ርን ፡ የተቀበለች ፡ መኾኗን ፡ የታሪክ ፡ መጻሕፍቶች ፡ ብቻ ፡ ሳይኾኑ ፡ ትዱላት ፡ መጻሕፍትም ፡ [illegible] ፡ እንዲያ ፡ ይመሰክሩላታል ። ይህንም ፡ ለመረዳት ፡ አባ ፡ ጋስፒረኒ ፡ [illegible] ፡ የኢትዮጵያ ታሪክ ፡ ክፍል ፡ ፲ ፡ —፲፯ ፡ መመልከት ፡ ይጠቅማል ።

አውሮፓውያን ፡ አለማወቃቸው ፡ ግን ፡ ዘዚያን ፡ ጊዜ ፡ ቅዱሳት ፡ መጻሕፍትን ፡ ካለመቀበላቸው ፡ የተነሣ ፡ ሳይኾን ፡ አይቀርም ። ስለዚህ ፡ አውሮፓውያን ፡ ሃይማኖታችንን ፡ ቢያውቁልን ፡ የምንወዳቸው ፡ ባያውቁልን ፡ የምንጠላቸው ፡ ስለሌለ ፡ እኒህን ፡ ጸሐፊዎች ፡ ኢትዮጵያን ፡ በሃይማኖት ፡ ለመቃወት ፡ አበጁት ፡ ብለን ፡ የምናመሰግናቸው ፡ አይደለንም ።

ደ ራ ሲ ።

[illegible]/ እነርሱ ፡ ስለውጥናችን ፡ ቋሚ ፡ የተውልን ፡ ወሬ ፡ ስኢትዮጵያውያን ፡ ስለ ፡ ኬልቄዶን ፡ ጉባኤ ፡ ያላቸውን ፡ አስተያየትና ፡ ከነጋገራቸውን ፡ መርምረን ፡ ካገኘነው ፡ ፍሬ ፡ ነገር ፡ ጋራ ፡ ፈጽሞ ፡ የተስማማ ፡ ነው ። ኢትዮጵያውያኖቹ ፡ የኹለት ፡ ባሕርይን ፡ ባሕል ፡ በመሠረቱ ፡ ያምኑታል ፡ ማለት ፡ ነው ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

[illegible]/ ይህ ፡ እንጋገር ፡ የተዘዋወረ ፡ አነጋገር ፡ ነው ፡ ምክንያቱም ፡ ኢትዮጵያ ፡ የያዘችው ፡ ያንድ ፡ ባሕርይ ፡ ባህል ፡ በኬልቄዶን ፡ ጉባኤ ፡ የተወሰነው ፡ የኹለት ፡ ባሕርይ ፡ ባህል ፡ ከመመሥረቱ ፡ አስቀድሞ ፡ የነበረ ፡ መኾኑን ፡ በዚህ ፡ መጽሐፍም ፡ መላለሰው ፡ አያበረዱ ፤ የኹለት ፡ ባሕርይ ፡ ባህል ፡ ግን ፡ ከ[illegible] ፡ ዓ/ም ፡ በኋላ ፡ የተመሠረተ ፡ መኾኑ ፡ ሲታወቅ ፡ የኬልቄዶን ፡ ጉባኤ ፡ ከርሱ ፡ አስቀድሞ ፡ የነበረውን ፡ ያንድ ፡ ባሕርይን ፡ ባህል ፡ ፈጽሞ ፡ አለቀቀችውም ፡ ፈጽሞ ፡ አላጠፋችውም ፡ በግልጽ ፡ ፊንታ ፡ ፊተኛይቱን ፡ መደበኛይቱን ፡ የኦርቶዶክስን ፡ ባህል ፡ ጥገኛ ፡ አድርጎ ፡ እንደ ፡ ጠፍ ፡ ታቦት ፡ በኋላ ፡ መጥቶ ፡ የተደረበውን ፡ የኹለት ፡ ባሕርይን ፡ ባህል ፡ መደበኛ ፡ አድርጎ ፡ ኢትዮጵያውያን ፡ የኹለት ፡ ባሕርይን ፡ ባህል ፡ በመሠረቱ ፡ ያምኑታል ፡ ስለሚል ፡ ነው ።

የኢትዮጵያ ፡ ባህል ፡ መሠረቱ ፡ ከርስቶስ ፡ ከኹለት ፡ አካል ፡ አንድ ፡ አካል ፡ ከኹለት ፡ ባሕርይ ፡ አንድ ፡ ባሕርይ ፡ ኾኖ ፡ የሰውነትንም ፡ የአምላክነትንም ፡ ሥራ ፡ ባንድ ፡ ፈቃድ ፡ በአንድ ፡ ሥምረት ፡ ሠራ ፡ ማለት ፡ ነው ።

የኬልቄዶን ፡ ጉባኤ ፡ ይህን ፡ የሚቀበል ፡ ከኾነ ፡ ኹለቱ ፡ አንድ ፡ ናቸው ፡ ለማለት ፡ ይቻላል ፡ ይህ ፡ ካልኾነ ፡ ግን ፡ ፍጹም ፡ ሐሰት ፡ ነው ።

ደ ራ ሲ ።

[illegible]/ ሊቃ ፡ [illegible] ፡ አባ[illegible] ፡ ኢትዮጵያውያን ፡ አንደኛ ፡ ኹለት ፡ ይላሉ ፡ አንድ ፡ አንድ ፡ ባሕርይና ፡ አንድ ፡ ፈቃድ ፡ ብቻ ፡ አይሉም ።

ይህም ፡ ከትዳሴ ፡ መጽሐፋቸው ፡ ወደ ፡ ፋቲን ፡ ከተተረጐመው ፡ ጸሎት ፡ ይታወቃል ፡ ይላል ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

[illegible]/ ወደ ፡ ፋቲን ፡ ተተርጕሞ ፡ ያለውን ፡ ከ[illegible] ፡ ትዳሴያት ፡ የትኛው ፡ እንደ ፡ ኾነ ፡ አልተገለጸም ፡ ነገር ፡ [illegible] ፡ ቢኾን ፡ ፍሮ ፡ ወደ ፡ ፋቲን ፡ የተተረጐመው ፡ ትዳሴ ፡ የትኛው ፡ እንደኾነ ፡ ኃይሉ ፡ ቃሉም ፡ ተለይቶ ፡ በተጠቀሰ ፡ ነበረ ፡ ስለዚህ ፡ እውነት ፡ ነው ፡ ብለን ፡ ልንቀበለው ፡ አልቻልንም ።

ደ ራ ሲ ።

[illegible]/ [illegible] ፡ ተጣለው ፡ ጥጥራቸው ፡ ካንድ ፡ [illegible] ፡ ሃያ ፡ የሚደርስ ፡ ታሪክ ፡ ጸሐፊዎች ፡ [illegible] ፡ [illegible] ፡ ኢትዮጵያውያን ፡ ባህል ፡ በመሠረቱ ፡ [illegible] ፡ ነው ፡ [illegible] ፡ [illegible] ፡ ደግሞ ፡ ከካቶሊክ ፡ ባህል ፡ ይቀርባል ፡ ብኋል ፡ ሌላው ፡ ደግሞ ፡ [illegible] ፡ ባህል ፡ ተከትለዋል ፡ [illegible] ፡ እያሉ ፡ የጸሐፊዎችን ፡ ታሪክ ፡ በሰፊው ፡ ተናግረዋል ።

መ ላ ሽ ።

[illegible]/ እኒህ ፡ ጸሐፊዎች ፡ ከትዳሴት ፡ መጻሕፍት ፡ እያጠቀሱ ፡ እንዲህ ፡ የሚሉትን ፡ ኃይሉ ፡ ቃል ፡ እንዲህ ፡ ብለው ፡ ስውጠውታል ፡ እንዲህ ፡ የሚሉትን ፡ ባህላቸውን ፡ እንዲህ ፡ የሚለው ፡ ኃይሉ ፡ ቃል ፡ ያፈርስባቸዋል ፡ እያሉ ፡ ጽፈው ፡ ቢኾን ፡ ተገቢውን ፡ መልስ ፡ ለመስጠት ፡ ዝግጁዎች ፡ ነበርን ፡ እንዲህም ፡ አንዱ ፡ ሰው ፡ እንዳሰፈረው ፡ ልብ ፡ ወለድ ፡ ነገር ፡ ቢናገር ፡ ለዚህ ፡ መልስ ፡ ለስጥ ፡ ማለት ፡ መዳረሻው ፡ የማይታወቅ ፡ ነፋስን ፡ ልከተል ፡ እንደ ፡ ማለት ፡ የሚቈጠር ፡ ነገር ፡ ነው ፡ ብለን ፡ አልፈነዋል ።

ክፍል ፡ ፮ ።

፩ በሥርዓት ፡ አምልኮና ፡ በሃይማኖት ፡ መጻሕፍቶቻቸው ፡ የሚገኘው ፡ ስለክርስቶስ ፡ ባሕርያት ፡ አሣሐድ ፡ ትምህርት ፡

ዶ ራ ሲ ።

፺፯/ብዙ ፡ ጊዜ ፡ የካቶሊክ ፡ መልክተኞች ፡ ከኢትዮጵያውያኖች ፡ ጋራ ፡ ሲከራከሩ ፡ እንዚህን ፡ ለማስረዳት ፡ ከወንጌልና ፡ ከቅዱስ ፡ ጳውሎስ ፡ መልእክቶች ፡ በሚያመጧቸው ፡ ጥቅሶች ፡ ላይ ፡ ከተ ከራካሪዎቻቸውም ፡ መጻሕፍት ፡ እየጠቀሱ ፡ ይረቱበት ፡ ነበረ ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፺፯/ ተጠቀሱ ፡ ከሚሏቸው ፡ መጻሕፍት ፡ አንድ ፡ እንኳን ፡ ለምልክት ፡ ተጠቅሶ ፡ ቢኾን ፡ የተመለከትን ፡ ልቡና ፡ ይኾን ፡ አይኾን ፡ በሚል ፡ አጠራጣሪ ፡ አሳብ ፡ ላይ ፡ በጣለው ፡ ነበር ፤ አንድ ፡ መረጃ ፡ ሳይኖር ፡ በቃል ፡ ብቻ ፡ ምኞትን ፡ ተናግሮ ፡ እውነት ፡ ነው ፡ ብላችሁ ፡ ተቀበሉኝ ፡ ማለት ፡ ተገቢ ፡ አይደለም ።

ዶ ራ ሲ ።

፺፰/ የኢትዮጵያ ፡ የሥርዓት ፡ አምልኮና ፡ የሃይማኖት ፡ መጻሕፍት ፡ በመሠረታቸው ፡ በሉ ላም ፡ ባይኾኑ ፡ በምሥጢረ ፡ ሥጋዌ ፡ ምንም ፡ ስሕተት ፡ የለባቸውም ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፺፰/ ለዚህ ፡ እንጋገርዎ ፡ የሚሰጠው ፡ መልስ ፡ [illegible] ፡ እያሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ በጲላጦስ ፡ ፊት ፡ በቆመ ፡ ጊዜ ፡ ጲላጦስ ፡ የአይሁድ ፡ ንጉሣቸው ፡ [illegible] ፡ ሲጠይቀው ፡ ይህን ፡ ነገር ፡ ከልቡናህ ፡ አንቅተህ ፡ ተናገርህን ፡ ወይስ ፡ ስለእኔ ፡ የነገሩህ ፡ ሌላ ፡ አለ ፡ ብሎ ፡ የመለሰለትን ፡ ኃይለ ፡ ቃል ፡ የመሰለ ፡ እንጋገር ፡ ነው ።

ከዚህ ፡ ላይ ፡ አንድ ፡ የማስታውሰው ፡ ነገር ፡ አለኝ ፡ ባነጋገራቸው ፡ ክፉ ፡ ነገር ፡ እየተናገሩ ፡ ሰውን ፡ ኹሉ ፡ የሚያስቀይሙ ፡ አንድ ፡ ሰው ፡ ነበሩ ። እኒያ ፡ ሰው ፡ ታመሙና ፡ ምላሳቸው ፡ ተዘጋ ፡ መነጋገር ፡ ቀረና ፡ ዐይናቸው ፡ ብቻ ፡ መቁለጭለጭ ፡ ኾነ ፡ ወትሮ ፡ ተናግረው ፡ ያስቀየሙት ፡ አንድ ፡ ሰው ፡ ሒዶ ፡ ጌታው ፡ እግዚአብሔር ፡ ይማርዎ ፡ ምነው ፡ ምን ፡ አገኘዎ ፡ አላቸው ። ምላሳቸው ፡ ተይዟልና ፡ ዐይናቸውን ፡ ከማቁለጭለጭ ፡ በቀር ፡ መልስ ፡ ሊሰጡ ፡ አልቻሉም ። ያ ፡ ሰው ፡ መልስ ፡ ሊሰጡት ፡ አለመቻላቸውን ፡ ካረጋገጠ ፡ በኋላ ፡ አዩ ፡ ጌታው ፡ ይህን ፡ ያህል ፡ ውበት ፡ ካልዎ ፡ ከዘመድዎ ፡ ሁሉ ፡ ጋራ ፡ ሲጣሉ ፡ ይኖሩ ፡ አላቸው ፡ ይባላል ።

አሁንም ፡ እርስዎ ፡ በኢትዮጵያ ፡ ሥርዓት ፡ አምልኮ ፡ ምንም ፡ ስሕተት ፡ የሌለበት ፡ መኾኑን ፡ [illegible] ፡ ሐድ ፡ [illegible] ፡ ነው ፡ በኢትዮጵያ ፡ ሥርዓት ፡ [illegible]

ዶ ራ ሲ ።

፺፱/ ከዚህም ፡ ቀጥለው ፡ አሁን ፡ እኛ ፡ እውነት ፡ ነው ፡ ብለን ፡ የተቀበልነውን ፡ በኢትዮጵያ ፡ የሥ ርዓተ ፡ አምልኮ ፡ መጻሕፍት ፡ ስሕተት ፡ የለባቸውም ፡ የሚለውን ፡ ንግግር ፡ ለማጽደቅ ፡ ቢሉ ፡ ፩ኛ ፡ የካቶሊክ ፡ መልክተኞች ፡ የሚያስተምሩትን ፡ ትምህርት ፡ በኢትዮጵያ ፡ መጻሕፍት ፡ ላይ ፡ አትቀበሉዋለሁ ፡ ብሎ ፡ ንጉሥ ፡ [illegible] ።

፪ኛም ፡ ሥዕለ ፡ ክርስቶስና ፡ ጓደኞቹ ፡ ከኢትዮጵያውያን ፡ ጋራ ፡ ሲከራከሩ ፡ ከሃይማኖተ ፡ አበው ፡ እየጠቀሱ ፡ በክርስቶስ ፡ ኹለት ፡ ባሕርያት ፡ እንዳሉ ፡ ያላንዳች ፡ ችግር ፡ እንዳስረዷቸው ፡ ፓድሬ ፡ ፓየዝ ፡ ይናገራል ። ስለዚህ ፡ ኢትዮጵያውያኖቹ ፡ መጻሕፍቶቻቸው ፡ በካቶሊካውያን ፡ እጅ ፡ ሲገቡ ፡ አይፈቅዱም ፡ ነበረ ።

ሌላም ፡ ኢትዮጵያዊ ፡ ቄስ ፡ እንደ ፡ ሃይማኖተ ፡ አበው ፡ እንደ ፡ መጽሐፈ ፡ ቅዳሴ ፡ እንደ ፡ ድጓ ፡ የመሰሉ ፡ ካቶሊኮቹ ፡ ምንም ፡ ሳይለውጡ ፡ እንዳሉ ፡ የተቀበሏቸው ፡ በኢትዮጵያ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲ ያን ፡ [illegible] ፡ በትምህርት ፡ በኩል ፡ ከፍ ፡ ያለ ፡ ግምት ፡ ያላቸው ፡ የሥርዓት ፡ አምልኮና ፡ የሃይማኖት ፡ መጻሕፍት ፡ ባነጋገራቸው ፡ ከካቶሊክ ፡ ትምርት ፡ ብዙ ፡ የራቁ ፡ አይደሉም ፡ ይላሉ ፡ ብለዋል ።

መ ላ ፶ ፡

፶፱/ ነገሩ ፡ እውነት ፡ ከኾነ ፡ ንጉሥ ፡ ዘደንግል ፡ እንዲህ ፡ አለ ፡ ሥዕለ ፡ ክርስቶስ ፡ እንዴህ ፡ አለ ፡ ብሎ ፡ ጃንደረ ፡ ጋየዝ ፡ አወራ ፡ እያሉ ፡ የሰሚ ፡ በሚ ፡ ወሬ ፡ ከመንዛት ፡ መጻሕፍቱም ፡ እሉ ፡ እኛም ፡ እሉን ፡ ንጉሥ ፡ ዘደንግልም ፡ ኾኑ ፡ ሥዕለ ፡ ክርስቶስ ፡ የጠቀሱትን ፡ ኃይለ ፡ ቃል ፡ ጠቅሶ ፡ ማስረዳት ፡ አይሻልም ፡ ነበረን ፡ ነገሩ ፡ እውነት ፡ ከኾነ ፡ ስለመሰለም ፡

ስለኾነም ፡ ይህን ፡ ብለን ፡ ለነገሩ ፡ ተገቢ ፡ መልስ ፡ ሳንሰጠው ፡ እናልፍም ፡ ንጉሥ ፡ ዘደን ግል ፡ እንብሉአለሁ ፡ አለ ፡ ለሚሉት ፡ ኾኖችንም ፡ በየበኩላችን ፡ ልዩ ፡ ልዩ ፡ ትርጉም ፡ ከመስጠ ታችን ፡ በስተቀር ፡ በመሠረቱ ፡ ቅዱሳት ፡ መጻሕፍትን ፡ መቀበላችን ፡ አይካድምና ፡ ቅዱሳት ፡ መጻ ሕፍትን ፡ በእኛም ፡ ዘንድ ፡ በካቶሊካውያንም ፡ ዘንድ ፡ በማየቱ ፡ ተናገር ፡ እንደ ፡ ኾነ ፡ እውነት ፡ ነው ፡ ሊባል ፡ ይቻላል ፡ ከዚህ ፡ አልፎ ፡ እንደ ፡ ካቶሊክ ፡ ባህል ፡ አንድ ፡ አካል ፡ ኹለት ፡ ባሕርይ ፤ መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ከወልድ ፡ ሠረጸ ፡ የሚል ፡ ጽሑፍ ፡ በኢትዮጵያ ፡ መጻሕፍት ፡ ውስጥ ፡ አየሁ ፡ ብሎ ፡ እንደኾነ ፡ ይህ ፡ ፍጹም ፡ ሐሰት ፡ ነው ፤ በኢትዮጵያ ፡ መጻሕፍት ፡ እንዲህ ፡ የሚል ፡ አይገኝም ፡

፳ኛም ፡ ሥዕለ ፡ ክርስቶስና ፡ ጃንደረባ ፡ ከሃይማኖት ፡ አባው ፡ እየጠቀሱ ፡ አስረዱቸው ፡ ስለሚ ሉት ፡ ከላይ ፡ እንደ ፡ ገለጽኩት ፡ ኃይለ ፡ ቃሉ ፡ ተጠቅሶ ፡ ታውቆ ፡ ቢኾን ፡ መልሱን ፡ ለመስጠት ፡ መንገድ ፡ ይገኝለት ፡ ነበረ ፡ ፍሬ ፡ ነገሩ ፡ ካልተገኘ ፡ ፍሬ ፡ ቢስ ፡ ንግግር ፡ ነው ፡ ብሎ ፡ ከማለፍ ፡ በቀር ፡ ምንም ፡ ዋጋ ፡ ሊሰጠው ፡ አይቻልም ፡

ከዚህ ፡ ላይ ፡ አንድ ፡ የማስታውሰው ፡ ነገር ፡ አለኝ ፡ ካቶሊካውያን ፡ ኢትዮጵያ ፡ ለሃይማኖቷ ፡ ምስክር ፡ አድርጋ ፡ የምትቀበላቸውን ፡ መጻሕፍት ፡ ሊታወቁት ፡ ወደኋርሱ ፡ ባህል ፡ ለመጠመ ፡ አንድ ፡ አካል ፡ ኹለት ፡ ባሕርይ ፡ ብለው ፡ ሊተረጉሟቸው ፡ መሞከራቸውንና ፡ መጻሕፍቱ ፡ አንቢ ፡ ብለው ፡ መቅረታቸውን ፡ ነው ፡

ይህንም ፡ የሚያስረዳ ፡ [illegible] ፡ ቁጥር ፡ ከበረን ፡ በካቶሊክ ፡ ማተሚያ ፡ ቤት ፡ የታተመ ፡ ካልእ ፡ ተብሎ ፡ ወአውሥኦት ፡ በእንተ ፡ ነገረ ፡ ሃይማኖት ፡ የሚል ፡ መጽሐፍ ፡ አይቻለሁ ፡

የዚህ ፡ መጽሐፍ ፡ ተርጓሚ ፡ ከሃይማኖተ ፡ አበው ፡ ውስጥ ፡ አንድ ፡ አካል ፡ አንድ ፡ ባሕርይ ፡ ማለትን ፡ አጉልተው ፡ የሚያሳዩትን ፡ ቃላት ፡ አንድ ፡ አካል ፡ ኹለት ፡ ባሕርይ ፡ ወደ ፡ ማለት ፡ ለመ ለውጥ ፡ ብዙ ፡ ታግሏል ፡

መጻሕፍቱ ፡ ግን ፡ እውነት ፡ በሐሰት ፡ አይለወጥምና ፡ በአንቢታቸው ፡ ጸንተው ፡ ቀርተዋል ፡ ደራሲው ፡ ግን ፡ ከብዙ ፡ ድካምና ፡ ትግል ፡ በኋላ ፡ መጻሕፍቱ ፡ ለፈቃዱ ፡ እንዳልተገዙለት ፡ ቁርጥ ፡ ሲያውቅ ፡ እንዲያውም ፡ ይህ ፡ ቃል ፡ የተጠቀሰው ፡ ሊት ፡ ቃል ፡ አይደለም ፡ ወደ ፡ ማለት ፡ ሲመ ለስ ፡ ይታያል ፤ ይህንንም ፡ በሚከተሉት ፡ መሥመሮች ፡ እገልጻለሁ ፡

፩ ኛ ፡

ሊተ ፡ አኰቴት ፡ ዘአንጾኪያ ፡ እንዲህ ፡ ብሎ ፡ ወለእመ ፡ ለማዕከ ፡ ከመ ፡ እግዚአብሔር ፡ ቃል ፡ ሐመ ፡ በእንቲአሁ ፡ ወሞተ ፡ እግዚአብሔር ፡ በእንተ ፡ ቢጽ ፡ ስበ ፡ አስመ፡ንገረበ ፡ ፩ ሁላዌ ፡ ለመለ ኮቱ ፡ ምስለ ፡ ትስብእቱ ፡ ያለውን ፡ ንባብ ፡ ሲተረጉም ፡ ህላዌ ፡ ዘወትር ፡ በሕርይ ፡ ተብሎ ፡ አይተ ረጐምም ፡ አካል ፤ ወይም ፡ እንዋወር ፡ ተብሎ ፡ ይተረጐማልና ፡ ፩ ህላዌ ፡ ለመለኮቱ ፡ ምስለ ፡ ትስ ብእቱ ፡ ማለት ፡ አንድ ፡ አካል ፡ ብቻ ፡ እንድናደርገው ፡ አስተውል ፡ ማለቱ ፡ ነው ፡ ብሏል ፡

ይህንም ፡ ሲመረምሩት ፡ ካቶሊካውያን ፡ አካል ፡ ያለው ፡ የቃል ፡ ብቻ ፡ ነው ፡ እንጂ ፤ ለትስ ብእቱ ፡ አካል ፡ የለውም ፡ ይላሉ ፡ ይህን ፡ ህላዌ ፡ አካል ፡ ብለው ፡ የሚተረጉሙት ፡ ከኾነ ፡ ሊቁ ፡ ለመለኮቱ ፡ ምስለ ፡ ትስብእቱ ፡ ብሎ ፡ መለኮትንም ፡ ትስብእትንም ፡ ጠርቷልና ፡ ፃንድ ፡ አካል ፡ ኹለት ፡ ባሕርይ ፡ ማለታቸው ፡ ቀርቶ ፡ ከኹለት ፡ አካል ፡ አንድ ፡ አካል ፡ ኾነ ፡ ማለት ፡ ግድ ፡ ይኾ ንባቸዋል ፡

ለትስብእትቱ ፡ ባሕርይ ፡ እንጂ ፡ አካል ፡ የለውም ፡ ቢሉም ፡ ከኹለት ፡ ባሕርይ ፡ አንድ ፡ ባሕ ርይ ፡ ኾነ ፡ ማለት ፡ ግድ ፡ ይኾንባቸዋል ፡

ህላዌን ፡ ለመለኮት ፡ ሲኾን ፡ አካል ፡ ለትስብእት ፡ ሲኾን ፡ ባሕርይ ፡ እንለዋለን ፡ ቢሉ ፡ ግን ፡ መጻሕፍት ፡ እኛ ፡ እንዳልናቸው ፡ ይኾናሉ ፡ እያዛዙንም ፡ ማለት ፡ እንደ ፡ ኾነ ፡ ግልጥ ፡ ነገር ፡ ነው ፡

ይህም ፡ ለደራሲው ፡ ግልጥ ፡ ኾኖ ፡ ታይቶት ፡ ከዚህ ፡ ዝቅ ፡ ብሎ ፡ በሚገኘው ፡ መሥመር ፡ ኢትእምርኑ ፡ ለእመ ፡ ትቢ ፡ ከመ ፡ መለኮት ፡ ሐመ ፡ አንተ ፡ ትከውን ፡ ቀታሊሆሙ ፡ ለሥዑለ ፡ ቅዱስ ፡ ይላልና ፡ ገለባጭ ፡ የጨመረው ፡ ወይም ፡ ከመ ፡ ንሬበዮ ፡ ለቃል ፡ ፩ደ ፡ አካለ ፡ ምስለ ፡ ትስ

ብእቱ፡ በማለት ፡ ፈንታ ፡ ጣሬ ፡ መለኮቱ ፡ ብሎ ፡ እንደ ፡ ለወጠው ፡ ይታያል ፡ በማለት ፡ የሊቁን፡ ቃል ፡ ለመለወጥ ፡ ሞክሯል ።

ሊቁ ፡ ግን ፡ ከኹለት ፡ አካል ፡ አንድ ፡ አካል ፡ ከኹለት ፡ ባሕርይ ፡ አንድ ፡ ባሕርይ ፡ እንደ ፡ ኾነ ፡ በማንጸሪያ ፡ ሊያበረዳ ፡ በከመ ፡ እንተሂ ፡ ካዕበ ፡ እምቁሉ ፡ ሀላዌያት ፡ ዘውእቱ ፡ ነፍስ ፡ ወሥጋ፡ ወትሰመይ ፡ በዝንቱ ፡ ስም ፡ ፩ ፡ ዘይደሉ ፡ ለሰብእ ።

አንተ ፡ ከኹለት ፡ አካል ፡ ከኹለት ፡ ባሕርይ ፡ ከነፍስና ፡ ከሥጋ ፡ ተገኝተህ ፡ አንድ ፡ ሰው ፡ እንድትባል ፡ መለኮቱን ፡ ከትስብእቱ ፡ ጋራ ፡ አንድ ፡ አካል ፡ አንድ ፡ ባሕርይ ፡ እንደሆነ ፡ አስተውል ፡ ብሏል ።

፫ኛም ፡ ቅዱስ ፡ አግናጢዮስ ፡ በ፴ ፡ ክፍል ፡ ወሰአለኒ ፡ ይክፍልዎ ፡ ለእግዚእነ ፡ ኢየሱስ፡ ክርስቶስ፡ወልድ፡ዋሕድ ፡ ወይሬስይዎ ፡ ክልኤተ ፡ ህላዌ ፡ እምድኅረ ፡ ኮነ ፡ አሐደ ፡ የትኀለዎ፡ ምስለ፡ አይሁድ ።

ወልድ ፡ ዋሕድ ፡ የሚባል ፡ ጌታችን ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስን ፡ አንድ ፡ አካል ፡ አንድ ፡ ባሕርይ ፡ ከኾነ ፡ በኋላ ፡ ኹለት ፡ አካል ፡ ኹለት ፡ ባሕርይ ፡ የሚሉት ፡ ሰዎች ፡ ከአይሁድ ፡ ጋራ ፡ አንድ ፡ አይሁድ ፡ ይቈጠራሉ ፡ ያለውን ፡ ቃል ፡ ለመለወጥ ፡ አሐዱ ፡ ወልድ ፡ ዋሕድን ፡ ወደ ፡ ኹለት ፡ መና ፈሻ ፡ ወደ ፡ ፪ ፡ አካላት ፡ የሚከፍሉ ፡ ማለቱ ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ ኹለት ፡ ባሕርያት ፡ ባንድ ፡ አካል ፡ አሉ ፡ አትበሉ ፡ ማለቱ ፡ አይደለም ፡ ብሏል ።

ይህንንም ፡ ለማመን ፡ አንድ ፡ አስቸጋሪ ፡ ነገር ፡ አለበት ፡ በዚሁ ፡ በያዝነው ፡ በአባ ፡ እየሰ ፡ መጽሐፍ ፡ በ፲፯ኛው ፡ ገጽ ፡ እንደ ፡ ተመለከትነው ፡ ካቶሊካውያን ፡ ትስብእቱ ፡ ለመለኮቱ ፡ መቸ ውንም ፡ እንደተገዛና ፡ እንደ ፡ ታዘዘ ፡ ነው ፡ ማለታቸውን ፡ ተረድተናል ። እንግዲህ ፡ የገዢና ፡ የተ ገዢ፡የዛዥና፡የታዛዥ፡አንዋወር፡ልዩ፡የማይገናኝ፡መኾኑ ፡ በለሚታወቅ ፡ እንደ ፡ ኦርቶዶክስ ፡ ባህል ፡ ትስብእት ፡ በተዋሕዶ ፡ ፅኑዕ ፡ መንበር ፡ ኾኑ ፡ [illegible] ፡ ነው ፡ እያሉ ፡ ፩ህላዌ፡ ያለውን ፡ ትስብእቱ ፡ ከመለኮቱ ፡ ጋራ ፡ አንድ ፡ አኳኋር ፡ ነው ፡ ብሎ ፡ መቀበ ጉም ፡ የታዛዡ ፡ በፍጹም ፡ የማይቻል ፡ ነገር ፡ ነው ።

፫ኛ ፡ ጎርጎርዮስ ፡ ገባሬ ፡ መንክራት ። ወአካሉሰ ፡ ለወልድ ፡ ዑታፈነ ፡ ውእቱ ፡ እስመ፡ ፩አምፄ ዘውእቱ ፡ መለኮት ፡ ወትስብእት ፡ ኀቡረ ፡ ህላዌ ፡ ረሰየ ፡ ክልኤሆሙ ፡ ፩ደ ፡ ወአልቦ ፡ ፀውሮቱ ፡ ፍድፍድና ፡ ዘተወሰከ ፡ በመለኮት ፡ ወባሕቱ ፡ ፫ቱ ፡ እሙንቱ ፡ በአካል ፡ የሚለውን ፡ ቃል ፡ ለመለ ወጥ ፡ አበቦ ፡ ትስብእትና ፡ መለኮት ፡ በሚባሉ ፡ ኹለት ፡ ባሕርያት ፡ ተዋሕዶ ፡ ያለ ፡ ኹለትነታቸ ውንም ፡ ባንድ ፡ አካል ፡ ባንድ ፡ አኳኋር ፡ ያደረገ ፡ የወልድ ፡ አካል ፡ ዘመዳችን ፡ ነው ፡ ማለቱ ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ ከኹለት ፡ ባሕርይ ፡ አንድ ፡ ባሕርይ ፡ ኾነ ፡ ማለቱ ፡ አይደለም ። በተለየ ፡ አካሉ ፡ ዘመ ዳችን ፡ የኾነ ፡ ቃል ፡ የነሣው ፡ ባሕርይ ፡ አካል ፡ አይባልም ፡ ይህም ፡ ሊታወቅ ፡ ወአልቦ ፡ በውስቴቱ ፡ ፍድፋዴ ፡ ዘተወሰከ ፡ በመለኮቱ ፡ ወባሕቱ ፡ ፫ ፡ እሙንቱ ፡ በአካል ፡ ብሏል ፡ ይላል ።

ንስጥሮስ ፡ ሰፀእዊ ፡ ባሕርይ ፡ ያለው ፡ አካል ፡ መኖሩን ፡ ሳይክድ ፡ በዚህ ፡ ሰፀእዊ ፡ ባሕርይ ባለው ፡ አካል ፡ መለኮት ፡ አደረበት ፡ እንጂ ፡ አልተዋሐደውም ፡ በማለቱ ፡ ኹለት ፡ ባሕርይ ፡ ኹለት ፡ አካል ፡ እስከ ፡ ተብሎ ፡ በጉባኤ ፡ ኤፌሶን ፡ መወገዙ ፡ የታወቀ ፡ ነው ።

እውን ፡ ይህ ፡ ደራሲ ፡ የሸሸው ፡ እንደዚህ ፡ ዐይነቱን ፡ ቃል ፡ ሥጋ ፡ ኮነ ፡ ባለው ፡ መሠረት ፡ ቃል ፡ የነሣው ፡ ሥጋ ፡ ባሕርይ ፡ ይባላል ፡ እንጂ ፡ አካል ፡ አይባልም ፤ ባሕርይም ፡ አልተዋሐደም ፡ ኹለት ፡ ነው ፡ ካለ ፡ ቃል ፡ የነሣውን ፡ ሥጋ ፡ ንስጥሮስ ፡ አካል ፡ ካቶሊክ ፡ ባሕርይ ፡ በማለት ፡ ከመ ለያየታቸው ፡ በቀር ፡ ምንታዌ ፡ አልጠፋም ፡ በኹለትነት ፡ ይኖራል ፡ በማለት ፡ አንድ ፡ እንደኾኑ ፡ እናስተውል ።

በዚህም ፡ ላይ ፡ ሊቁ ፡ ለይቶ ፡ ጠንቅቆ ፡ የወልድ ፡ አካሉ ፡ ዘመዳችን ፡ ነው ፡ ብሏል ፤ ዘመዳ ችን ፡ መኾኑ ፡ ወልድ ፡ በተለየ ፡ አካሉ ፡ የኛን ፡ አካል ፡ የኛን ፡ ባሕርይ ፡ በተዋሕዶ ፡ ገንዘብ ፡ ስላ ደረገው ፡ ነበረ ፤ እንደዚህ ፡ ሰው ፡ እንጋገር ፡ የኾኑ ፡ እንደኾን ፡ አካላችንን ፡ በተዋሕዶ ፡ ገንዘብ ፡ አደረገው ፡ እንዳይባል ፡ ለትስብእት ፡ ባሕርይ ፡ እንጂ ፡ አካል ፡ የለውም ፡ ብሏል ፤ ባሕርያችንን ፡ ገንዘብ ፡ አደረገው ፡ እንዳይባል ፡ ባሕርይም ፡ አልተዋሐደም ፡ ይላል ፤ እንግዲህ ፡ በየት ፡ በኩል ፡ የወ ልድ ፡ አካሉ ፡ ዘመዳችን ፡ ነው ፡ ለማለት ፡ ይቻላል ፡ አይቻልም ።

ነገር ፡ ግን ፡ ይህ ፡ የሰጠው ፡ ቃል ፡ በቂ ፡ አለመኾኑን ፡ ርሱው ፡ ራሱ ፡ ተገንዝቦት ፡ ይህ ፡ ቃል ፡ የቅዱስ ፡ ጎርጎርዮስ ፡ ቃል ፡ መኾኑን ፡ ለመረዳት ፡ በወጸያው ፡ ያለውን ፡ የተቀዳበትን ፡ መጽሐፉን ማየት ፡ ያስፈልገኛል ፡ ብሏል ።

፬ኛ፡ ቅዱስ ፡ በስልዮስ ፡ ወኢንሬስዮ ፡ ለዝንቱ ፡ ወልድ ፡ ዋሕድ ፡ ፪ተ፡ ወኢንቤ ፡ ከመ ፡ ማለ ኮት ፡ በህላዌሁ ፡ ወትስብእቱሂ ፡ በህላዌሁ ፡ አላ ፡ ንብል ፤ ፩ ፡ ህላዌ ፡ ወ፩፡ አካል ። ወጴጥሮስሂ፡ ኢዘ ከረ ፡ ፪ተ ፡ ህላዌ ፡ አላ ፡ ባሕቲቱ ፡ አምን ፡ ወይቤ ፡ እስመ ፡ ክርስቶስ ፡ ሐመ ፡ በእንቲአነ ፡ በሥጋ ።

ወልድ ፡ ዋሕድ ፡ ክርስቶስን ፡ አንድ ፡ አካል ፡ አንድ ፡ ባሕርይ ፡ እንለዋለን ፡ እንጂ ፡ ባሕርየ ፡ መለኮቱን ፡ ለብቻ ፡ ባሕርየ ፡ ትስብእቱን ፡ ለብቻ ፡ አድርገን ፡ ኹለት ፡ የምንለው ፡ አይደለንም ። ጴጥሮስም ፡ አንድ ፡ አካል ፡ አንድ ፡ ባሕርይ ፡ መኾኑን ፡ አምኖ ፡ ክርስቶስ ፡ ስለእኛ ፡ በሥጋ ፡ መከራ ፡ ተቀበለ ፡ አለ ፡ እንጂ ፡ ኹለት ፡ አካል ፡ ኹለት ፡ ባሕርይ ፡ መኾኑን ፡ በሚያስረዳ ፡ አነጋገር ፡ አልተ ናገረም ፡ ያለውን ፡ ቃል ፡ ሊለውጥ ፡ አስቦ ፡ ይህንን ፡ ቃል ፡ ሲተረጕም ፤ ይህን ፡ አንድ ፡ የኾነ፡ ልጅን፡ ኹለት ፡ አናደርገውም ፡ አንድ ፡ አነዋወር ፡ አንድ ፡ አካል ፡ እንላለን ፡ እንጂ ፡ መለኮትና ፡ ትስብእ ትን ፡ ለየብቻቸው ፡ ተለያይተው ፡ በኹለት ፡ አካላት ፡ አሉ ፡ አንልም ። ጴጥሮስም ፡ ስለእኛ ፡ በሥጋ ፡ ታመመ ፡ አለ ፡ እንጂ ፡ ኹለት ፡ አካላትን ፡ ኹለት ፡ አነዋወርን ፡ አልጠራም ፡ አላመነም ፡ ማለቱ ፡ ነው ፡ ብሏል ።

ሊቁ ፡ ግን ፡ ጠንቅቆ ፡ ባሕርይንም ፡ አካልንም ፡ ለይቶ ፡ አላ ፡ ንብል ፡ ፩ ፡ ህላዌ ፡ ወ፩ ፡ አካል ፡ ብሏል ።

ይህ ፡ ሰው ፡ ግን ፡ መለኮትን ፡ አንድ ፡ ኾነ ፡ የሚለው ፡ ከማን ፡ ጋር ፡ ነው ፡ ከነሣው ፡ ሥጋ ፡ አካል ፡ ጋር ፡ እንዳይኾን ፡ ለትስብእት ፡ ባሕርይ ፡ እንጂ ፡ አካል ፡ የለውም ፡ ብሏል ፤ ከባሕርየ ፡ ትስ ብእት ፡ ጋር ፡ እንዳይኾን ፡ ባሕርይ ፡ አልተዋሐደም ፡ ይላል ።

አንድ ፡ አነዋወር ፡ ለሚለውም ፡ ትስብእቱ ፡ ለመለኮቱ ፡ ተገዥ ፡ ነው ፡ ብሏልና ፡ የገዢና ፡ የተ ገዢ ፡ አነዋወር ፡ አንድ ፡ ነው ፡ ሊባል ፡ አይቻልም ። ስለዚህ ፡ እንደ ፡ ሊቁ ፡ አነጋገር ፡ ክርስቶስን ፡ አንድ ፡ አካል ፡ አንድ ፡ ባሕርይ ፡ እንለዋለን ፡ እንጂ ፡ ባሕርየ ፡ መለኮቱን ፡ ለብቻ ፡ ባሕሕርየ ፡ ትስ ብእቱን ፡ ለብቻ ፡ አድርገን ፡ ኹለት ፡ የምንለው ፡ አይደለም ፡ ካላለ ፡ በቀር ፡ ለዚህ ፡ ንባብ ፡ ሌላ ፡ መንገድ ፡ ሊገኝለት ፡ አይቻልም ።

፭ኛ ፡ ቅዱስ ፡ ጎርጎርዮስ ፡ እኁወ ፡ ባስልዮስ ፡ ወረስዮሙ ፡ ምስሌሁ፡ ፩፡ህላዌ ፡ ወ፩ ፡ ሥም ረተ፡ ወ፩፡ ፈቃደ ፡ ወ፩ ፡ አካለ ፡ ዘእግዚአብሔር ፡ ወልድ ፡ ዘቦቱ ፡ ኵሉ ፡ ዘመለኮቱ ፡ ቀዳማዊ ፡ ወዓዲ ፡ ቦቱ ፡ ኵሉ ፡ ዘትስብእት ፡ ዘእንበለ ፡ ኃጢአት ፡ በሕቲታ ፡ በህላዌ ፡ ትስብእት ፡ ዘነሥአ ፡ እምኔነ ፡ ወኮነ ፡ ምስሌሁ ፡ ፩፡ህላዌ ፤ የሚለውን ፡ ንባብ ፡ ኹለት ፡ ባሕርይ ፡ ወደ ፡ ማለት ፡ የሚለውጥበት ፡ መንገድ ፡ ቢያጣ ፡ ይህንን ፡ ለመረዳት ፡ መጀመሪያ ፡ በጻፈበት ፡ ቋንቋ ፡ የጻፈውን ፡ ማየት ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ ይህ ፡ የቅዱስ ፡ ጎርጎርዮስ ፡ ቃል ፡ አይደለም ፡ ሲል ፡ ክዷል ፡ የጥንት ፡ ጽሑፉንም ፡ አይቶ ፡ ያመጣው ፡ መልስ ፡ የለም ።

፮ኛ ፡ የሮሙ ፡ ርእሰ ፡ ሊቃነ ፡ ጳጳሳት ፡ ፊልክስ ፡ እስመ ፡ እግዚአብሔር ፡ ቃል ፡ ሐመ ፡ በሥጋ ፡ እንዘ ፡ ኢየሐምም ፡ በመለኮት ፡ ወሕማም ፡ በሥጋ ፡ ተኖለቈ ፡ ሎቱ ፡ በከመ ፡ ይቤሉ ፡ አበዊነ ፡ ንጹ ሐን ። ብሎ ፡ ክርስቶስ ፡ ሰው ፡ ኾኖ ፡ ለሠራው ፡ ሥራ ፡ ኹሉ ፡ በሥጋ ፡ ማለትን ፡ መግለጫ ፡ እያደ ረጉ ፡ እንቀጽ ፡ ተቀባዩና ፡ ባለቤቱ ፡ እግዚአብሔር ፡ ቃል ፡ መኾኑን ፡ መጻሕፍት ፡ ኹሉ ፡ የሚና ገሩ ፡ መኾናቸውን ፡ መስክሯል ።

ደራሲው ፡ ግን ፡ ይህ ፡ ቃል ፡ ከጌታ ፡ ምስሌኔ ፡ የወጣ ፡ አይመስለኝም ፡ ብሎ ፡ ክዶታል ።

ይልቁንም ፡ የሮሙ ፡ ርእሰ ፡ ሊቃነ ፡ ጳጳሳት ፡ አቡሊድስ ፡ ክርስቶስ ፡ አንድ ፡ አካል ፡ አንድ ፡ ባሕርይ ፡ መኾኑን ፡ በሚያረጋግጥ ፡ አነጋገር ፡ ወኢነሀቦሙ ፡ ምክንያተ ፡ ፍልጠት ፡ ለእለ ፡ ይብሉ ፡ ክልኤተ ፡ ህላዌ ፡ ወሥጋሂ ፡ ሥጋ ፡ ውእቱ ፡ አኮ ፡ ህላዌ ፡ በርእሱ ፡ ዘኮነ ፡ መድኃኒነ ፡ ወኢይደሉ ፡ ከመ ፡ ይኩን ፡ ፍሉጠ ፡ ከመ ፡ ውእቱ ፡ ባህላዌ ፡ ርእሱ ፡ ባሕቲቱ ፡ ዘእንበለ ፡ መድኃኒት ፡ ወኢይት ፈለጥ ፡ እምኔሁ ፡ ቃል ፡ በህላዌሁ ፡ ብሎ ፡ አጉልቶ ፡ መስክሮበታል ።

እርሱ ፡ ግን ፡ እንዲያውም ፡ በሮም ፡ አቡሊዲስ ፡ የሚባል ፡ ርእሰ ፡ ሊቃነ ፡ ጳጳሳት ፡ የለም ፡ ተሾሞ ፡ አያውቅም ፡ ሲል ፡ ክዷል ።

ከዚህም ፡ እያይዞ ፡ እስከ ፡ ቅዱስ ፡ ቄርሎስ ፡ ድረስ ፡ ያሉ ፡ ሊቃነ ፡ ጳጳሳትና ፡ ኤጲስቆጶሳት ፡ ፩፡ አካል ፡ ወ፩ ፡ ህላዌ ።

ክርስቶስ ፡ አንድ ፡ አካል ፡ አንድ ፡ ባሕርይ ፡ ነው ፡ እያሉ ፡ በግልጽ ፡ የተናገሩትን ፡ ቃል ፡ ለውጦ፡ አንድ ፡ አካል ፡ ኹለት ፡ ባሕርይ ፡ ብሎ ፡ ለመተርጐም፡ ብዙ ፡ ደክሟል ፡ መጻሕፍቱ ፡ ግን ፡ እንቢ ፡ ብለው ፡ ቀርተዋል ።

እንቢታቸውንም ፡ ባጭሩ ፡ እገልጣለሁ ፡ ፩፡አካል ፡ ወ፩ ፡ ህላዌ ፡ የሚለውን ፡ ንባብ ፡ ኹሉ ፡ መለኮቱ ፡ ከትስብእቱ ፡ ጋራ ፡ አንድ ፡ አካል ፡ አንድ ፡ አኗኗር ፡ ማለት ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ አንድ ፡ ባሕ

ርይ ፡ ማለት ፡ አይደለም ፡ ብሏል ። አንድ ፡ አካል ፡ ለሚለው ፡ አካል ፡ ለመለኮት ፡ እንጂ ፡ ለትስብእት ፡ የለውም ፡ ብሏል ፡ ለትስብእት ፡ አካል ፡ ከሌለውና ፡ ትስብእትን ፡ ነሥቶ ፡ ካልተዋሐደ ፡ ዕሩቅ ፡ ቃል ፡ ያሰኘዋል ፡ እንጂ ፡ ቃል ፡ ሥጋ ፡ ኮነ ፡ ሊባል ፡ አይቻልም ።
ከእመቤታችን ፡ የነሣው ፡ ሥጋ ፡ አካል ፡ ባይባልም ፡ ባሕርይ ፡ ይባላልና ፡ ስለዚህ ፡ አንድ ፡ አካል ፡ መባልን ፡ አያስቀርም ፡ እንዳይባል ፡ ካቶሊክ ፡ ጠንቅቆ ፡ ባሕርይ ፡ አልተዋሐደም ፡ ኹለት ፡ ባሕርይ ፡ ነው ፡ ይላል ፡ ስለዚህ ፡ አንድ ፡ አካል ፡ የሚሉት ፡ ንግግር ፡ እንዲህ ፡ ፍርስርስ ፡ ያለ ፡ ኾኖ ፡ ይገኛል ።

አንድ ፡ አኗኗር ፡ የሚለውም ፡ ይህ ፡ አንድ ፡ አኗኗር ፡ አካለ ፡ ትስብእት ፡ ጋራ ፡ እንዳይኾን ፡ ለትስብእት ፡ ባሕርይ ፡ እንጂ ፡ አካል ፡ የለውም ፡ ተብሏል ፡ ከባሕርየ ፡ ትስብእት ፡ ጋራ ፡ እንዳይኾን ፡ ባሕርየ ፡ ትስብእት ፡ ለባሕርየ ፡ መለኮት ፡ መቸም ፡ መች ፡ ቢኾን ፡ ተገዢ ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ አልተዋሐደም ፡ በኹለትነት ፡ ጸንቶ ፡ ይኖራል ፡ ባይ ፡ ነው ። የገዢና ፡ የተገዢ ፡ አኗኗር ፡ ልዩ ፡ ስለኾነ ፡ ፩ ፡ ህላዌ ፡ የሚለውን ፡ ንባብ ፡ ኹሉ ፡ አንድ ፡ አኗኗር፡ እያልኩ ፡ ልተርጕመው ፡ ብሎ ፡ ያሰበው ፡ ሐሳብ ፡ ፈራሽ ፡ ኾኖበታል ።

ይህም ፡ ሐሳቡ ፡ ፈራሽ ፡ መኾኑን ፡ እርሱው ፡ ራሱ ፡ ተገንዝቦት ፡ ይህ ፡ ቃል ፡ ጣፊ ፡ የጨመረው ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ የሊቁ ፡ ቃል ፡ አይደለም ፡ መጀመሪያ ፡ ሊቁ ፡ ይህነን ፡ ቃል ፡ ሊጽፍ ፡ በጻፈበት ፡ ቋንቋ ፡ የተጻፈውን ፡ ማየት ፡ ያስፈልገኛል ፡ ብሎ ፡ በሃይማኖት ፡ አበው ፡ የተጻፈው ፡ ቃል ፡ ለሐሳቡ ፡ ተስማሚ ፡ አለመኾኑን ፡ ካረጋገጠ ፡ በኋላ ፡ የተመኘውን ፡ ጽሑፍ ፡ ተመልክቶ ፡ ያቀረበው ፡ ማስረጃ ፡ የለም ።

ከጉባኤ ፡ ኬልቄዶን ፡ በፊት ፡ የነበሩ ፡ የሮም ፡ ሊቃነ ፡ ጳጳሳትም ፡ አንድ ፡ አካል ፡ አንድ ፡ ባሕርይ ፡ ማለታቸውን ፡ በጽሑፋቸው ፡ ስላረጋገጡበት ፡ ንግግራቸው ፡ አንድ ፡ አካል ፡ አንድ ፡ ባሕርይ ፡ ማለት ፡ መኾኑን ፡ አረጋግጦ ፡ ይህ ፡ ቃል ፡ ከጌታችን ፡ ምስለኔ ፡ የወጣ ፡ አይመስለኝም ። ወይም ፡ አቡሊድስ ፡ የሮም ፡ ሊቀ ፡ ጳጳሳት ፡ አይደለም ፡ ከማለት ፡ በቀር ፡ ንግግራቸውንና ፡ ባህላቸውን ፡ ሊለውጠው ፡ አልቻለም ።

ይኹን ፡ እንጂ ፡ ይህ ፡ ሰው ፡ የተነሣበት ፡ መሠረቱ ፡ ሐሰት ፡ ኾኖ ፡ ሐሳቡ ፡ ሳይቃናለት ፡ ነገሩ ፡ ሳይገጣጠምለት ፡ ቢቀርም ፡ ከመጻሕፍቱ ፡ ውስጥ ፡ ገብቶ ፡ መፍጨርጨሩ ፡ የሚያስመሰግነው ፡ ነው ።
ዶክተር ፡ አባ ፡ አየለ ፡ ግን ፡ ከመጻሕፍቱ ፡ ውስጥ ፡ ገብተው ፡ አንድ ፡ ኃይለ ፡ ቃል ፡ መጥቀሳቸው ፡ ይቅርና ፡ መጽሐፉ ፡ የተከተተበትን ፡ ማኅደር ፡ እንኳን ፡ ሳያዩት ፡ በኢትዮጵያውያኖች ፡ ዘንድ ፡ ትልቅ ፡ ግምት ፡ ከሚያገኘው ፡ ከሃይማኖተ ፡ አበው ፡ መጽሐፍ ፡ ውስጥ ፡ እየጠቀሱ ፡ ያላንዳች ፡ ችግር ፡ በክርስቶስ ፡ ኹለት ፡ ባሕርያት ፡ መኖራቸውን ፡ ያስረዱቸው ፡ ነበረ ፡ ብሎ ፡ መጻፍ ፡ ተናጋሪውንም ፡ ተቀባዩንም ፡ የሚያሳፍር ፡ ተወዳዳሪ ፡ የሌለው ፡ ውሸት ፡ ነው ።

ደ ራ ሲ ።

፳/ በዚህ ፡ ምክንያት ፡ ኢትዮጵያውያኖቹ ፡ መጻሕፍቶቻቸው ፡ ወደ ፡ ካቶሊኮች ፡ ሊወድቁ ፡ አይፈቅዱም ፡ ነበረ ፡ ያሉትን ፡ እንመርምር ።

መ ላ ሽ ።

፳/ ካቶሊካውያን ፡ እኒህ ፡ መጻሕፍቶች ፡ ስለመሰከሩባቸው ፡ በመናደዳቸው ፡ እየቀደዱ ፡ ይጥሉብናል ፡ ብለው ፡ በካቶሊካውያን ፡ እጅ ፡ እንዳይገቡባቸው ፡ ተጠንቅቀው ፡ እንደኾነ ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ በተቀረጻ ፡ ምስክሮቻቸውን ፡ ቢመሰክሩላቸው ፡ ይደብቋቸዋልን ፡ አይደብቋቸውም ፡ ውሸት ፡ ነው ።

ደ ራ ሲ ።

፳፩/ ሌላም ፡ ኢትዮጵያዊ ፡ ቄስ ፡ እንደ ፡ ሃይማኖተ ፡ አበው ፡ እንደመጽሐፈ ፡ ቅዳሴ ፡ እንደ ፡ ድጓ ፡ የመሰሉ ፡ ምንም ፡ ሳይለወጡ ፡ እንዳሉ ፡ ካቶሊካውያን ፡ የተቀበሏቸው ፡ የሥርዓተ ፡ አምልኮና ፡ የሃይማኖት ፡ መጻሕፍት ፡ ባነጋገራቸው ፡ ከካቶሊክ ፡ ትምህርት ፡ ብዙ ፡ የራቁ ፡ አይደሉም ፡ ብሏል ። ስለሚሉት ።

መ ላ ሽ ።

፳፩/ የካቶሊክ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ከ፬፻፶፩ ፡ ዓ/ም ፡ በኋላ ፡ ከጌታ ፡ ከሐዋርያት ፡ ከቅዱሳት ፡ መጻሕፍት ፡ ያልተገኘ ፡ ልብ ፡ ወለድ ፡ ትምህርት ፡ አምጥታ ፡ እስከትለይ ፡ ድረስ ፡ የኹሉም ፡ ትም

ርታቸው ፡ በመሠረቱ ፡ አንድ ፡ ነው ፡ ስለዚህ ፡ ትምርቱ ፡ የተቀራረበ ፡ ነው ፡ ቢባል ፡ የሚያሳፍር ፡ ነገር ፡ አይደለም ።

ድ ራ ሲ ።

፳፱/ ኢትዮጵያውያን ፡ እነዚህን ፡ በመሳሰሉ ፡ መጻሕፍት ፡ በክርስቶስ ፡ ህላዌያት ፡ ወይም ፡ ባሕርያት ፡ በሙሉነታቸው ፡ ኹለት ፡ ግብሮች ፡ አንድ ፡ አካል ፡ መገኘታቸውን ፡ አካለ ፡ ቃልም ፡ የማይለወጥ ፡ መኾኑን ፡ ይታመኑባቸዋል ፡ ብለው ፡ ለዚህ ፡ መረጃ ፡ ሲጠቅሱ ፡ አረጋኖን ፡ በመለኮትህ ፡ የአምላክ ፡ የበኵር ፡ ልጅ ፡ መኾንህን ፡ በሥጋዌህም ፡ የድንግል ፡ ልጅ ፡ መኾንህን ፡ በትስብእትህም ፡ የሰው ፡ ልጅ ፡ መኾንህን ፡ አምናለሁ ፡ ይላል ።

መጽሐፈ ፡ ስንክሣርም ፡ ቃሉ ፡ ወደ ፡ ሥጋ ፡ ሥጋውም ፡ ወደ ፡ መለኮት ፡ አልተለወጠም ፡ ኹለቱም ፡ በየባሕርያቸው ፡ በክርስቶስ ፡ ይኖራሉ ፡ ይላል ።

በሃይማኖተ ፡ አበውም ፡ ባሕርየ ፡ መለኮት ፡ ወደ ፡ ትስብእት ፡ አልተለወጠም ፡ ባሕርየ ፡ ትስብእትም ፡ ወደ ፡ ባሕርየ ፡ ቃል ፡ አልተለወጠም ፡ ኹለቱም ፡ ያለመለዋወጥ ፡ እያንዳንዳቸው ፡ በየባሕርያቸው ፡ ቆመው ፡ ይኖራሉ ፡ ተብሏል ፡ ይላል ።

መጽሐፈ ፡ ሰዓታትም ፡ የማይታመመው ፡ ቃል ፡ በባሕርየ ፡ ትስብእት ፡ ታመመ ፡ ይላል ።

እንዲሁም ፡ አንድ ፡ ሌላ ፡ መጽሐፍ ፡ ጌታችን ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ የአብ ፡ ቃል ፡ ስለእኛ ፡ ሰው ፡ የኾነ ፡ በፈቃዱ ፡ ሥጋን ፡ የለበሰ ፡ ኃጢአት ፡ የሌለበት ፡ በፈቃዱ ፡ በሥጋ ፡ የታመመ ፡ አምላክም ፡ ስለኾነ ፡ ያልታመመ ፡ የሚል ፡ ፈጽሞ ፡ የቀና ፡ ትምርት ፡ ያመጣል ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፳፱/ እነዚህ ፡ ቃሎችና ፡ የሚከተሉትም ፡ ቃሎች ፡ ውላጤን ፡ ቡዓዴን ፡ ቱሳሔን ፡ የሚመለከቱ ፡ ናቸው ፡ የዚህ ፡ መልስ ፡ የኬልቄዶን ፡ ውሳኔ ፡ ብለው ፡ ባቀረቡት ፡ ጥያቄ ፡ በተሰጠው ፡ መልስ ፡ ተጽፏልና ፡ ያነኑ ፡ መመልከት ፡ በቂ ፡ ነው ፡ ኹለተኛ ፡ መጻፍ ፡ አያስፈልግም ።

ድ ራ ሲ ።

፴/ ኢትዮጵያውያን ፤ ያየነውና ፡ በእጃችን ፡ የዳሰስነው ፡ የሚለውን ፤ የዮሐንስን ፡ ቃል ፡ ሲተረጕሙ ፡ የሚታየውና ፡ የሚዳሠሠው ፡ ግዙፍ ፡ ነው ፡ ይህም ፡ ማለት ፡ የክርስቶስ ፡ ባሕርየ ፡ ትስብእቱ ፡ ነው ፡ እንጂ ፤ ረቂቅ ፡ ባሕርየ ፡ መለኮቱ ፡ አይደለም ፡ ሲሉ ፡ በማስመር ፡ ይፈቱታል ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፴/ ይህ ፡ ፍጹም ፡ ሐሰት ፡ ነው ። ንዜንወክሙ ፡ በእንተ ፡ ውእቱ ፡ ዘሀሎ ፡ እምቅድም ፡ ሲል ፡ በቅድምና ፡ የነበረ ፡ የርሱን ፡ ነገር ፡ እንነግራችኋለን ።

ውእቱ ፡ ዘሰማዕናሁ ፡ በእዘኒነ ፡ ሲል ፤ ቀዳማዊ ፡ አምላክ ፡ መኾኑን ፡ ለመግለጽ ፡ (እምቅድመ፡ ይትወለድ ፡ አብርሃም ፡ ሀሎኩ ፡ አነ ፤) እኔ ፡ አብርሃም ፡ ከመወለዱ ፡ አስቀድሜ ፡ ነበርኩ ፡ ሲል ፤ የሰማነው ፡ እርሱ ፡ ነው ።

ወዘርኢናሁ ፡ በዕይንቲነ ፡ ሲል ፤ ቀዳማዊ ፡ አምላክ ፡ መኾኑን ፡ ለመግለጽ ፡ በደረቅ ፡ ግንባር ፡ ዐይን ፡ ሲፈጥር ፡ ያየነው ፡ እርሱ ፡ ነው ።

ወዘጠየቅናሁ ፡ ወዘገሠሣሁ ፡ እደዊነ ፡ በእንተ ፡ ነገረ ፡ ሕይወት ፡ ሲል ፡ ከሙታን ፡ ተለይቶ ፡ መነሣቱንም ፡ ለመረዳት ፡ በእጃችን ፡ የዳሠሥነው ፡ እርሱ ፡ ነው ፡ እያሉ ፡ በቅድምና ፡ የነበረ ፡ እርሱ ፡ ሰውም ፡ ቢኾን ፡ ምንታዌ ፡ የሌለበት ፡ አንድ ፡ አካል ፡ አንድ ፡ ባሕርይ ፡ መኾኑን ፡ በሚያስረዳ ፡ አነጋገር ፡ ይተረጕሙታል ፡ እንጂ ፡ መለኮቱን ፡ ከትስብእቱ ፡ ትስብእቱን ፡ ከመለኮቱ ፡ በሚለይ ፡ አነጋገር ፡ የክርስቶስ ፡ ባሕርየ ፡ ትስብእቱ ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ ረቂቅ ፡ የኾነው ፡ ባሕርየ ፡ መለኮቱ ፡ አይደለም ፡ ብለው ፡ አይተረጕሙትም ፡ ፍጹም ፡ ውሸት ፡ ነው ።

የኢትዮጵያ ፡ መምህራን ፡ እንዲህ ፡ ብለው ፡ ይተረጕሙታል ፡ ብሎ ፡ መናገርን ፡ ከፈቀዱ፡ አስቀድመው ፡ የሀገርዎን ፡ ባህልና ፡ ትምህርት ፡ መማር ፡ ያስፈልግዎ ፡ ነበረ ። ይህ ፡ ሳይኾን ፡ በተወለዱ ፡ በ፲፩ ፡ ዓመት ፡ ወደ ፡ ካቶሊክ ፡ ቤት ፡ ክርስቲያን፡ ተሠማርተው ፡ ያደጉ ፡ ሲኾኑ ፡ የጠጡትን ፡ ተመልሰው ፡ የኢትዮጵያ ፡ መምህራን ፡ እንዲህ ፡ ብለው፡ ይተረጕማሉ ፡ እያሉ ፡ ማፌቸል ፡ ያላሳደጉትን ፡ ተናካሽ ፡ ውሻ ፡ ጆሮ ፡ እንደ ፡ መቆንጠጥ ፡ የሚቈጠር ፡ ነው ።

ደ ራ ሲ ።

፳፬/ በሃይማኖተ ፡ አበው ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ በእውነት ፡ እንደ ፡ ታመመ ፡ የማያምኑትን ፤ ክርስቶስ ፡ ሲገርፉት ፡ አልታመመም ፡ ሲሰቅሉትም ፡ አልደከመም ፡ በመስቀልም ፡ ሥቃይ ፡ አልተሰማውም ፡ የሚሉትን ፡ ኹሉ ፡ እንደ ፡ መናፍቃን ፡ እናወግዛቸዋለን ፡ ሲል ፡ ያወግዛቸዋል ።

ጌታችን ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ሲራብም ፡ ሲጠማም ፡ ሲደክምም ፡ ሲታመምም ፡ አንዳንዶቹ ፡ እንደሚሉት ፡ በምትሐት ፡ አይደለም ፡ የሚል ፡ ቃል ፡ ይገኝበታል ።

ኋላም ፡ ኢትዮጵያውያን ፡ እውጣኪን ፡ የሚያወግዙት ፡ የጌታችን ፡ ሥጋ ፡ ረቂቅ ፡ ነው ፡ ሕማማትና ፡ ሥቃያት ፡ አልነኩትም ፡ ብሎ ፡ ያስተምር ፡ ስለነበረ ፡ መኾኑን ፡ ማወቅ ፡ ይበቃል ።

እውጣኪ ፡ በኢትዮጵያ ፡ ውስጥ ፡ መቸውንም ፡ ተከታይ ፡ አላገኘም ። አንዳንዶቹ ፡ የእውጣኪ ፡ ልጆች ፡ ባህሉን ፡ ወደ ፡ ኢትዮጵያ ፡ ለማግባት ፡ በሞከሩም ፡ ጊዜ ፡ ወዲያውኑ ፡ ተወግዘው ፡ ተባረሩ ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፳፬/ ይህ ፡ ቃል ፡ ሐሰት ፡ ያልተቀላቀለበት ፡ እውነተኛ ፡ ቃል ፡ ነው ፡ ኢትዮጵያ ፡ የምትከላከል ፡ የእውጣኪን ፡ ባህል ፡ ብቻ ፡ ሳይኾን ፡ ወልደ ፡ አብ ፡ ወልደ ፡ ማርያም ፡ ኹለት ፡ ልደት ፡ በተዋሕዶ ፡ ከበረ ፡ ከማለት ፡ የወጣውን ፡ ባህል ፡ ኹሉ ፡ የማትቀበል ፡ መኾኗ ፡ እርግጠኛ ፡ ንግግር ፡ ነው ።

ደ ራ ሲ ።

፳፭/ ከዚህ ፡ ካልነው ፡ ኹሉ ፡ በኋላ ፡ አንዳንዶቹ ፡ ጸሐፊዎች ፡ ኢትዮጵያውያን ፡ የክርስቶስን ፡ ሕማማትና ፡ ሞት ፡ በምትሐት ፡ ብቻ ፡ ነው ፡ ብለው ፡ ያምናሉ ፡ ሲሉ ፡ የተናገሩት ፡ ቃል ፡ እንደ ፡ እንግዳ ፡ ደራሽ ፡ እንደ ፡ ወኀ ፡ ፈሳሽ ፡ ኾኖ ፡ ይሰማናል ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፳፭/ ይህ ፡ አነጋገርዎ ፡ እውነተኛ ፡ ስለኾነ ፡ እውነት ፡ በመናገርዎ ፡ አመሰግንዎታለሁ ፡ በሌላውም ፡ ኹሉ ፡ ኢትዮጵያ ፡ ከቅዱሳት ፡ መጻሕፍት ፡ ቃል ፡ የወጣ ፡ ልብ ፡ ወለድ ፡ ባህል ፡ ያልያዘች ፡ መኾኗን ፡ የሚረዱበት ፡ ሰፊ ፡ አእምሮ ፡ እንዲሰጥዎ ፡ እመኝልዎታለሁ ።

ደ ራ ሲ ።

፳፮/ በዚህ ፡ አንቀጽ ፡ ውስጥ ፡ ከተባለው ፡ ባሕርይ ፡ የሚለው ፡ ቃል ፡ ለብቻው ፡ ሲነገር፡ በኢትዮጵያ ፡ መጻሕፍት ፡ መቸውንም ፡ በራሱ ፡ የቆመ ፡ ኳኝ ፡ አድራጊ ፡ ወይም ፡ የሚሠራ ፡ ባለቤት ፡ አካል ፡ ማለትን ፡ ያሰማል ፡ የሚሉትን ፡ ቃል ፡ እንመርምር ።

መ ላ ሽ ።

፳፮/ ስለአካልና ፡ ስለባሕርይ ፡ መላልሰን ፡ በያንቀጹ ፡ እንዳስረዳነው ፡ አካል ፡ የሌለው ፡ ባሕርይ ፡ ባሕርይ ፡ የሌለው ፡ አካል ፡ የለም ። ስለዚህ ፡ መለኮታዊ ፡ ባሕርይ ፡ ያለው ፡ አካለ ፡ ቃል ፡ ሰብአዊ ፡ ባሕርይ ፡ ያለው ፡ አካለ ፡ ትስብእትን ፡ ቢዋሐድ ፡ በተዋሕዶ ፡ ምንታዌ ፡ ጠፋ ፡ አንድ ፡ አካል ፡ አንድ ፡ ባሕርይ ፡ ኾኖ ፡ ባንድ ፡ ፈቃድ ፡ ባንድ ፡ ሥምረት ፡ የአምላክነትንም ፡ የሰውነትንም ፡ ሥራ፡ ሠራ፡እንላለን ፡ እንጂ ፡ ባሕርይን ፡ ከአካል ፡ ለይተን ፡ በራሱ፡የቆመ፡ኳኝ ፡ አድራጊ፡ ወይም ፡ የሚሠራ ፡ ባለቤት ፡ ፡ አካል ፡ የምንለው ፡ አይደለም ።

ባሕርይን ፡ ከአካል ፡ ለይታ ፡ በራሱ ፡ የቆመ ፡ ኳኝ ፡ አድራጊ ፡ የሚሠራ ፡ ባለቤት ፡ የምታደርገው ፡ የካቶሊክ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ናት ፡ ምክንያቱም ፡ አካለ ፡ ቃል ፡ ከእመቤታችን ፡ ባሕርየ ፡ ትስብእትን ፡ ነሣ ፡ ለትስብእት ፡ አካል ፡ የለውም ፤ ይኸውም ፡ የነሣው ፡ ባሕርየ ፡ ትስብእት ፡ ከባሕርየ ፡ መለኮቱ ፡ ሳይዋሐድ ፡ ተለይቶ ፡ የሰውነትን ፡ ሥራ ፡ ብቻ ፡ እየሠራ ፡ ለባሕርየ ፡ መለኮቱ ፡ ሲገዛ፡ ይኖራል ፡ ስለምትል ፡ ነው ።

ደ ራ ሲ ።

፳፯/ ያልተደባለቁ ፡ ባሕርያት ፡ ለሚለውም ፡ ለኬልቄዶኑ ፡ አነጋገር ፡ የሚቃረኑ ፡ ወይም፡ የማይስማሙ ፡ ኹለት ፡ ባሕርያት ፡ ኹለት ፡ አካላት ፡ የማለትን ፡ ትርጕም ፡ ስለዚህ ፡ ምንም ፡ ሳይደባለቁ ፡ የተዋሐዱ ፡ ኹለት ፡ ባሕርያት ፡ አሉ ፡ የሚለውን ፡ የካቶሊክ ፡ ትምርት ፡ ሲሰሙ ፡ ኢትዮጵያውያን ፡ የሚቃወሙ ፡ ንስጥሮስ ፡ እንዳስተማረው ፡ በተቃርቦ ፡ አው ፡ በተላጽቆ ፡ (ማለት) ፡ በመቀራረብ ፡ ወይም ፡ በመጣበቅ ፡ የተፈጸመ ፡ መዋሐድ ፡ ኾኖ ፡ ስለሚሰማቸው ፡ ነው ፡ ያሉትን ፡ እንመርምር ።

መ ላ ሽ ።

፷፯/ ኹለት ፡ ባሕርያት ፡ ለሚለው ፡ ለኬልቄዶኑ ፡ አነጋገር ፡ ኹለት ፡ አካል ፡ የማለትን ፡ ትርጉም ፡ የምንሰጠው ፤ ተዋሕዶውም ፡ ተላጽቆ ፡ ተቃርቦ ፡ ነው ፡ ብለን ፡ የምንቀበልበት ፡ ምክንያት ፡ እንደሚከተለው ፡ ነው ።

ከኬልቄዶን ፡ ውሳኔ ፡ በፊት ፡ ካቶሊካውያንም ፡ ኦርቶዶክሳውያንም ፡ ቃል ፡ ከእመቤታችን ፡ የነሣ ፡ ሰብአዊ ፡ ባሕርይ ፡ ያለው ፡ ሰብአዊ ፡ አካልን ፡ እንደ ፡ ኾነ ፡ ያምኑ ፡ ነበረ ። ይህነንም ፡ ሰብአዊ ፡ አካል ፡ ሲነሣ ፡ በሕፃናት ፡ መጠን ፡ የዕለት ፡ ፅንስ ፡ ኾኖ ፡ ተሥዕሎተ ፡ መልክእ ፡ በ፵ ፡ ቀን ፡ ተፈጽሞለት ፡ በየጥቂቱ ፡ እያደገ ፡ አካል ፡ ዘየአክልን ፡ ፃዘብ ፡ አደረገ ፡ እንጂ ፡ ከተዋሕዶ ፡ በፊት ፡ አካል ፡ ዘየአክል ፡ ተገኝቶ ፡ ቃል ፡ ያንን ፡ ተዋሐደ ፡ ወይም ፡ በዚያ ፡ አደረ ፡ የሚል ፡ አልነበረም ።

ንስጥሮስ ፡ ከዚህ ፡ ወጥቶ ፡ ከተዋሕዶ ፡ በፊት ፡ አካል ፡ ዘየአክል ፡ ተገኝቶ ፡ ቃል ፡ ያንን ፡ ተዋሐደ ፡ ወይም ፡ በዚያ ፡ አደረ ፡ ስለዚህ ፡ ኹለት ፡ አካል ፡ ኹለት ፡ ባሕርይ ፡ ያሰኛል ፡ ስላለ ፡ ሮምም ፡ እስክንድርያም ፡ እንጾኪያም ፡ ቍስጥንጥንያም፡አንድ ፡ ኾነው ፡ ክርስቶስ ፡ አንድ ፡ አካል ፡ አንድ ፡ ባሕርይ ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ ኹለት ፡ አካል ፡ ኹለት ፡ ባሕርይ ፡ አይደለም ፡ ብለው ፡ እንዳወገዙት ፡ የታወቀ ፡ ነው ።

ይህ ፡ ውሳኔ ፡ በቅዱስ ፡ ቄርሎስ ፡ አፈ ፡ ጉባኤነት ፡ በጉባኤ ፡ ኤፌሶን ፡ ከተወሰነ ፡ በኋላ ፡ የኬልቄዶኑ ፡ ጉባኤ ፡ ቃል ፡ ከእመቤታችን ፡ የነሣው ፡ ሥጋ ፡ ባሕርይ ፡ ይባላል ፡ እንጂ ፡ አካል ፡ አይባልም ፤ ይኸውም ፡ የነሣው ፡ ባሕርይ ፡ በምንታዌ ፡ በኹለትነት ፡ ጸንቶ ፡ ለመለኮቱ ፡ እንደ ፡ ተገዛ ፡ ይኖራል ።

ሥራውንም ፡ መለኮት ፡ የመለኮትነትን ፡ ሥራ ፡ ይሠራል ፡ ትስብእትም ፡ የሰውነትን ፡ ሥራ ፡ ይሠራል ፡ ብሎ ፡ ስለወሰነ ፡ የንስጥሮስን ፡ ባህልና ፡ የኬልቄዶንን ፡ ውሳኔ ፡ ስናመዛዝነው ፡ ንስጥሮስ ፡ ቃል ፡ ከእመቤታችን ፡ የነሣው ፡ ሥጋ ፡ ሰብአዊ ፡ ባሕርይ ፡ ያለው ፡ አካል ፡ ይባላል ፡ ቢል ። ፡

ጉባኤ ፡ ኬልቄዶን ፡ ባሕርይ ፡ ይባላል ፡ እንጂ ፡ አካል ፡ አይባልም ፡ ቢል ፡ በተገናኝ ፡ ኹለቱም ፡ ቃል ፡ ከነሣው ፡ ሥጋ ፡ ጋራ ፡ በኹለትነት ፡ ጸንቶ ፡ ይኖራል ፡ ካሉ ፡ ኹሉም ፡ አንድ ፡ ናቸው ፤ በቃል ፡ ተዋሐደ ፡ ብለው ፡ ቢናገሩም ፡ ተዋሕዶ ፡ ምንታዌን ፡ የማያጠፋ ፡ ከኾነ ፡ ተላጽቆ ፡ ተቃርቦ ፡ ያሰኛል ፡ እንጂ ፡ ፍጹም ፡ ተዋሕዶ ፡ አያሰኝም ፡ የምንልበት ፡ ምክንያት ፡ ይህ ፡ ነው ።

ደ ራ ሲ ።

፷፰/ ካቶሊክ ፡ ሥጋ ፡ ወይም ፡ ባሕርየ ፡ ትስብእት ፡ በተዋሕዶ ፡ ጊዜ ፡ ተደባለቀ ፡ እንጂ ፡ አልተዋሐደም ፡ ብለው ፡ ያስተምራሉ ፡ የሚለው ፡ ሐሜት ፡ በኢትዮጵያ ፡ መጻሕፍት ፡ ይገኛል ። የካቶሊክን ፡ እውነተኛውን ፡ አሳብ ፡ ባለማወቃቸው ፡ አንዳንድ ፡ ጊዜ ፡ ንስጥሮሳውያን ፡ አንዳንድ ፡ ጊዜ ፡ የአውጣኪ ፡ ተከታዮች ፡ ይሏቸዋል ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፷፰/ መደባለቅ ፡ የሚመጣ ፡ ቀድሞ ፡ መዋሐድ ፡ ቢኖር ፡ ነበረ ፡ ካቶሊካውያን ፡ አካል ፡ ተዋሐደ ፡ እንዳይሉ ፡ አካል ፡ ለቃል ፡ እንጂ ፡ ለትስብእት ፡ የለውም ፡ ይላሉ ፤ ባሕርይ ፡ ተዋሐደ ፡ እንዳይሉ ፡ ባንድ ፡ አካል ፡ ኹለት ፡ ባሕርይ ፡ ይላሉ ፡ እንጂ ፡ ባሕርይ ፡ ተዋሐደ ፡ ማለትን ፡ በፍጹም ፡ አይሞክሩትም ።

፪ኛም ፡ የቃል ፡ አካሉ ፡ ምሉእ ፤ ስፉሕ ፤ ረቂቅ ፤ ሕማም ፡ ሞት ፡ የማይስማማው ፡ በመኾኑ ፡ የሰውነትን ፡ ሥራ ፡ ኹሉ ፡ የሠራ ፡ የተሰቀለ ፤ የሞተ ፤ ግዙፍ ፡ በኾነ ፡ ሰብአዊ ፡ አካል ፡ መኾኑ ፡ ሲታወቅ ፤ አካል ፡ ለቃል ፡ እንጂ ፡ ለትስብእት ፡ የለውም ፡ ይላሉ ።

ይህን ፡ የሚሉበት ፡ አሳባቸው ፡ ምን ፡ እንደ ፡ ኾነ ፡ አይታወቅም ። ስለዚህ ፡ ካቶሊካውያን ፡ አልተዋሐደም ፡ ይላሉ ፡ ማለታችን ፡ አሚታ ፡ ሳይሆን ፡ ግልጥ ፡ ነው ። ተደባለቀ ፡ ይላሉ ፡ ማለትን ፡ ግን ፡ የሚናገር ፡ ኢትዮጵያዊ ፡ ያለ ፡ አይመስለኝም ።

ደ ራ ሲ ።

፷፱/ ኢትዮጵያውያን ፡ በክርስቶስ ፡ ሳይቀላቀሉ ፡ ሳይደባለቁ ፡ እንደማይለያዩ ፡ ኾነው ፡ የተዋሐዱ ፡ ኹለት ፡ ባሕርያት ፡ ወይም ፡ ህላዌያት ፡ መኖራቸውን ፡ ያምናሉ ። የኹለቱን ፡ ህላዌያት ፡ መለዋወጥና ፡ መቀላቀል ፡ ወይም ፡ ያንዱን ፡ ባንዱ ፡ መጥፋትና ፡ ክርስቶስ ፡ በምትሐት ፡ ታመመ ፡ ሞተ ፡ ማለትን ፡ አይቀበሉም ።

ባንዱ ፡ ክርስቶስ ፡ ለየብቻቸው ፡ የኾኑ ፡ ኹለት ፡ ዐይነት ፡ ግብሮችና ፡ ጠባዮች ፡ መኖራቸውን ፡ ያምናሉ ፤ ከነዚህም ፡ ግብሮችና ፡ ጠባዮች ፡ ለይተው ፡ አንዳንዶችን ፡ ለባሕርየ ፡ መለኮት ፤ አንዳን ዶችን ፡ ለባሕርየ ፡ ትስብእት ፡ ይሰጣሉ ።

ስለዚህ ፡ በኢትዮጵያ ፡ የሚታመነው ፡ ፆንድ ፡ ባሕርይ ፡ ባህል ፡ ለስም ፡ ብቻ ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ የኹለት ፡ ባሕርይን ፡ ባህል ፡ በግብር ፡ እንደሚቀበሉት ፡ የተረጋገጠ ፡ ነው ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፳፱/ ሳይቀላቀሉ ፡ ሳይደባለቁ ፡ የተዋሐዱ ፡ ባሕርያት ፡ አሉት ፡ ብለው ፡ ያምናሉ ፡ ለሚሉት ፡ የቱሳሔን ፤ የውላጤን ፡ ነገር ፡ በተናገርንበት ፡ አንቀጽ ፡ በሰፊው ፡ ዘርዝረን ፡ ያስረዳን ፡ ስለሆነ ፡ አሁን ፡ ኹለተኛ ፡ ከዚህ ፡ መጻፍ ፡ አላስፈለገም ።

የክርስቶስ ፡ ሕማሙ ፡ ሞቱ ፡ በምትሐት ፡ ነው ፡ ማለትን ፡ የማንቀበል ፡ መኾናችንም ፡ እርግ ጠኛ ፡ ነገር ፡ ነው ።

የክርስቶስ ፡ ሕማሙ ፡ ሞቱ ፡ በምትሐት ፡ ኾኖ ፡ ቢኾንስ ፡ የኛም ፡ ድኅነታችን ፡ እማናዊ ፡ ሳይኾን ፡ ምትሐት ፡ ኾኖ ፡ በቀረ ፡ ነበረ ።

ባንዱ ፡ ክርስቶስ ፡ ለየብቻቸው ፡ የኾኑ ፡ ኹለት ፡ ዐይነት ፡ ግብሮችና ፡ ጠባዮች ፡ መኖራቸውን ፡ ያምናሉ ፡ ስለሚሉትም ፡ በክርስቶስ ፡ ኹለት ፡ ግብራት ፡ መኖራቸው ፡ እርግጥ ፡ ነው ። ከኒኽውም ፡ አንደኛው ፡ ግብር ፡ መራብ ፡ መጠማት ፡ መተኛት ፡ መነሣት ፡ ወደ ፡ ሠርግ ፡ ቤት ፡ ተጠርቶ ፡ መሔድ በምራቅ ፡ ጭቃ ፡ መለወስ ፡ ይህን ፡ የመሰለ ፡ ኹሉ ፡ ሰብእዊ ፡ ግብር ፡ ነው ።

ኹለተኛውም ፡ ኅብስት ፡ አበርክቶ ፡ ማብላት ፡ ወኃውን ፡ ወይን ፡ አድርጎ ፡ ማጠጣት፡ ነፋሳት፡ ንና ፡ ማዕበላትን ፡ መገሠጽና ፡ ጸጥ ፡ ማድረግ ፡ በደረቅ ፡ ግንባር ፡ ዐይን ፡ መፍጠር ፡ ይህን ፡ የመሰለ ፡ ኹሉ ፡ መለኮታዊ ፡ ግብር ፡ ነው ።

እነሆ ፡ ኹለቱ ፡ ግብራት ፡ በኹለትነት ፡ ጸንተው ፡ መኖራቸው ፡ የማይካድ ፡ ነው ። ሠሪያቸው ፡ ግን ፡ ለኹለቱም ፡ አንድ ፡ ክርስቶስ ፡ ነው ፡ ብለን ፡ እናምናለን ፡ እንጂ ፡ የመለኮትን ፡ ሥራ ፡ መለ ኮት ፡ የትስብእትን ፡ ሥራ ፡ ትስብእት ፡ ሠራ ፡ ብለን ፡ በማካፈል ፡ የምንናገር ፡ አይደለንም ።

ይህንንም ፡ ስንል ፡ የአልዓዛር ፡ እኅት ፡ ማርያ ፡ ስታለቅስ ፡ አይቶ ፡ ተንሰቅስቆ ፡ ያለቀሰና ፡ አልዓዛርን ፡ ወዴት ፡ ቀበራችሁት ፡ ብሎ ፡ የጠየቀ ፡ ኋላም ፡ አልዓዛር ፡ አልዓዛር ፡ ነዐ ፡ ፃእ ፡ እፍዓ ፡ እመቃብር ፡ ብሎ፡ያሥነሣው ፡ አንድ ፡ ሥጋው ፡ ቃል ፡ ክርስቶስ ፡ ከመኾኑ ፡ በቀር ፡ አይቶ፡ ቀበር ክምዎ ፡ ብሎ ፡ የጠየቀ ፡ ትስብእት ፡ ነው ፤ አልዓዛር ፡ አልዓዛር ፡ ነዓ፡ፃእ፡ ብሎ ፡ ያስነሣው ፡ መለ ኮት ፡ ነው ፡ ብሎ ፡ የሚያስረዳ ፡ ነገር ፡ ስለሌለ ፡ ነው ።

ምዕራፍ ፮

፩/ ኢትዮጵያውያን ፡ ስለሃይማኖት ፡ እርስ ፡ በርሳቸው ፡ ሲከራከሩ ፡ ስለክርስቶስ ፡ ባሕርያት ፡ አዋሐድ ፡ የገለጡት ፡ ትምህርት ።

፩ ፤ በዚህ ፡ ምዕራፍ ፡ የጸፉት ፡ ኹሉ ፡ አስፈላጊም ፡ አልነበረም ፡ ምክንያቱም ፡ ይህን ፡ መጽሐፍ ለመጻፍ ፡ ያሰቡበት ፡ ዋናው ፡ ዓላማ ፡ የሮማንና ፡ የኢትዮጵያን ፡ አብያተ ፡ ክርስቲያናት ፡ አንድ ፡ ለማድረግ ፡ ነው ፡ ሲሉ ፡ በመቅድሙ ፡ ላይ ፡ ገልጸው ፡ ነበረ ። ስዚህ ፡ መጽሐፍ ፡ ማቅረቢያ ፡ የጻፉልዎ ካርዲናል ፡ ኤውጀንዮስ ፡ ቲስራንም ፡ በዚሁ ፡ ጽሑፋቸው ፡ ውስጥ ፡ ክቡር ፡ አባ ፡ አየለ ፡ የደረሱት መጽሐፍ ፡ ከረጅም ፡ ዘመናት ፡ ጀምሮ ፡ ኢትዮጵያንና ፡ ሮማን ፡ ለያይቶ ፡ የሚገኘውን ፡ ዋና ፡ ክርክር ለማቆም ፡ በጣም ፡ እንደሚደግፍ ፡ እያጠራጥርም ። ስላንዳንድ ፡ ትንንሽ ፡ ጉዳዮች ፡ ያለ ፡ ልዩነትን ፡ አስቀርተው ፡ እንደገና፡ አንድነትን ፡ ለማግኘት ፡ በበለጠ ፡ የሚረዱ ፡ ዘዴዎችን ፡ ያመለክታሉ ፡ ብለው በሰፊው ፡ አስረድተውን ነበረ ።

በዚህ ፡ ምዕራፍ ፡ የጻፉት ፡ ግን ፡ በእርእሱ ፡ ከተመለከተው ፡ ግብ ፡ ወጥቶ ፡ ኤውሮፓውያን ፡ በልዩ ፡ ልዩ ፡ ዘዴ ፡ ገብተው ፡ ብዙዎችን ፡ ሀገሮች ፡ ነፃነታቸውን ፡ አሳጥተው ፡ ከጫማቸው ፡ ሥር ፡ ረግጠው ፡ በሚገዙበት ፡ ጊዜ ፡ አለያይተህ ፡ ግዛ ፡ የሚሉትን ፡ ፖለቲካ ፡ ተከትለው ፡ አለያይ ተህ ፡ ግባ ፡ ለማለት ፡ የጻፉት ፡ መስሎ ፡ ስለሚታይ ፡ ነው ።

ኹለተኛም ፡ ምስክር ፡ አድርገው ፡ የጠቀሱዋቸው ፡ ታሪክ ፡ ጸሐፊዎች ፡ የማይስማሙ ፡ ርስ ፡ በር ሳቸው ፡ የሚጣሉ ፡ መኾናቸውን ፡ ርስዎ ፡ ራስዎ ፡ እየመሰከሩ ፡ በነርሱ ፡ ምስክርነት ፡ የኢትዮጵያን ቤተ ፡ክርስቲያንእርስ፡በርሷ፡ለማለያየት፡ስለሞከሩ ነው፡የጠቀሷቸው፡ታሪክጸሐፊዎችም፡ እርስበርሳቸው፡